

Spis treści

I Akty ustawodawcze

ROZPORZĄDZENIA

- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1154 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie wieloletniego planu odbudowy populacji włócznika śródziemnomorskiego oraz zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1967/2006 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2107 1
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1155 z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 810/2009 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) 25
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1156 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013, (UE) nr 346/2013 i (UE) nr 1286/2014 ⁽¹⁾ 55
- ★ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1157 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych obywateli Unii i dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii i członkom ich rodzin korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się ⁽¹⁾ 67

DYREKTYWY

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1158 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylająca dyrektywę Rady 2010/18/UE 79
- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1159 z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniająca dyrektywę 2008/106/WE w sprawie minimalnego poziomu wykszolenia marynarzy oraz uchylająca dyrektywę 2005/45/WE w sprawie wzajemnego uznawania świadectw marynarzy wydawanych przez państwa członkowskie ⁽¹⁾ 94

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

- ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1160 z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniająca dyrektywy 2009/65/WE i 2011/61/UE w odniesieniu do transgranicznej dystrybucji prowadzonej przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania ⁽¹⁾ 106
 - ★ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1161 z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniająca dyrektywę 2009/33/WE w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego ⁽¹⁾ 116
-

II Akty o charakterze nieustawodawczym

POROZUMIENIA MIĘDZYINSTYTUCJONALNE

- ★ Wspólne oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji 131

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG.

I

(Akty ustawodawcze)

ROZPORZĄDZENIA

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1154

z dnia 20 czerwca 2019 r.

w sprawie wieloletniego planu odbudowy populacji włócznika śródziemnomorskiego oraz zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1967/2006 i rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2107

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 43 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 ⁽³⁾ celem wspólnej polityki rybołówstwa (zwanej dalej „WPRyb”) jest taka eksploatacja żywych zasobów morza, która zapewni zrównoważone warunki ekonomiczne, środowiskowe i społeczne.
- (2) Unia jest stroną Międzynarodowej konwencji o ochronie tuńczyka atlantyckiego (zwanej dalej „konwencją ICCAT”).
- (3) W 2016 r. na dorocznym posiedzeniu Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony Tuńczyka Atlantyckiego (zwanej dalej ICCAT) w Vilamourze (Portugalia) umawiające się strony ICCAT i niebędące umawiającymi się stronami współpracujące strony, podmioty lub podmioty rybackie uznały, że niepokojąca sytuacja włócznika (*Xiphias gladius*) w Morzu Śródziemnym (zwanego dalej „włócznikiem śródziemnomorskim”), który był przelawiany w ciągu ostatnich 30 lat, wymaga podjęcia działań. W tym celu, mając również na uwadze konieczność uniknięcia załamania stada, oraz po przeanalizowaniu opinii naukowych Stałego Komitetu ds. Badań Naukowych i Statystyki (SCRS), ICCAT przyjęła zalecenie 16-05 ustanawiające wieloletni plan odbudowy populacji włócznika śródziemnomorskiego (zwany dalej „planem ICCAT dotyczącym odbudowy populacji”). Z uwagi na fakt, że obecna biologia, struktura i dynamika stada włócznika śródziemnomorskiego nie pozwala na osiągnięcie poziomów biomasy umożliwiających uzyskanie maksymalnego podtrzymywalnego połowu (MSY) w perspektywie krótkoterminowej – nawet jeśli zostałyby przyjęte drastyczne i pilne środki zarządzania, takie jak całkowite zamknięcie połowów – plan ICCAT dotyczący odbudowy populacji ma objąć lata 2017–2031. Zalecenie ICCAT 16-05 weszło w życie w dniu 12 czerwca 2017 r. i jest wiążące dla Unii.

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 174.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 6 czerwca 2019 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. w sprawie wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1954/2003 i (WE) nr 1224/2009 oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2371/2002 i (WE) nr 639/2004 oraz decyzję Rady 2004/585/WE (Dz.U. L 354 z 28.12.2013, s. 22).

- (4) W grudniu 2016 r. Unia poinformowała sekretariat ICCAT pismem, że niektóre środki ustanowione w zaleceniu ICCAT 16-05 mają wejść w życie w Unii w styczniu 2017 r., w szczególności w odniesieniu do okresu zamkniętego ustanowionego na okres od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca oraz do przydziału kwot na połowy włócznika śródziemnomorskiego. Wszystkie pozostałe środki ustanowione w zaleceniu ICCAT 16-05, a także niektóre już wdrożone środki, należy włączyć do planu odbudowy populacji ustanowionego w niniejszym rozporządzeniu.
- (5) Zgodnie z art. 29 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 stanowiska Unii w regionalnych organizacjach ds. zarządzania rybołówstwem mają się opierać na najlepszych dostępnych opiniach naukowych, tak aby zarządzanie zasobami rybnymi było zgodne z celami WPRyb, w szczególności z celem dotyczącym stopniowej odbudowy i zachowania populacji stad ryb powyżej poziomów biomasy umożliwiających uzyskanie MSY, nawet jeśli termin realizacji tego celu upływa w tym konkretnym przypadku w 2031 r., oraz z celem dotyczącym zapewnienia warunków dla rentownego i konkurencyjnego sektora połowowego i przetwórczego oraz działalności na lądzie związanej z połowami. Jednocześnie uwzględnia się art. 28 ust. 2 lit. d) rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 który przewiduje wspieranie równych warunków działania dla unijnych podmiotów gospodarczych względem podmiotów z państw trzecich.
- (6) W planie ICCAT dotyczącym odbudowy populacji uwzględniono specyfikę różnego rodzaju narzędzi i technik połowowych. Przy wdrażaniu planu ICCAT dotyczącego odbudowy populacji Unia i państwa członkowskie powinny dążyć do promowania działań w ramach rybołówstwa przybrzeżnego oraz badań nad narzędziami i technikami połowowymi, a także stosowania narzędzi i technik połowowych, które są selektywne, tak aby ograniczyć przyłowy gatunków narażonych, i które mają ograniczone skutki dla środowiska, w tym narzędzi i technik stosowanych w tradycyjnym łodziowym rybołówstwie przybrzeżnym, tym samym przyczyniając się do zapewnienia odpowiedniego poziomu życia w odniesieniu do lokalnych gospodarek.
- (7) Rozporządzenie (UE) nr 1380/2013 ustanawia pojęcie minimalnych rozmiarów odniesienia do celów ochrony. Aby zapewnić spójność, pojęcie minimalnych rozmiarów przyjęte przez ICCAT powinno zostać wdrożone do prawa Unii jako minimalne rozmiary odniesienia do celów ochrony.
- (8) Zgodnie z zaleceniem ICCAT 16-05 złowione osobniki włócznika śródziemnomorskiego o wielkości poniżej minimalnego rozmiaru odniesienia do celów ochrony należy odrzucać. Tę samą zasadę stosuje się do połowów włócznika śródziemnomorskiego przekraczających limity przyłowów ustanowione przez państwa członkowskie w rocznych planach połowowych. Aby Unia mogła wypełnić zobowiązania międzynarodowe nałożone przez ICCAT, w art. 5a rozporządzenia delegowanego Komisji (UE) 2015/98⁽⁴⁾ przewidziano odstępstwa od obowiązku wyładunku włócznika śródziemnomorskiego zgodnie z art. 15 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013. Rozporządzenie delegowane (UE) 2015/98 wdraża określone przepisy zalecenia ICCAT 16-05 ustanawiające obowiązek dokonywania odrzutów włócznika śródziemnomorskiego w odniesieniu do statków, które przekraczają przydzieloną im kwotę lub maksymalny poziom dozwolonych przyłowów. Zakres zastosowania tego rozporządzenia delegowanego obejmuje statki wykorzystywane do połowów rekreacyjnych.
- (9) Biorąc pod uwagę, że plan odbudowy populacji ustanowiony w niniejszym rozporządzeniu wdraża zalecenie ICCAT 16-05, należy uchylić przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2107⁽⁵⁾ dotyczące włócznika śródziemnomorskiego.
- (10) W przypadku prowadzenia działalności połowowej z użyciem pławnic odnotowano w przeszłości gwałtowny wzrost nakładu połowowego oraz brak odpowiedniej selektywności. Niekontrolowana ekspansja tej działalności stanowiła poważne zagrożenie dla gatunków docelowych, a stosowanie pławnic zostało zabronione w przypadku połowów daleko migrujących gatunków ryb, w tym włócznika, na mocy rozporządzenia Rady (WE) nr 1239/98⁽⁶⁾.

⁽⁴⁾ Rozporządzenie delegowane Komisji (UE) 2015/98 z dnia 18 listopada 2014 r. w sprawie wdrożenia międzynarodowych zobowiązań Unii, o których mowa w art. 15 ust. 2 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1380/2013, zgodnie z Międzynarodową konwencją o ochronie tuńczyka atlantyckiego oraz z Konwencją o przyszłej wielostronnej współpracy w rybołówstwie na północno-zachodnim Atlantyku (Dz.U. L 16 z 23.1.2015, s. 23).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2107 z dnia 15 listopada 2017 r. ustanawiające środki zarządzania, ochrony i kontroli obowiązujące na obszarze konwencji Międzynarodowej Komisji ds. Ochrony Tuńczyka Atlantyckiego (ICCAT) oraz zmieniające rozporządzenia Rady (WE) nr 1936/2001, (WE) nr 1984/2003 i (WE) nr 520/2007 (Dz.U. L 315 z 30.11.2017, s. 1).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1239/98 z dnia 8 czerwca 1998 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 894/97 ustanawiające środki techniczne dla zachowania zasobów połowowych (Dz.U. L 171 z 17.6.1998, s. 1).

- (11) Aby zapewnić zgodność z WPRyb, przyjęto prawodawstwo unijne w celu ustanowienia systemu kontroli, inspekcji i egzekwowania, który obejmuje zwalczanie nielegalnych, nieraportowanych i nieuregulowanych połowów (zwanymi dalej „połowami NNN”). W szczególności rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 ⁽⁷⁾ ustanawia unijny system kontroli, inspekcji i egzekwowania zgodnie z globalnym i zintegrowanym podejściem, tak aby zapewnić przestrzeganie wszystkich przepisów WPRyb. Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 404/2011 ⁽⁸⁾ ustanawia szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia (WE) nr 1224/2009. Rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 ⁽⁹⁾ ustanawia wspólnotowy system zapobiegania połowom NNN oraz ich powstrzymywania i eliminowania. W rozporządzeniach tych uwzględniono już przepisy obejmujące szereg środków ustanowionych w zaleceniu ICCAT 16-05. W związku z tym nie ma potrzeby uwzględniania tych przepisów w niniejszym rozporządzeniu.
- (12) W umowach dotyczących czarterowania statków rybackich stosunki między właścicielem, podmiotem czarterującym i państwem bandery są często niejasne. Niektóre podmioty gospodarcze prowadzące działalność w zakresie połowów NNN unikają kontroli, nadużywając tych umów. Czarterowanie jest zabronione na mocy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1627 ⁽¹⁰⁾ w kontekście połowów tuńczyka błękitnopłetwego. W planie odbudowy populacji ustanowionym w niniejszym rozporządzeniu należy przyjąć podobny zakaz w charakterze środka zapobiegawczego, aby chronić odbudowywane stado oraz zapewnić spójność z prawem Unii.
- (13) Zalecenia ICCAT należy wdrażać do prawodawstwa unijnego, aby zrównać pozycję rybaków z Unii i rybaków z państw trzecich oraz zapewnić, by przepisy były możliwe do zaakceptowania przez wszystkich.
- (14) W celu umożliwienia szybkiego wdrożenia do prawa Unii przyszłych zaleceń ICCAT zmieniających lub uzupełniających plan ICCAT dotyczący odbudowy populacji, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do wprowadzania zmian w załącznikach do niniejszego rozporządzenia oraz w niektórych przepisach niniejszego rozporządzenia dotyczących terminów przekazywania informacji, okresów zamkniętych, minimalnego rozmiaru odniesienia do celów ochrony, poziomów tolerancji dla połowów przypadkowych i przyłówów, parametrów technicznych narzędzi połowowych, odsetka wykorzystania kwoty do celów informowania Komisji, a także informacji, które należy przekazywać na temat statków rybackich. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹¹⁾. W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (15) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do formatu sprawozdania rocznego z wykonania niniejszego rozporządzenia przedstawianego przez państwa członkowskie. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽¹²⁾.
- (16) Akty delegowane i akty wykonawcze przewidziane w niniejszym rozporządzeniu powinny pozostawać bez uszczerbku dla wdrażania przyszłych zaleceń ICCAT do prawa Unii w drodze zwykłej procedury ustawodawczej.

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiające wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniające rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 (Dz.U. L 343 z 22.12.2009, s. 1).

⁽⁸⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) nr 404/2011 z dnia 8 kwietnia 2011 r. ustanawiające szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 ustanawiającego wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa (Dz.U. L 112 z 30.4.2011, s. 1).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1005/2008 z dnia 29 września 2008 r. ustanawiające wspólnotowy system zapobiegania nielegalnym, nieraportowanym i nieuregulowanym połowom oraz ich powstrzymywania i eliminowania, zmieniające rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1936/2001 i (WE) nr 601/2004 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 1093/94 i (WE) nr 1447/1999 (Dz.U. L 286 z 29.10.2008, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1627 z dnia 14 września 2016 r. w sprawie wieloletniego planu odbudowy zasobów tuńczyka błękitnopłetwego we wschodnim Atlantyku i w Morzu Śródziemnym oraz uchylenia rozporządzenia Rady (WE) nr 302/2009 (Dz.U. L 252 z 16.9.2016, s. 1).

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽¹²⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

- (17) Zgodnie z załącznikiem II do rozporządzenia Rady (WE) nr 1967/2006 ⁽¹³⁾ statki prowadzące połowy włócznika mogą wydawać lub zabierać na statek maksymalnie 3 500 haków, a zalecenie ICCAT 16-05 dopuszcza maksymalnie 2500 haków. W celu prawidłowego wdrożenia tego zalecenia do prawa Unii należy odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 1967/2006.
- (18) W rozdziale III sekcja 2 rozporządzenia (UE) 2017/2107 ustanowiono niektóre środki techniczne i środki kontroli dotyczące włócznika śródziemnomorskiego. Aby umożliwić odnowienie stada, środki ustanowione w zaleceniu ICCAT 16-05, które są wdrażane do prawa Unii przez niniejsze rozporządzenie, są bardziej restrykcyjne lub bardziej szczegółowe. Rozdział III sekcję 2 rozporządzenia (UE) 2017/2107 należy zatem uchylić i zastąpić odpowiednimi środkami ustanowionymi w niniejszym rozporządzeniu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

TYTUŁ I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie ustanawia ogólne zasady wdrażania przez Unię przyjętego przez ICCAT wieloletniego planu odbudowy populacji włócznika (*Xiphias gladius*) w Morzu Śródziemnym (zwanego dalej „włócznikiem śródziemnomorskim”) w okresie od 2017 r. do 2031 r.

Artykuł 2

Zakres

Niniejsze rozporządzenie stosuje się do:

- a) unijnych statków rybackich i unijnych statków prowadzących połowy rekreacyjne, które:
 - (i) poławiają włócznika śródziemnomorskiego; lub
 - (ii) dokonują przeładunku lub przewożą, w tym poza obszarem objętym konwencją ICCAT, włócznika śródziemnomorskiego;
- b) statków rybackich państw trzecich i statków państw trzecich prowadzących połowy rekreacyjne, działających na wodach Unii i poławiających włócznika śródziemnomorskiego;
- c) statków państw trzecich, które podlegają inspekcjom w portach państw członkowskich i które przewożą włócznika śródziemnomorskiego lub produkty rybołówstwa uzyskane z włócznika śródziemnomorskiego, których wcześniej nie wyładowano ani nie przeładowano w portach.

Artykuł 3

Cel

Na zasadzie odstępstwa od art. 2 ust. 2 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 celem niniejszego rozporządzenia jest osiągnięcie do 2031 r. biomasy włócznika śródziemnomorskiego odpowiadającej MSY, z co najmniej 60 % prawdopodobieństwem osiągnięcia tego celu.

Artykuł 4

Związek z innymi przepisami prawa Unii

Niniejsze rozporządzenie stosuje się jako uzupełnienie następujących rozporządzeń lub, jeżeli tak przewidziano w tych rozporządzeniach, na zasadzie odstępstwa od nich:

- a) rozporządzenie (WE) nr 1224/2009;
- b) rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2403 ⁽¹⁴⁾;
- c) rozporządzenie (UE) 2017/2107.

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1967/2006 z dnia 21 grudnia 2006 r. w sprawie środków zarządzania zrównoważoną eksploatacją zasobów rybołówstwa Morza Śródziemnego, zmieniające rozporządzenie (EWG) nr 2847/93 i uchylające rozporządzenie (WE) nr 1626/94 (Dz.U. L 409 z 30.12.2006, s. 11).

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/2403 z dnia 12 grudnia 2017 r. w sprawie zrównoważonego zarządzania zewnętrznymi flotami rybackimi oraz uchylenia rozporządzenia Rady (WE) nr 1006/2008 (Dz.U. L 347 z 28.12.2017, s. 81).

Artykuł 5

Definicje

Na potrzeby niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „statek rybacki” oznacza statek wyposażony do prowadzenia komercyjnej eksploatacji żywych zasobów morza;
- 2) „unijny statek rybacki” oznacza statek rybacki pływający pod banderą państwa członkowskiego i zarejestrowany w Unii;
- 3) „obszar objęty konwencją ICCAT” oznacza wszystkie wody Oceanu Atlantyckiego oraz mórz przyległych;
- 4) „Morze Śródziemne” oznacza wody morskie Morza Śródziemnego na wschód od linii 5°36' W;
- 5) „CPC” oznacza umawiające się strony konwencji ICCAT oraz niebędące umawiającymi się stronami współpracujące strony, podmioty lub podmioty rybackie;
- 6) „upoważnienie do połowów” oznacza upoważnienie wydane unijnemu statkowi rybackiemu, upoważniające go do prowadzenia określonej działalności połowowej w danym okresie, na danym obszarze lub w odniesieniu do danego łowiska przy spełnieniu warunków szczegółowych;
- 7) „uprawnienia do połowów” oznaczają określone ilościowo prawne upoważnienie do łowienia, wyrażone jako połowy lub nakład połowowy;
- 8) „stado” oznacza żywe zasoby morza występujące w danym obszarze zarządzania;
- 9) „produkty rybołówstwa” oznaczają organizmy wodne będące wynikiem działalności połowowej lub otrzymywane z nich produkty;
- 10) „odrzuty” oznaczają połowy, które są wrzucane z powrotem do morza;
- 11) „połowy rekreacyjne” oznaczają niekomercyjną działalność połowową, w przypadku której żywe zasoby morza są eksploatowane do celów rekreacji, turystyki lub sportu;
- 12) „dane z systemu monitorowania statków” oznaczają dane dotyczące identyfikacji statków rybackich, pozycji geograficznej, daty, godziny, kursu i prędkości, przekazywane do ośrodka monitorowania rybołówstwa państwa członkowskiego bandery przez satelitarne urządzenia lokacyjne zainstalowane na statkach rybackich;
- 13) „wyładunek” oznacza pierwsze rozładowanie jakiegokolwiek ilości produktów rybołówstwa z pokładu statku rybackiego na ląd;
- 14) „przeładunek” oznacza rozładowanie i przeniesienie całości lub części produktów rybołówstwa z jednego statku na inny statek;
- 15) „czarterowanie” oznacza umowę, na mocy której statek rybacki pływający pod banderą państwa członkowskiego jest zakontraktowany na czas określony przez dany podmiot w innym państwie członkowskim lub w państwie trzecim bez zmiany bandery;
- 16) „takle” oznaczają narzędzie połowowe składające się z liny głównej, do której podczipione są liny dodatkowe (przypony) wyposażone w liczne haki, których długość i rozstawienie są zróżnicowane w zależności od gatunku docelowego;
- 17) „hak” oznacza wygięty kawałek drutu stalowego o ostrym końcu;
- 18) „wędka” oznacza żyłkę wędkarską przymocowaną do wędziska stosowanego przez wędkarzy i nawiniętą na mechanizm obrotowy (kołowrotek) używany do nawijania żyłki.

TYTUŁ II

ŚRODKI ZARZĄDZANIA, TECHNICZNE ŚRODKI OCHRONY I ŚRODKI KONTROLI

ROZDZIAŁ 1

Środki zarządzania

Artykuł 6

Nakład połowowy

1. Każde państwo członkowskie wprowadza niezbędne środki w celu zapewnienia, aby nakład połowowy statków rybackich pływających pod jego banderą był proporcjonalny do uprawnień do połowów włócznika śródziemnomorskiego, jakimi dysponuje to państwo członkowskie.
2. Zabrania się przenoszenia niewykorzystanych kwot dotyczących włócznika śródziemnomorskiego.

Artykuł 7

Przydział uprawnień do połowów

1. Zgodnie z art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 przy przydzielaniu uprawnień do połowów, którymi dysponują, państwa członkowskie stosują przejrzyste i obiektywne kryteria, między innymi kryteria o charakterze środowiskowym, społecznym i ekonomicznym, oraz dążą również do sprawiedliwego podziału kwot krajowych pomiędzy różne segmenty floty, uwzględniając tradycyjne łodzie rybołówstwo przybrzeżne, a także do stworzenia zachęt dla unijnych statków rybackich wyposażonych w selektywne narzędzia połowowe lub stosujących techniki połowowe o ograniczonym wpływie na środowisko.
2. Każde państwo członkowskie określa ilość przyłowy włócznika w ramach swojej kwoty na włócznika śródziemnomorskiego oraz informuje o tym Komisję, przekazując jej roczny plan połowowy zgodnie z art. 9. Takie określenie zapewnia odliczenie wszystkich martwych osobników włócznika śródziemnomorskiego od danej kwoty.
3. Państwa członkowskie starają się przydzielać zwiększone uprawnienia do połowów, wynikające ze skutecznego wdrażania niniejszego rozporządzenia, statkom rybackim, którym nie przyznano wcześniej kwot na włócznika śródziemnomorskiego i które spełniają kryteria przydziału uprawnień do połowów określone w art. 17 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.

Artykuł 8

Ograniczenia zdolności połowowej

1. W okresie realizacji planu odbudowy populacji do statków rybackich ma zastosowanie ograniczenie zdolności połowowej w zależności od rodzaju narzędzia połowowego. Państwa członkowskie ograniczają w zależności od rodzaju narzędzia połowowego liczbę statków rybackich pływających pod ich banderą i upoważnionych do połowów włócznika śródziemnomorskiego do średniej rocznej liczby ich statków pływających pod ich banderą, które poławiały, zatrzymywały na burcie, dokonywały przeładunku, transportu lub wyładunku włócznika śródziemnomorskiego w latach 2013–2016.
2. Niezależnie od ust. 1 państwa członkowskie mogą podjąć decyzję o wykorzystaniu określonej liczby statków pływających pod ich banderą, które poławiały, zatrzymywały na burcie, dokonywały przeładunku, transportu lub wyładunku włócznika śródziemnomorskiego w 2016 r., do celów obliczenia ograniczenia zdolności połowowej, jeżeli liczba ta jest niższa od średniej rocznej liczby statków w okresie 2013–2016. To ograniczenie zdolności połowowej stosuje się do statków rybackich w zależności od rodzaju narzędzia połowowego.
3. W latach 2018 i 2019 państwa członkowskie mogą zastosować tolerancję 5 % do ograniczenia zdolności połowowej, o którym mowa w ust. 1.
4. Do dnia 1 marca każdego roku państwa członkowskie informują Komisję o środkach wprowadzonych w celu ograniczenia liczby statków rybackich pływających pod ich banderą i upoważnionych do połowów włócznika śródziemnomorskiego. Informacje te uwzględnia się przy przekazywaniu rocznych planów połowowych zgodnie z art. 9.

Artykuł 9

Roczne plany połowowe

1. Do dnia 1 marca każdego roku państwa członkowskie przedstawiają Komisji roczne plany połowowe. Takie roczne plany połowowe muszą być przedstawiane w formacie określonym w wytycznych ICCAT w sprawie przedstawiania danych i informacji oraz zawierać szczegółowe informacje dotyczące kwoty włócznika śródziemnomorskiego przydzielonej w zależności od rodzaju narzędzia połowowego, z uwzględnieniem kwot przydzielonych dla połowów rekreacyjnych, w stosownych przypadkach, oraz dla przyłowów.
2. Komisja zestawia roczne plany połowowe, o których mowa w ust. 1, i włącza je do unijnego planu połowowego. Komisja przekazuje unijny plan połowowy do sekretariatu ICCAT do dnia 15 marca każdego roku.

ROZDZIAŁ 2

Techniczne środki ochrony

Sekcja 1

Okresy połowów

Artykuł 10

Okresy zamknięte

1. Włócznika śródziemnomorskiego nie wolno poławiać – ani jako gatunku docelowego, ani jako przyłowu – zatrzymywać na burcie, przeładowywać ani wyładowywać w okresie zamkniętym. Okres zamknięty trwa od dnia 1 stycznia do dnia 31 marca każdego roku.

2. W celu ochrony włócznika śródziemnomorskiego okres zamknięty stosuje się w odniesieniu do takłowców prowadzących ukierunkowane połowy tuńczyka białego w Morzu Śródziemnym (*Thunnus alalunga*) od dnia 1 października do dnia 30 listopada każdego roku.

3. Państwa członkowskie monitorują skuteczność okresów zamkniętych, o których mowa w ust. 1 i 2, oraz przedstawiają Komisji, co najmniej dwa miesiące i 15 dni przed dorocznym posiedzeniem ICCAT każdego roku, wszystkie istotne informacje dotyczące odpowiednich kontroli i inspekcji przeprowadzonych w poprzednim roku, aby zapewnić zgodność z niniejszym artykułem. Komisja przekazuje te informacje sekretariatowi ICCAT co najmniej dwa miesiące przed dorocznym posiedzeniem ICCAT każdego roku.

Sekcja 2

Minimalny rozmiar odniesienia do celów ochrony, przypadkowy połów i przyłów

Artykuł 11

Minimalny rozmiar odniesienia do celów ochrony włócznika śródziemnomorskiego

1. Na zasadzie odstępstwa od art. 15 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 zabrania się prowadzenia połowów, zatrzymywania na burcie, przeładunku, wyładunku, transportu, składowania, sprzedawania lub wystawiania lub oferowania na sprzedaż włócznika śródziemnomorskiego, w tym w ramach połowów rekreacyjnych:

- a) o długości ogonowej (LJFL) mniejszej niż 100 cm; lub
 - b) o masie w relacji pełnej mniejszej niż 11,4 kg lub o masie mniejszej niż 10,2 kg po usunięciu skrzel i wypatroszeniu.
2. Zatrzymywać na burcie, przeładowywać, wyładowywać lub transportować w ramach pierwszego transportu po wyładunku można jedynie całe osobniki włócznika śródziemnomorskiego, bez usuwania części zewnętrznej, lub osobniki z usuniętymi skrzelami i wypatroszone.

Artykuł 12

Przypadkowe połowy włócznika śródziemnomorskiego o wielkości mniejszej niż minimalny rozmiar odniesienia do celów ochrony

Niezależnie od art. 11 ust. 1 statki rybackie prowadzące ukierunkowane połowy włócznika śródziemnomorskiego mogą zatrzymywać na burcie, dokonywać przeładunku, przenosić, dokonywać wyładunku, transportować, składować, sprzedawać lub wystawiać lub oferować na sprzedaż przypadkowe połowy włócznika śródziemnomorskiego o wielkości mniejszej niż minimalny rozmiar odniesienia do celów ochrony, pod warunkiem że takie połowy nie przekraczają 5 % masy lub liczby osobników całkowitego połowu włócznika śródziemnomorskiego dokonanego przez dane statki rybackie.

Artykuł 13

Przyłowy

1. W żadnym momencie w następstwie operacji połowowej przyłowy włócznika śródziemnomorskiego nie mogą przewyższać dopuszczalnej wielkości przyłów, którą państwa członkowskie ustanawiają w swoich rocznych planach połowowych w odniesieniu do całkowitego połowu na burcie, wyrażonego w masie lub liczbie osobników.

2. Na zasadzie odstępstwa od art. 15 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013 statki rybackie nieprowadzące ukierunkowanych połowów włócznika śródziemnomorskiego nie mogą zatrzymywać na burcie ilości włócznika śródziemnomorskiego przekraczających tę wielkość przyłów.

3. Na zasadzie odstępstwa od art. 15 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, jeżeli wyczerpano kwotę na włócznika śródziemnomorskiego przydzieloną państwu członkowskiemu bandery, uwalnia się żywe złowione osobniki włócznika śródziemnomorskiego.

4. W przypadku wyczerpania kwoty na włócznika śródziemnomorskiego przydzielonej państwu członkowskiemu bandery zabrania się przetwarzania i wprowadzania do obrotu martwych włóczników śródziemnomorskich, a wszystkie połowy są rejestrowane. Państwa członkowskie co roku przedstawiają Komisji informacje na temat ilości takich martwych włóczników śródziemnomorskich, a Komisja przekazuje je następnie sekretariatowi ICCAT, zgodnie z art. 21.

Sekcja 3

Parametry techniczne narzędzi połowowych

Artykuł 14

Parametry techniczne narzędzi połowowych

1. Maksymalna liczba haków, które mogą wydawać lub posiadać na pokładzie statki rybackie prowadzące ukierunkowane połowy włócznika śródziemnomorskiego, wynosi 2 500 haków.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 zezwala się na posiadanie zastępczego zestawu 2 500 uzbrojonych haków na statkach rybackich odbywających rejsy dłuższe niż dwa dni, pod warunkiem że będzie on właściwie zamocowany i zasztauowany na dolnych pokładach w sposób uniemożliwiający jego natychmiastowe użycie.
3. Wysokość haków nie może być mniejsza niż 7 cm.
4. Długość takli do połowów pelagicznych nie może przekraczać 30 mil morskich (55,56 km).

ROZDZIAŁ 3

Środki kontroli

Sekcja 1

Rejestr statków

Artykuł 15

Upoważnienia do połowów

1. Państwa członkowskie wydają upoważnienia do połowów statkom rybackim prowadzącym ukierunkowane połowy włócznika śródziemnomorskiego i pływającym pod ich banderą, zgodnie z odpowiednimi przepisami ustanowionymi w rozporządzeniu (UE) 2017/2403, w szczególności z jego art. 20 i 21.
2. Wyłącznie statki unijne wpisane do rejestru statków ICCAT, zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 16 i 17, są upoważnione do prowadzenia ukierunkowanych połowów, zatrzymywania na burcie, dokonywania przeładunku, wyładunku, transportu lub przetwarzania włócznika śródziemnomorskiego, bez uszczerbku dla ustanowionych w art. 13 przepisów dotyczących przyłowów.
3. Statki do połowów na skalę przemysłową upoważnione do połowów przez państwa członkowskie są rejestrowane w rejestrze ICCAT dotyczącym statków o długości całkowitej równej co najmniej 20 metrom upoważnionych do działania na obszarze objętym konwencją ICCAT.

Artykuł 16

Informacje dotyczące statków upoważnionych do połowów włócznika śródziemnomorskiego i tuńczyka białego w roku bieżącym

1. Co roku państwa członkowskie przedstawiają Komisji drogą elektroniczną następujące informacje w formacie określonym w wytycznych ICCAT dotyczących przedstawiania danych i informacji:
 - a) do dnia 1 stycznia – informacje dotyczące statków rybackich pływających pod ich banderą i upoważnionych do połowów włócznika śródziemnomorskiego, a także statków upoważnionych do połowów włócznika śródziemnomorskiego w ramach połowów rekreacyjnych;
 - b) do dnia 1 marca – informacje dotyczące statków rybackich pływających pod ich banderą i upoważnionych do ukierunkowanych połowów śródziemnomorskiego tuńczyka białego.

Komisja przekazuje sekretariatowi ICCAT informacje, o których mowa w lit. a), do dnia 15 stycznia każdego roku, a informacje, o których mowa w lit. b) – do dnia 15 marca każdego roku.

Informacje dotyczące statków rybackich, o których mowa w niniejszym ustępie akapit pierwszy lit. a) i b), zawierają nazwę statku i numer unijnego rejestru floty rybackiej (CFR), jak określono w załączniku I do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2017/218 ⁽¹⁵⁾.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2017/218 z dnia 6 lutego 2017 r. w sprawie unijnego rejestru floty rybackiej (Dz.U. L 34 z 9.2.2017, s. 9).

2. Oprócz informacji, o których mowa w ust. 1, państwa członkowskie informują Komisję o zmianie informacji dotyczących statków rybackich, o których to informacjach mowa w ust. 1, w terminie 30 dni od tej zmiany. Komisja w terminie 45 dni od daty zmiany informacji przekazuje te informacje sekretariatowi ICCAT.
3. Oprócz wszelkich informacji przekazywanych sekretariatowi ICCAT zgodnie z ust. 1 i niniejszego artykułu Komisja w razie potrzeby, zgodnie z art. 7 ust. 6 rozporządzenia (UE) 2017/2403, niezwłocznie przesyła zaktualizowane szczegółowe informacje dotyczące statków, o których to informacjach mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, sekretariatowi ICCAT.

Artykuł 17

Informacje dotyczące statków upoważnionych do ukierunkowanych połowów włócznika śródziemnomorskiego przy użyciu harpunów lub takli do połowów pelagicznych w poprzednim roku

1. Do dnia 30 czerwca każdego roku państwa członkowskie przedstawiają Komisji drogą elektroniczną następujące informacje dotyczące statków rybackich pływających pod ich banderą, które w poprzednim roku były upoważnione do prowadzenia połowów przy użyciu takli pelagicznych lub połowów przy użyciu harpunów ukierunkowanych na włócznika śródziemnomorskiego:
 - a) nazwę statku (w przypadku braku nazwy – numer w rejestrze bez inicjałów państwa);
 - b) numer w unijnym rejestrze floty rybackiej, jak określono w załączniku I do rozporządzenia wykonawczego (UE) 2017/218;
 - c) numer w rejestrze ICCAT.
2. Informacje, o których mowa w ust. 1, przedstawia się w formacie określonym w wytycznych ICCAT dotyczących przedstawiania danych i informacji.
3. Komisja przekazuje informacje, o których mowa w ust. 1, sekretariatowi ICCAT do dnia 31 lipca każdego roku.

Sekcja 2

Monitorowanie i nadzór

Artykuł 18

System monitorowania statków

1. Do celów kontroli nie można przerywać przekazywania danych z satelitarnego systemu monitorowania statków (VMS) przez statki rybackie upoważnione do połowów włócznika śródziemnomorskiego, kiedy statki te przebywają w porcie.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby ich ośrodki monitorowania rybołówstwa przekazywały Komisji i wyznaczonemu przez nią organowi w czasie rzeczywistym, w formacie „https data feed”, komunikaty VMS otrzymywane ze statków rybackich pływających pod ich banderą. Komisja przekazuje te komunikaty sekretariatowi ICCAT w formie elektronicznej.
3. Państwa członkowskie zapewniają, aby:
 - a) komunikaty VMS ze statków rybackich pływających pod ich banderą były przekazywane Komisji co najmniej co dwie godziny;
 - b) w przypadku awarii technicznej VMS komunikaty alternatywne ze statków rybackich pływających pod ich banderą otrzymywane zgodnie z art. 25 ust. 1 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 404/2011 były przekazywane Komisji w terminie 24 godzin od ich otrzymania przez ich ośrodki monitorowania rybołówstwa;
 - c) komunikaty VMS przekazywane Komisji były kolejno numerowane (z zastosowaniem niepowtarzalnego identyfikatora) w celu uniknięcia powielania;
 - d) komunikaty VMS przekazywane Komisji były zgodne z art. 24 ust. 3 rozporządzenia wykonawczego (UE) nr 404/2011.
4. Każde państwo członkowskie wprowadza niezbędne środki w celu zapewnienia, aby wszystkie komunikaty VMS udostępniane jego statkom inspekcyjnym były traktowane w sposób poufny i ograniczały się do inspekcji działań prowadzonych na morzu.

Artykuł 19

Czarterowanie unijnych statków rybackich

Zabrania się czarterowania unijnych statków rybackich do celów ukierunkowanych połowów włócznika śródziemnomorskiego.

Artykuł 20

Krajowe programy obecności obserwatorów naukowych dotyczące taklowców do połowów pelagicznych

1. Każde państwo członkowskie posiadające kwotę na włócznika śródziemnomorskiego realizuje krajowy program obecności obserwatorów naukowych dotyczący taklowców do połowów pelagicznych pływających pod banderą tego państwa członkowskiego i prowadzących ukierunkowane połowy włócznika śródziemnomorskiego zgodnie z niniejszym artykułem. Krajowy program obecności obserwatorów jest zgodny z minimalnymi normami ustanowionymi w załączniku I.
2. Każde zainteresowane państwo członkowskie zapewnia obecność krajowych obserwatorów naukowych na co najmniej 10 % taklowców do połowów pelagicznych, o długości całkowitej powyżej 15 metrów, pływających pod banderą tego państwa członkowskiego i prowadzących ukierunkowane połowy włócznika śródziemnomorskiego. Procentowy stopień pokrycia jest mierzony liczbą dni połowowych, zestawów, statków lub rejsów.
3. Każde zainteresowane państwo członkowskie opracowuje i wdraża metodę monitorowania naukowego w celu gromadzenia informacji o działalności taklowców do połowów pelagicznych, o długości całkowitej maksymalnie 15 metrów, pływających pod banderą tego państwa członkowskiego. Każde państwo członkowskie bandery przedstawia Komisji szczegółowe informacje dotyczące tej metody monitorowania naukowego w swoim rocznym planie połowowym, o którym mowa w art. 9, do 2020 r.
4. Komisja natychmiast przedstawia szczegółowe informacje dotyczące metody monitorowania naukowego, o której mowa w ust. 3, działającemu w ramach ICCAT Stałemu Komitetowi ds. Badań Naukowych i Statystyki (SCRS) w celu ich oceny. Metody monitorowania naukowego wymagają przed ich wdrożeniem zatwierdzenia przez Komisję ICCAT na dorocznym posiedzeniu ICCAT.
5. Państwa członkowskie wydają swoim krajowym obserwatorom naukowym urzędowy dokument identyfikacyjny.
6. Obserwatorzy naukowci mają obowiązek realizacji zadań określonych w załączniku I, a ponadto państwa członkowskie nakładają na nich obowiązek oceny i przekazywania następujących danych dotyczących włócznika śródziemnomorskiego:
 - a) poziom odrzutów osobników o wielkości mniejszej niż minimalny rozmiar odniesienia do celów ochrony;
 - b) typowy dla poszczególnych regionów rozmiar i wiek dojrzałości;
 - c) wykorzystanie siedliska, w celu porównania dostępności włócznika śródziemnomorskiego w przypadku różnych rodzajów połowów, w tym porównań między połowami przy użyciu takli tradycyjnych i połowami przy użyciu takli mezopelagicznych;
 - d) skutki połowów przy użyciu takli mezopelagicznych pod względem składu połowów, szeregów wydajności połowowej (CPUE) i przekroju wielkościowego połowów; oraz
 - e) miesięczne szacunki odsetka tarlaków i ryb uzupełniających stado w połowach.
7. Do dnia 30 czerwca każdego roku państwa członkowskie przedstawiają Komisji informacje zebrane w ramach krajowych programów obecności obserwatorów naukowych w poprzednim roku. Komisja przekazuje te informacje sekretariatowi ICCAT do dnia 31 lipca każdego roku.

Sekcja 3

Kontrola połowów

Artykuł 21

Rejestrowanie i raportowanie połowów

1. Kapitan każdego ze statków rybackich upoważnionych do połowów włócznika śródziemnomorskiego prowadzi dziennik połowowy zgodnie z wymogami ustanowionymi w załączniku II oraz przekazuje informacje z dziennika połowowego państwu członkowskiemu bandery.
2. Bez uszczerbku dla obowiązków państw członkowskich w zakresie raportowania określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1224/2009, państwa członkowskie przekazują Komisji kwartalne raporty dotyczące wszystkich połowów włócznika śródziemnomorskiego dokonanych przez upoważnione statki pływające pod ich banderą, chyba że informacje te są przesyłane co miesiąc. Te kwartalne raporty przekazuje się z wykorzystaniem formatu zagregowanych danych na temat połowów nie później niż w terminie 15 dni po zakończeniu każdego kwartału (tj. do dnia 15 kwietnia, 15 lipca i 15 października każdego roku oraz do dnia 15 stycznia kolejnego roku). Komisja przekazuje te informacje sekretariatowi ICCAT do dnia 30 kwietnia, 30 lipca i 30 października każdego roku oraz do dnia 30 stycznia kolejnego roku.

3. Oprócz informacji, o których mowa w ust. 1, do dnia 30 czerwca każdego roku państwa członkowskie przekazują Komisji następujące informacje dotyczące unijnych statków rybackich, które w poprzednim roku były upoważnione do prowadzenia połowów pelagicznych z użyciem takli lub połowów z użyciem harpunów ukierunkowanych na włócznika:

- a) informacje dotyczące działalności połowowej, w podziale na gatunki docelowe i obszary, na podstawie próby lub całej floty:
- (i) okres(-y) połowu oraz łączna roczna liczba dni połowowych przypadających na dany statek;
 - (ii) obszary geograficzne, w podziale na prostokąty statystyczne ICCAT, na których statek prowadził działalność połowową;
 - (iii) rodzaj statku;
 - (iv) liczba haków użytych przez statek;
 - (v) liczba takli użytych przez statek;
 - (vi) łączna długość wszystkich takli użytych przez statek;
- b) dane dotyczące połowów, w możliwie najmniejszym podziale czasowo-przestrzennym, w tym:
- (i) rozmiar oraz, jeżeli to możliwe, zróżnicowanie wiekowe połowów;
 - (ii) połowy i skład połowów w podziale na statek;
 - (iii) nakład połowowy (średnia liczba dni połowowych na statek, średnia liczba haków na statek, średnia liczba takli na statek, średnia łączna długość takli na statek).

Komisja przekazuje te informacje sekretariatowi ICCAT do dnia 31 lipca każdego roku.

4. Informacje, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, przedstawia się w formacie określonym w wytycznych ICCAT dotyczących przedstawiania danych i informacji.

Artykuł 22

Dane dotyczące wykorzystania kwot

1. Bez uszczerbku dla art. 34 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009 każde państwo członkowskie niezwłocznie informuje Komisję, jeśli wykorzystanie kwoty na włócznika śródziemnomorskiego przydzielonej na dany rodzaj narzędzi połowowych osiągnie 80 %.
2. Jeśli łączne połowy włócznika śródziemnomorskiego osiągnęły 80 % kwoty krajowej, państwo członkowskie bandery co tydzień przekazuje Komisji dane dotyczące połowów.

Sekcja 4

Wyładunki i przeładunki

Artykuł 23

Wyznaczone porty

1. Połowy włócznika śródziemnomorskiego – obejmujące przyłowy i włócznika śródziemnomorskiego złowionego w ramach połowów rekreacyjnych bez znacznika przymocowanego do każdego osobnika, o którym mowa w art. 30 – wyładowuje się lub przeładowuje wyłącznie w wyznaczonych portach.
2. Każde państwo członkowskie wyznacza zgodnie z art. 43 ust. 5 rozporządzenia (WE) 1224/2009 porty, w których dokonuje się wyładunków i przeładunków włócznika śródziemnomorskiego, o których mowa w ust. 1.
3. Do dnia 15 lutego każdego roku państwa członkowskie przekazują Komisji wykaz wyznaczonych portów. Do dnia 1 marca każdego roku Komisja przekazuje ten wykaz sekretariatowi ICCAT.

*Artykuł 24***Upřednie powiadomienie**

1. Do kapitanów unijnych statków rybackich o długości całkowitej wynoszącej co najmniej 12 metrów wymienionych w wykazie statków, o którym mowa w art. 16 niniejszego rozporządzenia, zastosowanie ma art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009. Właściwemu organowi państwa członkowskiego lub CPC, z których portów lub urzędzeń wyładunkowych zamierzają oni skorzystać, a także państwu członkowskiemu bandery, jeśli jest to inne państwo niż państwo członkowskie portu, przesyła się upřednie powiadomienie, o którym mowa w art. 17 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009.
2. Kapitanowie unijnych statków rybackich o długości całkowitej poniżej 12 metrów, wymienionych w wykazie statków, o którym mowa w art. 16, co najmniej na cztery godziny przed przewidywanym czasem przybycia do portu przekazują właściwemu organowi państwa członkowskiego lub CPC, z którego portów lub urzędzeń wyładunkowych zamierzają skorzystać, a także państwu członkowskiemu bandery, jeśli jest to inne państwo niż państwo członkowskie portu, następujące informacje:
 - a) przewidywany czas przybycia do portu;
 - b) szacunkową ilość włócznika śródziemnomorskiego zatrzymaną na burcie; oraz
 - c) informacje dotyczące obszaru geograficznego, z którego pochodzi połów.
3. Jeżeli łowiska znajdują się mniej niż cztery godziny od portu, szacunkowa ilość włócznika śródziemnomorskiego zatrzymanego na burcie może zostać zmieniona w dowolnym momencie przed przybyciem do portu.
4. Organy państwa członkowskiego portu prowadzą rejestr wszystkich upřednich powiadomień dla bieżącego roku.

*Artykuł 25***Przeładunki**

1. Unijnym statkom, które przewożą włócznika śródziemnomorskiego, lub statkom państw trzecich na wodach unijnych zabrania się przeładunku na morzu niezależnie od okoliczności.
2. Bez uszczerbku dla art. 51, art. 52 ust. 2 i 3 oraz art. 54 i 57 rozporządzenia (UE) 2017/2107, statki dokonują przeładunku włócznika śródziemnomorskiego wyłącznie w wyznaczonych portach.

*Sekcja 5***Inspekcje***Artykuł 26***Roczne plany inspekcji**

1. Do dnia 31 stycznia każdego roku państwa członkowskie przekazują Komisji roczne plany inspekcji. Te roczne plany inspekcji są opracowywane zgodnie z:
 - a) celami, priorytetami i procedurami oraz wartościami odniesienia dla działań inspekcyjnych określonymi w decyzji wykonawczej Komisji (UE) 2018/1986 ⁽¹⁶⁾; oraz
 - b) krajowym programem kontroli w odniesieniu do włócznika śródziemnomorskiego ustanowionym na podstawie art. 46 rozporządzenia (WE) nr 1224/2009.
2. Komisja zestawia krajowe plany inspekcji oraz włącza je do unijnego planu inspekcji. Komisja przekazuje unijny plan inspekcji – wraz z rocznymi planami połowowymi, o których mowa w art. 9 – sekretariatowi ICCAT do zatwierdzenia przez ICCAT.

⁽¹⁶⁾ Decyzja wykonawcza Komisji (UE) 2018/1986 z dnia 13 grudnia 2018 r. ustanawiająca indywidualne programy kontroli i inspekcji dotyczące niektórych połowów oraz uchylająca decyzje wykonawcze 2012/807/UE, 2013/328/UE, 2013/305/UE oraz 2014/156/UE (Dz.U. L 317 z 14.12.2018, s. 29).

*Artykuł 27***System wspólnej międzynarodowej inspekcji ICCAT**

1. Wspólne międzynarodowe działania inspekcyjne odbywają się zgodnie z systemem wspólnej międzynarodowej inspekcji ICCAT (zwanym dalej „systemem ICCAT”) przedstawionym w załączniku III.
2. Państwa członkowskie, których statki rybackie są upoważnione do poławiania włócznika śródziemnomorskiego, oddelegowują inspektorów i prowadzą inspekcje na morzu w ramach systemu ICCAT. Komisja lub wyznaczony przez nią organ mogą oddelegować inspektorów unijnych na potrzeby systemu ICCAT.
3. Jeżeli w dowolnym momencie więcej niż 50 statków rybackich pływających pod banderą danego państwa członkowskiego prowadzi połowy włócznika śródziemnomorskiego na obszarze objętym konwencją ICCAT, to państwo członkowskie wysyła statek inspekcyjny do celów inspekcji i kontroli na morzu na obszarze Morza Śródziemnego na cały okres przebywania tych statków na tym obszarze. Uznaje się, że obowiązek ten został wypełniony, jeżeli państwa członkowskie współpracują w zakresie wysłania statku inspekcyjnego lub jeżeli na obszar Morza Śródziemnego wysłano unijny statek inspekcyjny.
4. Komisja lub wyznaczony przez nią organ koordynuje działania w zakresie nadzoru i inspekcji w imieniu Unii. We współpracy z zainteresowanym państwem członkowskim Komisja może sporządzać programy wspólnych inspekcji, aby umożliwić Unii wywiązanie się z zobowiązań podjętych w ramach systemu ICCAT. Państwa członkowskie, których statki rybackie prowadzą połowy włócznika śródziemnomorskiego, przyjmują środki konieczne do ułatwienia realizacji tych programów wspólnych inspekcji, w szczególności w odniesieniu do wymaganych zasobów ludzkich i materialnych oraz do okresów i obszarów geograficznych, w których te zasoby mają być wykorzystywane.
5. Do dnia 1 grudnia każdego roku państwa członkowskie podają Komisji imiona i nazwiska inspektorów oraz nazwy statków inspekcyjnych, których zamierzają oddelegować do systemu ICCAT w następnym roku. Korzystając z tych informacji, Komisja we współpracy z państwami członkowskimi opracowuje roczny plan uczestnictwa Unii w systemie ICCAT i przekazuje go sekretariatowi ICCAT do dnia 1 stycznia każdego roku.

*Artykuł 28***Inspekcje przeprowadzane w przypadkach naruszeń**

W przypadku gdy statek pływający pod banderą danego państwa członkowskiego naruszył przepisy niniejszego rozporządzenia, to państwo członkowskie zapewnia, aby w jego portach przeprowadzono pod jego nadzorem fizyczną inspekcję tego statku lub, jeżeli statek ten nie przebywa w żadnym z jego portów, aby inspekcję przeprowadziła osoba wyznaczona przez to państwo członkowskie.

ROZDZIAŁ 4

Połowy rekreacyjne*Artykuł 29***Środki zarządzania**

1. Każde państwo członkowskie zezwalające na połowy rekreacyjne włócznika śródziemnomorskiego określa kwotę na połowy rekreacyjne w ramach swojej kwoty krajowej i informuje o tym Komisję, przekazując jej roczny plan połowowy zgodnie z art. 9. Takie określenie zapewnia odliczenie wszystkich martwych osobników włócznika śródziemnomorskiego od danej kwoty.
2. Państwa członkowskie, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, zapewniają, aby statki pływające pod ich banderą, które prowadzą połowy rekreacyjne włócznika śródziemnomorskiego, zostały ujęte w informacjach dotyczących upoważnionych statków, o których to informacjach mowa w art. 30 ust. 2. Statki nieujęte w tych informacjach nie są upoważnione do połowów włócznika śródziemnomorskiego.
3. Zabrania się sprzedaży i innych form wprowadzania do obrotu włócznika śródziemnomorskiego złowionego w ramach połowów rekreacyjnych.
4. Niezależnie od art. 15 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013, w odniesieniu do połowów rekreacyjnych zabrania się poławiania, zatrzymywania na burcie, przeladunku lub wyładunku więcej niż jednego włócznika śródziemnomorskiego na dany statek dziennie. Zainteresowane państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki, aby zapewnić w jak największym stopniu i ułatwić uwalnianie żywych włóczników śródziemnomorskich złowionych w ramach połowów rekreacyjnych, oraz mogą wprowadzić bardziej rygorystyczne środki poprawiające ochronę włócznika śródziemnomorskiego.

*Artykuł 30***Środki kontroli**

1. Do poławiania włócznika śródziemnomorskiego w ramach połowów rekreacyjnych są upoważnione jedynie statki prowadzące połowy przy użyciu wędek.
2. Informacje na temat upoważnionych statków do połowów rekreacyjnych, przekazywane sekretariatowi ICCAT zgodnie z art. 16 ust. 1 lit. a), obejmują:
 - a) nazwę statku (w przypadku braku nazwy – numer w rejestrze bez inicjałów państwa);
 - b) poprzednią nazwę statku, w stosownych przypadkach;
 - c) długość całkowitą statku;
 - d) imię i nazwisko lub nazwę oraz adres właściciela(-i) i operatora(-ów) statku.
3. Dane dotyczące połowu, w tym długość ogonowa (LJFL) i masa w relacji pełnej każdego włócznika śródziemnomorskiego złowionego, zatrzymanego na burcie i wyładowanego w ramach połowów rekreacyjnych, są rejestrowane i raportowane zgodnie z art. 21.
4. Włócznik śródziemnomorski może być wyładowany wyłącznie w całości lub z usuniętymi skrzelami i wypatroszony oraz w wyznaczonym porcie zgodnie z art. 23 lub ze znacznikiem przymocowanym do każdego osobnika. Każdy znaczek zawiera niepowtarzalny i przypisany dla danego państwa numer oraz jest zabezpieczony przed manipulacją.
5. Państwa członkowskie ustanawiają program znakowania do celów niniejszego rozporządzenia i uwzględniają opis takiego programu w rocznych planach połowowych, o których mowa w art. 9.
6. Każde państwo członkowskie zezwala na stosowanie znaczków wyłącznie wtedy, gdy łączne ilości połowu mieszczą się w ramach przyznanej mu kwoty.
7. Co roku państwa członkowskie przekazują Komisji sprawozdanie z wdrażania programu znakowania co najmniej dwa miesiące i 15 dni przed dorocznym posiedzeniem ICCAT. Komisja zestawia informacje od państw członkowskich i przekazuje je sekretariatowi ICCAT co najmniej dwa miesiące przed dorocznym posiedzeniem ICCAT.

TYTUŁ III

PRZEPISY KOŃCOWE*Artykuł 31***Sprawozdanie roczne**

1. Do dnia 15 września każdego roku państwa członkowskie przedstawiają Komisji sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy na temat wykonania niniejszego rozporządzenia oraz, w stosownych przypadkach, informacje dodatkowe.
2. Sprawozdanie roczne zawiera informacje o działaniach, które podjęto, aby ograniczyć przyłowy oraz zmniejszyć odrzuty osobników włócznika śródziemnomorskiego poniżej minimalnego rozmiaru odniesienia do celów ochrony, a także o badaniach naukowych w tej dziedzinie.
3. Komisja zestawia informacje otrzymane zgodnie z ust. 1 i 2 i przekazuje je sekretariatowi ICCAT do dnia 15 października każdego roku.
4. Komisja może przyjmować akty wykonawcze określające szczegółowe wymogi dotyczące formatu sprawozdania rocznego, o którym mowa w niniejszym artykule. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 36 ust. 2.

*Artykuł 32***Przegląd**

Do dnia 31 grudnia 2025 r. Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z funkcjonowania planu odbudowy populacji ustanowionego w niniejszym rozporządzeniu.

*Artykuł 33***Finansowanie**

Do celów rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 ⁽¹⁷⁾ plan odbudowy populacji uznaje się za plan wieloletni w rozumieniu art. 9 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013.

*Artykuł 34***Procedura wprowadzania zmian**

1. Jeżeli jest to konieczne do wdrożenia do prawa Unii zaleceń ICCAT zmieniających lub uzupełniających plan ICCAT dotyczący odbudowy populacji, które stają się wiążące dla Unii, oraz w zakresie, w jakim zmiany w prawie Unii nie wykraczają poza zalecenia ICCAT, Komisja jest uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 35 aktów delegowanych w celu zmiany:

- a) terminów przekazywania informacji określonych w art. 9 ust. 1 i 2, art. 10 ust. 3, art. 16 ust. 1 i 3, art. 17 ust. 1 i 3, art. 21 ust. 2 i 3, art. 22 ust. 2, art. 23 ust. 3, art. 26 ust. 1, art. 27 ust. 5 oraz art. 31 ust. 1 i 3;
- b) okresów zamkniętych przewidzianych w art. 10 ust. 1 i 2;
- c) minimalnego rozmiaru odniesienia do celów ochrony określonego w art. 11 ust. 1;
- d) poziomów tolerancji, o których mowa w art. 12 i 13;
- e) parametrów technicznych narzędzi połowowych określonych w art. 14 ust. 1–4;
- f) odsetka wykorzystania kwoty określonego w art. 22 ust. 1 i 2;
- g) informacji na temat statków, o których to informacjach mowa w art. 16 ust. 1 i ust. 2, art. 17 ust. 1, art. 21 ust. 1, 2, 3 i 4 oraz art. 30 ust. 2; oraz
- h) załączników I, II i III.

2. Wszelkie zmiany przyjmowane zgodnie z ust. 1 ograniczają się ściśle do wdrożenia do prawa Unii zmian lub uzupełnień do odnośnych zaleceń ICCAT.

*Artykuł 35***Wykonywanie przekazanych uprawnień**

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 34, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 15 lipca 2019 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 34, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (WE) nr 2328/2003, (WE) nr 861/2006, (WE) nr 1198/2006 i (WE) nr 791/2007 oraz rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1255/2011 (Dz.U. L 149 z 20.5.2014, s. 1).

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 34 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Artykuł 36

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga Komitet ds. Rybołówstwa i Akwakultury ustanowiony na mocy art. 47 rozporządzenia (UE) nr 1380/2013. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.
2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 37

Zmiany w rozporządzeniu (UE) 2017/2107

W rozporządzeniu (UE) 2017/2107 uchyla się art. 20–26.

Artykuł 38

Zmiany w rozporządzeniu (WE) nr 1967/2006

W załączniku II do rozporządzenia (WE) nr 1967/2006 pkt 6 ppkt 2 otrzymuje brzmienie:

- „2. 2 500 haków z jednego statku dla statków połowiących miecznika (*Xiphias gladius*), gdy gatunek ten stanowi co najmniej 70 % żywej wagi połowu po sortowaniu;”.

Artykuł 39

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie trzeciego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

MINIMALNE NORMY ICCAT DLA PROGRAMÓW OBECNOŚCI OBSERWATORÓW NAUKOWYCH NA STATKACH RYBACKICH

Przepisy ogólne

1. Niniejszy dokument zawiera minimalne normy dla programów obecności obserwatorów naukowych na statkach rybackich określone w zaleceniu ICCAT 16-14.

Kwalifikacje obserwatorów

2. Bez uszczerbku dla wszelkich szkoleń lub kwalifikacji technicznych zalecanych przez SCRS, CPC zapewniają, aby ich obserwatorzy posiadali co najmniej następujące kwalifikacje do wykonywania swoich zadań:
 - a) dostateczną wiedzę i doświadczenie umożliwiające rozpoznawanie gatunków ICCAT i narzędzi połowowych;
 - b) umiejętność obserwacji i dokładnego zapisu informacji, które mają zostać zebrane w ramach programu;
 - c) zdolność wykonywania zadań określonych w pkt 7 poniżej;
 - d) umiejętność pobierania próbek biologicznych; oraz
 - e) minimalne i odpowiednie przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa i przetrwania na morzu.
3. Ponadto w celu zapewnienia integralności swojego krajowego programu obecności obserwatorów CPC zapewnia, aby obserwatorzy:
 - a) nie byli członkami załogi statku rybackiego, na którym prowadzą obserwację;
 - b) nie byli pracownikami właściciela lub właściciela rzeczywistego statku rybackiego, na którym prowadzą obserwację; oraz
 - c) nie czerpali bieżących korzyści finansowych ani innych z połowów poddanych obserwacji.

Obecność obserwatorów

4. Wszystkie CPC zapewniają, co następuje, w odniesieniu do swoich krajowych programów obecności obserwatorów:
 - a) obecność obserwatorów odpowiadającą co najmniej 5 % nakładu połowowego we wszystkich połowach przy użyciu takli pelagicznych oraz, zgodnie z definicją w glosariuszu ICCAT, przy użyciu kliprów tuńczykowych, pułapek, sieci skrzelowych i włoków. Procentowy stopień obecności będzie mierzony:
 - (i) w przypadku połowów przy użyciu takli pelagicznych – w liczbie dni połowowych, zestawów lub rejsów;
 - (ii) w przypadku połowów przy użyciu kliprów tuńczykowych i pułapek – w liczbie dni połowowych;
 - (iii) w przypadku połowów przy użyciu sieci skrzelowych – w liczbie godzin lub dni połowowych; oraz
 - (iv) w przypadku połowów przy użyciu włoków – w liczbie zaciągów lub dni połowowych;
 - b) niezależnie od lit. a), w przypadku statków o długości całkowitej poniżej 15 m, jeżeli występuje nadzwyczajne zagrożenie uniemożliwiające wysłanie obserwatora na statek, CPC może zastosować alternatywną metodę monitorowania naukowego, która zapewni gromadzenie danych równoważnych określonym w zaleceniu ICCAT 16-14, w sposób zapewniający porównywalne pokrycie. W każdym takim przypadku CPC, które chcą skorzystać z metody alternatywnej, przedstawiają szczegółowe informacje dotyczące tej metody komitetowi SCRS w celu oceny. SCRS będzie doradzać ICCAT w sprawie przydatności metody alternatywnej do wykonywania określonych w zaleceniu ICCAT 16-14 obowiązków w zakresie gromadzenia danych. Metody alternatywne stosowane na podstawie niniejszego przepisu wymagają przed ich wdrożeniem zatwierdzenia przez ICCAT na dorocznym posiedzeniu;
 - c) reprezentatywne czasowo-przestrzenne pokrycie działalności floty, aby zapewnić gromadzenie adekwatnych i odpowiednich danych wymaganych zgodnie z zaleceniem ICCAT 16-14 oraz z wszelkimi dodatkowymi krajowymi wymogami CPC dotyczącymi programów obecności obserwatorów, z uwzględnieniem szczególnych cech flot i rybołówstwa;
 - d) gromadzenie danych dotyczących istotnych aspektów operacji połowowych, w tym połowu, jak określono w pkt 7.
5. CPC mogą zawierać porozumienia dwustronne, na mocy których krajowi obserwatorzy jednego CPC prowadzą obserwacje na statkach pływających pod banderą innego CPC, o ile spełnione są wszystkie przepisy zalecenia ICCAT 16-14.
6. CPC stara się zapewnić, aby obserwatorzy zmieniali statki pomiędzy okresami oddelegowania.

Zadania obserwatorów

7. CPC nakłada na obserwatorów między innymi następujące wymogi:

- a) rejestracja i raportowanie działalności połowowej statku, na którym prowadzą obserwację, obejmujące co najmniej:
 - (i) gromadzenie danych, które obejmuje oszacowanie całkowitego połowu gatunków docelowych, odrzutów i przyłowu (w tym rekinów, żółwi morskich, ssaków morskich i ptaków morskich), oszacowanie lub pomiar – na ile to możliwe – składu wielkościowego, stan okazów (tj. zatrzymane, odrzucone martwe, uwolnione żywe) i próbki biologiczne do analizy cyklu życiowego (na przykład gonady, kolce, łuski);
 - (ii) zgromadzone i zraportowane informacje na temat wszystkich znalezionych znaczków;
 - (iii) informacje na temat operacji połowowych, w tym:
 - długość i szerokość geograficzną miejsca połowu,
 - informacje dotyczące nakładu połowowego (na przykład liczba zestawów, liczba haków itp.),
 - datę każdej operacji połowowej, w tym, w stosownych przypadkach, godziny rozpoczęcia i wstrzymania działalności połowowej,
 - informacje na temat wykorzystania przedmiotów powodujących koncentrację ryb, w tym urządzeń do sztucznej koncentracji ryb (FAD), oraz
 - informacje na temat ogólnego stanu uwolnionych zwierząt związane ze wskaźnikami przeżywalności (tj. martwe lub żywe, ranne itp.);
- b) obserwacja i rejestracja przypadków, w których zastosowano środki ograniczania przyłowów, i innych istotnych informacji;
- c) w miarę możliwości obserwacja i raportowanie warunków środowiskowych (na przykład stan morza, parametry klimatyczne i hydrologiczne itp.);
- d) obserwacja i raportowanie przypadków zastosowania FAD, zgodnie z programem obecności obserwatorów ICCAT przyjętym w ramach wieloletniego programu ochrony tuńczyka tropikalnego i zarządzania nim; oraz
- e) realizacja innych zadań naukowych zaleconych przez SCRS i zatwierdzonych przez ICCAT.

Obowiązki obserwatora

8. CPC zapewniają, aby obserwator:

- a) nie ingerował w wyposażenie elektroniczne statku;
- b) znał procedury awaryjne na statku, w tym lokalizację tratw ratunkowych, gaśnic i apteczek pierwszej pomocy;
- c) porozumiewał się w razie potrzeby z kapitanem w istotnych kwestiach dotyczących obserwatorów i ich zadań;
- d) nie utrudniał ani nie zakłócał działalności połowowej i zwykłych działań statku;
- e) uczestniczył w spotkaniu lub spotkaniach podsumowujących z odpowiednimi przedstawicielami instytutu naukowego lub krajowego organu odpowiedzialnego za realizację programu obecności obserwatorów.

Obowiązki kapitana

9. CPC zapewnia, aby kapitan statku, do którego obserwator został przydzielony:

- a) umożliwiał odpowiedni dostęp do statku i jego operacji;
- b) umożliwiał obserwatorowi skuteczne wykonywanie obowiązków, w tym poprzez:
 - (i) zapewnienie odpowiedniego dostępu do narzędzi połowowych, dokumentacji (w tym elektronicznych i papierowych dzienników połowowych) oraz połowu;
 - (ii) komunikowanie się w dowolnej chwili z odpowiednimi przedstawicielami instytutu naukowego lub organu krajowego;
 - (iii) zapewnienie odpowiedniego dostępu do elektronicznych i innych urządzeń istotnych dla działalności połowowej, w tym między innymi do:
 - satelitarnych urządzeń nawigacyjnych,
 - elektronicznych środków komunikacji;

- (iv) zapewnić, aby nikt na statku poddanym obserwacji nie uszkadzał ani nie niszczył sprzętu ani dokumentacji należących do obserwatora; nie utrudniał ani nie zakłócał pracy obserwatora ani nie działał w inny sposób, który mógłby bez uzasadnienia uniemożliwić obserwatorowi wykonywanie jego obowiązków; nie zastraszał ani nie nękał obserwatora ani też mu nie szkodził w żaden sposób; nie wręczał obserwatorowi łapówki ani nie próbował go przekupować;
- c) zapewnić obserwatorom zakwaterowanie, w tym miejsce do spania, wyżywienie i odpowiednie warunki sanitarne i medyczne, takie same, jakimi dysponują oficerowie;
- d) zapewnić obserwatorowi odpowiednie miejsce do wykonywania zadań na mostku lub w sterowni, jak również miejsce na pokładzie odpowiednie do wykonywania zadań obserwatora.

Obowiązki CPC

10. Każda CPC ma obowiązek:

- a) nałożyć na swoje statki wymóg, aby podczas połowów gatunków ICCAT był na nich obecny obserwator naukowy zgodnie z przepisami zalecenia ICCAT 16-14;
- b) nadzorować bezpieczeństwo obserwatorów;
- c) zachęcać, w miarę możliwości i w stosownych przypadkach, swój instytut naukowy lub organ krajowy do zawierania porozumień z instytutami naukowymi lub organami krajowymi innych CPC w celu wymiany między nimi raportów obserwatorów oraz danych przedstawianych przez obserwatorów;
- d) podawać w sprawozdaniu rocznym do użytku ICCAT i SCRS szczegółowe informacje dotyczące wdrożenia zalecenia ICCAT 16-14, które obejmują:
 - (i) szczegółowe informacje na temat struktury i kształtu ich programów obecności obserwatorów naukowych, w tym między innymi:
 - docelowy poziom obecności obserwatorów w podziale na łowiska i rodzaj narzędzi połowowych, jak również to, w jaki sposób jest on mierzony,
 - dane, które muszą zostać zgromadzone,
 - stosowane protokoły gromadzenia i przetwarzania danych,
 - informacje na temat sposobu wybierania statków na potrzeby osiągnięcia celu wyznaczonego przez CPC w zakresie docelowego poziomu obecności obserwatorów,
 - wymogi w zakresie przeszkolenia obserwatorów, oraz
 - wymogi w zakresie kwalifikacji obserwatorów;
 - (ii) liczbę monitorowanych statków, osiągnięty poziom obecności obserwatorów w podziale na łowiska i rodzaj narzędzi połowowych; oraz
 - (iii) szczegółowe informacje na temat sposobu obliczenia poziomu obecności obserwatorów;
- e) po pierwszym przekazaniu informacji wymaganych na mocy pkt 10 lit. d) ppkt (i), raportować zmiany w strukturze lub kształcie swoich programów obecności obserwatorów w sprawozdaniach rocznych wyłącznie wtedy, gdy zmiany takie mają miejsce. Informacje wymagane zgodnie z pkt 10 lit. d) ppkt (ii) CPC nadal przekazują ICCAT co roku;
- f) każdego roku, za pomocą wskazanych formatów elektronicznych, które są opracowywane przez SCRS, przekazywać SCRS informacje zebrane w ramach krajowych programów obecności obserwatorów w celu wykorzystania przez ICCAT, w szczególności na potrzeby oceny stad i na potrzeby innych celów naukowych, zgodnie z obowiązującymi procedurami dotyczącymi innych wymogów dotyczących przekazywania danych oraz z krajowymi wymogami poufności;
- g) zapewniać stosowanie rzetelnych protokołów gromadzenia danych przez obserwatorów podczas wykonywania ich zadań, o których mowa w pkt 7, w tym, w razie konieczności i w stosownych przypadkach, wykorzystywanie fotografii.

Obowiązki Sekretarza Wykonawczego

- 11. Sekretarz Wykonawczy ułatwia SCRS i ICCAT dostęp do odpowiednich danych i informacji przedstawianych na podstawie zalecenia ICCAT 16-14.

Obowiązki SCRS

12. SCRS ma następujące obowiązki:

- a) opracować, w razie potrzeby i w stosownych przypadkach, instrukcje robocze dla obserwatora do dobrowolnego stosowania przez CPC w ich krajowych programach obecności obserwatorów, obejmujące wzory formularzy gromadzenia danych i standardowe procedury gromadzenia danych, z uwzględnieniem instrukcji dla obserwatorów i związanych z nimi materiałów, które mogły zostać już wcześniej opracowane przez inne podmioty, w tym CPC, organy regionalne i podregionalne oraz inne organizacje;
- b) opracować wytyczne dla poszczególnych rodzajów połowów dotyczące elektronicznych systemów monitorowania;
- c) przedstawiać ICCAT streszczenie danych naukowych i informacji zgromadzonych i zaraportowanych zgodnie z zaleceniem ICCAT 16-14 oraz związane z nimi ustalenia;
- d) przygotować zalecenia – w razie konieczności i w stosownych przypadkach – dotyczące sposobu poprawy skuteczności programów obecności obserwatorów naukowych w celu zaspokojenia potrzeb ICCAT w zakresie danych, w tym ewentualne zmiany do zalecenia ICCAT 16-14 lub zmiany w odniesieniu do stosowania tych minimalnych norm i protokołów przez CPC.

Elektroniczne systemy monitorowania

13. Na statkach rybackich można zainstalować elektroniczne systemy monitorowania w celu uzupełnienia lub, w oczekiwaniu na opinię SCRS i decyzję ICCAT, w celu zastąpienia działań obserwatora na pokładzie, jeżeli SCRS stwierdził, że systemy takie są skuteczne w danym rodzaju połowów.
 14. CPC powinny brać pod uwagę wszelkie mające zastosowanie i zatwierdzone przez SCRS wytyczne dotyczące korzystania z elektronicznych systemów monitorowania.
 15. Zachęca się CPC do przekazywania SCRS informacji na temat ich doświadczeń ze stosowania elektronicznych systemów monitorowania w trakcie połowów ICCAT celem uzupełnienia programów obecności obserwatorów. CPC, które jeszcze nie wdrożyły takich systemów, zachęca się do zbadania możliwości ich wykorzystania i do zgłaszania ustaleń do SCRS.
-

ZAŁĄCZNIK II

WYMOGI DOTYCZĄCE DZIENNIKÓW POŁOWOWYCH

Minimalne specyfikacje dotyczące dzienników połowowych:

1. Strony dziennika połowowego numeruje się.
2. Dziennik połowowy uzupełnia się codziennie (do północy) lub przed przybyciem do portu.
3. W przypadku inspekcji na morzu dziennik połowowy musi być uzupełniony.
4. Jedna kopia każdej strony pozostaje w dzienniku połowowym.
5. Dzienniki połowowe prowadzone na statku obejmują jeden rok działalności.

Minimalne standardowe informacje w dziennikach połowowych:

1. Imię i nazwisko oraz adres kapitana.
2. Daty i porty wyjścia, daty i porty wejścia.
3. Nazwa statku, numer rejestracyjny, numer ICCAT, międzynarodowy radiowy sygnał wywoławczy i numer IMO (jeżeli jest dostępny).
4. Narzędzie połowowe:
 - a) rodzaj kodu FAO;
 - b) wymiary (na przykład długość, rozmiar oczka sieci, liczba haków).
5. Działania prowadzone na morzu – (co najmniej) jedna linijka na dzień rejsu, określająca:
 - a) działalność (na przykład połowy, przelot statku kursem stałym);
 - b) pozycję: dokładne pozycje w ciągu dnia (w stopniach i minutach), odnotowane dla każdej operacji połowowej lub w południe, jeżeli danego dnia nie prowadzono połowów;
 - c) zapis połowów, w tym:
 - (i) kod FAO;
 - (ii) masa w relacji pełnej (RWT) w kg na dzień;
 - (iii) liczba osobników dziennie.
6. Podpis kapitana.
7. Metody pomiaru masy: szacowanie, ważenie na statku.
8. W dziennikach połowowych stosuje się równoważnik masy w relacji pełnej ryb i określa się współczynniki przeliczeniowe zastosowane do oceny.

Minimalne informacje w dziennikach połowowych w przypadku wyładunku lub przeładunku:

1. Daty i port wyładunku lub przeładunku.
2. Produkty:
 - a) gatunki i postać wg kodu FAO;
 - b) liczba ryb lub skrzyń oraz ilość w kg.
3. Podpis kapitana lub armatora.
4. W przypadku przeładunku: nazwa statku, na który dokonuje się przeładunku, jego bandera i numer ICCAT.

—

ZAŁĄCZNIK III

SYSTEM WSPÓLNEJ MIĘDZYKRAJOWEJ INSPEKCJI ICCAT

Zgodnie z art. IX ust. 3 konwencji ICCAT, ICCAT zaleca ustanowienie następujących uzgodnień w zakresie międzynarodowej kontroli poza wodami podlegającymi jurysdykcji krajowej w celu zapewnienia stosowania konwencji ICCAT i środków obowiązujących na jej podstawie:

I. Poważne naruszenia

1. Do celów niniejszej procedury poważne naruszenie oznacza następujące naruszenia przepisów dotyczących środków ochrony i zarządzania ICCAT przyjętych przez ICCAT:
 - a) połowy bez licencji, zezwolenia lub upoważnienia wydanego przez CPC bandery;
 - b) zaniedbania w prowadzeniu odpowiednich rejestrów połowu i danych dotyczących połowu zgodnie z wymogami ICCAT dotyczącymi raportowania lub istotne błędy przy raportowaniu takiego połowu lub danych dotyczących takiego połowu;
 - c) połowy w obszarze zamkniętym;
 - d) połowy w okresie zamkniętym;
 - e) celowe przyjmowanie na statek lub zatrzymywanie na statku gatunków z naruszeniem obowiązujących środków ochrony i zarządzania przyjętych przez ICCAT;
 - f) znaczące naruszenie limitów lub kwot połowowych obowiązujących na mocy przepisów ICCAT;
 - g) wykorzystywanie zabronionych narzędzi połowowych;
 - h) fałszowanie lub celowe zatajanie oznaczeń, nazwy lub rejestracji statku rybackiego;
 - i) zatajanie dowodów dotyczących dochodzenia w sprawie naruszenia, manipulowanie nimi lub ich usuwanie;
 - j) wielokrotne naruszenia, które łącznie stanowią poważne zlekceważenie obowiązujących środków ICCAT;
 - k) napaść na upoważnionego inspektora lub obserwatora, opór wobec jego poleceń, zastraszanie go, molestowanie seksualne, ingerowanie w jego czynności, nieuzasadnione utrudnianie prowadzenia tych czynności lub ich opóźnianie;
 - l) celowe manipulowanie systemem VMS lub wyłączenie go;
 - m) inne naruszenia stwierdzone przez ICCAT, po ich włączeniu do zmienionej wersji niniejszych procedur i jej rozpowszechnieniu;
 - n) ingerowanie w satelitarny system monitorowania lub prowadzenie działalności bez systemu VMS;
 - o) przeładunek na morzu.
2. W przypadku wejścia na pokład i inspekcji statku rybackiego, w czasie której upoważnieni inspektorzy stwierdzą działanie lub stan stanowiące poważne naruszenie określone w pkt 1, organy państwa bandery statku inspekcyjnego natychmiast powiadamiają o tym państwo bandery statku rybackiego bezpośrednio, jak również poprzez sekretariat ICCAT. W takich przypadkach inspektor powinien powiadomić również statek inspekcyjny państwa bandery statku rybackiego, o którym wiadomo, że znajduje się w pobliżu.
3. Inspektorzy ICCAT rejestrują przeprowadzone inspekcje i stwierdzone naruszenia (jeśli takie wystąpiły) w dziennikach połowowych statków rybackich.
4. CPC będąca państwem bandery zapewnia, aby po inspekcji, o której mowa w pkt 2, dany statek rybacki zaprzestał wszelkiej działalności połowowej. CPC będąca państwem bandery żąda od statku rybackiego, aby skierował się on w terminie 72 godzin do portu wyznaczonego przez tę CPC, gdzie zostanie wszczęte dochodzenie.
5. W przypadku gdy podczas inspekcji stwierdzono działanie lub stan stanowiące poważne naruszenie, statek powinien zostać poddany przeglądowi w ramach procedur opisanych w zaleceniu ICCAT 11-18 ponownie zmieniającym zalecenie 09-10 ustanawiające wykaz statków, które prawdopodobnie prowadziły nielegalne, nieraportowane i nieuregulowane połowy w obszarze objętym konwencją ICCAT, z uwzględnieniem działań podejmowanych w ramach reagowania i działań następczych.

II. Przeprowadzanie inspekcji

6. Inspekcje są przeprowadzane przez inspektorów wyznaczonych przez umawiające się rządy. Nazwy upoważnionych agencji rządowych oraz imiona i nazwiska poszczególnych inspektorów wyznaczonych w tym celu przez odpowiednie rządy są zgłaszane Komisji ICCAT.
7. Statki inspekcyjne wykonujące zadania w zakresie międzynarodowych wejść na statek i inspekcji zgodnie z niniejszym załącznikiem wywieszają specjalną flagę lub proporzec zatwierdzone przez Komisję ICCAT i wydane przez sekretariat ICCAT. Nazwy statków wykorzystywanych do tych celów zgłasza się do sekretariatu ICCAT tak szybko, jak jest to możliwe, przed rozpoczęciem działań inspekcyjnych. Sekretariat ICCAT udostępnia informacje dotyczące wyznaczonych statków inspekcyjnych wszystkim CPC, w tym przez opublikowanie ich na swojej chronionej hasłem stronie internetowej.
8. Inspektorzy posiadają odpowiednie dokumenty tożsamości wydane przez organy państwa bandery, w formie przedstawionej w pkt 21.
9. Z zastrzeżeniem ustaleń uzgodnionych na mocy pkt 16 statek rybacki pod banderą umawiające się strony prowadzący połowy tuńczyka lub tuńczykopodobnych na obszarze objętym Konwencją ICCAT poza wodami podlegającymi jurysdykcji krajowej zatrzymuje się po otrzymaniu odpowiedniego sygnału zgodnie z międzynarodowym kodem sygnałowym od statku inspekcyjnego wywieszającego proporzec ICCAT wspomniany w pkt 7, na którego pokładzie znajduje się inspektor, chyba że statek rybacki prowadzi w danym momencie operacje połowowe – w takim przypadku zatrzymuje się on niezwłocznie po zakończeniu takich operacji. Kapitan statku rybackiego udziela zespołowi dokonującemu inspekcji, o którym mowa w pkt 10, zezwolenia na wejście na statek i ma obowiązek udostępnić drabinkę wejściową. Kapitan umożliwia zespołowi dokonującemu inspekcji skontrolowanie urządzeń, połowu lub narzędzi oraz wszelkiej odpowiedniej dokumentacji w sposób, który inspektor uzna za konieczny w celu sprawdzenia przestrzegania obowiązujących zaleceń ICCAT w odniesieniu do państwa bandery statku rybackiego poddawanego inspekcji. Ponadto inspektor może zwrócić się o wszelkie wyjaśnienia, które uzna za niezbędne.
10. Wielkość zespołu dokonującego inspekcji jest ustalana przez oficera dowodzącego statku inspekcyjnego, z uwzględnieniem stosownych okoliczności. Zespół dokonujący inspekcji powinien być jak najmniejszy, ale powinien jednocześnie być w stanie wykonać w pewny i bezpieczny sposób zadania przewidziane w niniejszym załączniku.
11. Przy wchodzeniu na statek rybacki inspektorzy przedstawiają dokument tożsamości opisany w pkt 8 niniejszego załącznika. Inspektorzy przestrzegają ogólnie przyjętych międzynarodowych przepisów, procedur i praktyk dotyczących bezpieczeństwa statku rybackiego poddawanego inspekcji i jego załogi oraz minimalizują ingerencję w działalność połowową lub przechowywanie produktu, a także, na ile to możliwe, unikają działań, które wpłynęłyby niekorzystnie na jakość połowu znajdującego się na burcie. Inspektorzy ograniczają kontrolę do ustalenia, czy przestrzegane są obowiązujące zalecenia ICCAT w odniesieniu do państwa bandery danego statku rybackiego. Podczas przeprowadzania inspekcji inspektorzy mogą zwrócić się do kapitana statku rybackiego o wszelką niezbędną pomoc. Inspektorzy sporządzają sprawozdanie z inspekcji w formie zatwierdzonej przez Komisję ICCAT. Inspektorzy podpisują sprawozdanie w obecności kapitana statku rybackiego, który ma prawo dodać do sprawozdania uwagi, które uzna za odpowiednie, lub zwrócić się o ich dodanie oraz który musi podpisać takie uwagi.
12. Kopie sprawozdania przekazuje się kapitanowi statku rybackiego oraz rządowi, któremu podlega zespół dokonujący inspekcji i który przekazuje kopie właściwym organom państwa bandery statku rybackiego poddawanego inspekcji oraz Komisji ICCAT. W przypadku stwierdzenia naruszenia zaleceń ICCAT inspektor powinien również powiadomić, w miarę możliwości, statek inspekcyjny państwa bandery statku rybackiego, o którym wiadomo, że znajduje się w pobliżu.
13. Opór wobec inspektorów lub niewykonywanie ich poleceń są traktowane przez państwo bandery statku rybackiego poddawanego inspekcji w sposób podobny do tego, w jaki traktuje ono podobne zachowania wobec inspektora krajowego.
14. Inspektorzy wypełniają swoje obowiązki wynikające z odpowiednich ustaleń zgodnie z zasadami określonymi w niniejszym rozporządzeniu, ale podlegają kontroli operacyjnej władz krajowych i odpowiadają przed nimi.
15. Umawiające się rządy biorą pod uwagę sprawozdania z inspekcji, rejestry obserwacji zgodnie z zaleceniem ICCAT 94-09 oraz stwierdzenia wynikające z inspekcji dokumentów przez inspektorów zagranicznych na podstawie tych ustaleń oraz podejmują w związku z tym zgodnie z prawodawstwem krajowym działania na podobnej zasadzie jak w przypadku sprawozdań inspektorów krajowych. Przepisy niniejszego punktu nie nakładają na umawiający się rząd obowiązku nadawania sprawozdaniu zagranicznego inspektora wartości dowodowej większej niż wartość, jaką miałyby to sprawozdanie w państwie inspektora. Umawiające się rządy współpracują w celu ułatwienia postępowania sądowego lub innego rodzaju postępowania będącego skutkiem sprawozdania inspektora zgodnie z niniejszymi ustaleniami.

16. a) Do dnia 1 stycznia każdego roku umawiające się rządy powiadamiają Komisję ICCAT o tymczasowych planach przeprowadzania działań inspekcyjnych na podstawie zalecenia ICCAT 16-05 w danym roku kalendarzowym, a Komisja ICCAT może zaproponować umawiającym się rządów koordynację operacji krajowych w tej dziedzinie, w tym jeśli chodzi o liczbę inspektorów i statków inspekcyjnych, na których znajdują się inspektorzy;
- b) ustalenia określone w zaleceniu ICCAT 16-05 oraz plany uczestnictwa stosuje się między umawiającymi się rządami, o ile nie uzgodniły one inaczej, a wszelkie tego typu uzgodnienia zgłasza się Komisji ICCAT. Warunkiem jest jednak to, że wdrożenie systemu zostanie zawieszono pomiędzy dwoma umawiającymi się rządami, jeżeli jeden z nich zgłosi to Komisji ICCAT w oczekiwaniu na realizację uzgodnień.
17. a) Narzędzia połowowe kontroluje się zgodnie z regulacjami obowiązującymi na podobszarze, na którym ma miejsce inspekcja. Inspektorzy określają podobszar, na którym miała miejsce inspekcja, oraz przedstawiają w sprawozdaniu z inspekcji opis wszelkich stwierdzonych naruszeń;
- b) inspektorzy są uprawnieni do inspekcji wszystkich stosowanych lub znajdujących się na statku narzędzi połowowych.
18. Inspektorzy umieszczają znak identyfikacyjny zatwierdzony przez Komisję ICCAT na narzędziu połowowym, które wydaje się być niezgodne z obowiązującymi zaleceniami ICCAT w odniesieniu do państwa bandery danego statku rybackiego, i odnotowują to w swoim sprawozdaniu.
19. Inspektorzy mogą sfotografować narzędzia, urządzenia, dokumentację i inne elementy, które uznają za niezbędne, w sposób dokumentujący te cechy, które ich zdaniem są niezgodne z obowiązującymi przepisami; w takim przypadku fotografowane obiekty należy wymienić w sprawozdaniu, a do kopii sprawozdania przeznaczonej dla państwa bandery należy dołączyć kopie tych zdjęć.
20. Inspektorzy dokonują, w razie konieczności, inspekcji całego połowu na statku w celu ustalenia zgodności z zaleceniami ICCAT.
21. Wzór dowodu tożsamości dla inspektorów:

wymiary: szerokość 10,4 cm, wysokość 7 cm.

 <p>INTERNATIONAL COMMISSION FOR THE CONSERVATION OF ATLANTIC TUNA</p> <p>ICCAT</p> <p>Inspector Identity Card</p> <p>Contracting Party:</p> <p>Inspector Name:</p> <p>Card n°:</p> <p>Issue Date: Valid five years</p> <p>Photograph</p>	 <p>ICCAT</p> <p>The holder of this document is an ICCAT inspector duly appointed under the terms of the Scheme of Joint International Inspection and Surveillance of the International Commission for the Conservation of the Atlantic Tuna and has the authority to act under the provision of the ICCAT Control and Enforcement measures.</p> <p>..... ICCAT Executive Secretary Issuing Authority</p> <p>..... Inspector</p>
---	---

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1155**z dnia 20 czerwca 2019 r.****zmieniające rozporządzenie (WE) nr 810/2009 ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 77 ust. 2 lit. a),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wspólna polityka Unii w zakresie wiz jest integralną częścią procesu tworzenia obszaru bez granic wewnętrznych. Polityka wizowa powinna pozostać kluczowym narzędziem wspomagającym turystykę i ułatwiającym prowadzenie działalności gospodarczej, które jednocześnie pomagają eliminować ryzyka związane z bezpieczeństwem i ryzyko migracji nieuregulowanej do Unii. Wspólna polityka wizowa powinna przyczynić się do wzrostu gospodarczego oraz być spójna z innymi politykami Unii w takich obszarach, jak stosunki zewnętrzne, handel, edukacja, kultura i turystyka.
- (2) Unia powinna wykorzystywać swoją politykę wizową w ramach współpracy z państwami trzecimi oraz w celu zapewnienia lepszej równowagi między aspektami związanymi z migracją i bezpieczeństwem, względami gospodarczymi i stosunkami zewnętrznymi w ujęciu ogólnym.
- (3) W rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 ⁽³⁾ określa się tryb i warunki wydawania wiz na planowane pobyty na terytorium państw członkowskich nieprzekraczające 90 dni ciągu każdego 180-dniowego okresu.
- (4) Rozpatrywaniem wniosków wizowych i podejmowaniem decyzji w ich sprawie powinny zajmować się konsulaty, lub, na zasadzie odstępstwa, organy centralne. Państwa członkowskie powinny zapewnić, by konsulaty i organy centralne znały uwarunkowania lokalne w stopniu wystarczającym, aby móc zapewnić integralność procedury wizowej.
- (5) Procedura składania wniosków powinna być możliwie jak najprostsza dla osób ubiegających się o wizę. Należy wyraźnie określić, które państwo członkowskie jest właściwe do rozpatrzenia wniosku, w szczególności w przypadkach gdy osoba ubiegająca się o wizę ma zamiar odwiedzić kilka państw członkowskich. W miarę możliwości państwa członkowskie powinny zezwalać na wypełnianie i składanie formularzy wniosków drogą elektroniczną. Osoby ubiegające się o wizę powinny mieć też możliwość podpisywania formularza wniosku elektronicznie, w przypadkach gdy podpis elektroniczny jest uznawany przez właściwe państwo członkowskie. Należy określić terminy różnych etapów procedury, w szczególności po to, aby umożliwić osobom podróżującym planowanie z wyprzedzeniem i unikanie okresów największego ruchu w konsulatach.
- (6) Od państw członkowskich nie należy wymagać utrzymywania bezpośredniego dostępu umożliwiającego składanie wniosków w konsulacie w miejscach, w których do przyjmowania wniosków w imieniu konsulatu został upoważniony usługodawca zewnętrzny, bez uszczerbku dla obowiązków nałożonych na państwa członkowskie na mocy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/38/WE ⁽⁴⁾, w szczególności jej art. 5 ust. 2.

⁽¹⁾ Dz.U. C 440 z 6.12.2018, s. 142.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 17 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 6 czerwca 2019 r.

⁽³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 810/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. ustanawiające Wspólnotowy Kodeks Wizowy (kodeks wizowy) (Dz.U. L 243 z 15.9.2009, s. 1).

⁽⁴⁾ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium państw członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

- (7) Opłata wizowa powinna zapewnić dostępność wystarczających zasobów finansowych na pokrycie wydatków związanych z rozpatrywaniem wniosków, w tym wydatków związanych z odpowiednimi strukturami i wystarczającą liczbą pracowników, by zagwarantować jakość i integralność procesu rozpatrywania wniosków, a także dotrzymywanie terminów. Co trzy lata należy przeprowadzać przegląd wysokości opłaty wizowej na podstawie obiektywnych kryteriów oceny.
- (8) Obywatele państw trzecich podlegający obowiązkowi wizowemu powinni mieć możliwość złożenia wniosku w miejscu swojego zamieszkania, nawet jeżeli właściwe państwo członkowskie nie ma konsulatu do celu przyjmowania wniosków i nie jest reprezentowane przez inne państwo członkowskie w danym państwie trzecim. W tym celu państwa członkowskie powinny starać się współpracować z usługodawcami zewnętrznymi, którzy powinni mieć możliwość pobierania opłaty za usługę. Ta opłata za usługę zasadniczo nie powinna przekraczać wysokości opłaty wizowej. Jeżeli opłata ta nie wystarcza do zapewnienia pełnej obsługi, usługodawca zewnętrzny powinien jednak mieć możliwość pobierania wyższej opłaty za usługę, z zastrzeżeniem maksymalnej wysokości określonej w niniejszym rozporządzeniu.
- (9) Należy usprawnić i ułatwić stosowanie porozumień o reprezentacji oraz unikać przeszkód w ich zawieraniu między państwami członkowskimi. Reprezentujące państwo członkowskie powinno być w pełni odpowiedzialne za całą procedurę wizową bez udziału reprezentowanego państwa członkowskiego.
- (10) Jeżeli obszar właściwości konsulatu reprezentującego państwa członkowskiego obejmuje też inne państwa oprócz państwa, w którym znajduje się konsulat, możliwe powinno być objęcie porozumieniem o reprezentacji tych państw trzecich.
- (11) Aby zmniejszyć obciążenia administracyjne konsulatów i ułatwić podróżowanie osobom często lub regularnie podróżującym, osobom ubiegającym się o wizę, które spełniają warunki wjazdu podczas całego okresu ważności wydanej wizy, należy wydawać wizy wielokrotnego wjazdu o długim okresie ważności zgodnie z określonymi w obiektywny sposób wspólnymi kryteriami, przy czym wizy takie nie powinny ograniczać się do określonych celów podróży lub kategorii osób ubiegających się o wizę. W tym kontekście państwa członkowskie powinny w szczególny sposób uwzględnić sytuację osób podróżujących w celach zawodowych, takich jak przedsiębiorcy, marynarze, artyści i sportowcy. Powinna istnieć możliwość wydawania wiz wielokrotnego wjazdu o krótszym okresie ważności, jeżeli istnieją ku temu uzasadnione podstawy.
- (12) Z uwagi na różnice w uwarunkowaniach lokalnych, zwłaszcza w odniesieniu do ryzyka migracyjnego i ryzyka związanego z bezpieczeństwem, a także z uwagi na stosunki, jakie Unia utrzymuje z poszczególnymi państwami, konsulaty w danych lokalizacjach powinny oceniać potrzebę dostosowania przepisów dotyczących wydawania wiz wielokrotnego wjazdu, aby umożliwić ich korzystniejsze lub bardziej restrykcyjne stosowanie. Korzystniejsze podejścia do wydawania wiz wielokrotnego wjazdu o długim okresie ważności powinny uwzględniać w szczególności istnienie umów handlowych obejmujących kwestię mobilności przedsiębiorców. Na podstawie tej oceny Komisja powinna - w drodze aktów wykonawczych - przyjąć przepisy dotyczące warunków wydawania takich wiz, które mają być stosowane w każdym obszarze właściwości.
- (13) W przypadku braku współpracy ze strony niektórych państw trzecich w zakresie readmisji zatrzymanych obywateli tych państw, którzy mają nieregulowany status, oraz braku skutecznej współpracy tych państw trzecich w ramach procesu powrotu, należy stosować niektóre przepisy rozporządzenia (WE) nr 810/2009 w sposób restrykcyjny i tymczasowy na podstawie przejrzystego mechanizmu opartego na obiektywnych kryteriach w celu poprawy współpracy danego państwa trzeciego w zakresie readmisji migrantów o nieregulowanym statusie. Komisja powinna przeprowadzać regularnie – co najmniej raz w roku – ocenę współpracy państw trzecich w zakresie readmisji oraz powinna analizować wszelkie powiadomienia dokonywane przez państwa członkowskie dotyczące współpracy z państwem trzecim w zakresie readmisji migrantów o nieregulowanym statusie. W swojej ocenie, czy dane państwo trzecie współpracuje w wystarczającym zakresie i czy potrzebne jest podjęcie działania, Komisja powinna wziąć pod uwagę ogólny poziom współpracy tego państwa trzeciego w dziedzinie migracji, w szczególności w obszarze zarządzania granicami, zapobiegania przemytowi migrantów i walki z tym procederem oraz zapobiegania tranzytowi przez jego terytorium migrantów o nieregulowanym statusie. W przypadku gdy Komisja uzna, że dane państwo trzecie nie współpracuje w wystarczającym zakresie, lub zostanie powiadomiona przez zwykłą większość państw członkowskich, że dane państwo trzecie nie współpracuje w wystarczającym zakresie, powinna ona przedstawić Radzie wniosek w sprawie przyjęcia decyzji wykonawczej, a jednocześnie kontynuować wysiłki na rzecz poprawy współpracy z danym państwem trzecim. Ponadto, w przypadku gdy, w odniesieniu do poziomu współpracy państwa trzeciego z państwami członkowskimi w zakresie readmisji migrantów o nieregulowanym statusie, który to poziom oceniany jest na podstawie odpowiednich i obiektywnych danych, Komisja uzna, że państwo trzecie współpracuje w wystarczającym stopniu, powinna mieć ona możliwość przedstawienia Radzie wniosku w sprawie przyjęcia decyzji wykonawczej wprowadzającej jedno lub więcej ułatwień wizowych w odniesieniu do osób ubiegających się o wizę lub kategorii osób ubiegających się o wizę, które są obywatelami tego państwa trzeciego ubiegającymi się o wizę na terytorium tego państwa trzeciego.

- (14) W celu zapewnienia, by wszystkie istotne czynniki i możliwe skutki stosowania środków, które służą poprawie współpracy państwa trzeciego w zakresie readmisji, były należycie brane pod uwagę – zważywszy na szczególnie delikatny, polityczny charakter takich środków i ich skutki horyzontalne dla państw członkowskich i samej Unii, zwłaszcza dla ich stosunków zewnętrznych i ogólnego funkcjonowania strefy Schengen – należy powierzyć uprawnienia wykonawcze Radzie, która będzie działać na podstawie wniosku Komisji. Powierzenie takich uprawnień wykonawczych Radzie uwzględnia w odpowiedni sposób potencjalnie delikatny, polityczny charakter wdrażania środków służących poprawie współpracy danego państwa trzeciego w zakresie readmisji, mając również na uwadze umowy o ułatwieniach wizowych zawarte przez państwa członkowskie z państwami trzecimi.
- (15) Osobom ubiegającym się o wizę, którym odmówiono jej wydania, powinno przysługiwać prawo do odwołania się od takiej decyzji. Powiadomienie o odmowie powinno zawierać szczegółowe informacje na temat przyczyn odmowy i procedury odwoławczej. W trakcie postępowania odwoławczego osoby ubiegające się o wizę powinny mieć dostęp do wszystkich odpowiednich informacji mających znaczenie dla ich sprawy, zgodnie z prawem krajowym.
- (16) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych i jest zgodne z prawami i zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności w niniejszym rozporządzeniu dąży się do zapewnienia pełnego poszanowania prawa do ochrony danych osobowych, prawa do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, praw dziecka oraz ochrony osób wymagających szczególnego traktowania.
- (17) Lokalna współpraca schengenśka ma zasadnicze znaczenie dla jednolitego stosowania wspólnej polityki wizowej oraz właściwej oceny ryzyka migracyjnego i ryzyka związanego z bezpieczeństwem. W ramach tej współpracy, państwa członkowskie powinny oceniać praktyczne stosowanie określonych przepisów w świetle uwarunkowań lokalnych i ryzyka migracyjnego. Współpraca i wymiany między konsulatami w poszczególnych lokalizacjach powinny być koordynowane przez delegatury Unii.
- (18) Państwa członkowskie powinny dokładnie i regularnie monitorować działalność usługodawców zewnętrznych, aby zapewnić zgodność z instrumentem prawnym regulującym powierzone im obowiązki. Państwa członkowskie powinny sporządzać roczne sprawozdania dla Komisji dotyczące współpracy z usługodawcami zewnętrznymi i ich monitorowania. Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby cała procedura rozpatrywania wniosków i współpraca z usługodawcami zewnętrznymi była monitorowana przez członków personelu pochodzących z państw członkowskich.
- (19) Należy ustanowić elastyczne przepisy umożliwiające państwom członkowskim optymalizację dzielenia się zasobami oraz zwiększanie zasięgu opieki konsularnej. Współpraca między państwami członkowskimi (centra wizowe Schengen) mogłaby przybierać dowolną formę dostosowaną do uwarunkowań lokalnych, tak aby zwiększać geograficzny zasięg opieki konsularnej, ograniczać koszty ponoszone przez państwa członkowskie, poprawić widoczność Unii oraz usprawniać usługi oferowane osobom ubiegającym się o wizę.
- (20) Elektroniczne systemy składania wniosków są ważnym narzędziem ułatwiającym korzystanie z procedur składania wniosków. W przyszłości należy opracować wspólne rozwiązanie służące cyfryzacji i tym samym w pełni wykorzystujące najnowsze osiągnięcia prawne i technologiczne, aby umożliwić składanie wniosków przez internet z myślą o potrzebach osób ubiegających się o wizę i o przyciągnięciu większej liczby odwiedzających do strefy Schengen. Należy wzmocnić i stosować w jednolity sposób proste i usprawnione gwarancje proceduralne. Ponadto, jeżeli jest to możliwe, rozmowy mogą być prowadzone przy użyciu nowoczesnych narzędzi cyfrowych i zdalnych środków komunikacji, takich jak połączenia głosowe lub połączenia wideo przez internet. W czasie całego procesu należy zagwarantować przestrzeganie praw podstawowych osób ubiegających się o wizę.
- (21) W celu zapewnienia możliwości zmiany wysokości opłat wizowych określonych w niniejszym rozporządzeniu, należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) w odniesieniu do zmiany niniejszego rozporządzenia w zakresie wysokości opłat wizowych. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja prowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje te prowadzone były zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa^(?). W szczególności, aby zapewnić Parlamentowi Europejskiemu i Radzie udział na równych zasadach w przygotowywaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji mogą systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

(?) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

- (22) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania rozporządzenia (WE) nr 810/2009, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 ⁽⁶⁾.
- (23) Zgodnie z art. 1 i 2 Protokołu nr 22 w sprawie stanowiska Danii, załączonego do Traktatu o Unii Europejskiej i do TFUE, Dania nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia i nie jest nim związana, ani go nie stosuje. Ponieważ niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, zgodnie z art. 4 tego protokołu Dania – terminie sześciu miesięcy po przyjęciu przez Radę niniejszego rozporządzenia – podejmuje decyzję, czy dokona jego transpozycji do swego prawa krajowego.
- (24) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Zjednoczonego Królestwa zgodnie z decyzją Rady 2000/365/WE ⁽⁷⁾; Zjednoczone Królestwo nie uczestniczy w związku z tym w jego przyjęciu i nie jest nim związane, ani go nie stosuje.
- (25) Niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen, które nie mają zastosowania do Irlandii zgodnie z decyzją Rady 2002/192/WE ⁽⁸⁾; Irlandia nie uczestniczy w związku z tym w jego przyjęciu i nie jest nim związana, ani go nie stosuje.
- (26) W odniesieniu do Islandii i Norwegii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽⁹⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B decyzji Rady 1999/437/WE ⁽¹⁰⁾.
- (27) W odniesieniu do Szwajcarii niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską a Konfederacją Szwajcarską w sprawie włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹¹⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2008/146/WE ⁽¹²⁾.
- (28) W odniesieniu do Liechtensteinu niniejsze rozporządzenie stanowi rozwinięcie przepisów dorobku Schengen w rozumieniu Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen ⁽¹³⁾, które wchodzi w zakres obszaru, o którym mowa w art. 1 lit. B decyzji 1999/437/WE w związku z art. 3 decyzji Rady 2011/350/UE ⁽¹⁴⁾.
- (29) W odniesieniu do Cypru niniejsze rozporządzenie jest aktem stanowiącym rozwinięcie dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związanym w rozumieniu art. 3 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2003 r.

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽⁷⁾ Decyzja Rady 2000/365/WE z dnia 29 maja 2000 r. dotycząca wniosku Zjednoczonego Królestwa Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej o zastosowaniu wobec niego niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 131 z 1.6.2000, s. 43).

⁽⁸⁾ Decyzja Rady 2002/192/WE z dnia 28 lutego 2002 r. dotycząca wniosku Irlandii o zastosowanie wobec niej niektórych przepisów dorobku Schengen (Dz.U. L 64 z 7.3.2002, s. 20).

⁽⁹⁾ Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 36.

⁽¹⁰⁾ Decyzja Rady 1999/437/WE z dnia 17 maja 1999 r. w sprawie niektórych warunków stosowania Umowy zawartej przez Radę Unii Europejskiej i Republikę Islandii oraz Królestwo Norwegii dotyczącej włączenia tych dwóch państw we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 176 z 10.7.1999, s. 31).

⁽¹¹⁾ Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 52.

⁽¹²⁾ Decyzja Rady 2008/146/WE z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zawarcia w imieniu Wspólnoty Europejskiej Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia tego państwa we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen (Dz.U. L 53 z 27.2.2008, s. 1).

⁽¹³⁾ Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 21.

⁽¹⁴⁾ Decyzja Rady 2011/350/UE z dnia 7 marca 2011 r. w sprawie zawarcia w imieniu Unii Europejskiej Protokołu między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską, Konfederacją Szwajcarską i Księstwem Liechtensteinu w sprawie przystąpienia Księstwa Liechtensteinu do Umowy między Unią Europejską, Wspólnotą Europejską i Konfederacją Szwajcarską dotyczącej włączenia Konfederacji Szwajcarskiej we wprowadzanie w życie, stosowanie i rozwój dorobku Schengen, odnoszącego się do zniesienia kontroli na granicach wewnętrznych i do przemieszczania się osób (Dz.U. L 160 z 18.6.2011, s. 19).

- (30) W odniesieniu do Bułgarii i Rumunii niniejsze rozporządzenie jest aktem stanowiącym rozwinięcie dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związanym w rozumieniu art. 4 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2005 r.
- (31) W odniesieniu do Chorwacji niniejsze rozporządzenie jest aktem opartym stanowiącym rozwinięcie dorobku Schengen lub w inny sposób z nim związanym w rozumieniu art. 4 ust. 2 Aktu przystąpienia z 2011 r.
- (32) Należy zatem odpowiednio zmienić rozporządzenie (WE) nr 810/2009,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

W rozporządzeniu (WE) nr 810/2009 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Niniejsze rozporządzenie określa tryb i warunki wydawania wiz na planowane pobyty na terytorium państw członkowskich nieprzekraczające 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„4. Stosując niniejsze rozporządzenie, państwa członkowskie w pełni przestrzegają przepisów prawa Unii, w tym Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadami ogólnymi prawa Unii decyzje w sprawie wniosków na podstawie niniejszego rozporządzenia podejmuje się w sposób indywidualny.”;

2) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 2 lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) planowany pobyt na terytorium państw członkowskich nieprzekraczający 90 dni w ciągu każdego 180-dniowego okresu; lub”;

b) pkt 7 otrzymuje brzmienie:

„7) »uznawany dokument podróży« oznacza dokument podróży uznawany przez co najmniej jedno państwo członkowskie za właściwy do przekraczania granic zewnętrznych oraz umieszczania wiz na podstawie decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1105/2011/UE (*);

(*) Decyzja Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1105/2011/UE z dnia 25 października 2011 r. w sprawie wykazu dokumentów podróży, które uprawniają posiadacza do przekraczania granic zewnętrznych i mogą być wizowane oraz w sprawie ustanowienia mechanizmu sporządzania takiego wykazu (Dz.U. L 287 z 4.11.2011, s. 9).”;

c) dodaje się punkty w brzmieniu:

„12) »marynarz« oznacza osobę zatrudnioną, zaangażowaną do pracy lub pracującą w jakimkolwiek charakterze na pokładzie statku żeglugi morskiej lub statku pływającego po międzynarodowych wodach śródlądowych;

13) »podpis elektroniczny« oznacza podpis elektroniczny zdefiniowany w art. 3 pkt 10 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz.U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).”;

3) art. 3 ust. 5 lit. b) i c) otrzymują brzmienie:

„b) obywatele państw trzecich posiadający ważny dokument pobytowy wydany przez państwo członkowskie, które nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, lub przez państwo członkowskie, które nie stosuje jeszcze w pełni przepisów dorobku Schengen, lub obywatele państw trzecich posiadający jeden z ważnych dokumentów pobytowych wymienionych w załączniku V wydany przez Andorę, Kanadę, Japonię, San Marino lub Stany Zjednoczone Ameryki, gwarantujący nieograniczone prawo readmisji ich posiadacza, lub posiadający ważny dokument pobytowy co najmniej jednego z krajów i terytoriów zamorskich Królestwa Niderlandów (Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius i Saba);

- c) obywatele państw trzecich posiadający wizę ważną w państwie członkowskim, które nie uczestniczy w przyjęciu niniejszego rozporządzenia, lub w państwie członkowskim, które nie stosuje jeszcze w pełni przepisów dorobku Schengen, lub w państwie będącym stroną Porozumienia o Europejskim Obszarze Gospodarczym, lub w Kanadzie, Japonii lub Stanach Zjednoczonych Ameryki, bądź posiadacze wizy ważnej w co najmniej jednym z krajów i terytoriów zamorskich Królestwa Niderlandów (Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Bonaire, Sint Eustatius i Saba), podczas podróży do państwa wydającego lub do dowolnego innego państwa trzeciego, bądź podczas powrotu z państwa wydającego po wykorzystaniu wizy;”;
- 4) w art. 4 dodaje się ustęp w brzmieniu:
- „1a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą postanowić, że rozpatrywaniem wniosków i podejmowaniem decyzji w ich sprawie zajmują się organy centralne. Państwa członkowskie zapewniają, by organy te znały uwarunkowania lokalne kraju, w którym składany jest wniosek, w stopniu wystarczającym, by móc ocenić ryzyko migracyjne i ryzyko związane z bezpieczeństwem, a także by znały język w stopniu wystarczającym do analizowania dokumentów, jak również zapewniają, by konsulaty w razie konieczności uczestniczyły w przeprowadzaniu dodatkowych analiz i rozmów.”;
- 5) art. 5 ust. 1 lit. b) otrzymuje brzmienie:
- „b) jeżeli wizyta obejmuje więcej niż jedno miejsce docelowe lub jeżeli w okresie dwóch miesięcy ma się odbyć kilka odrębnych wizyt – państwo członkowskie, którego terytorium stanowi główne miejsce docelowe wizyty lub wizyt pod względem długości pobytu, liczonej w dniach, lub celu pobytu; lub”;
- 6) w art. 8 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:
- „1. Państwo członkowskie może zgodzić się reprezentować w zakresie rozpatrywania wniosków i podejmowania decyzji w ich sprawie inne państwo członkowskie będące państwem właściwym zgodnie z art. 5. Państwo członkowskie może również reprezentować inne państwo członkowskie w ograniczonym zakresie, to jest wyłącznie przyjmować wnioski i pobierać identyfikatory biometryczne.”;
- b) uchyla się ust. 2;
- c) ust. 3 i 4 otrzymują brzmienie:
- „3. W przypadku gdy reprezentacja jest ograniczona zgodnie z ust. 1 zdanie drugie, dane są przyjmowanie, a następnie przesyłane do reprezentowanego państwa członkowskiego zgodnie z odpowiednimi zasadami ochrony i bezpieczeństwa danych.
4. Reprezentujące państwo członkowskie i reprezentowane państwo członkowskie zawierają dwustronne porozumienie. W porozumieniu tym:
- a) określa się okres trwania tej reprezentacji, jeżeli ma ona charakter tymczasowy, oraz tryb jej rozwiązania;
- b) można zawrzeć ustalenia dotyczące zapewnienia lokalu i pracowników oraz dokonywania płatności przez reprezentowane państwo członkowskie, w szczególności jeżeli reprezentowane państwo członkowskie ma konsulát w danym państwie trzecim.”;
- d) ust. 7 i 8 otrzymują brzmienie:
- „7. Reprezentowane państwo członkowskie powiadamia Komisję o zawarciu porozumień o reprezentacji lub o ich wygaśnięciu najpóźniej 20 dni kalendarzowych przed ich wejściem w życie lub wygaśnięciem, z wyjątkiem przypadków wystąpienia siły wyższej.
8. W tym samym czasie, w którym dochodzi do powiadomienia, o którym mowa w ust. 7, konsulát reprezentującego państwa członkowskiego informuje zarówno konsulaty innych państw członkowskich, jak i delegaturę Unii na danym obszarze właściwości o zawarciu lub rozwiązaniu porozumień o reprezentacji.”;
- e) dodaje się ustępy w brzmieniu:
- „10. Jeżeli państwo członkowskie nie ma swojej placówki ani nie jest reprezentowane w państwie trzecim, w którym osoba ubiegająca się o wizę ma złożyć wniosek, to państwo członkowskie stara się współpracować w tym państwie trzecim z usługodawcą zewnętrznym zgodnie z art. 43.

11. W przypadku gdy konsulat państwa członkowskiego w danej lokalizacji doświadcza przedłużającego się działania siły wyższej o charakterze technicznym, to państwo członkowskie stara się zapewnić tymczasową reprezentację przez inne państwo członkowskie w tej lokalizacji w odniesieniu do wszystkich lub niektórych kategorii osób ubiegających się o wizę.”;

7) w art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Wnioski składa się nie wcześniej niż sześć miesięcy, a w przypadku marynarzy w związku z wykonywaniem ich obowiązków nie wcześniej niż dziewięć miesięcy, przed rozpoczęciem planowanej wizyty oraz, co do zasady, nie później niż 15 dni kalendarzowych przed rozpoczęciem planowanej wizyty. W uzasadnionych indywidualnych przypadkach mających pilny charakter konsulat lub organy centralne mogą zezwolić na składanie wniosków w terminie późniejszym niż 15 dni kalendarzowych przed rozpoczęciem planowanej wizyty.”;

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Bez uszczerbku dla art. 13 wniosek może zostać złożony:

a) przez osobę ubiegającą się o wizę;

b) przez akredytowany pośredniczący podmiot komercyjny;

c) przez instytucję lub stowarzyszenie zawodowe, kulturalne, sportowe lub edukacyjne działające w imieniu swoich członków.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. Od osoby ubiegającej się o wizę nie wymaga się osobistego stawiennictwa w więcej niż jednej lokalizacji w celu złożenia wniosku.”;

8) w art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Osoba ubiegająca się o wizę składa wniosek osobiście, by umożliwić pobranie odcisków palców zgodnie z art. 13 ust. 2 i 3 oraz art. 13 ust. 7 lit. b). Bez uszczerbku dla pierwszego zdania niniejszego ustępu i dla art. 45 osoba ubiegająca się o wizę może złożyć wniosek w formie elektronicznej, jeżeli istnieje taka możliwość.”;

b) uchyla się ust. 2;

9) w art. 11 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„1. Każda osoba ubiegająca się o wizę składa wypełniony odręcznie lub elektronicznie wniosek na formularzu przedstawionym w załączniku I. Wniosek na formularzu musi być podpisany. Wniosek na formularzu można podpisać odręcznie lub, jeżeli państwo członkowskie właściwe do rozpatrzenia wniosku i podjęcia decyzji w jego sprawie uznaje podpis elektroniczny – elektronicznie.”;

b) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„1a. Jeżeli osoba ubiegająca się o wizę podpisuje elektronicznie wniosek na formularzu, podpis elektroniczny musi być kwalifikowanym podpisem elektronicznym w rozumieniu art. 3 pkt 12 rozporządzenia (UE) nr 910/2014.

1b. Treść elektronicznej wersji formularza wniosku, jeżeli istnieje możliwość jego złożenia w tej formie, jest taka jak określono w załączniku I.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Formularz jest dostępny co najmniej w następujących językach:

a) w języku(-ach) urzędowym(-ych) państwa członkowskiego, którego dotyczy składany wniosek lub reprezentującego państwa członkowskiego; oraz

b) w języku(-ach) urzędowym(-ych) państwa, w którym znajduje się konsulat.

Poza formularzem w językach wymienionych w lit. a) można też udostępnić formularz w innym(-ych) języku(-ach) urzędowym(-ych) instytucji Unii.”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Jeżeli język(-i) urzędowe państwa, w którym znajduje się konsulat, nie zostały zintegrowane w formularzu, osobie ubiegającej się o wizę udostępnia się odrębnie tłumaczenie na ten język urzędowy lub te języki urzędowe.”;

10) w art. 14 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3–5 otrzymują brzmienie:

„3. Niewyczerpujący wykaz dokumentów uzupełniających, których można zażądać od osoby ubiegającej się o wizę w celu sprawdzenia, czy spełnione są warunki określone w ust. 1 i 2, zawarto w załączniku II.

4. Państwa członkowskie mogą wymagać od osoby ubiegającej się o wizę wypełnienia formularza opracowanego przez każde z państw członkowskich jako dowodu na pokrywanie kosztów pobytu przez inną osobę lub na zakwaterowanie u osoby prywatnej. W formularzu tym podaje się w szczególności:

a) czy jest on wypełniany w celu udowodnienia pokrycia kosztów pobytu przez inną osobę lub w celu udowodnienia zakwaterowania u osoby prywatnej;

b) czy osoba pokrywająca koszty pobytu lub osoba zapraszająca jest osobą fizyczną, przedsiębiorstwem czy organizacją;

c) dane identyfikacyjne i dane kontaktowe osoby pokrywającej koszty pobytu lub osoby zapraszającej;

d) dane identyfikacyjne osoby lub osób ubiegających się o wizę (imię i nazwisko, data urodzenia, miejsce urodzenia i obywatelstwo);

e) adres miejsca zakwaterowania;

f) długość i cel pobytu;

g) ewentualne powiązania rodzinne z osobą pokrywającą koszty pobytu lub osobą zapraszającą;

h) informacje wymagane na podstawie art. 37 ust. 1 rozporządzenia w sprawie VIS.

Poza językiem(-ami) urzędowym(-i) państwa członkowskiego formularz jest sporządzany w co najmniej jednym innym języku urzędowym instytucji Unii. Wzór formularza przekazywany jest Komisji.

5. W ramach lokalnej współpracy schengenńskiej konsulaty oceniają wdrażanie warunków określonych w ust. 1, aby uwzględnić uwarunkowania lokalne oraz ryzyko migracyjne i ryzyko związane z bezpieczeństwem.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5a. W razie konieczności w celu uwzględnienia uwarunkowań lokalnych, o których mowa w art. 48, Komisja przyjmuje, w drodze aktów wykonawczych, jednolity wykaz dokumentów uzupełniających, które mają być stosowane w każdym obszarze właściwości. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 52 ust. 2.”;

c) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Od wymogów określonych w ust. 1 niniejszego artykułu można odstąpić, jeżeli konsulat lub organ centralny posiada wiedzę, że osoba ubiegająca się o wizę jest uczciwa i wiarygodna, a zwłaszcza że poprzednie wizy wykorzystywała zgodnie z prawem, i jeżeli nie ma wątpliwości co do tego, że w chwili przekraczania zewnętrznych granic państw członkowskich będzie spełniała wymogi art. 6 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 (*).

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granice (kodeks graniczny Schengen) (Dz.U. L 77 z 23.3.2016, s. 1).”;

11) art. 15 ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„2. Osoby ubiegające się o wizę wielokrotnego wjazdu wykazują, że posiadają odpowiednie, ważne podróżne ubezpieczenie medyczne obejmujące okres ich pierwszej planowanej wizyty.”;

12) w art. 16 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Osoba ubiegająca się o wizę uiszcza opłatę wizową w wysokości 80 EUR.

2. Dzieci w wieku od lat sześciu do poniżej lat 12 uiszczają opłatę wizową w wysokości 40 EUR.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. W przypadku przyjęcia przez Radę decyzji wykonawczej na podstawie art. 25a ust. 5 lit. b) zastosowanie ma opłata wizowa w wysokości 120 lub 160 EUR. Niniejszego przepisu nie stosuje się do dzieci poniżej lat 12.”;

c) uchyla się ust. 3;

d) ust. 4 lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) naukowcy, zgodnie z definicją w art. 3 pkt 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 (*), podróżujący w celu prowadzenia badań naukowych lub wzięcia udziału w seminarium naukowym lub konferencji naukowej;

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/801 z dnia 11 maja 2016 r. w sprawie warunków wjazdu i pobytu obywateli państw trzecich w celu prowadzenia badań naukowych, odbycia studiów, szkoleń, udziału w wolontariacie, programach wymiany młodzieży szkolnej lub projektach edukacyjnych oraz podjęcia pracy w charakterze au pair (Dz.U. L 132 z 21.5.2016, s. 21).”;

e) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Opłatę wizową można znieść względem:

a) dzieci w wieku od lat sześciu do poniżej lat 18;

b) posiadaczy paszportów dyplomatycznych i służbowych;

c) osób w wieku do 25 lat uczestniczących w seminariach, konferencjach, imprezach sportowych, kulturalnych lub edukacyjnych organizowanych przez organizacje niekomercyjne.”;

f) ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. W indywidualnych przypadkach można odstąpić od pobrania opłaty wizowej lub obniżyć jej wysokość, jeżeli służy to interesom kulturalnym lub sportowym, interesom w dziedzinie polityki zagranicznej, polityki rozwojowej lub w innych dziedzinach ważnych z punktu widzenia interesu publicznego lub z przyczyn humanitarnych, lub z uwagi na zobowiązania międzynarodowe.”;

g) ust. 7 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli opłatę wizową pobiera się w walucie innej niż euro, wysokość tak pobieranej opłaty jest określana i regularnie weryfikowana według referencyjnego kursu euro ogłaszanego przez Europejski Bank Centralny. Pobierana opłata może być zaokrąglana w górę, a w ramach lokalnej współpracy schengenńskiej zapewnia się, by pobierane opłaty były zbliżone.”;

h) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„9. Komisja co trzy lata ocenia potrzebę przeglądu wysokości opłat wizowych określonych w ust. 1, 2 i 2a niniejszego artykułu, uwzględniając obiektywne kryteria, takie jak ogólna stopa inflacji w całej Unii publikowana przez Eurostat i średnia ważona wynagrodzeń urzędników służby cywilnej państw członkowskich. Na podstawie tych ocen Komisja przyjmuje, w stosownych przypadkach, akty delegowane zgodnie z art. 51 dotyczące zmiany niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do wysokości opłat wizowych.”;

13) w art. 17 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„1. Usługodawca zewnętrzny, o którym mowa w art. 43, może pobierać opłatę za usługę.”;

b) uchyla się ust. 3;

c) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„4a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 4 w państwach trzecich, w których właściwe państwo członkowskie nie posiada konsulatu przyjmującego wnioski i nie jest reprezentowane przez inne państwo członkowskie, opłata za usługę co do zasady nie może przekraczać 80 EUR.

4b. W wyjątkowych okolicznościach, gdy opłata, o której mowa w ust. 4a, nie wystarcza do zapewnienia pełnej obsługi, można pobierać za usługę wyższą opłatę w wysokości nieprzekraczającej 120 EUR. W takim przypadku dane państwo członkowskie powiadamia Komisję o zamiarze wyrażenia zgody na pobieranie wyższej opłaty za usługę nie później niż trzy miesiące przed jej wprowadzeniem. W powiadomieniu wskazuje się podstawy ustalenia wysokości opłaty za usługę, w tym zwłaszcza szczegółowe koszty będące podstawą ustalenia wyższej opłaty.”;

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Dane państwo członkowskie może utrzymać możliwość składania wniosków przez wszystkie osoby ubiegające się o wizę bezpośrednio w swoich konsulatach lub w konsulacie państwa członkowskiego, z którym zawarły porozumienie o reprezentacji, zgodnie z art. 8.”;

14) w art. 19 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„1. Właściwy konsulat lub organy centralne właściwego państwa członkowskiego sprawdzają, czy:”;

b) ust. 2 akapit pierwszy otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli właściwy konsulat lub organy centralne właściwego państwa członkowskiego stwierdzą, że warunki, o których mowa w ust. 1, zostały spełnione, konsulat lub organy centralne uznają wniosek za dopuszczalny i:

- przeprowadzają procedury opisane w art. 8 rozporządzenia w sprawie VIS, oraz
- przystępują do dalszej analizy wniosku.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli właściwy konsulat lub organy centralne właściwego państwa członkowskiego stwierdzą, że warunki, o których mowa w ust. 1, nie zostały spełnione, konsulat lub organy centralne uznają wniosek za niedopuszczalny oraz niezwłocznie:

- zwracają formularz wniosku i wszelkie dokumenty przedłożone przez osobę ubiegającą się o wizę,
- niszczą pobrane dane biometryczne,
- zwracają opłatę wizową, oraz
- nie rozpatrują wniosku.”;

d) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Na zasadzie odstępstwa od ust. 3 wniosek, który nie spełnia wymogów określonych w ust. 1, można uznać za dopuszczalny z przyczyn humanitarnych, z uwagi na interes państwowy lub zobowiązania międzynarodowe.”;

15) w art. 21 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 3 wprowadza się następujące zmiany:

(i) zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:

„3. W celu stwierdzenia, czy osoba ubiegająca się o wizę spełnia warunki wjazdu, konsulat lub organy centralne sprawdzają:”;

- (ii) lit. e) otrzymuje brzmienie:
- „e) w stosownych przypadkach – czy osoba ubiegająca się o wizę posiada odpowiednie, ważne podrózne ubezpieczenie medyczne, które obejmuje okres planowanego pobytu lub, w przypadku ubiegania się o wizę wielokrotnego wjazdu, okres pierwszej planowanej wizyty.”;
- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:
- „4. W stosownych przypadkach konsulat lub organy centralne sprawdzają długość poprzednich i planowanych pobytów, by sprawdzić, czy osoba ubiegająca się o wizę nie przekroczyła dopuszczalnego okresu dozwolonego pobytu na terytorium państw członkowskich, niezależnie od ewentualnych pobytów dozwolonych na mocy krajowej wizy pobytowej długoterminowej lub dokumentu pobytowego.”;
- c) ust. 6 zdanie wprowadzające otrzymuje brzmienie:
- „6. Rozpatrując wniosek o tranzytową wizę lotniskową, konsulat lub organy centralne sprawdzają w szczególności:”;
- d) ust. 8 otrzymuje brzmienie:
- „8. Podczas rozpatrywania wniosku konsulaty lub organy centralne mogą w uzasadnionych przypadkach przeprowadzić rozmowę z osobą ubiegającą się o wizę i zażądać dodatkowych dokumentów.”;
- 16) w art. 22 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 1–3 otrzymują brzmienie:
- „1. Z uwagi na zagrożenie dla porządku publicznego, bezpieczeństwa wewnętrznego, stosunków międzynarodowych lub zdrowia publicznego państwo członkowskie może wymagać, by organy centralne innych państw członkowskich zasięgały opinii jego organów centralnych przy rozpatrywaniu wniosków złożonych przez obywateli określonych państw trzecich lub obywateli tych państw należących do szczególnych kategorii. Zasięganie opinii nie ma zastosowania do wniosków o tranzytową wizę lotniskową.
2. Organy centralne, do których zwrócono się o opinię, udzielają wiążącej odpowiedzi możliwie jak najszybciej, ale nie później niż w terminie siedmiu dni kalendarzowych od dnia, w którym zwrócono się do nich o opinię. Brak odpowiedzi w tym terminie oznacza, że nie mają one podstaw do tego, by sprzeciwić się wydaniu wizy.
3. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wprowadzeniu lub zniesieniu wymogu uprzedniego zasięgnięcia opinii co do zasady nie później niż 25 dni kalendarzowe przed rozpoczęciem jego stosowania. Informacja ta jest również przekazywana w ramach lokalnej współpracy schengenńskiej w odnośnym obszarze właściwości.”;
- b) uchyla się ust. 5;
- 17) w art. 23 wprowadza się następujące zmiany:
- a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:
- „2. W indywidualnych przypadkach termin ten można przedłużyć maksymalnie do 45 dni kalendarzowych, zwłaszcza gdy konieczna jest dalsza kontrola wniosku.”;
- b) dodaje się ustęp w brzmieniu:
- „2a. W uzasadnionych indywidualnych przypadkach mających pilny charakter decyzje w sprawie wniosków podejmuje się niezwłocznie.”;
- c) uchyla się ust. 3;
- d) w ust. 4 wprowadza się następujące zmiany:
- (i) dodaje się literę w brzmieniu:
- „ba) wydaniu tranzytowej wizy lotniskowej zgodnie z art. 26; lub”;
- (ii) lit. c) otrzymuje brzmienie:
- „c) odmowie wydania wizy zgodnie z art. 32;”
- (iii) uchyla się lit. d);

18) w art. 24 wprowadza się następujące zmiany:

a) w ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

(i) uchyla się akapit trzeci;

(ii) akapit czwarty otrzymuje brzmienie:

„Bez uszczerbku dla art. 12 lit. a) okres ważności wizy jednokrotnego wjazdu obejmuje dodatkowe 15 dni kalendarzowe.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. O ile osoba ubiegająca się o wizę spełnia warunki wjazdu określone w art. 6 ust. 1 lit. a) i c)–e) rozporządzenia (UE) 2016/399, wizy wielokrotnego wjazdu o długim okresie ważności wydaje się na następujące okresy ważności, chyba że okres ważności wizy przekroczyłby okres ważności dokumentu podróży:

a) na okres ważności wynoszący jeden rok, pod warunkiem że osoba ubiegająca się o wizę otrzymała i zgodnie z prawem wykorzystała trzy wizy w ciągu ostatnich dwóch lat;

b) na okres ważności wynoszący dwa lata, pod warunkiem że osoba ubiegająca się o wizę otrzymała i zgodnie z prawem wykorzystała w ciągu ostatnich dwóch lat poprzednią wizę wielokrotnego wjazdu ważną przez jeden rok;

c) na okres ważności wynoszący pięć lat, pod warunkiem że osoba ubiegająca się o wizę otrzymała i zgodnie z prawem wykorzystała w ciągu ostatnich trzech lat poprzednią wizę wielokrotnego wjazdu ważną przez dwa lata.

Tranzytowe wizy lotniskowe i wizy o ograniczonej ważności terytorialnej wydane zgodnie z art. 25 ust. 1 nie są brane pod uwagę przy wydawaniu wiz wielokrotnego wjazdu.”;

c) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„2a. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 w indywidualnych przypadkach można skrócić okres ważności wydanej wizy, gdy istnieją uzasadnione wątpliwości co do tego, czy warunki wjazdu będą spełniane przez cały okres.

2b. Na zasadzie odstępstwa od ust. 2 konsulaty w ramach lokalnej współpracy schengenńskiej oceniają, czy przepisy dotyczące wydawania wiz wielokrotnego wjazdu zawarte w ust. 2, należy dostosować do uwarunkowań lokalnych oraz ryzyka migracyjnego i ryzyka związanego z bezpieczeństwem w celu przyjęcia korzystniejszych lub bardziej restrykcyjnych przepisów zgodnie z ust. 2d.

2c. Bez uszczerbku dla ust. 2 wizę wielokrotnego wjazdu ważną przez okres do pięciu lat można wydać osobom ubiegającym się o wizę, które wykażą potrzebę lub uzasadnią zamiar częstego lub regularnego podróżowania, pod warunkiem że udowodnią one, iż są osobami uczciwymi i wiarygodnymi, w szczególności, że w wcześniejszych wiz korzystały zgodnie z prawem, wskażą, jaka jest ich sytuacja finansowa w państwie pochodzenia, i udowodnią, że rzeczywiście zamierzają opuścić terytorium państw członkowskich, zanim upłynie termin ważności wizy, o którą się ubiegają.

2d. W razie konieczności na podstawie oceny, o której mowa w ust. 2b niniejszego artykułu, Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych przepisy dotyczące warunków wydawania wiz wielokrotnego wjazdu określonych w ust. 2 niniejszego artykułu, które mają być stosowane w każdym obszarze właściwości w celu uwzględnienia uwarunkowań lokalnych, ryzyka migracyjnego i ryzyka związanego z bezpieczeństwem, a także ogólnych stosunków Unii z danym państwem trzecim. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 52 ust. 2.”;

19) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 25a

Współpraca w zakresie readmisji

1. W zależności od poziomu współpracy państwa trzeciego z państwami członkowskimi w zakresie readmisji migrantów o nieuregulowanym statusie, ocenianego na podstawie odpowiednich i obiektywnych danych, art. 14 ust. 6, art. 16 ust. 1 i ust. 5 lit. b), art. 23 ust. 1 oraz art. 24 ust. 2 i 2c nie stosuje się do osób ubiegających się o wizę lub kategorii osób ubiegających się o wizę, które są obywatelami państwa trzeciego uznawanego za państwo niewspółpracujące w wystarczającym stopniu zgodnie z niniejszym artykułem.

2. Komisja dokonuje regularnie, co najmniej raz w roku, oceny współpracy odnośnych państw trzecich w zakresie readmisji, uwzględniając w szczególności następujące wskaźniki:
- liczbę decyzji nakazujących powrót wydanych wobec osób z danego państwa trzeciego nielegalnie przebywających na terytorium państw członkowskich;
 - liczbę faktycznych przymusowych powrotów osób, wobec których wydano decyzje nakazujące powrót, jako odsetek liczby decyzji nakazujących powrót wydanych wobec obywateli danego państwa trzeciego, w tym – w stosownych przypadkach, na podstawie unijnych lub dwustronnych umów o readmisji – obywateli tego państwa trzeciego, którzy przejechali tranzytem przez terytorium danego państwa trzeciego;
 - liczbę wniosków o readmisję w podziale na poszczególne państwa członkowskie zaakceptowanych przez dane państwo trzecie jako odsetek liczby takich wniosków skierowanych do tego państwa;
 - poziom praktycznej współpracy w odniesieniu do powrotów na poszczególnych etapach procedury powrotu, takiej jak:
 - pomoc udzielana przy identyfikowaniu osób nielegalnie przebywających na terytorium państw członkowskich oraz przy terminowym wydawaniu dokumentów podróży;
 - akceptowanie europejskiego dokumentu podróży do celów powrotu nielegalnie przebywających obywateli państw trzecich lub dokumentów laissez-passer;
 - akceptowanie readmisji osób, które zgodnie z prawem mają powrócić do swojego kraju;
 - akceptowanie lotów i operacji powrotowych.

Ocenę taką przeprowadza się na podstawie wiarygodnych danych przekazywanych przez państwa członkowskie, jak również przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii. Komisja regularnie, co najmniej raz w roku, przedstawia Radzie sprawozdanie z przeprowadzonej przez siebie oceny.

3. Państwo członkowskie może również powiadomić Komisję, jeżeli doświadcza poważnych i utrzymujących się problemów praktycznych w związku ze współpracą z państwem trzecim w zakresie readmisji migrantów o nieuregulowanym statusie na podstawie tych samych wskaźników, co wskaźniki wymienione w ust. 2. Komisja natychmiast informuje Parlament Europejski i Radę o takim powiadomieniu.

4. Komisja analizuje każde powiadomienie dokonane na mocy ust. 3 w terminie miesiąca. Komisja informuje Parlament Europejski i Radę o wynikach przeprowadzonej analizy.

5. Jeżeli na podstawie analizy, o której mowa w ust. 2 i 4, oraz uwzględniając kroki podjęte przez Komisję w celu poprawy poziomu współpracy danego państwa trzeciego w zakresie readmisji, a także ogólne stosunki Unii z tym państwem trzecim, w tym w dziedzinie migracji, Komisja uzna, że dane państwo nie współpracuje w wystarczającym stopniu i że w związku z tym potrzebne jest podjęcie działania, lub jeżeli w terminie 12 miesięcy zwykła większość państw członkowskich powiadomi Komisję zgodnie z ust. 3, Komisja kontynuuje wysiłki na rzecz poprawy współpracy z danym państwem trzecim i jednocześnie przedstawia Radzie wniosek dotyczący przyjęcia:

- decyzji wykonawczej czasowo zawieszającej stosowanie co najmniej jednego z następujących przepisów: art. 14 ust. 6, art. 16 ust. 5 lit. b), art. 23 ust. 1 lub art. 24 ust. 2 i 2c wobec wszystkich obywateli danego państwa trzeciego lub niektórych kategorii tych obywateli;
- decyzji wykonawczej wprowadzającej w stopniowy sposób jedną z opłat wizowych przewidzianych w art. 16 ust. 2a w odniesieniu do wszystkich obywateli danego państwa trzeciego lub niektórych kategorii jego obywateli – jeżeli po przeprowadzeniu oceny przez Komisję uznaje się, że środki zastosowane zgodnie z decyzją wykonawczą, o której mowa w lit. a) niniejszego ustępu, są nieskuteczne.

6. Na podstawie wskaźników przewidzianych w ust. 2 Komisja stale ocenia i przedstawia sprawozdanie na temat tego, czy możliwe jest osiągnięcie znaczącej i trwałej poprawy współpracy z danym państwem trzecim w zakresie readmisji migrantów o nieuregulowanym statusie, oraz, uwzględniając również ogólne stosunki Unii z tym państwem trzecim, może przedstawić Radzie wniosek dotyczący uchylecia lub zmiany decyzji wykonawczych, o których mowa w ust. 5.

7. Najpóźniej sześć miesięcy po wejściu w życie decyzji wykonawczych, o których mowa w ust. 5, Komisja przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z postępów we współpracy z danym państwem trzecim w zakresie readmisji.

8. Jeżeli na podstawie analizy, o której mowa w ust. 2, oraz uwzględniając ogólne stosunki Unii z danym państwem trzecim, zwłaszcza w zakresie współpracy w dziedzinie readmisji, Komisja uzna, że dane państwo trzecie współpracuje w wystarczającym stopniu, może ona przedstawić Radzie wniosek w sprawie przyjęcia decyzji wykonawczej dotyczącej osób ubiegających się o wizę lub kategorii osób ubiegających się o wizę – które są obywatelami tego państwa trzeciego i które występują o wizę na terytorium tego państwa trzeciego – wprowadzającej co najmniej jeden z następujących elementów:

- a) obniżenie opłaty wizowej, o której mowa w art. 16 ust. 1, do 60 EUR;
- b) skrócenie terminu podejmowania decyzji w sprawie wniosku, o którym to terminie mowa w art. 23 ust. 1, do 10 dni;
- c) przedłużenie okresu ważności wiz wielokrotnego wjazdu przewidzianego w art. 24 ust. 2.

Tę decyzję wykonawczą stosuje się nie dłużej niż przez rok. Okres obowiązywania tej decyzji może zostać przedłużony.”;

20) w art. 27 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych zasady wypełniania naklejki wizowej. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 52 ust. 2.

2. Państwa członkowskie mogą nanosić na naklejkę wizową, w polu »uwagi«, dodatkowe wpisy krajowe. Wpisy te nie mogą pokrywać się z wpisami obowiązkowymi określonymi zgodnie z procedurą, o której mowa w ust. 1.”;

- b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Naklejkę wizową stosowaną w przypadku wizy jednokrotnego wjazdu można wypełniać odręcznie tylko w razie wystąpienia problemów technicznych. Na wypełnionej odręcznie naklejce wizowej nie dokonuje się żadnych zmian.”;

21) w art. 29 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Naklejkę wizową umieszcza się w dokumencie podróży.”;

- b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych szczegółowe zasady umieszczania naklejki wizowej. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 52 ust. 2.”;

22) w art. 31 wprowadza się następujące zmiany:

- a) ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Państwo członkowskie może wymagać, by jego organy centralne były informowane o wizach – z wyjątkiem tranzytowych wiz lotniskowych – wydawanych przez inne państwa członkowskie obywatelom określonych państw trzecich lub obywatelom tych państw należącym do szczególnych kategorii.

2. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o wprowadzeniu lub zniesieniu wymogu przekazywania takich informacji najpóźniej 25 dni kalendarzowe przed rozpoczęciem jego stosowania. Informacja ta jest również przekazywana w ramach lokalnej współpracy schengenskiej w odnośnym obszarze właściwości.”;

- b) uchyla się ust. 4;

23) w art. 32 wprowadza się następujące zmiany:

- a) w ust. 1 lit. a) dodaje się następujący podpunkt:

„(ia) nie przedstawia potwierdzenia co do celów i warunków planowanego tranzytu lotniczego.”;

b) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. O decyzji w sprawie odmowy oraz powodach odmowy powiadamia się osobę ubiegającą się o wizę przy użyciu standardowego formularza określonego w załączniku VI w języku państwa członkowskiego, które podjęło ostateczną decyzję w sprawie wniosku, i w innym języku urzędowym instytucji Unii.”

c) uchyla się ust. 4;

24) w art. 36 wprowadza się następujące zmiany:

a) uchyla się ust. 2;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2a. Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych instrukcje operacyjne dotyczące wydawania marynarzom wiz na granicy. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 52 ust. 2.”;

25) art. 37 ust. 2 i 3 otrzymuje brzmienie:

„2. Aby zapobiec oszustwom lub utracie naklejek wizowych, należy je przechowywać i posługiwać się nimi zgodnie z odpowiednimi zasadami bezpieczeństwa. Każdy konsulat prowadzi ewidencję zapasów naklejek wizowych i odnotowuje sposób wykorzystania każdej naklejki wizowej. Wszelkie istotne przypadki utraty niewypełnionych naklejek wizowych są zgłaszane Komisji.

3. Konsulaty lub organy centralne przechowują wnioski w swoich archiwach w formie papierowej lub elektronicznej. Akta każdego wniosku zawierają odpowiednie informacje umożliwiające w razie potrzeby odtworzenie podstawy decyzji podjętej w sprawie wniosku.

Akta każdego wniosku przechowuje się przez okres co najmniej roku, licząc od dnia wydania decyzji w sprawie wniosku, o której mowa w art. 23 ust. 1, lub – w przypadku odwołania – do dnia zakończenia postępowania odwoławczego, w zależności od tego, który termin jest dłuższy. Jeżeli ma to zastosowanie, akta indywidualnych wniosków elektronicznych przechowuje się przez okres ważności wydanej wizy.”;

26) w art. 38 wprowadza się następujące zmiany:

a) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Zasoby niezbędne do rozpatrywania wniosków i monitorowania procedur wizowych”;

b) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie wysyłają do konsulatów odpowiedni personel w wystarczającej liczbie do wykonywania zadań związanych z rozpatrywaniem wniosków, tak aby zapewnić odpowiednią i jednolitą jakość obsługi interesantów.”;

c) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Państwa członkowskie zapewniają, aby cała procedura wizowa przeprowadzana w konsulatach, w tym składanie i rozpatrywanie wniosków, drukowanie naklejek wizowych i praktyczna współpraca z usługodawcami zewnętrznymi, była monitorowana przez członków personelu pochodzących z państw członkowskich w celu zapewnienia integralności wszystkich etapów procedury.”;

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Organy centralne państw członkowskich zapewniają członkom personelu pochodzącym z ich państwa i miejscowym członkom personelu odpowiednie szkolenia oraz są odpowiedzialne za udzielanie im pełnych, dokładnych i aktualnych informacji na temat stosownych przepisów prawa Unii i prawa krajowego.”;

e) dodaje się ustępy w brzmieniu:

„3a. Jeżeli rozpatrywaniem wniosków i podejmowaniem decyzji w ich sprawie zajmują się organy centralne, o czym mowa w art. 4 ust. 1a, państwa członkowskie organizują specjalne szkolenia w celu zapewnienia, by członkowie personelu tych organów centralnych dysponowali wystarczającą i aktualną wiedzą na temat uwarunkowań społeczno-gospodarczych w danym kraju oraz pełnymi, dokładnymi i aktualnymi informacjami na temat stosownych przepisów prawa Unii i prawa krajowego.

3b. Państwa członkowskie zapewniają również, by konsulaty dysponowały wystarczającą liczbą odpowiednio wyszkolonych członków personelu, którzy będą pomagać organom centralnym w rozpatrywaniu wniosków i podejmowaniu decyzji w ich sprawie, zwłaszcza poprzez uczestniczenie w spotkaniach organizowanych w ramach lokalnej współpracy schengenńskiej, wymianę informacji z innymi konsulatami i z organami lokalnymi, gromadzenie na szczeblu lokalnym odpowiednich informacji na temat ryzyka migracyjnego i oszukańczych praktyk oraz przeprowadzanie rozmów i dodatkowych analiz.”;

f) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„5. Państwa członkowskie zapewniają istnienie procedury, która umożliwi osobom ubiegającym się o wizę składanie skarg dotyczących:

- a) zachowania personelu konsulatu i, w stosownych przypadkach, usługodawców zewnętrznych; lub
- b) procesu składania wniosków.

Konsulaty lub organy centralne prowadzą rejestr skarg i podjętych działań następczych.

Państwa członkowskie udostępniają publicznie informacje na temat procedury przewidzianej w niniejszym ustępie.”;

27) art. 39 ust. 2 i 3 otrzymuje brzmienie:

„2. Pracownicy konsularni i pracownicy organów centralnych wykonują swoje obowiązki służbowe z pełnym poszanowaniem godności ludzkiej. Podejmowane przez nich środki muszą być współmierne do zamierzonych celów.

3. Podczas wykonywania obowiązków służbowych pracownicy konsularni i pracownicy organów centralnych nie dyskryminują nikogo ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną.”;

28) art. 40 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 40

Organizacja konsulatów i współpraca konsularna

1. Każde państwo członkowskie odpowiada za opracowanie procedur związanych z wnioskami.
2. Państwa członkowskie:
 - a) wyposażają swoje konsulaty i organy odpowiadające za wydawanie wiz na granicach, a także siedziby swoich konsulów honorowych – jeżeli korzystają z ich pomocy w pobieraniu identyfikatorów biometrycznych zgodnie z art. 42 – w środki konieczne do pobierania identyfikatorów biometrycznych;
 - b) w ramach porozumień o reprezentacji lub dowolnej innej formy współpracy konsularnej współpracują z co najmniej jednym innym państwem członkowskim.
3. Państwo członkowskie może również współpracować z usługodawcą zewnętrznym zgodnie z art. 43.
4. Państwa członkowskie powiadamiają Komisję o organizacji służby konsularnej i współpracy konsularnej w każdej lokalizacji.
5. W razie zaprzestania współpracy z innymi państwami członkowskimi państwa członkowskie starają się zapewnić ciągłość pełnej obsługi.”;

29) uchyla się art. 41;

30) w art. 43 wprowadza się następujące zmiany:

- a) uchyla się ust. 3;
- b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Usługodawcy zewnętrzni w żadnym przypadku nie mają dostępu do VIS. Dostęp do VIS jest zastrzeżony wyłącznie dla odpowiednio upoważnionego personelu konsulatów lub organów centralnych.”;

- c) w ust. 6 wprowadza się następujące zmiany:
- (i) lit. a) otrzymuje brzmienie:

„a) udzielanie ogólnych informacji na temat wymogów wizowych, zgodnie z art. 47 ust. 1 lit. a)–c), oraz na temat formularzy wniosków;”;
 - (ii) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) przyjmowanie danych i wniosków (łącznie z pobieraniem identyfikatorów biometrycznych) i przekazywanie wniosku konsulatu lub organom centralnym;”;
 - (iii) lit. e) i f) otrzymują brzmienie:

„e) planowanie terminów wizyt osoby ubiegającej się o wizę, w stosownych przypadkach, w konsulacie lub w pomieszczeniach usługodawcy zewnętrznego;

f) przyjmowanie dokumentów podróży, łącznie z ewentualnym powiadomieniem o odmowie, od konsulatu lub organów centralnych i zwracanie ich osobie ubiegającej się o wizę.”;
- d) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
- „7. Wybierając usługodawcę zewnętrznego, dane państwo członkowskie ocenia wiarygodność i wypłacalność organizacji lub przedsiębiorstwa oraz upewnia się, czy nie zachodzi konflikt interesów. Ocena obejmuje w stosownych przypadkach weryfikację niezbędnych pozwoleń, wpisów w rejestrze, statutów i umów z bankami.”;
- e) ust. 9 otrzymuje brzmienie:
- „9. Państwa członkowskie są odpowiedzialne za przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony danych osobowych oraz zapewniają, aby usługodawca zewnętrzny podlegał monitorowaniu przez organy nadzorcze ds. ochrony danych zgodnie z art. 51 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 (*).
- (*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).”;
- f) w ust. 11 wprowadza się następujące zmiany:
- (i) w akapicie pierwszym lit. a) i b) otrzymują brzmienie:

„a) ogólne informacje o kryteriach, warunkach i procedurach obowiązujących przy ubieganiu się o wizę określonych w art. 47 ust. 1 lit. a)–c) oraz o treści formularzy wniosku, których to informacji usługodawca zewnętrzny udziela osobom ubiegającym się o wizę;

b) wszelkie techniczne i organizacyjne środki bezpieczeństwa wymagane do ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub niezgodnym z prawem zniszczeniem, przypadkowym utraceniem, zmodyfikowaniem, nieuprawnionym ujawnieniem lub nieuprawnionym dostępem – w szczególności gdy współpraca wiąże się z przekazywaniem akt i danych konsulatu lub organom centralnym danego(-ych) państwa (państw) członkowskiego(-ich) – oraz przed wszelkimi innymi formami niezgodnego z prawem przetwarzania danych osobowych;”;
 - (ii) akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„W tym celu konsulaty(-y) lub organy centralne danego(-ych) państwa (państw) członkowskiego(-ich) regularnie i co najmniej raz na dziewięć miesięcy przeprowadzają wrywkowe kontrole w pomieszczeniach usługodawcy zewnętrznego. Państwa członkowskie mogą zgodzić się na podział obciążenia związanego z takim regularnym monitorowaniem.”;
- g) dodaje się ustęp w brzmieniu:
- „11a. Do dnia 1 lutego każdego roku państwa członkowskie przedkładają Komisji sprawozdania ze współpracy z usługodawcami zewnętrznymi na całym świecie oraz z ich monitorowania, jak określono w załączniku X pkt C.”;

31) art. 44 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 44

Szyfrowanie i bezpieczne przekazywanie danych

1. W przypadku współpracy między państwami członkowskimi i współpracy z usługodawcą zewnętrznym oraz w przypadku korzystania z pomocy konsułów honorowych dane państwo(-a) członkowskie zapewnia(-ją), by dane – czy to przekazywane drogą elektroniczną, czy też przekazywane fizycznie na nośniku elektronicznym – były całkowicie zaszyfrowane.

2. W państwach trzecich zakazujących przekazywania zaszyfrowanych danych drogą elektroniczną, dane państwo(-a) członkowskie nie zezwala(-ją) na przekazywanie danych drogą elektroniczną.

W takich przypadkach dane państwo(-a) członkowskie zapewnia(-ją), aby dane elektroniczne w formie całkowicie zaszyfrowanej na nośniku elektronicznym zostały fizycznie przekazane przez urzędnika konsularnego państwa członkowskiego lub, jeżeli przekazanie danych tą drogą wymagałoby nieproporcjonalnie dużych lub nieuzasadnionych nakładów – w inny bezpieczny i pewny sposób, na przykład przez uznane podmioty mające doświadczenie w transporcie w odnośnych państwach trzecich dokumentów wymagających szczególnej ochrony.

3. We wszystkich przypadkach poziom bezpieczeństwa podczas przekazywania danych jest dostosowywany do wrażliwego charakteru tych danych.”;

32) w art. 45 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Akredytowane pośredniczące podmioty komercyjne podlegają regularnej wyrywkowej kontroli polegającej na przeprowadzaniu rozmów bezpośrednich lub telefonicznych z osobami ubiegającymi się o wizę, sprawdzaniu wycieczek i miejsc zakwaterowania, oraz – w przypadku gdy uznane to zostanie za konieczne – weryfikacji dokumentów związanych z powrotem grup do kraju.”;

b) ust. 5 akapit drugi otrzymuje brzmienie:

„Każdy konsulat i organy centralne w stosownych przypadkach podają do ogólnej wiadomości wykaz akredytowanych pośredniczących podmiotów komercyjnych, z którymi prowadzą współpracę.”;

33) w art. 47 ust. 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) dodaje się litery w brzmieniu:

„aa) kryteria dopuszczalności wniosku przewidziane w art. 19 ust. 1;

ab) informacje o tym, że dane biometryczne należy co do zasady pobierać co 59 miesięcy, licząc od daty ich pierwszego pobrania;”;

b) lit. c) otrzymuje brzmienie:

„c) miejsce, w którym można złożyć wniosek (właściwy konsulat lub usługodawca zewnętrzny);”;

c) dodaje się literę w brzmieniu:

„j) informacje o procedurze wnoszenia skarg przewidzianej w art. 38 ust. 5.”;

34) w art. 48 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Aby zapewnić jednolite stosowanie wspólnej polityki wizowej uwzględniające uwarunkowania lokalne, konsulaty i delegatury Unii prowadzą współpracę w ramach każdego obszaru właściwości.

W tym celu, zgodnie z art. 5 ust. 3 decyzji Rady 2010/427/UE (*), Komisja wydaje delegaturom Unii instrukcje dotyczące wykonywania odpowiednich zadań koordynacyjnych przewidzianych w niniejszym artykule.

W przypadku rozpatrywania przez organy centralne wniosków złożonych w danym obszarze właściwości i podejmowaniu decyzji w ich sprawie, o czym mowa w art. 4 ust. 1a, państwa członkowskie zapewniają aktywny udział tych organów centralnych w lokalnej współpracy schengenńskiej. Pracownicy uczestniczący w lokalnej współpracy schengenńskiej zostają odpowiednio przeszkoleni i włączeni w rozpatrywanie wniosków w danym obszarze właściwości.

(*) Decyzja Rady 2010/427/UE z dnia 26 lipca 2010 r. określająca organizację i zasady funkcjonowania Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych (Dz.U. L 201 z 3.8.2010, s. 30).”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„1a. Państwo członkowskie i Komisja współpracują w szczególności w celu:

- a) przygotowania jednolitego wykazu dokumentów uzupełniających, jakie ma złożyć osoba ubiegająca się o wizę, uwzględniając art. 14;
- b) przygotowania wdrożenia na szczeblu lokalnym art. 24 ust. 2 dotyczącego wydawania wiz wielokrotnego wjazdu;
- c) zapewnienia, w stosownych przypadkach, jednolitego tłumaczenia formularza wniosku;
- d) utworzenia wykazu dokumentów podróży wydawanych przez państwo, w którym znajduje się konsulat, i regularnego aktualizowania tego wykazu;
- e) opracowania wspólnego arkusza informacyjnego zawierającego informacje, o których mowa w art. 47 ust. 1;
- f) monitorowania, w stosownych przypadkach, wdrażania art. 25a ust. 5 i 6.”;

c) uchyla się ust. 2;

d) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Państwa członkowskie w ramach lokalnej współpracy schengenńskiej wymieniają między sobą następujące informacje:

- a) kwartalne dane statystyczne dotyczące wiz jednolitych, wiz o ograniczonej ważności terytorialnej i tranzytowych wiz lotniskowych, o które wnioskowano, które zostały wydane oraz których wydania odmówiono;
- b) informacje dotyczące oceny ryzyka migracyjnego oraz ryzyka związanego z bezpieczeństwem, w szczególności na temat:
 - (i) struktury społeczno-gospodarczej państwa, w którym znajduje się konsulat;
 - (ii) źródeł informacji na szczeblu lokalnym, w tym dotyczących zabezpieczenia społecznego, ubezpieczenia zdrowotnego, rejestrów skarbowych oraz rejestracji wjazdów i wyjazdów;
 - (iii) użycia fałszywych, przerobionych lub podrobionych dokumentów;
 - (iv) szlaków imigracji nieuregulowanej;
 - (v) tendencji w zakresie oszustw;
 - (vi) tendencji w zakresie odmów;
- c) informacje na temat współpracy z usługodawcami zewnętrznymi i z firmami transportowymi;
- d) informacje dotyczące towarzystw ubezpieczeniowych oferujących odpowiednie podrózne ubezpieczenie medyczne, w tym weryfikacji zakresu ubezpieczenia i ewentualnej franszyzy.”;

e) uchyla się ust. 5 akapit drugi;

f) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„7. Do dnia 31 grudnia każdego roku sporządza się roczne sprawozdanie dotyczące każdego obszaru właściwości. Na podstawie tych sprawozdań Komisja sporządza sprawozdanie roczne na temat stanu lokalnej współpracy schengenńskiej, które przedstawia Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.”;

35) uchyla się art. 50;

36) art. 51 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 51

Instrukcje dotyczące praktycznego stosowania niniejszego rozporządzenia

Komisja przyjmuje w drodze aktów wykonawczych instrukcje operacyjne dotyczące praktycznego stosowania przepisów niniejszego rozporządzenia. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 52 ust. 2.”;

37) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 51a

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 16 ust. 9, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 1 sierpnia 2019 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 16 ust. 9, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w późniejszym terminie określonym w tej decyzji. Nie wpływa ona na ważność już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (*).

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 16 ust. 9 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

(*) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.”;

38) art. 52 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 52

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet (»komitet ds. wiz«). Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 (*).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

W przypadku gdy komitet nie wyda żadnej opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i stosuje się art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).”;

39) załącznik I zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku I do niniejszego rozporządzenia;

40) załącznik V zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku II do niniejszego rozporządzenia;

41) załącznik VI zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku III do niniejszego rozporządzenia;

42) uchyla się załączniki VII, VIII i IX;

43) załącznik X zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku IV do niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 2

Monitorowanie i ocena

1. Do dnia 2 sierpnia 2022 r. Komisja przygotowuje ocenę stosowania rozporządzenia (WE) nr 810/2009 zmienionego niniejszym rozporządzeniem. Ta ogólna ocena zawiera analizę osiągniętych wyników w stosunku do celów rozporządzenia (WE) nr 810/2009 zmienionego niniejszym rozporządzeniem oraz analizę wprowadzenia w życie jego przepisów.
2. Ocenę, o której mowa w ust. 1, Komisja przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. Na podstawie tej oceny Komisja przedstawia, w razie konieczności, odpowiednie wnioski.
3. Do dnia 2 maja 2020 r. państwa członkowskie przekazują Komisji odpowiednie dostępne dane dotyczące stosowania podróznego ubezpieczenia medycznego, o którym mowa w art. 15 rozporządzenia (WE) nr 810/2009, przez posiadaczy wizy podczas ich pobytu na terytorium państw członkowskich, jak również kosztów poniesionych przez organy krajowe lub podmioty świadczące posiadaczom wiz usługi medyczne. Na podstawie tych danych Komisja do dnia 2 listopada 2020 r. przygotowuje sprawozdanie, które następnie przekazuje Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

Artykuł 3

Wejście w życie

1. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.
2. Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 2 lutego 2020 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich zgodnie z Traktatami.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

„ZAŁĄCZNIK I

Ujednolicony formularz wniosku
WNIOSEK O PRYZNANIE WIZY SCHENGEN

Niniejszy formularz jest bezpłatny

⁽¹⁾

Członkowie rodzin obywateli UE, EOG lub CH nie wypełniają rubryk nr 21, 22, 30, 31 i 32 (oznaczonych symbolem *).

Wpisy do rubryk 1–3 powinny odpowiadać danym w dokumencie podróży.

1. Nazwisko:			WYŁĄCZNIE DO UŻYTKU URZĘDOWEGO Data złożenia wniosku: Numer wniosku:
2. Nazwisko nadane przy urodzeniu (wcześniej używane nazwisko(-ka)):			
3. Imię (imiona):			
4. Data urodzenia (dzień-miesiąc-rok):	5. Miejsce urodzenia: 6. Państwo urodzenia:	7. Aktualne obywatelstwo: Obywatelstwo w chwili urodzenia (jeżeli inne): Inne obywatelstwa:	Wniosek złożono: ☐ w ambasadzie/ konsulacie ☐ u usługodawcy ☐ u pośredniczącego podmiotu komercyjnego
8. Płeć: ☐ mężczyzna ☐ kobieta	9. Stan cywilny: ☐ kawaler/panna ☐ żonaty/zamężna ☐ w zarejestrowanym związku partnerskim ☐ w separacji ☐ rozwiedziony/a ☐ wdowiec/wdowa ☐ inny (proszę określić):		☐ na granicy (nazwa): ☐ inne:
10. Osoba sprawująca władzę rodzicielską (w przypadku małoletnich)/opiekun prawny (nazwisko, imię, adres, jeżeli jest inny niż adres wnioskodawcy, numer telefonu, adres poczty elektronicznej i obywatelstwo):			Wniosek przyjęty przez:
11. Krajowy numer identyfikacyjny (jeżeli dotyczy):			Dokumenty uzupełniające: ☐ dokument podróży ☐ środki utrzymania ☐ zaproszenie

⁽¹⁾ Logo nie jest wymagane w przypadku Norwegii, Islandii, Liechtensteinu i Szwajcarii.

12. Rodzaj dokumentu podróży: ☐ paszport zwykły ☐ paszport dyplomatyczny ☐ paszport służbowy ☐ paszport urzędowy ☐ paszport specjalny ☐ Inny dokument podróży (proszę określić):				
13. Numer dokumentu:	14. Data wystawienia:	15. Ważny do:	16. Wystawiony przez (nazwa państwa):	☐ podrózne ubezpieczenie medyczne ☐ środek transportu ☐ inne: Decyzja o wizie: ☐ odmowa ☐ przyznano wizę: ☐ A ☐ C ☐ o ograniczone ważności terytorialnej ☐ okres ważności: Od: Do:
17. Dane osobowe członka rodziny będącego obywatelem UE, EOG lub CH (jeżeli dotyczy)				
Nazwisko:		Imię (imiona):		
Data urodzenia (dzień-mie-siąc-rok):	Obywatelstwo:	Numer dokumentu podróży lub dowodu tożsamości:		
18. Pokrewieństwo z obywatelem UE, EOG lub CH (jeżeli dotyczy): ☐ małżonek ☐ dziecko ☐ wnuk ☐ wstępny pozostający na utrzymaniu ☐ zarejestrowany związek partnerski ☐ inne:				
19. Adres zamieszkania oraz adres poczty elektronicznej wnioskodawcy:			Nr telefonu:	
20. Zamieszkanie w państwie innym niż państwo aktualnego obywatelstwa: ☐ nie ☐ tak. Dokument pobytowy lub dokument równoważny nr ważny do				
*21. Wykonywany zawód:				Liczba wjazdów: ☐ 1 ☐ 2 ☐ wielokrotny
* 22. Nazwa, adres i numer telefonu pracodawcy. W przypadku uczniów i studentów – nazwa placówki edukacyjnej:				Liczba dni:
23. Cel(-e) podróży: ☐ turystyka ☐ sprawy służbowe ☐ wizyta u rodziny lub przyjaciół ☐ kultura ☐ sport ☐ wizyta urzędowa ☐ względy zdrowotne ☐ nauka ☐ tranzyt lotniczy ☐ inny (proszę określić):				
24. Dodatkowe informacje dotyczące celu pobytu:				
25. Państwo członkowskie będące głównym miejscem docelowym (i inne państwa członkowskie będące celami podróży – jeżeli dotyczy):		26. Państwo członkowskie, do którego następuje pierwszy wjazd:		
27. Liczba wjazdów, o którą się występuje: ☐ pojedynczy wjazd ☐ dwa wjazdy ☐ wielokrotny wjazd Planowana data przyjazdu do strefy Schengen (w ramach pierwszego planowanego pobytu): Planowana data wyjazdu ze strefy Schengen (po zakończeniu pierwszego planowanego pobytu):				

28. Odciski palców zostały pobrane przy rozpatrywaniu wcześniejszego wniosku o wizę Schengen:
 nie tak.

Data (jeżeli jest znana) Numer naklejki wizowej (jeżeli jest znany)

29. Zezwolenie na wjazd do państwa docelowego (jeżeli dotyczy):

Wydane przez ważne od do

* 30. Nazwisko i imię osoby (osób) zapraszającej(-ych) z państwa (państw) członkowskiego (członkowskich). Jeżeli nie dotyczy, nazwa hotelu(-li) lub tymczasowy(-we) adres(-y) w państwie (-wach) członkowskim (członkowskich):

Adres i adres poczty elektronicznej osoby(osób) zapraszającej(-ych)/hotelu(-i)/adres(-y) tymczasowy(-we):

Nr telefonu:

*31. Nazwa i adres zapraszającego przedsiębiorstwa/zapraszającej organizacji:

Nazwisko i imię, adres, nr telefonu, i adres poczty elektronicznej osoby kontaktowej w przedsiębiorstwie/organizacji:

Nr telefonu przedsiębiorstwa/organizacji:

*32. Koszty podróży i utrzymania wnioskodawcy w czasie pobytu pokrywa:

wnioskodawca

Środki utrzymania:

środki pieniężne

czeki podróżne

karta kredytowa

opłacone z góry zakwaterowanie

opłacony z góry transport

inne (proszę określić):

osoba pokrywająca koszty pobytu (osoba udzielająca gościny, przedsiębiorstwo, organizacja), proszę określić:

..... określony w polu 30 lub 31

..... inny (proszę określić):

Środki utrzymania:

środki pieniężne

zapewnione zakwaterowanie

pokryte wszystkie koszty podczas pobytu

opłacony z góry transport

inne (proszę określić):

Jestem świadomy(-a), że w przypadku odmowy wydania wizy opłata wizowa nie podlega zwrotowi.

Dotyczy ubiegania się o wizę wielokrotnego wjazdu:

Jestem świadomy(-a), że w czasie pierwszego pobytu i kolejnych wizyt na terytorium państw członkowskich konieczne jest posiadanie odpowiedniego podróżnego ubezpieczenia medycznego.

Znam i akceptuję poniższe warunki: pobranie danych określonych w niniejszym formularzu wniosku, zrobienie zdjęcia oraz, w stosownych przypadkach, pobranie odcisków palców są konieczne do celów rozpatrzenia wniosku; wszelkie dane osobowe dotyczące mojej osoby, zawarte w formularzu wniosku, wraz z moimi odciskami palców i moim zdjęciem zostaną przedłożone właściwym organom państw członkowskich i będą przez nie przetwarzane w celu podjęcia decyzji w sprawie mojego wniosku.

Dane te oraz dane dotyczące decyzji w sprawie mojego wniosku lub decyzji o unieważnieniu wydanej wizej, jej cofnięciu lub przedłużeniu okresu jej ważności zostaną wprowadzone do systemu informacji wizowej VIS, będą w nim przechowywane maksymalnie przez okres pięciu lat i będą w tym okresie udostępniane organom wizowym i organom właściwym do dokonywania kontroli wizowej na granicach zewnętrznych i na terytorium państw członkowskich oraz organom imigracyjnym i azylowym w państwach członkowskich, by zweryfikowały, czy spełnione są warunki legalnego wjazdu, pobytu i zamieszkania na terytorium państw członkowskich, by stwierdziły, które osoby nie spełniają tych warunków lub przestały je spełniać oraz by rozpatrzyły wniosek azylowy i określiły organ odpowiedzialny za jego rozpatrzenie. Dane te będą pod określonymi warunkami udostępniane także wyznaczonym organom państw członkowskich i Europolowi do celów zapobiegania przestępstwom terrorystycznym i innym poważnym przestępstwom oraz do celów ich wykrywania i prowadzenia w ich sprawie postępowań przygotowawczych. Organem odpowiedzialnym w państwie członkowskim za przetwarzanie tych danych jest: [(.....)].

Jestem świadomy(-a), że mam prawo uzyskać w każdym państwie członkowskim informację o danych dotyczących mojej osoby przechowywanych w systemie VIS oraz informację o państwie członkowskim, które te dane przekazało, oraz żądać, by dane dotyczące mojej osoby zostały poprawione – jeżeli są nieprawidłowe lub usunięte – jeżeli były przetwarzane niezgodnie z prawem. Na moje wyraźne żądanie organ rozpatrujący mój wniosek powiadomi mnie o tym, w jaki sposób mogę skorzystać z prawa do sprawdzenia danych osobowych dotyczących mojej osoby i wystąpić o ich poprawienie lub usunięcie, oraz powiadomi mnie o odnośnych środkach ochrony prawnej zgodnie z prawem krajowym danego państwa członkowskiego. Skargi dotyczące ochrony danych osobowych będą rozpatrywane przez krajowy organ nadzorczy tego państwa członkowskiego [dane kontaktowe:].

Oświadczam, że zgodnie z moją wiedzą wszystkie podane przeze mnie informacje szczegółowe są prawidłowe i kompletne. Jestem świadomy(-a), że podanie nieprawdziwych informacji spowoduje odmowne rozpatrzenie mojego wniosku lub unieważnienie przyznanej wizej i może również podlegać odpowiedzialności karnej zgodnie z prawem państwa członkowskiego, które rozpatruje wniosek.

Zobowiązuję się opuścić terytorium państw członkowskich przed upływem terminu ważności wizej, jeżeli zostanie mi ona przyznana. Poinformowano mnie o tym, że posiadanie wizej jest tylko jednym z warunków wjazdu na europejskie terytorium państw członkowskich. Sam fakt przyznania mi wizej nie oznacza, że będę mieć prawo do odszkodowania w przypadku niespełnienia stosownych warunków określonych w przepisach art. 6 ust. 1 rozporządzenia (UE) nr 2016/399 (kodeks graniczny Schengen), wskutek czego nie uzyskam zezwolenia na wjazd. To, czy warunki wjazdu są spełnione, zostanie ponownie sprawdzone w momencie wjazdu na europejskie terytorium państw członkowskich.

Data i miejsce:	Podpis: (w stosownych przypadkach podpis osoby sprawującej władzę rodzicielską/opiekuna prawnego):”.
-----------------	---

ZAŁĄCZNIK II

„ZAŁĄCZNIK V

WYKAZ DOKUMENTÓW POBYTOWYCH UPRAWNIAJĄCYCH POSIADACZA DO TRANZYTU PRZEZ PORTY
LOTNICZE PAŃSTW CZŁONKOWSKICH BEZ TRANZYTOWEJ WIZY LOTNISKOWEJ

ANDORA:

- autorització temporal (tymczasowe zezwolenie imigracyjne – zielone),
- autorització temporal per a treballadors d'empreses estrangeres (tymczasowe zezwolenie imigracyjne dla pracowników przedsiębiorstw zagranicznych – zielone),
- autorització residència i treball (zezwolenie na pobyt i pracę – zielone),
- autorització residència i treball del personal d'ensenyament (zezwolenie na pobyt i pracę dla pracowników dydaktycznych – zielone),
- autorització temporal per estudis o per recerca (tymczasowe zezwolenie imigracyjne do celów odbycia studiów lub przeprowadzenia badań naukowych – zielone),
- autorització temporal en pràctiques formatives (tymczasowe zezwolenie imigracyjne do celów odbycia stażu lub szkolenia – zielone),
- autorització residència (zezwolenie na pobyt – zielone).

KANADA:

- permanent resident (PR) card (karta stałego pobytu),
- permanent Resident Travel Document (PRTD) (dokument podróży osoby uprawnionej do stałego pobytu).

JAPONIA:

- karta pobytu.

SAN MARINO:

- permesso di soggiorno ordinario (zwykłe zezwolenie na pobyt) (ważne jeden rok, odnawialne w dniu upływu terminu ważności),
- specjalne zezwolenia na pobyt z następujących powodów (ważne jeden rok, odnawialne w dniu upływu terminu ważności): odbywanie studiów na uczelni, uprawianie sportu, opieka zdrowotna, względy religijne, zezwolenie dla osób pracujących jako pielęgniarce/pielęgniarki w szpitalach publicznych, funkcje dyplomatyczne, wspólne zamieszkiwanie, zezwolenie dla małoletnich, względy humanitarne, zezwolenie z tytułu sprawowania władzy rodzicielskiej,
- sezonowe i tymczasowe zezwolenia na pracę (ważne 11 miesięcy, odnawialne w dniu upływu terminu ważności),
- dowód tożsamości wydawany osobom posiadającym oficjalne miejsce pobytu »residenza« w San Marino (ważność 5 lat).

STANY ZJEDNOCZONE AMERYKI:

- ważna, aktualna wiza imigracyjna; może być zatwierdzona w porcie wjazdu na jeden rok jako tymczasowy dowód pobytu, w oczekiwaniu na wystawienie karty I-551,
 - ważny, aktualny dokument I-551 (Permanent Resident Card (karta stałego pobytu)); może być ważny przez okres do 2 lub do 10 lat – w zależności od kategorii dopuszczenia; jeżeli na karcie nie widnieje data ważności, karta jest uznawana dla celów podróży,
 - ważny, aktualny dokument I-327 (Re-entry Permit (zezwolenie na ponowny wjazd)),
 - ważny, aktualny dokument I-571 (Refugee Travel Document endorsed as »Permanent Resident Alien« (dokument podróży uchodźcy uznawany za »kartę stałego pobytu obcokrajowca«)).”
-

ZAŁĄCZNIK III

„ZAŁĄCZNIK VI

(1)

STANDARDOWY FORMULARZ DO POWIADOMIENIA O POWODACH ODMOWY WYDANIA,
UNIEWAŻNIENIA LUB COFNIĘCIA WIZY

ODMOWA WYDANIA/UNIEWAŻNIENIE/COFNIĘCIE WIZY

Szanowny Pan/Szanowna Pani

 ambasada / konsulat generalny / konsulat / [inny właściwy organ] w [w imieniu (nazwa reprezentowanego państwa członkowskiego)];

 [Inny właściwy organ];

 Organy odpowiedzialne za dokonywanie odpraw osób w

przeanalizował(-ła)(-ły)

 Pana/Pani wniosek;

 Pana/Pani wizę o numerze:, wydaną: [dzień/miesiąc/rok].

 Odmówiono wydania wizy

 Wizę unieważniono

 Wizę cofnięto

Decyzja zapadła z następującego(-ych) powodu(-ów):

1. przedstawił(a) Pan/Pani fałszywy/podrobiony/przerobiony dokument podróży
2. nie uzasadnił(-a) Pan/Pani celu ani warunków planowanego pobytu
3. nie dostarczył(-a) Pan/Pani dowodu na posiadanie wystarczających środków utrzymania odpowiednich do długości planowanego pobytu i środków pozwalających na powrót do państwa pochodzenia lub zamieszkania ani na tranzyt do państwa trzeciego, co do którego istnieje pewność, że udzieli Panu/Pani pozwolenia na wjazd
4. nie dostarczył(-a) Pan/Pani dowodu na to, że jest Pan/Pani w stanie zgodnie z prawem uzyskać wystarczające środki utrzymania odpowiednie do długości planowanego pobytu i środki pozwalające na powrót do państwa pochodzenia lub zamieszkania lub na tranzyt do państwa trzeciego, co do którego istnieje pewność, że udzieli Panu/Pani pozwolenia na wjazd
5. w bieżącym 180-dniowym okresie przebywał(-a) już Pan/Pani przez 90 dni na terytorium państw członkowskich na podstawie wizy jednolitej lub wizy o ograniczonej ważności terytorialnej
6. do Systemu Informacyjnego Schengen (SIS) został wprowadzony przez (nazwa państwa członkowskiego) wpis dotyczący Pana/Pani osoby do celów odmowy wjazdu
7. co najmniej jedno państwo członkowskie uważa, że stanowi Pan/Pani zagrożenie dla porządku publicznego lub bezpieczeństwa wewnętrznego
8. co najmniej jedno państwo członkowskie uważa, że stanowi Pan/Pani zagrożenie dla zdrowia publicznego zgodnie z definicją w art. 2 pkt 21 rozporządzenia (UE) nr 2016/399 (kodeks graniczny Schengen)

(1) Logo nie jest wymagane w przypadku Norwegii, Islandii, Liechtensteinu i Szwajcarii.

9. co najmniej jedno państwo członkowskie uważa, że stanowi Pan/Pani zagrożenie dla jego stosunków międzynarodowych
10. informacje przedstawione na potwierdzenie celu i warunków planowanego pobytu nie są wiarygodne
11. istnieją uzasadnione wątpliwości co do wiarygodności oświadczeń złożonych w odniesieniu do (proszę określić)
12. istnieją uzasadnione wątpliwości co do wiarygodności i autentyczności przedstawionych dokumentów uzupełniających lub co do zgodności ich z prawdą
13. istnieją uzasadnione wątpliwości co do Pana/Pani zamiaru opuszczenia terytorium państw członkowskich przed upływem terminu ważności wizy
14. nie dostarczył(-a) Pan/Pani wystarczających dowodów na to, że nie mógł Pan / nie mogła Pani wystąpić o wizę z wyprzedzeniem i w związku z tym musi Pan / Pani wystąpić o wizę na granicy
15. nie uzasadnił(-a) Pan/Pani celu ani warunków planowanego tranzytu przez port lotniczy
16. nie dostarczył(-a) Pan/Pani dowodu posiadania odpowiedniego, ważnego podróznego ubezpieczenia medycznego
17. o cofnięcie wizy wystąpił jej posiadacz ^(?).

Uwagi dodatkowe:

.....

.....

.....

.....

.....

Przysługuje Panu/Pani prawo do odwołania od decyzji o odmowie wydania/o unieważnieniu/o cofnięciu wizy.

Przepisy dotyczące odwołania od decyzji o odmowie wydania/o unieważnieniu/o cofnięciu wizy określono w (odesłanie do prawa krajowego):

.....

Właściwy organ, do którego można wnieść odwołanie: (dane kontaktowe):

.....

Informacje o procedurze, którą należy zastosować, można znaleźć pod następującym adresem (dane kontaktowe):

.....

Odwołanie należy wnieść w terminie (wskazanie terminu):

.....

Data i pieczęć ambasady/konsulatu generalnego/konsulatu/organów odpowiedzialnych za dokonywanie odpraw osób/innych właściwych organów:

Podpis osoby zainteresowanej ^(?): ”.

^(?) Od decyzji o cofnięciu wizy na tej podstawie nie przysługuje odwołanie.

^(?) Jeżeli wymaga tego prawo krajowe.

ZAŁĄCZNIK IV

„ZAŁĄCZNIK X

WYKAZ MINIMALNYCH WYMOGÓW, KTÓRE NALEŻY ZAWRZEĆ W INSTRUMENCIE PRAWNYM W PRZYPADKU WSPÓŁPRACY Z USŁUGODAWCAMI ZEWNĘTRZNYMI

- A. W instrumencie prawnym:
- wymienia się zadania, które realizuje usługodawca zewnętrzny, zgodnie z art. 43 ust. 6 niniejszego rozporządzenia;
 - wskazuje się lokalizacje, w których usługodawca zewnętrzny ma prowadzić działalność, oraz zaznacza się, któremu konsulatu podlega dany ośrodek składania wniosków;
 - wymienia się usługi objęte obowiązkową opłatą za usługę;
 - instruuje się usługodawcę zewnętrznego, aby w sposób jasny informował interesantów, że usługi dodatkowe wiążą się z innymi opłatami.
- B. W odniesieniu do wykonywania swoich czynności usługodawca zewnętrzny, jeśli chodzi o ochronę danych:
- stale czuwa, aby dane nie były czytane, kopiowane, zmieniane lub usuwane bez upoważnienia, zwłaszcza podczas przekazywania ich konsulatu państwa (państw) członkowskiego(-ich) odpowiedzialnego(-ych) za rozpatrzenie wniosku;
 - według instrukcji udzielonych przez dane państwo(-a) członkowskie przekazuje dane:
 - elektronicznie, w zaszyfrowanej formie, lub
 - fizycznie, w sposób zabezpieczony;
 - przekazuje dane niezwłocznie:
 - w przypadku danych przekazywanych fizycznie – przynajmniej raz w tygodniu,
 - w przypadku danych przekazywanych elektronicznie w postaci zaszyfrowanej – najpóźniej pod koniec dnia, w którym zostały one pobrane;
 - zapewnia odpowiednie środki służące śledzeniu obiegu akt każdego wniosku wysyłanych do i z konsulatu;
 - usuwa dane najpóźniej w terminie siedmiu dni po ich przekazaniu oraz zapewnia przechowanie jedynie imienia i nazwiska oraz danych kontaktowych osoby ubiegającej się o wizę (w celu ustalenia terminu spotkania), a także numeru paszportu do chwili zwrotu paszportu osobie ubiegającej się o wizę i usunięcie tych danych po pięciu dniach;
 - zapewnia wszelkie techniczne i organizacyjne środki bezpieczeństwa wymagane do ochrony danych osobowych przed przypadkowym lub niezgodnym z prawem zniszczeniem, przypadkowym utraceniem, zmodyfikowaniem, nieuprawnionym ujawnieniem lub nieuprawnionym dostępem – w szczególności gdy współpraca wiąże się z przekazywaniem akt i danych konsulatu danego(-ych) państwa (państw) członkowskiego(-ich) – oraz przed wszelkimi innymi formami niezgodnego z prawem przetwarzania danych osobowych;
 - przetwarza dane w imieniu danego(-ych) państwa (państw) członkowskiego(-ich) jedynie do celów przetwarzania danych osobowych osób ubiegających się o wizę;
 - stosuje standardy ochrony danych co najmniej równorzędne standardom określonym w rozporządzeniu (UE) 2016/679;
 - dostarcza osobom ubiegającym się o wizę informacje wymagane na mocy art. 37 rozporządzenia w sprawie VIS.
- C. W odniesieniu do wykonywania swoich czynności usługodawca zewnętrzny, jeśli chodzi o zachowanie personelu:
- zapewnia odpowiednie przeszkolenie swojego personelu;
 - zapewnia, aby jego personel podczas wykonywania swoich obowiązków:
 - w sposób uprzejmy odnosił się do osób ubiegających się o wizę,
 - szanował godność ludzką i nietykalność osób ubiegających się o wizę, nie dyskryminował nikogo ze względu na płeć, pochodzenie rasowe lub etniczne, religię lub przekonania, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, oraz
 - przestrzegał zasad poufności; zasady te obowiązują członków personelu także po odejściu ze stanowiska lub po zawieszeniu lub wygaśnięciu instrumentu prawnego;

- c) w każdej chwili jest w stanie podać tożsamość pracujących dla niego osób;
 - d) wykazuje, że jego personel nie był wcześniej karany i dysponuje wymaganą wiedzą fachową.
- D. W odniesieniu do kontroli wykonywania czynności usługodawca zewnętrzny:
- a) zapewnia stały, niewymagający uprzedniego powiadomienia, dostęp do swoich pomieszczeń personelowi upoważnionemu przez odnośne państwo(-a) członkowskie, zwłaszcza w celach kontrolnych;
 - b) zapewnia w celach kontrolnych możliwość zdalnego dostępu do swojego systemu ustalania terminów spotkań;
 - c) zapewnia stosowanie odpowiednich metod monitorujących (np. interesanci podstawiani w celach kontrolnych, kamery internetowe);
 - d) zapewnia dostęp krajowemu organowi nadzorczemu ds. ochrony danych państwa członkowskiego do dokumentacji potwierdzającej przestrzeganie wymogów ochrony danych, w tym wymogów dotyczących składania sprawozdań, audytów zewnętrznych i regularnych kontroli wrywkowych;
 - e) niezwłocznie zgłasza na piśmie danemu(-ym) państwu(-om) członkowskiemu(-im) wszelkie naruszenia bezpieczeństwa lub skargi osób ubiegających się o wizę dotyczące nieprawidłowego korzystania z danych lub nieuprawnionego dostępu oraz koordynuje z danym(-i) państwem(-ami) członkowskim(-imi) działania służące znalezieniu rozwiązania i szybkiemu udzieleniu wyjaśnień osobom ubiegającym się o wizę, które występują ze skargą.
- E. W odniesieniu do wymogów ogólnych usługodawca zewnętrzny:
- a) działa według instrukcji państwa (państw) członkowskiego(-ich) odpowiedzialnego(-ych) za rozpatrywanie wniosku wizowego;
 - b) przyjmuje odpowiednie środki zapobiegające korupcji (np. odpowiednie wynagrodzenie personelu; współpraca podczas selekcji personelu zatrudnianego do danego zadania; zasada współpodejmowania decyzji przez dwie osoby; zasada rotacji pracowników);
 - c) w pełni przestrzega postanowień instrumentu prawnego, który powinien zawierać klauzulę przewidującą zawieszenie lub rozwiązanie współpracy, zwłaszcza w razie naruszenia ustanowionych zasad, a także klauzulę przeglądową pozwalającą w tym instrumencie prawnym uwzględnić najlepsze praktyki.”.
-

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1156**z dnia 20 czerwca 2019 r.****w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013, (UE) nr 346/2013 i (UE) nr 1286/2014****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Rozbieżne podejścia regulacyjne i nadzorcze dotyczące transgranicznej dystrybucji alternatywnych funduszy inwestycyjnych (AFI), zdefiniowanych w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE ⁽³⁾, w tym europejskich funduszy venture capital (EuVECA) zdefiniowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 345/2013 ⁽⁴⁾, europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej zdefiniowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 346/2013 ⁽⁵⁾ oraz europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych (ELTIF) zdefiniowanych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/760 ⁽⁶⁾, a także przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) w rozumieniu dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE ⁽⁷⁾ prowadzą do fragmentacji rynku oraz do barier dla transgranicznego wprowadzania do obrotu AFI i UCITS oraz transgranicznego dostępu do tych form inwestowania, co może utrudniać wprowadzanie ich do obrotu w innych państwach członkowskich. UCITS może być zarządzane zewnętrznie lub wewnętrznie, w zależności od jego formy prawnej. Wszelkie przepisy niniejszego rozporządzenia dotyczące spółek zarządzających UCITS powinny mieć zastosowanie zarówno do spółek, których regularną działalność stanowi zarządzanie UCITS, jak również do każdego UCITS, które nie wyznaczyło spółki zarządzającej UCITS.
- (2) Aby ulepszyć ramy regulacyjne mające zastosowanie do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania oraz lepiej chronić inwestorów, informacje reklamowe kierowane do inwestorów w AFI i UCITS powinny być rozpoznawalne jako takie oraz opisywać ryzyka i zyski związane z zakupem jednostek uczestnictwa lub udziałów w AFI lub w UCITS w równie widoczny sposób. Ponadto wszystkie informacje zawarte w kierowanych do inwestorów informacjach reklamowych powinny być przedstawiane w sposób rzetelny, przejrzysty i niewprowadzający w błąd. W celu zapewnienia ochrony inwestorów i zagwarantowania równych warunków działania dla AFI i UCITS, standardy dotyczące informacji reklamowych powinny mieć zastosowanie do informacji reklamowych AFI i UCITS.
- (3) Informacje reklamowe kierowane do inwestorów w AFI oraz UCITS powinny określać, gdzie, jak i w jakim języku inwestorzy mogą uzyskać skrócone informacje na temat praw inwestorów, i powinny wyraźnie zaznaczać, że ZAFI, zarządzający EuVECA, zarządzający EuSEF lub spółka zarządzająca UCITS (zwani wspólnie „zarządzającymi przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania”) mają prawo wycofać się z uzgodnień dotyczących wprowadzania do obrotu.

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 50.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 14 czerwca 2019 r.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1).

⁽⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 345/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy venture capital (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 346/2013 z dnia 17 kwietnia 2013 r. w sprawie europejskich funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej (Dz.U. L 115 z 25.4.2013, s. 18).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/760 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 98).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

- (4) Aby zwiększyć przejrzystość i ochronę inwestorów oraz ułatwić dostęp do informacji na temat krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych mających zastosowanie do informacji reklamowych, właściwe organy powinny publikować takie teksty na swoich stronach internetowych przynajmniej w języku zwyczajowo używanym w dziedzinie finansów międzynarodowych, w tym ich nieoficjalne streszczenia, które umożliwiłyby zarządzającym przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania ogólne zapoznanie się z tymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi. Publikacja powinna jedynie służyć celom informacyjnym i nie powinna tworzyć zobowiązań prawnych. Z tych samych powodów Europejski Urząd Nadzoru (Europejski Urząd Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych) (ESMA), ustanowiony rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 ⁽⁸⁾, powinien utworzyć centralną bazę danych zawierającą streszczenia wymogów krajowych dotyczących informacji reklamowych oraz linki do informacji opublikowanych na stronach internetowych właściwych organów.
- (5) W celu promowania dobrych praktyk ochrony inwestorów, zawartych w krajowych wymogach dotyczących uczciwych i jasnych informacji reklamowych, w tym w internetowych aspektach takich informacji reklamowych, ESMA powinien wydać wytyczne w sprawie stosowania tych wymogów dotyczących informacji reklamowych.
- (6) Właściwe organy powinny mieć możliwość żądania uprzedniego przekazywania im informacji reklamowych w celu przeprowadzenia weryfikacji *ex ante* zgodności tych informacji z niniejszym rozporządzeniem i innymi mającymi zastosowanie wymogami, na przykład weryfikacji, czy informacje reklamowe są rozpoznawalne jako takie, czy opisują one ryzyka i zyski związane z zakupem jednostek uczestnictwa w UCITS i, w przypadku gdy państwo członkowskie zezwala na wprowadzanie AFI do obrotu wśród inwestorów detalicznych, ryzyka i zyski związane z zakupem jednostek uczestnictwa lub udziałów w AFI w równie widoczny sposób oraz czy wszystkie informacje zawarte w informacjach reklamowych są przedstawiane w sposób rzetelny, przejrzysty i niewprowadzający w błąd. Weryfikację tę należy przeprowadzić w ograniczonym terminie. Wprowadzenie wymogu uprzedniego przekazania nie uniemożliwia właściwym organom weryfikacji informacji reklamowych *ex post*.
- (7) Właściwe organy powinny przekazać ESMA informacje na temat wyników tych weryfikacji, wniosków o zmiany i wszelkich sankcji nałożonych na zarządzających przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania. Aby upowszechnić znajomość przepisów mających zastosowanie do informacji reklamowych i zwiększyć ich przejrzystość, a zarazem zapewnić ochronę inwestorów, ESMA powinien sporządzać raz na dwa lata sprawozdanie dotyczące tych przepisów oraz ich praktycznego stosowania na podstawie przeprowadzonych przez właściwe organy weryfikacji *ex ante* i *ex post* informacji reklamowych oraz przysyłać to sprawozdanie Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji.
- (8) Aby zapewnić równe traktowanie zarządzających przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania oraz ułatwić podejmowanie przez nich decyzji dotyczących prowadzeniu transgranicznej dystrybucji funduszy inwestycyjnych istotne jest, aby opłaty i prowizje nakładane przez właściwe organy z tytułu nadzoru działań transgranicznych były proporcjonalne do wykonywanych zadań nadzorczych i podawane do publicznej wiadomości oraz aby w celu zwiększenia przejrzystości te opłaty i prowizje były publikowane na stronach internetowych właściwych organów. Z tego samego względu linki do informacji na temat opłat i prowizji publikowane na stronach internetowych właściwych organów powinny być publikowane na stronie internetowej ESMA, aby istniał centralny punkt informacyjny. Strona internetowa ESMA powinna również zawierać interaktywne narzędzie umożliwiające orientacyjne obliczanie tych opłat i prowizji nakładanych przez właściwe organy.
- (9) Aby zapewnić lepsze odzyskiwanie opłat lub prowizji oraz zwiększyć przejrzystość i jasność struktury opłat i prowizji, jeżeli takie opłaty lub prowizje nakładane są przez właściwe organy, zarządzający przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania powinni otrzymać fakturę, indywidualne żądanie zapłaty lub instrukcję płatniczą, w których wyraźnie określono wysokość należnych opłat lub prowizji oraz sposób ich płatności.
- (10) Ponieważ ESMA, zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1095/2010, powinien monitorować i oceniać zmiany na rynku w obszarze podlegającym jego kompetencjom, właściwe i konieczne jest zwiększenie posiadanej przez ESMA wiedzy poprzez poszerzenie zakresu obecnie istniejących baz danych ESMA o centralną bazę danych, obejmującą listę wszystkich AFI i UCITS wprowadzanych do obrotu, zarządzających tymi przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania oraz państwa członkowskie, w których te przedsiębiorstwa są wprowadzane do obrotu. Aby osiągnąć ten cel oraz umożliwić ESMA prowadzenie centralnej bazy danych zawierającej aktualne informacje, właściwe organy powinny przekazywać ESMA informacje na temat powiadomień, listy notyfikacyjne i informacje, które otrzymały na podstawie dyrektyw 2009/65/WE i 2011/61/UE w odniesieniu do transgranicznego wprowadzania do obrotu, jak również przekazywać informacje o wszelkich zmianach tych informacji, które powinny znaleźć odzwierciedlenie w tej bazie danych. W związku z tym ESMA powinien stworzyć portal powiadomień, na którym właściwe organy powinny umieszczać wszystkie dokumenty dotyczące transgranicznej dystrybucji UCITS i AFI.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1095/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Urzędu Nadzoru (Europejskiego Urzędu Nadzoru Giełd i Papierów Wartościowych), zmiany decyzji nr 716/2009/WE i uchylenia decyzji Komisji 2009/77/WE (Dz.U. L 331 z 15.12.2010, s. 84).

- (11) Aby zapewnić równe warunki działania zarówno – z jednej strony – kwalifikowalnym funduszom venture capital zdefiniowanym w rozporządzeniu (UE) nr 345/2013 lub kwalifikowalnym funduszom na rzecz przedsiębiorczości społecznej zdefiniowanym w rozporządzeniu (UE) nr 346/2013, jak i – z drugiej strony – innym AFI, konieczne jest włączenie do niniejszego rozporządzenia przepisów dotyczących czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, które będą identyczne z przepisami ustanowionymi w odniesieniu do tychże czynności w dyrektywie 2011/61/UE. Takie przepisy te powinny umożliwić zarządzającym funduszami, którzy są zarejestrowani zgodnie z przepisami tych rozporządzeń, nawiązanie kontaktu z inwestorami w celu zbadania ich zainteresowania planowanymi strategiami lub możliwościami inwestycyjnymi dostępnymi za pośrednictwem kwalifikowalnych funduszy venture capital i kwalifikowalnych funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej.
- (12) Zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014⁽⁹⁾ niektóre spółki i osoby, o których mowa w art. 32 tego rozporządzenia są zwolnione z obowiązków wynikających z tego rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2019 r. Rozporządzenie to stanowi również, że Komisja dokona przeglądu tego rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2018 r., aby ocenić między innymi, czy takie przejściowe zwolnienie należy przedłużyć, czy też – po określeniu wszelkich koniecznych dostosowań – przepisy dotyczące kluczowych informacji dla inwestorów ustanowione w dyrektywie 2009/65/WE należy zastąpić przepisami dotyczącymi dokumentu zawierającego kluczowe informacje, o którym mowa w tym rozporządzeniu, lub uznać za równoważne tym przepisom.
- (13) Aby umożliwić Komisji przeprowadzenie przeglądu zgodnie z rozporządzeniem (UE) nr 1286/2014, jak zostało pierwotnie przewidziane, ostateczny termin tego przeglądu należy przedłużyć o 12 miesięcy. Właściwa komisja Parlamentu Europejskiego powinna wesprzeć prowadzenie przeglądu przez Komisję, organizując wysłuchanie poświęcone tej kwestii z udziałem właściwych zainteresowanych stron reprezentujących interesy sektora i konsumentów.
- (14) Aby uniknąć sytuacji, w której inwestorzy otrzymują dwa różne dokumenty wstępne, a mianowicie dokument zawierający kluczowe informacje dla inwestorów (KIID), wymagane na mocy dyrektywy 2009/65/WE i dokument zawierający kluczowe informacje (KID), wymagany mocą rozporządzenia (UE) nr 1286/2014, dla tego samego przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania, podczas gdy przyjmowane i wdrażane są akty ustawodawcze wynikające z przeglądu przeprowadzonego przez Komisję zgodnie z tym rozporządzeniem, przejściowe zwolnienie z obowiązków wynikających z tego rozporządzenia należy przedłużyć o 24 miesiące. Bez uszczerbku dla tego przedłużenia wszystkie zaangażowane instytucje i organy nadzorcze powinny dążyć do jak najszybszego działania w celu ułatwienia zakończenia tego przejściowego zwolnienia.
- (15) Komisja powinna być uprawniona do przyjmowania opracowanych przez ESMA wykonawczych standardów technicznych w odniesieniu do standardowych formularzy, szablonów i procedur na potrzeby publikowania i przekazywania informacji przez właściwe organy krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących mających zastosowanie na ich terytoriach wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu oraz streszczeń tych przepisów, jak również informacji o wysokości nakładanych przez nie opłat lub prowizji z tytułu transgranicznej działalności oraz, w stosownych przypadkach, o odpowiednich metodach ich obliczania. Ponadto aby usprawnić przekazywanie informacji do ESMA, wykonawcze standardy techniczne powinny być również przyjmowane w odniesieniu do powiadomień, listów notyfikacyjnych i informacji dotyczących działalności transgranicznej w zakresie wprowadzania do obrotu wymaganych na mocy dyrektyw 2009/65/WE i 2011/61/UE oraz uzgodnień technicznych niezbędnych do funkcjonowania portalu zgłoszeniowego. Komisja powinna przyjmować te wykonawcze standardy techniczne w drodze aktów wykonawczych zgodnie z art. 291 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) oraz zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.
- (16) Należy określić, które informacje mają być przekazywane ESMA co kwartał w celu aktualizacji baz danych wszystkich przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania i ich zarządzających.
- (17) Każde przetwarzanie danych osobowych prowadzone w ramach niniejszego rozporządzenia, takie jak wymiana lub przekazywanie danych osobowych przez właściwe organy, powinno przebiegać zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽¹⁰⁾, a każda wymiana lub każde przekazanie informacji przez ESMA powinny przebiegać zgodnie z **rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725**⁽¹¹⁾.
- (18) Aby umożliwić właściwym organom wykonywanie funkcji powierzonych im na mocy niniejszego rozporządzenia, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby organy te posiadały wszelkie niezbędne uprawnienia nadzorcze i dochodzeniowe.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1286/2014 z dnia 26 listopada 2014 r. w sprawie dokumentów zawierających kluczowe informacje, dotyczących detalicznych produktów zbiorowego inwestowania i ubezpieczeniowych produktów inwestycyjnych (PRIIP) (Dz.U. L 352 z 9.12.2014, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1725 z dnia 23 października 2018 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych przez instytucje, organy i jednostki organizacyjne Unii i swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia rozporządzenia (WE) nr 45/2001 i decyzji nr 1247/2002/WE (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 39).

- (19) Do dnia 2 sierpnia 2024 r. Komisja powinna przeprowadzić ocenę stosowania niniejszego rozporządzenia. W ocenie tej należy uwzględnić zmiany sytuacji na rynku oraz ocenić, czy wprowadzone środki przyczyniły się do poprawy transgranicznej dystrybucji przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania.
- (20) Do dnia 2 sierpnia 2021 r. Komisja powinna opublikować sprawozdanie na temat zjawiska odwrotnego pozyskiwania oraz nawiązywania transakcji z inicjatywy inwestora, określające zakres takiej formy subskrybowania funduszy, jej rozkład geograficzny z uwzględnieniem państw trzecich oraz jej wpływ na system „paszportu”.
- (21) Aby zagwarantować pewność prawa, należy zsynchronizować daty rozpoczęcia stosowania krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych wdrażających dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1160⁽¹²⁾ oraz przepisów niniejszego rozporządzenia w odniesieniu do przepisów dotyczących informacji reklamowych i czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu.
- (22) Ponieważ cel niniejszego rozporządzenia, a mianowicie zwiększenie efektywności rynku przy jednoczesnym utworzeniu unii rynków kapitałowych, nie może zostać osiągnięty w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na skutki działań możliwe jest jego lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Artykuł 1

Przedmiot

W niniejszym rozporządzeniu ustanawia się jednolite przepisy dotyczące publikowania przepisów krajowych dotyczących wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania oraz dotyczących informacji reklamowych kierowanych do inwestorów, jak również wspólnych zasad dotyczących opłat i prowizji nakładanych na zarządzających przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w związku z ich działalnością transgraniczną. Przewiduje ono również ustanowienie centralnej bazy danych dotyczących transgranicznego wprowadzania do obrotu przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania.

Artykuł 2

Zakres

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do:

- zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi;
- spółek zarządzających UCITS, w tym UCITS, które nie wyznaczyły spółki zarządzającej UCITS;
- zarządzających EuVECA; oraz
- zarządzających EuSEF.

Artykuł 3

Definicje

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- „alternatywne fundusze inwestycyjne” lub „AFI” oznaczają AFI zdefiniowane w art. 4 ust. 1 lit. a) dyrektywy 2011/61/UE oraz obejmują EuVECA, EuSEF i ELTIF;
- „zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi” lub „ZAFI” oznaczają ZAFI zdefiniowanych w art. 4 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2011/61/UE, którzy uzyskali zezwolenie zgodnie z art. 6 tej dyrektywy;
- „zarządzający EuVECA” oznacza zarządzającego kwalifikowalnym funduszem venture capital zdefiniowanego w art. 3 akapit pierwszy lit. c) rozporządzenia (UE) nr 345/2013, zarejestrowanego zgodnie z art. 14 tego rozporządzenia;
- „zarządzający EuSEF” oznacza zarządzającego kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej zdefiniowanego w art. 3 ust. 1 lit. c) rozporządzenia (UE) nr 346/2013, oraz zarejestrowanego zgodnie z art. 15 tego rozporządzenia;

⁽¹²⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1160 z dnia 20 czerwca 2019 r. zmieniająca dyrektywy 2009/65/WE i 2011/61/UE w odniesieniu do transgranicznej dystrybucji funduszy zbiorowego inwestowania (zob. s. 106 niniejszego Dziennika Urzędowego).

- e) „właściwe organy” oznaczają właściwe organy zdefiniowane w art. 2 ust. 1 lit. h) dyrektywy 2009/65/WE, lub art. 4 ust. 1 lit. f) dyrektywy 2011/61/UE lub właściwe organy EU AIF zdefiniowane w art. 4 ust. 1 lit. h) dyrektywy 2011/61/UE;
- f) „macierzyste państwo członkowskie” oznacza państwo członkowskie, w którym znajduje się statutowa siedziba ZAFI, zarządzającego EuVECA, zarządzającego EuSEF lub spółki zarządzającej UCITS;
- g) „UCITS” oznacza UCITS posiadające zezwolenie zgodnie z art. 5 dyrektywy 2009/65/WE;
- h) „spółka zarządzająca UCITS” oznacza spółkę zarządzającą zgodnie z definicją w art. 2 ust. 1 lit. b) dyrektywy 2009/65/WE.

Artykuł 4

Wymogi dotyczące informacji reklamowych

1. ZAFI, zarządzający EuVECA, zarządzający EuSEF oraz spółki zarządzające UCITS zapewniają, aby wszystkie informacje reklamowe kierowane do inwestorów były rozpoznawalne jako takie oraz opisywały ryzyka i zyski związane z zakupem jednostek uczestnictwa lub udziałów w AFI lub jednostek uczestnictwa w UCITS w równie widoczny sposób, jak również zapewniają, by wszystkie informacje zawarte w informacjach reklamowych były rzetelne, przejrzyste i niewprowadzające w błąd.

2. Spółki zarządzające UCITS zapewniają, by informacje reklamowe zawierające szczegółowe informacje o UCITS nie były sprzeczne z informacjami zawartymi w prospekcie emisyjnym, o którym mowa w art. 68 dyrektywy 2009/65/WE, lub w kluczowych informacjach dla inwestorów, o których mowa w art. 78 tej dyrektywy, ani nie umniejszały znaczenia tych informacji. Spółki zarządzające UCITS zapewniają, by wszystkie informacje reklamowe informowały o istnieniu prospektu emisyjnego oraz o dostępności kluczowych informacji dla inwestorów. Takie informacje reklamowe określają, gdzie i w jaki sposób inwestorzy lub potencjalni inwestorzy mogą uzyskać prospekt emisyjny i kluczowe informacje dla inwestorów, a także określają język, w jakim dostępne są te dokumenty, oraz zawierają linki do tych dokumentów lub ich adresy internetowe.

3. Informacje reklamowe, o których mowa w ust. 2, określają również, gdzie i w jaki sposób inwestorzy lub potencjalni inwestorzy mogą uzyskać streszczenie praw inwestorów, a także określają język, w jakim dostępne jest to streszczenie, oraz zawierają link do takiego streszczenia, które w stosownych przypadkach zawiera informacje o dostępie do unijnego i mechanizmu dochodzenia roszczeń zbiorowych na poziomach krajowym i unijnym w przypadku sporu.

Takie informacje reklamowe zawierają również jasne informacje, że zarządzający lub spółka zarządzająca, o których mowa w ust. 1, może podjąć decyzję o wycofaniu się z uzgodnień dotyczących wprowadzenia do obrotu przedsięwzięcia zbiorowego inwestowania zgodnie z art. 93a dyrektywy 2009/65/WE i art. 32a dyrektywy 2011/61/UE.

4. ZAFI, zarządzający EuVECA i zarządzający EuSEF zapewniają, by informacje reklamowe, które obejmują ofertę zakupu jednostek uczestnictwa lub udziałów w AFI i zawierają szczegółowe informacje o AFI, nie były sprzeczne z informacjami, które muszą być ujawniane inwestorom zgodnie z art. 23 dyrektywy 2011/61/UE, z art. 13 rozporządzenia (UE) nr 345/2013 lub z art. 14 rozporządzenia (UE) nr 346/2013, ani nie umniejszały znaczenia tych informacji.

5. Ust. 2 niniejszego artykułu stosuje się odpowiednio do AFI, które publikują prospekt emisyjny zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129⁽¹³⁾ lub zgodnie z prawem krajowym, bądź też do AFI, które stosują przepisy dotyczące formatu i treści kluczowych informacji dla inwestorów, o których mowa w art. 78 dyrektywy 2009/65/WE.

6. Do dnia 2 sierpnia 2021 r. ESMA wydaje wytyczne, które następnie okresowo aktualizuje, dotyczące stosowania wymogów dotyczących informacji reklamowych, o których mowa w ust. 1, z uwzględnieniem aspektów dotyczących takich informacji reklamowych w internecie.

⁽¹³⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1129 z dnia 14 czerwca 2017 r. w sprawie prospektu, który ma być publikowany w związku z ofertą publiczną papierów wartościowych lub dopuszczeniem ich do obrotu na rynku regulowanym oraz uchylenia dyrektywy 2003/71/WE (Dz.U. L 168 z 30.6.2017, s. 12).

Artykuł 5

Publikacja krajowych przepisów dotyczących wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu

1. Właściwe organy publikują i utrzymują na swoich stronach internetowych aktualne i pełne informacje na temat obowiązujących krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu AFI i UCITS oraz streszczenia tych przepisów, co najmniej w języku zwyczajowo używanym w sferze finansów międzynarodowych.

2. Właściwe organy przekazują ESMA linki do stron internetowych właściwych organów, na których publikowane są informacje, o których mowa w ust. 1.

Właściwe organy bez zbędnej zwłoki informują ESMA o wszelkich zmianach w informacjach przekazanych zgodnie z akapitem pierwszym niniejszego ustępu.

3. ESMA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia standardowych formularzy, szablonów i procedur na potrzeby publikowania i przekazywania informacji zgodnie z niniejszym artykułem.

ESMA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 2 lutego 2021 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 6

Centralna baza danych ESMA zawierająca krajowe przepisy dotyczące wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu

Do dnia 2 lutego 2022 r. ESMA publikuje, a następnie utrzymuje na swojej stronie internetowej centralną bazę danych zawierającą streszczenia, o których mowa w art. 5 ust. 1, oraz linki do stron internetowych właściwych organów, o których mowa w art. 5 ust. 2.

Artykuł 7

Weryfikacja ex ante informacji reklamowych

1. W wyłącznym celu weryfikacji przestrzegania przepisów niniejszego rozporządzenia i przepisów krajowych dotyczących wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu właściwe organy mogą żądać uprzedniego przekazywania im informacji reklamowych, które spółki zarządzające UCITS zamierzają bezpośrednio lub pośrednio wykorzystywać w swoich kontaktach z inwestorami.

Wymóg uprzedniego przekazania, o którym mowa w akapicie pierwszym, nie stanowi uprzedniego warunku wprowadzenia do obrotu jednostek uczestnictwa w UCITS i nie stanowi części procedury powiadamiania, o której mowa w art. 93 dyrektywy 2009/65/WE.

W przypadku gdy właściwe organy żądają uprzedniego przekazania im informacji, o których mowa w akapicie pierwszym, informują one spółkę zarządzającą UCITS, w terminie 10 dni roboczych od dnia otrzymania informacji reklamowych, o wszelkich żądaniach zmiany tych informacji reklamowych.

Uprzednie przekazanie informacji, o którym mowa w akapicie pierwszym, może być wymagane w sposób systematyczny lub zgodnie z wszelkimi innymi praktykami w zakresie weryfikacji oraz pozostaje bez uszczerbku dla uprawnień nadzorczych do weryfikowania informacji marketingowych ex post.

2. Właściwe organy, które żądają uprzedniego przekazywania im informacji reklamowych, ustanawiają, stosują i publikują na swoich stronach internetowych procedury na potrzeby takiego przekazywania. Wewnętrzne przepisy i procedury zapewniają przejrzyste i niedyskryminacyjne traktowanie wszystkich UCITS niezależnie od państwa członkowskiego, w którym UCITS uzyskał zezwolenie.

3. W przypadku gdy ZAFI, zarządzający EuVECA lub zarządzający EuSEF wprowadzają do obrotu jednostki uczestnictwa lub udziałów w swoich AFI wśród inwestorów detalicznych, ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio do tych ZAFI, zarządzających EuVECA lub zarządzających EuSEF.

Artykuł 8

Sprawozdanie ESMA na temat informacji reklamowych

1. Do dnia 31 marca 2021 r., a następnie co dwa lata właściwe organy przekazują ESMA następujące informacje:
 - a) liczba wniosków o zmianę informacji reklamowych wydanych na podstawie weryfikacji *ex ante*, w stosownych przypadkach;
 - b) liczba wniosków o zmiany oraz decyzji podjętych na podstawie kontroli *ex post*, z wyraźnym rozróżnieniem najczęstszych naruszeń i z podaniem opisu i charakteru tych naruszeń;
 - c) opis najczęstszych naruszeń wymogów, o których mowa w art. 4; oraz
 - d) jeden przykład każdego z naruszeń, o których mowa w lit. b) i c).
2. Do dnia 30 czerwca 2021 r., a następnie co dwa ESMA przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komisji sprawozdanie, w którym przedstawia przegląd wymogów w zakresie wprowadzania do obrotu, o których mowa w art. 5 ust. 1, we wszystkich państwach członkowskich, oraz zawiera analizę skutków krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych dotyczących informacji reklamowych opartą również na informacjach otrzymanych zgodnie z ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 9

Wspólne zasady dotyczące opłat i prowizji

1. Jeżeli właściwe organy, wykonując swoje obowiązki, nakładają opłaty lub prowizje w związku z transgraniczną działalnością ZAFI, zarządzających EuVECA, zarządzających EuSEF oraz spółek zarządzających UCITS, takie opłaty lub prowizje muszą być spójne z ogólnymi kosztami związanymi z wykonywaniem funkcji właściwego organu.
2. W przypadku opłat lub prowizji, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, właściwe organy przesyłają fakturę, indywidualne żądanie zapłaty lub instrukcję płatniczą, ze wskazaniem sposobu dokonania płatności oraz daty wymagalności płatności, na adres wskazany w art. 93 ust. 1 akapit trzeci dyrektywy 2009/65/WE lub w pkt (i) załącznika IV do dyrektywy 2011/61/UE.

Artykuł 10

Publikacja krajowych przepisów dotyczących opłat i prowizji

1. Do dnia 2 lutego 2020 r. właściwe organy publikują, a następnie na bieżąco aktualizują na swoich stronach internetowych informacje o opłatach i prowizjach, o których mowa w art. 9 ust. 1, lub, w stosownych przypadkach, o metodach obliczania tych opłat i prowizji, co najmniej w języku zwyczajowo używanym w sferze finansów międzynarodowych.
2. Właściwe organy przekazują ESMA linki do stron internetowych właściwych organów, na których publikowane są informacje, o których mowa w ust. 1.
3. ESMA opracowuje projekty wykonawczych standardów technicznych w celu określenia standardowych formularzy, szablonów i procedur na potrzeby publikowania i przekazywania informacji zgodnie z niniejszym artykułem.

ESMA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 2 lutego 2021 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 11

Publikacja informacji o opłatach i prowizjach przez ESMA

1. Do dnia 2 lutego 2022 r. ESMA publikuje, a następnie utrzymuje na swojej stronie internetowej linki do stron internetowych właściwych organów, o których mowa w art. 10 ust. 2. Linki te są na bieżąco aktualizowane.

2. Do dnia 2 lutego 2022 r. ESMA opracowuje i udostępnia na swojej stronie internetowej interaktywne narzędzie, dostępne publicznie co najmniej w języku zwyczajowo używanym w sferze finansów międzynarodowych, które służy do orientacyjnego obliczania opłat lub prowizji, o których mowa w art. 9 ust. 1. Narzędzie to jest na bieżąco aktualizowane.

Artykuł 12

Centralna baza danych ESMA dotycząca transgranicznego wprowadzania do obrotu AFI i UCITS

1. Do dnia 2 lutego 2022 r. ESMA publikuje na swojej stronie internetowej centralną bazę danych dotyczącą transgranicznego wprowadzania do obrotu AFI i UCITS, publicznie dostępną w języku zwyczajowo używanym w sferze finansów międzynarodowych, zawierającą:

- a) wszystkie AFI wprowadzane do obrotu w państwie członkowskim innym niż macierzyste państwo członkowskie, ich ZAFI, zarządzającego EuSEF lub zarządzającego EuVECA, a także państwa członkowskie, w których są one wprowadzane do obrotu; oraz
- b) wszystkie UCITS wprowadzane do obrotu w państwie członkowskim innym niż macierzyste państwo członkowskie UCITS, zdefiniowane w art. 2 ust. 1 lit. e) dyrektywy 2009/65/WE, ich spółki zarządzające UCITS, a także państwa członkowskie, w których są one wprowadzane do obrotu.

Ta centralna baza danych jest na bieżąco aktualizowana.

2. Obowiązki określone w niniejszym artykule i w art. 13 dotyczące bazy danych, o której mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, pozostają bez uszczerbku dla obowiązków dotyczących wykazu, o którym mowa w art. 6 ust. 1 akapit drugi dyrektywy 2009/65/WE, centralnego rejestru publicznego, o którym mowa w art. 7 ust. 5 akapit drugi dyrektywy 2011/61/UE, centralnej bazy danych, o której mowa w art. 17 rozporządzenia (UE) nr 345/2013, oraz centralnej bazy danych, o której mowa w art. 18 rozporządzenia (UE) nr 346/2013.

Artykuł 13

Standaryzacja powiadomień kierowanych do ESMA

1. Właściwe organy macierzystych państw członkowskich przekazują ESMA co kwartał informacje niezbędne do utworzenia i prowadzenia centralnej bazy danych, o której mowa w art. 12 niniejszego rozporządzenia, w odniesieniu do wszelkich powiadomień, listów notyfikacyjnych lub informacji, o których mowa w art. 93 ust. 1 i art. 93a ust. 2 dyrektywy 2009/65/WE oraz w art. 31 ust. 2, art. 32 ust. 2 i art. 32a ust. 2 dyrektywy 2011/61/UE, a także wszelkie zmiany tych informacji, jeżeli takie zmiany doprowadziłyby do modyfikacji informacji w tej centralnej bazie danych.

2. ESMA ustanawia portal zgłoszeniowy, na którym każdy właściwy organ umieszcza wszystkie dokumenty, o których mowa w ust. 1.

3. ESMA opracowuje projekty regulacyjnych standardów technicznych w celu określenia informacji, które należy przekazywać, a także formularzy, szablonów i procedur na potrzeby przekazywania informacji przez właściwe organy do celów ust. 1, oraz uzgodnień technicznych niezbędnych do funkcjonowania portalu zgłoszeniowego, o którym mowa w ust. 2.

ESMA przedstawia Komisji te projekty wykonawczych standardów technicznych do dnia 2 lutego 2021 r.

Komisja jest uprawniona do przyjęcia wykonawczych standardów technicznych, o których mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, zgodnie z art. 15 rozporządzenia (UE) nr 1095/2010.

Artykuł 14

Uprawnienia właściwych organów

1. Właściwe organy posiadają wszelkie uprawnienia nadzorcze i dochodzeniowe, niezbędne do wykonywania ich funkcji na mocy niniejszego rozporządzenia.

2. Uprawnienia przyznane właściwym organom zgodnie z dyrektywami 2009/65/WE i 2011/61/UE oraz rozporządzeniami (UE) nr 345/2013, (UE) nr 346/2013 i (UE) 2015/760, w tym uprawnienia dotyczące sankcji lub innych środków, mają zastosowanie w odniesieniu do zarządzających, o których mowa w art. 4 niniejszego rozporządzenia.

Artykuł 15

Zmiany rozporządzenia (UE) nr 345/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 345/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 dodaje się literę w brzmieniu:

„o) »czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu« oznaczają bezpośrednie lub pośrednie przekazywanie informacji lub komunikatów na temat strategii inwestycyjnych lub koncepcji inwestycyjnych przez zarządzającego kwalifikowalnym funduszem venture capital lub w jego imieniu potencjalnym inwestorom mającym miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w Unii w celu zbadania ich zainteresowania kwalifikowalnym funduszem venture capital, który nie został jeszcze ustanowiony, lub kwalifikowalnym funduszem venture capital, który został ustanowiony, lecz nie został jeszcze notyfikowany w zakresie wprowadzania do obrotu zgodnie z art. 15 w państwie członkowskim, w którym potencjalni inwestorzy mają miejsce zamieszkania lub siedzibę, przy czym w żadnym wypadku nie stanowi to oferowania ani plasowania na rzecz potencjalnego inwestora inwestycji w jednostki uczestnictwa lub udziały w tym kwalifikowalnym funduszu venture capital”;

2) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 4a

1. Zarządzający kwalifikowalnym funduszem venture capital może prowadzić w Unii czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, z wyjątkiem sytuacji, gdy informacje przedstawiane potencjalnym inwestorom:

- a) są wystarczające, aby umożliwić inwestorom zobowiązanie się do nabycia jednostek uczestnictwa lub udziałów konkretnego kwalifikowalnego funduszu venture capital;
- b) przybierają formę formularzy subskrypcji lub podobnych dokumentów, w postaci wstępnej albo ostatecznej; lub
- c) przybierają formę dokumentów założycielskich, prospektu emisyjnego lub dokumentów ofertowych nieustanowionych jeszcze kwalifikowalnego funduszu venture capital w postaci ostatecznej.

W przypadku gdy dostępny jest projekt prospektu emisyjnego lub dokumenty ofertowe, nie mogą one zawierać informacji wystarczających do tego, by inwestorzy mogli podjąć decyzję inwestycyjną, oraz muszą zawierać jasne stwierdzenie, że:

- a) nie stanowią oferty ani zaproszenia do subskrypcji jednostek uczestnictwa lub udziałów w kwalifikowalnym funduszu venture capital; oraz
- b) na informacjach w nich przedstawionych nie należy polegać, gdyż są one niekompletne i mogą ulec zmianie.

2. Właściwe organy nie wymagają od zarządzającego kwalifikowalnym funduszem venture capital powiadomienia o treści lub adresatach czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu ani spełniania innych warunków lub wymogów niż te określone w niniejszym artykule przed rozpoczęciem czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu.

3. Zarządzający kwalifikowalnymi funduszami venture capital zapewniają, aby inwestorzy nie nabywali jednostek uczestnictwa lub udziałów w kwalifikowalnym funduszu venture capital wskutek czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu i aby inwestorzy, z którymi nawiązano kontakt w ramach czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, mogli jedynie nabywać jednostki uczestnictwa lub udziały w kwalifikowalnym funduszu venture capital wskutek wprowadzenia do obrotu dopuszczonego na mocy art. 15.

Jeżeli w ciągu 18 miesięcy od rozpoczęcia czynności poprzedzających wprowadzenie do obrotu przez zarządzającego kwalifikowalnym funduszem venture capital inwestorzy profesjonalni dokonali subskrypcji jednostek uczestnictwa lub udziałów w kwalifikowalnym funduszu venture capital, o którym mowa w informacjach dostarczanych w kontekście czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, lub w kwalifikowalnym funduszu venture capital ustanowionym w wyniku takich czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, subskrypcję taką uznaje się za wynik wprowadzania do obrotu i podlega ona procedurom zgłoszeniowym, o których mowa w art. 15.

4. W terminie dwóch tygodni od rozpoczęcia czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu zarządzający kwalifikowalnym funduszem venture capital przesyła właściwym organom państwa członkowskiego jego pochodzenia, nieformalne pismo w formie papierowej lub drogą elektroniczną. W piśmie tym wymienia się państwa członkowskie, w których przeprowadzane są lub zostały przeprowadzone czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, oraz terminy, w których przeprowadzane są lub zostały przeprowadzone czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, wraz z ich krótkim opisem, w tym z informacjami na temat przedstawionych strategii inwestycyjnych oraz, w stosownych przypadkach, wykazem kwalifikowalnych funduszy venture capital, które są lub były przedmiotem czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu. Właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia zarządzającego kwalifikowalnym funduszem venture capital niezwłocznie informują właściwe organy państw członkowskich, w których zarządzający kwalifikowalnym funduszem venture capital uczestniczy lub uczestniczył w czynnościach poprzedzających wprowadzanie do obrotu. Właściwe organy państwa członkowskiego, w którym przeprowadzane są lub zostały przeprowadzone czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, mogą zwrócić się do właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia zarządzającego kwalifikowalnym funduszem venture capital o dostarczenie dalszych informacji na temat czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, które przeprowadzane są lub zostały przeprowadzone na jego terytorium.

5. Osoba trzecia podejmuje czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu jedynie w imieniu upoważnionego zarządzającego kwalifikowalnym funduszem venture capital, jeżeli posiada zezwolenie na prowadzenie działalności jako przedsiębiorstwo inwestycyjne zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE (*), jako instytucja kredytowa zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE (**), jako spółka zarządzająca UCITS zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE, jako zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi zgodnie z dyrektywą 2011/61/UE lub występuje w charakterze agenta zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE. Taka osoba trzecia podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

6. Zarządzający kwalifikowalnym funduszem venture capital zapewnia, aby czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu były odpowiednio dokumentowane.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

(**) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338)."

Artykuł 16

Zmiany rozporządzenia (UE) nr 346/2013

W rozporządzeniu (UE) nr 346/2013 wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 dodaje się literę w brzmieniu:

„o) »czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu« oznaczają bezpośrednie lub pośrednie przekazywanie informacji lub komunikatów na temat strategii inwestycyjnych lub koncepcji inwestycyjnych przez zarządzającego kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej lub w jego imieniu potencjalnym inwestorom mającym miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w Unii w celu zbadania ich zainteresowania kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej, który nie został jeszcze ustanowiony, lub kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej, który został ustanowiony, lecz nie został jeszcze notyfikowany w zakresie wprowadzania do obrotu zgodnie z art. 16 w państwie członkowskim, w którym potencjalni inwestorzy mają miejsce zamieszkania lub siedzibę, przy czym w żadnym wypadku nie stanowi to oferowania ani plasowania na rzecz potencjalnego inwestora inwestycji w jednostki uczestnictwa lub udziały w tym kwalifikowalnym funduszu na rzecz przedsiębiorczości społecznej.”;

2) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 4a

1. Zarządzający kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej może prowadzić w Unii czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, z wyjątkiem sytuacji, gdy informacje przedstawiane potencjalnym inwestorom:

- są wystarczające, aby umożliwić inwestorom zobowiązanie się do nabycia jednostek uczestnictwa lub udziałów konkretnego kwalifikowalnego funduszu na rzecz przedsiębiorczości społecznej;
- przybierają formę formularzy subskrypcji lub podobnych dokumentów, w postaci wstępnej albo ostatecznej; lub
- przybierają formę dokumentów założycielskich, prospektu emisyjnego lub dokumentów ofertowych nieustanowionego jeszcze kwalifikowalnego funduszu na rzecz przedsiębiorczości społecznej w postaci ostatecznej.

W przypadku gdy dostępny jest projekt prospektu emisyjnego lub dokumenty ofertowe, nie mogą one zawierać informacji wystarczających do tego, by inwestorzy mogli podjąć decyzję inwestycyjną, oraz muszą zawierać jasne stwierdzenie, że:

- nie stanowią oferty ani zaproszenia do subskrypcji jednostek uczestnictwa lub udziałów w kwalifikowalnym funduszu na rzecz przedsiębiorczości społecznej; oraz
- na informacjach w nich przedstawionych nie należy polegać, gdyż są one niekompletne i mogą ulec zmianie.

2. Właściwe organy nie wymagają od zarządzającego kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej powiadamiania o treści lub adresatach czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu ani spełniania innych warunków lub wymogów niż te określone w niniejszym artykule przed rozpoczęciem przez niego czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu.

3. Zarządzający kwalifikowalnymi funduszami na rzecz przedsiębiorczości społecznej zapewniają, aby inwestorzy nie nabywali jednostek uczestnictwa lub udziałów w kwalifikowalnym funduszu na rzecz przedsiębiorczości społecznej wskutek czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu i aby inwestorzy, z którymi nawiązano kontakt w ramach czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, mogli jedynie nabywać jednostki uczestnictwa lub udziały w kwalifikowalnym funduszu na rzecz przedsiębiorczości społecznej wskutek wprowadzenia do obrotu dopuszczonego na mocy art. 16.

Jeżeli w ciągu 18 miesięcy od rozpoczęcia czynności poprzedzających wprowadzenie do obrotu przez zarządzającego kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej inwestorzy profesjonalni dokonali subskrypcji jednostek uczestnictwa lub udziałów w kwalifikowalnym funduszu na rzecz przedsiębiorczości społecznej, o którym mowa w informacjach dostarczanych w kontekście czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, lub w kwalifikowalnym funduszu na rzecz przedsiębiorczości społecznej ustanowionym w wyniku takich czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, subskrypcję taką uznaje się za wynik wprowadzania do obrotu i podlega ona procedurom zgłoszeniowym, o których mowa w art. 16.

4. W terminie dwóch tygodni od rozpoczęcia czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu zarządzający kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej przesyła właściwym organom jego państwa członkowskiego nieformalne pismo w formie papierowej lub drogą elektroniczną. W piśmie tym wymienia się państwa członkowskie, w których przeprowadzane są lub zostały przeprowadzone czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, oraz terminy, w których przeprowadzono te czynności, wraz z ich krótkim opisem, w tym z informacjami na temat przedstawionych strategii inwestycyjnych oraz, w stosownych przypadkach, wykazem kwalifikowalnych funduszy na rzecz przedsiębiorczości społecznej, które są lub były przedmiotem czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu. Właściwe organy państwa członkowskiego pochodzenia zarządzającego kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej niezwłocznie informują właściwe organy państw członkowskich, w których zarządzający kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej uczestniczy lub uczestniczył w czynnościach poprzedzających wprowadzanie do obrotu. Właściwe organy państwa członkowskiego, w którym przeprowadzane są lub zostały przeprowadzone czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, mogą zwrócić się do właściwych organów państwa członkowskiego pochodzenia zarządzającego kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej o dostarczenie dalszych informacji na temat czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, przeprowadzane są lub zostały przeprowadzone na jego terytorium.

5. Osoba trzecia podejmuje czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu jedynie w imieniu upoważnionego zarządzającego kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej, jeżeli posiada zezwolenie na prowadzenie działalności jako przedsiębiorstwo inwestycyjne zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE (*), jako instytucja kredytowa zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE (**), jako spółka zarządzająca UCITS zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE, jako zarządzający alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi zgodnie z dyrektywą 2011/61/UE lub występuje w charakterze agenta zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE. Taka osoba trzecia podlega wszystkim warunkom określonym w niniejszym artykule.

6. Zarządzający kwalifikowalnym funduszem na rzecz przedsiębiorczości społecznej zapewnia, aby czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu były odpowiednio dokumentowane.”

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

(**) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).”

Artykuł 17

Zmiany rozporządzenia (UE) nr 1286/2014

W rozporządzeniu (UE) nr 1286/2014 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 32 ust. 1 datę „31 grudnia 2019 r.” zastępuje się datą „31 grudnia 2021 r.”;
- 2) art. 33 otrzymuje brzmienie:
 - a) ust. 1 akapit pierwszy datę „31 grudnia 2018 r.” zastępuje się datą „31 grudnia 2019 r.”;
 - b) ust. 2 akapit pierwszy datę „31 grudnia 2018 r.” zastępuje się datą „31 grudnia 2019 r.”;
 - c) ust. 4 akapit pierwszy datę „31 grudnia 2018 r.” zastępuje się datą „31 grudnia 2019 r.”.

*Artykuł 18***Ocena**

Do dnia 2 sierpnia 2024 r. Komisja, w oparciu o wyniki konsultacji publicznych i w świetle wymiany opinii z ESMA i właściwymi organami, przeprowadza ocenę stosowania niniejszego rozporządzenia.

Do dnia 2 sierpnia 2021 r. Komisja, w oparciu o wyniki konsultacji z właściwymi organami, ESMA i innymi zainteresowanymi stronami, przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie dotyczące odwrotnego pozyskiwania (ang. reverse solicitation) oraz nawiązywania transakcji z inicjatywy inwestora, określając zakres tej formy subskrybowania funduszy, jej rozkład geograficzny z uwzględnieniem państw trzecich, a także skutki dla systemu „paszportu”. Sprawozdanie to zawiera również analizę tego, czy portal zgłoszeniowy ustanowiony zgodnie z art. 13 ust. 2 powinien być rozwijany, tak aby wszystkie transfery dokumentów między właściwymi organami odbywało się za pośrednictwem tego portalu.

*Artykuł 19***Wejście w życie i stosowanie**

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 1 sierpnia 2019 r.

Jednakże art. 4 ust. 1–5, art. 5 ust. 1 i 2, art. 15 i art. 16 stosuje się od dnia 2 sierpnia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1157**z dnia 20 czerwca 2019 r.****w sprawie poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych obywateli Unii i dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii i członkom ich rodzin korzystającym z prawa do swobodnego przemieszczania się****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 21 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Jednym z założeń Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) było ułatwienie swobodnego przepływu osób przy zapewnieniu bezpieczeństwa narodom, poprzez ustanowienie przestrzeni wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości, zgodnie z postanowieniami TUE i Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE).
- (2) Obywatelstwo Unii wiąże się z przyznaniem każdemu obywatelowi Unii prawa do swobodnego przemieszczania się z zastrzeżeniem pewnych ograniczeń i warunków. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2004/38/WE ⁽³⁾ wprowadza to prawo w życie. Również art. 45 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą praw podstawowych”) zawiera przepisy zapewniające swobodę przemieszczania się i pobytu. Swoboda przemieszczania się wiąże się z prawem do wyjazdu z państw członkowskich i wjazdu na ich terytorium z ważnym dowodem osobistym lub paszportem.
- (3) Zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE państwa członkowskie wydają i odnawiają swoim obywatelom dowody osobiste lub paszporty zgodnie z prawem krajowym. Ponadto dyrektywa 2004/38/WE stanowi, że państwa członkowskie mogą wymagać, aby obywatele Unii i członkowie ich rodzin zarejestrowali się w odpowiednich organach. Państwa członkowskie są zobowiązane do wydawania obywatelom Unii zaświadczeń o rejestracji na warunkach określonych w tej dyrektywie. Zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE państwa członkowskie są również zobowiązane do wydawania kart pobytowych członkom rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, oraz do wydawania, na wniosek, dokumentów poświadczających pobyt stały i kart stałego pobytu.
- (4) Dyrektywa 2004/38/WE stanowi, że państwa członkowskie mogą przyjąć niezbędne środki w celu odmowy, zniesienia lub wycofania dowolnego prawa przyznanego tą dyrektywą w przypadku nadużycia praw lub oszustw. Za typowe przypadki oszustw w świetle tej dyrektywy uznano fałszowanie dokumentów lub nieprawdziwe przedstawienie istotnego faktu w odniesieniu do warunków związanych z prawem pobytu.
- (5) Istnieją znaczące różnice w poziomie zabezpieczeń krajowych dowodów osobistych wydawanych przez państwa członkowskie oraz dokumentów pobytowych wydawanych obywatelom Unii zamieszkującym w innym państwie członkowskim, jak również członkom ich rodzin. Te różnice zwiększają ryzyko fałszowania dokumentów oraz ryzyko przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów, a także przysparzają obywatelom trudności praktycznych, gdy chcą oni korzystać z przysługującego im prawa do swobodnego przemieszczania się. Statystyki z sieci analiz ryzyka w sprawie przestępstw przeciwko wiarygodności europejskich dokumentów pokazują, że liczba przypadków fałszowania dowodów osobistych wzrosła.

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 78.⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 6 czerwca 2019 r.⁽³⁾ Dyrektywa 2004/38/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie prawa obywateli Unii i członków ich rodzin do swobodnego przemieszczania się i pobytu na terytorium Państw Członkowskich, zmieniająca rozporządzenie (EWG) nr 1612/68 i uchylająca dyrektywy 64/221/EWG, 68/360/EWG, 72/194/EWG, 73/148/EWG, 75/34/EWG, 75/35/EWG, 90/364/EWG, 90/365/EWG i 93/96/EWG (Dz.U. L 158 z 30.4.2004, s. 77).

- (6) W komunikacie z dnia 14 września 2016 r. zatytułowanym „Zwiększanie bezpieczeństwa w mobilnym świecie: ulepszona wymiana informacji na rzecz walki z terroryzmem i wzmocnionych granic zewnętrznych” Komisja podkreśliła, że bezpieczne dokumenty podróży mają kluczowe znaczenie w przypadku gdy konieczne jest niebudzące wątpliwości ustalenie tożsamości danej osoby, i zapowiedziała, że przedstawi plan działania na rzecz zwalczania przestępstw przeciwko wiarygodności dokumentów podróży. Zgodnie z tym komunikatem ulepszone podejście opiera się na solidnych systemach mających na celu zapobieganie nadużyciom i zagrożeniom bezpieczeństwa wewnętrznego wynikającym z luk w zabezpieczeniach dokumentów, w szczególności nadużyciom i zagrożeniom związanym z terroryzmem i przestępczością transgraniczną.
- (7) Zgodnie z planem działania Komisji z dnia 8 grudnia 2016 r. na rzecz wzmocnienia europejskiej reakcji na przestępstwa przeciwko wierzytelności dokumentów (zwanym dalej „planem działania z 2016 r.”) co najmniej trzy czwarte fałszywych dokumentów wykrytych na granicach zewnętrznych, a także na obszarze bez kontroli na granicach wewnętrznych miało uchodzić za wydane przez państwa członkowskie i państwa stowarzyszone w ramach Schengen. Mniej bezpieczne krajowe dowody osobiste wydawane przez państwa członkowskie są najczęściej wykrywanymi fałszywymi dokumentami używanymi do podróżowania w obrębie strefy Schengen.
- (8) W celu odstraszenia od popełniania oszustw dotyczących tożsamości państwa członkowskie powinny dołożyć starań, by fałszowanie i podrobienie dokumentów potwierdzających tożsamość oraz korzystanie z takich sfałszowanych lub podrobionych dokumentów było odpowiednio karane w ich prawie krajowym.
- (9) W planie działania z 2016 r. odniesiono się do zagrożenia, jakie wynika z posługiwania się fałszywymi dowodami osobistymi i dokumentami pobytowymi. W planie działania z 2016 r. oraz w sprawozdaniu na temat obywatelstwa UE z 2017 r. Komisja zobowiązała się do przeanalizowania wariantów strategicznych w celu poprawy zabezpieczeń dowodów osobistych i dokumentów pobytowych.
- (10) Zgodnie z planem działania z 2016 r. wydawanie autentycznych i bezpiecznych dowodów osobistych wymaga wiarygodnego procesu rejestracji tożsamości i bezpiecznych dokumentów „źródłowych” wspierających proces wydawania dowodów osobistych. Komisja, państwa członkowskie i odpowiednie agencje Unii powinny nadal współpracować, aby dokumenty źródłowe były mniej podatne na oszustwa, z uwagi na częstsze posługiwanie się fałszywymi dokumentami źródłowymi.
- (11) Niniejsze rozporządzenie nie nakłada na państwa członkowskie obowiązku wprowadzenia dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych, w przypadku gdy nie są one przewidziane w prawie krajowym, ani nie wpływa na uprawnienia państw członkowskich do wydawania, na mocy prawa krajowego, innych dokumentów pobytowych nieobjętych zakresem prawa Unii, na przykład kart pobytowych wydawanych wszystkim mieszkańcom na ich terytorium, bez względu na ich obywatelstwo.
- (12) Niniejsze rozporządzenie nie uniemożliwia państwom członkowskim przyjmowania do celów identyfikacji w sposób niedyskryminacyjny dokumentów innych niż dokumenty podróży, takich jak prawo jazdy.
- (13) Dokumentów potwierdzających tożsamość wydawanych obywatelom, których prawa do swobodnego przemieszczania się ograniczono zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym, wyraźnie wskazujących, że nie mogą być używane jako dokumenty podróży, nie powinno się uznawać za dokumenty objęte zakresem niniejszego rozporządzenia.
- (14) Dokumentów podróży zgodnych z częścią 5 dokumentu nr 9303 Organizacji Międzynarodowego Lotnictwa Cywilnego (ICAO) w sprawie dokumentów podróży przeznaczonych do odczytu maszynowego (wydanie siódme z 2015 r.) (zwanego dalej „dokumentem ICAO nr 9303”), które nie służą do identyfikacji w wydającym państwie członkowskim, takich jak karta paszportowa wydawana przez Irlandię, nie powinno się uznawać za objęte zakresem niniejszego rozporządzenia.
- (15) Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na korzystanie z dowodów osobistych i dokumentów pobytowych z funkcją tożsamości elektronicznej przez państwa członkowskie do innych celów ani nie wpływa na przepisy rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 (*), które przewiduje ogólnounijne wzajemne uznawanie identyfikacji elektronicznej w dostępie do usług publicznych i które jest pomocne dla obywateli przemieszczających się do innego państwa członkowskiego, gdyż wprowadza wymóg wzajemnego uznawania środków identyfikacji elektronicznej z zastrzeżeniem pewnych warunków. Ulepszone dowody osobiste powinny zapewnić łatwiejszą identyfikację i przyczynić się do lepszego dostępu do usług.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 910/2014 z dnia 23 lipca 2014 r. w sprawie identyfikacji elektronicznej i usług zaufania w odniesieniu do transakcji elektronicznych na rynku wewnętrznym oraz uchylające dyrektywę 1999/93/WE (Dz. U. L 257 z 28.8.2014, s. 73).

- (16) Prawidłowa weryfikacja dowodów osobistych i dokumentów pobytowych wiąże się z koniecznością stosowania przez państwa członkowskie odpowiedniego tytułu dla każdego rodzaju dokumentu objętego niniejszym rozporządzeniem. Dla ułatwienia kontroli dokumentów objętych niniejszym rozporządzeniem w innych państwach członkowskich tytuł dokumentu powinien być również podany w przynajmniej jednym dodatkowym języku urzędowym instytucji Unii. W przypadku gdy w odniesieniu do dowodów osobistych państwa członkowskie stosują już ugruntowane nazwy inne niż tytuł „dowód osobisty”, powinny mieć możliwość dalszego stosowania takich nazw w swoim języku urzędowym lub w swoich językach urzędowych. W przyszłości nie należy jednak wprowadzać żadnych nowych nazw.
- (17) Zabezpieczenia są niezbędne do sprawdzenia, czy dokument jest autentyczny, oraz w celu ustalenia tożsamości osoby. Określenie minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń oraz włączenie danych biometrycznych do dowodów osobistych i kart pobytowych członków rodziny, którzy nie są obywatelami danego państwa członkowskiego, stanowi ważny krok na drodze do zwiększenia bezpieczeństwa posługiwania się nimi w Unii. Włączenie takich identyfikatorów biometrycznych powinno umożliwić obywatelom Unii czerpanie pełnych korzyści z przysługujących im praw do swobodnego przemieszczania się.
- (18) Umieszczanie wizerunku twarzy i dwóch odcisków palców (zwanymi dalej „danymi biometrycznymi”) w dowodach osobistych i kartach pobytowych, przewidziane już w odniesieniu do paszportów biometrycznych i dokumentów pobytowych wystawianych obywatelom państw trzecich, stanowi odpowiednią metodę łączenia wiarygodnej identyfikacji i ustalania autentyczności ze zmniejszonym ryzykiem oszustwa w celu poprawy bezpieczeństwa dowodów osobistych oraz kart pobytowych.
- (19) Zgodnie z powszechną praktyką, w celu weryfikacji autentyczności dokumentu i tożsamości jego posiadacza, państwa członkowskie powinny w pierwszej kolejności sprawdzić wizerunek twarzy, a gdy jest to niezbędne do potwierdzenia w sposób niebudzący wątpliwości autentyczności dokumentu i tożsamości posiadacza, państwa członkowskie powinny również sprawdzić odciski palców.
- (20) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby w przypadkach gdy weryfikacja danych biometrycznych nie potwierdza autentyczności dokumentu lub tożsamości jego posiadacza, wykwalifikowany personel przeprowadzał obowiązkową kontrolę ręczną.
- (21) Niniejsze rozporządzenie nie stanowi podstawy prawnej do ustanowienia lub prowadzenia na szczeblu krajowym baz danych do celów przechowywania danych biometrycznych w państwach członkowskich, gdyż podstawę taką powinno stanowić prawo krajowe, które musi być zgodne z prawem Unii dotyczącym ochrony danych. Ponadto niniejsze rozporządzenie nie stanowi podstawy prawnej do stworzenia lub prowadzenia scentralizowanej bazy danych na szczeblu Unii.
- (22) Dane biometryczne powinny być gromadzone i przechowywane na nośniku danych dowodów osobistych i dokumentów pobytowych do celów weryfikacji autentyczności dokumentu i tożsamości jego posiadacza. Weryfikacja taka powinna być przeprowadzana wyłącznie przez należycie upoważniony personel i wyłącznie gdy prawo wymaga okazania dokumentu. Ponadto dane biometryczne gromadzone do celów personalizacji dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych powinny być przechowywane w wysoce bezpieczny sposób i wyłącznie do dnia odbioru dokumentu, a w każdym razie nie dłużej niż 90 dni od daty wydania tego dokumentu. Po upływie tego okresu dane biometryczne powinny zostać natychmiast usunięte lub zniszczone. Powinno to pozostawać bez uszczerbku dla innych rodzajów przetwarzania tych danych zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym dotyczącym ochrony danych.
- (23) Na użytek niniejszego rozporządzenia należy uwzględnić specyfikacje określone w dokumencie ICAO nr 9303, które zapewniają globalną interoperacyjność, w tym w odniesieniu do odczytu maszynowego i stosowania kontroli wizualnej.
- (24) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość podejmowania decyzji o włączeniu danych dotyczących płci danej osoby do dokumentu objętego niniejszym rozporządzeniem. Jeżeli państwo członkowskie uwzględni płeć danej osoby w takim dokumencie, należy odpowiednio stosować właściwe wartości określone w dokumencie ICAO nr 9303: „F”, „M” lub „X” lub odpowiednią literę stosowaną w języku lub językach danego państwa członkowskiego.
- (25) Należy przyznać Komisji uprawnienia wykonawcze w celu zapewnienia, aby przyszłe standardy zabezpieczeń i specyfikacje techniczne przyjęte zgodnie z rozporządzenia Rady (WE) nr 1030/2002⁽⁵⁾ zostały należycie uwzględnione, w stosownych przypadkach, w odniesieniu do dowodów osobistych i kart pobytowych. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽⁶⁾. W tym celu Komisję wspomaga komitet ustanowiony w art. 6 rozporządzenia Rady (WE) nr 1683/95⁽⁷⁾. W stosownych przypadkach powinna istnieć możliwość, aby przyjęte akty wykonawcze pozostały niejawnymi dla uniknięcia ryzyka podrabiania i fałszowania.

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1030/2002 z dnia 13 czerwca 2002 r. ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.U. L 157 z 15.6.2002, s. 1).

⁽⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

⁽⁷⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 1683/95 z dnia 29 maja 1995 r. ustanawiające jednolity formularz wizowy (Dz.U. L 164 z 14.7.1995, s. 1).

- (26) Państwa członkowskie powinny zapewnić, aby wprowadzono właściwe i skuteczne procedury pobierania identyfikatorów biometrycznych oraz aby takie procedury były zgodne z prawami i zasadami określonymi w Karcie praw podstawowych, Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności Rady Europy oraz Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka. Podczas trwania procedury pobierania danych państwa członkowskie powinny dbać w pierwszym rzędzie o najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka. W tym celu wykwalifikowany personel powinien przejść odpowiednie szkolenie dotyczące przyjaznych dzieciom praktyk pobierania identyfikatorów biometrycznych.
- (27) W przypadku gdy występują trudności w pobieraniu identyfikatorów biometrycznych, państwa członkowskie powinny zapewnić wprowadzenie odpowiednich procedur w celu poszanowania godności danej osoby. Należy zatem wziąć pod uwagę specyficzne względy związane z płcią i szczególnymi potrzebami dzieci oraz osób wymagających szczególnego traktowania.
- (28) Wprowadzenie minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń i wzorów dowodów osobistych powinno umożliwić państwom członkowskim polegać na autentyczności tych dokumentów, gdy obywatele Unii korzystają z prawa do swobodnego przemieszczania się. Wprowadzenie wzmocnionych norm dotyczących zabezpieczeń powinno zapewnić wystarczające gwarancje organom publicznym i podmiotom prywatnym, aby mogły one polegać na autentyczności dowodów osobistych używanych przez obywateli Unii do celów identyfikacji.
- (29) Znak wyróżniający w postaci dwuliterowego kodu państwa członkowskiego, które wydaje dokument, wydrukowany w sposób kontrastujący w niebieskim prostokącie i otoczony dwunastoma żółtymi gwiazdami, ułatwia kontrolę wzrokową dokumentu, w szczególności gdy jego posiadacz korzysta z prawa do swobodnego przemieszczania się.
- (30) Chociaż utrzymuje się możliwość zastosowania dodatkowych elementów krajowych, państwa członkowskie powinny zapewnić, aby nie obniżały one skuteczności wspólnych zabezpieczeń ani nie miały negatywnego wpływu na transgraniczną kompatybilność dowodów osobistych, jak na przykład możliwość ich odczytu z wykorzystaniem urządzeń używanych przez państwa członkowskie inne niż te, które wydały dowód osobisty.
- (31) Wprowadzenie norm dotyczących zabezpieczeń dowodów osobistych i kart pobytowych członków rodzin, którzy nie są obywatelami danego państwa członkowskiego, nie powinno prowadzić do nieproporcjonalnego wzrostu opłat obowiązujących obywateli Unii lub obywateli państw trzecich. Państwa członkowskie powinny uwzględnić tę zasadę przy ogłaszaniu przetargów.
- (32) Państwa członkowskie powinny podjąć wszelkie niezbędne kroki, aby dane biometryczne prawidłowo identyfikowały osobę, której wydawany jest dowód osobisty. W tym celu państwa członkowskie mogłyby rozważyć pobieranie identyfikatorów biometrycznych, w szczególności wizerunku twarzy, za pomocą pobierania wizerunków twarzy na żywo przez organy krajowe wydające dowody osobiste.
- (33) Państwa członkowskie powinny wymieniać między sobą informacje niezbędne do celów dostępu do informacji zapisanych na bezpiecznym nośniku danych, ich uwierzytelnienia i sprawdzenia. Formaty wykorzystane na zabezpieczonym nośniku danych powinny być interoperacyjne, w tym w odniesieniu do zautomatyzowanych przejść granicznych.
- (34) W dyrektywie 2004/38/WE odniesiono się do sytuacji, w której obywatele Unii lub członkowie ich rodzin niebędący obywatelami danego państwa członkowskiego i nieposiadający niezbędnych dokumentów podróży mają mieć zapewnione wszelkie racjonalne możliwości udowodnienia w inny sposób, że są objęci prawem do swobodnego przemieszczania się. Środki te mogą obejmować tymczasowe dokumenty potwierdzające tożsamość oraz karty pobytowe wydawane takim członkom rodzin.
- (35) Niniejsze rozporządzenie nie narusza obowiązków określonych w Karcie praw podstawowych i w Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych. Państwa członkowskie zachęca się w związku z tym do współpracy z Komisją nad włączeniem dodatkowych elementów, które sprawiają, że dowody osobiste staną się bardziej dostępne i łatwiejsze w użyciu dla osób z niepełnosprawnościami. Państwa członkowskie powinny zbadać możliwość zastosowania rozwiązań takich jak mobilne urządzenia rejestrujące w celu wydawania dowodów osobistych osobom, które nie są w stanie udać się do siedziby organów odpowiedzialnych za wydawanie dowodów osobistych.
- (36) Dokumenty pobytowe wydawane obywatelom Unii powinny zawierać konkretne informacje, dzięki którym będą one identyfikowane jako takie we wszystkich państwach członkowskich. Powinno to ułatwić uznawanie korzystania z prawa do swobodnego przemieszczania się przez przemieszczających się obywateli Unii oraz praw związanych z tym wykonaniem, jednak harmonizacja nie powinna wykraczać poza to, co jest właściwe, aby zaradzić słabościom w obecnych dokumentach. Państwa członkowskie mają swobodę wyboru formatu, w jakim dokumenty te są wydawane, i mogą wydawać je w formacie zgodnym ze specyfikacjami określonymi w dokumencie ICAO nr 9303.

- (37) W odniesieniu do dokumentów pobytowych wydawanych członkom rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, należy stosować ten sam wzór i zabezpieczenia, jakie są przewidziane w rozporządzeniu (WE) nr 1030/2002, w wersji zmienionej rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1954⁽⁸⁾. Oprócz potwierdzenia prawa pobytu dokumenty te zwalniają również swoich posiadaczy, którzy w przeciwnym razie podlegaliby obowiązkowi wizowemu, z konieczności uzyskania wizy, gdy towarzyszą oni obywatelowi Unii lub do niego dołączają na terytorium Unii.
- (38) Dyrektywa 2004/38/WE stanowi, że dokumenty wydawane członkom rodziny, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, mają nosić nazwę „Karta pobytowa członka rodziny obywatela Unii”. Aby ułatwić identyfikację członków rodziny obywatela Unii, ich karty pobytowe powinny zawierać standardowy tytuł i kod.
- (39) Biorąc pod uwagę zarówno ryzyko związane z bezpieczeństwem, jak i koszty ponoszone przez państwa członkowskie, dowody osobiste oraz karty pobytowe członka rodziny obywatela Unii, których zabezpieczenia nie są wystarczające, powinny być stopniowo wycofywane. Zasadniczo okres wycofywania trwający dziesięć lat w przypadku dowodów osobistych i pięć lat w przypadku kart pobytowych powinien być wystarczający do zapewnienia równowagi między częstotliwością, z jaką zwykle dokonuje się wymiany dokumentów, a potrzebą wypełnienia istniejącej luki w zakresie bezpieczeństwa na terytorium Unii. Jednak w przypadku dokumentów, które nie są wyposażone w istotne zabezpieczenia lub nie są przeznaczone do odczytu maszynowego, ze względów bezpieczeństwa konieczne jest, aby okres ten był krótszy.
- (40) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679⁽⁹⁾ ma zastosowanie do danych osobowych, które mają być przetwarzane w związku ze stosowaniem niniejszego rozporządzenia. Należy doprecyzować gwarancje mające zastosowanie do przetwarzanych danych osobowych, a w szczególności do danych wrażliwych, takich jak identyfikatory biometryczne. Osoby, których dane dotyczą, powinny być poinformowane o istnieniu w ich dokumentach nośnika danych biometrycznych, w tym o ich dostępności w formie zbliżeniowej, a także o wszystkich przypadkach wykorzystania danych zawartych w ich dowodach osobistych i dokumentach pobytowych. W każdym przypadku osoby, których dane dotyczą, powinny mieć dostęp do danych osobowych przetwarzanych w ich dowodach osobistych i dokumentach pobytowych, a także prawo do sprostowania tych danych poprzez wydanie nowego dokumentu, w przypadku gdy dane takie są błędne lub niepełne. Nośnik danych powinien zapewniać wysoki poziom zabezpieczenia i skutecznie chronić przechowywane na nim dane osobowe przed nieuprawnionym dostępem.
- (41) Państwa członkowskie powinny być odpowiedzialne za prawidłowe przetwarzanie danych biometrycznych, od ich pobrania do umieszczenia na bezpiecznym nośniku, zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679.
- (42) Państwa członkowskie powinny zachować szczególną ostrożność w przypadku gdy współpracują z usługodawcą zewnętrznym. Współpraca taka nie powinna wykluczać odpowiedzialności państwa członkowskiego wynikającej z prawa Unii lub prawa krajowego z tytułu naruszenia obowiązków w odniesieniu do danych osobowych.
- (43) W niniejszym rozporządzeniu należy określić podstawę gromadzenia i przechowywania danych znajdujących się na nośniku danych w dowodach osobistych i dokumentach pobytowych. Zgodnie z prawem Unii lub prawem krajowym oraz w poszanowaniu zasad konieczności i proporcjonalności państwa członkowskie powinny mieć możliwość przechowywania innych danych na nośniku danych na potrzeby usług elektronicznych lub w innych celach związanych z dowodem osobistym lub dokumentem pobytowym. Przetwarzanie takich danych, w tym ich gromadzenie, oraz cele, do jakich mogą one być wykorzystywane, powinny być dopuszczone w prawie Unii lub prawie krajowym. Wszystkie dane krajowe do takich celów powinny być pod względem fizycznym lub logicznym oddzielone od danych biometrycznych, o których mowa w niniejszym rozporządzeniu, i przetwarzane zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2016/679.
- (44) Państwa członkowskie powinny stosować niniejsze rozporządzenie najpóźniej 24 miesiące od dnia jego wejścia w życie. Począwszy od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie powinny wydawać wyłącznie dokumenty, które spełniają wymogi określone w niniejszym rozporządzeniu.

⁽⁸⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1954 z dnia 25 października 2017 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1030/2002 ustanawiające jednolity wzór dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich (Dz.U. L 286 z 1.11.2017, s. 9).

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz.U. L 119 z 4.5.2016, s. 1).

- (45) Komisja powinna złożyć sprawozdanie z wykonania niniejszego rozporządzenia odpowiednio dwa lata i 11 lat po dacie rozpoczęcia jego stosowania, uwzględniając kwestię tego, czy poziom zabezpieczeń jest właściwy, oraz kwestię wpływu rozporządzenia na prawa podstawowe i zasady ochrony danych. Zgodnie z Porozumieniem międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa ⁽¹⁰⁾ Komisja powinna przeprowadzić ocenę niniejszego rozporządzenia sześć lat po dacie jego wejścia w życie, a następnie co sześć lat, na podstawie informacji zgromadzonych dzięki szczególnym uzgodnieniom w zakresie monitorowania, aby ocenić faktyczny wpływ niniejszego rozporządzenia oraz potrzebę podjęcia dalszych działań. Do celów monitorowania państwa członkowskie powinny gromadzić dane statystyczne dotyczące liczby wydanych przez siebie dowodów osobistych i dokumentów pobytowych.
- (46) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia, a mianowicie wzmocnienie bezpieczeństwa i ułatwienie wykonywania prawa do swobodnego przemieszczania się przez obywateli Unii i członków ich rodzin, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na rozmiary lub skutki działania możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może przyjąć środki zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (47) Niniejsze rozporządzenie nie narusza praw podstawowych oraz jest zgodne z zasadami uznanymi w szczególności w Karcie praw podstawowych obejmującymi poszanowanie godności ludzkiej, prawo do integralności osoby, zakaz nieludzkiego lub poniżającego traktowania, prawo do równości wobec prawa, prawo do niedyskryminacji, prawa dzieci, prawa osób starszych, prawo do poszanowania życia prywatnego i rodzinnego, prawo do ochrony danych osobowych, prawo do swobodnego przemieszczania się oraz prawo do skutecznego środka prawnego. Przy wdrażaniu niniejszego rozporządzenia państwa członkowskie powinny przestrzegać postanowień Karty praw podstawowych.
- (48) Europejski Inspektor Ochrony Danych i Agencja Praw Podstawowych wydali opinię odpowiednio w dniu 10 sierpnia 2018 r. ⁽¹¹⁾ i 5 września 2018 r. ⁽¹²⁾,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

ROZDZIAŁ I

PRZEDMIOT, ZAKRES STOSOWANIA I DEFINICJE

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsze rozporządzenie wzmacnia normy dotyczące zabezpieczeń mające zastosowanie do dowodów osobistych wydawanych przez państwa członkowskie swoim obywatelom oraz do dokumentów pobytowych wydawanych przez państwa członkowskie obywatelom Unii i członkom ich rodzin, kiedy korzystają oni z prawa do swobodnego przemieszczania się.

Artykuł 2

Zakres

Niniejsze rozporządzenie ma zastosowanie do:

- a) dowodów osobistych, które państwa członkowskie wydają swoim obywatelom i o których mowa w art. 4 ust. 3 dyrektywy 2004/38/WE;

Niniejsze rozporządzenie nie ma zastosowania do tymczasowych dokumentów potwierdzających tożsamość o okresie ważności krótszym niż sześć miesięcy.

- b) zaświadczeń o rejestracji wydawanych zgodnie z art. 8 dyrektywy 2004/38/WE obywatelom Unii, których okres pobytu w przyjmującym państwie członkowskim przekracza trzy miesiące oraz dokumentów poświadczających pobyt stały wydawanych zgodnie z art. 19 dyrektywy 2004/38/WE obywatelom Unii na wniosek;
- c) kart pobytowych wydawanych zgodnie z art. 10 dyrektywy 2004/38/WE członkom rodziny obywatela Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, oraz kart stałego pobytu wydawanych zgodnie z art. 20 dyrektywy 2004/38/WE członkom rodzin obywateli Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 338 z 21.9.2018, s. 22.

⁽¹²⁾ Dotychczas nieopublikowane.

ROZDZIAŁ II

KRAJOWE DOWODY OSOBISTE

Artykuł 3

Normy dotyczące zabezpieczeń/wzór/specyfikacje

1. Dowody osobiste wydawane przez państwa członkowskie są wytwarzane w formacie ID-1 i zawierają pole przeznaczone do odczytu maszynowego. Takie dowody osobiste opierają się na specyfikacjach i minimalnych normach dotyczących zabezpieczeń określonych w dokumencie ICAO nr 9303 i są zgodne z wymogami określonymi w lit. c), d), f) i g) załącznika do rozporządzenia (WE) nr 1030/2002 w wersji zmienionej rozporządzeniem (UE) 2017/1954.

2. Elementy danych zawarte na dowodach osobistych są zgodne ze specyfikacjami określonymi w części 5 dokumentu ICAO nr 9303.

W drodze odstępstwa od akapitu pierwszego, numer dokumentu może być umieszczony w polu I, a wskazanie płci danej osoby jest fakultatywne.

3. Na dokumencie widnieje tytuł „Dowód osobisty” lub inne ogólnie przyjęte oznaczenie krajowe w języku urzędowym lub językach urzędowych wydającego państwa członkowskiego oraz słowa „Dowód osobisty” w co najmniej jednym innym języku urzędowym instytucji Unii.

4. Dowód osobisty zawiera, z przodu, dwuliterowy kod państwa członkowskiego wydającego dokument, wydrukowany w sposób kontrastujący na tle niebieskiego prostokąta i otoczony 12 żółtymi gwiazdami.

5. Dowody osobiste są wyposażone w nośnik danych o wysokim stopniu zabezpieczenia, który zawiera wizerunek twarzy posiadacza dokumentu i dwa odciski palców w formatach cyfrowych. W odniesieniu do pobierania identyfikatorów biometrycznych państwa członkowskie stosują specyfikacje techniczne określone w decyzji wykonawczej Komisji C(2018)7767⁽¹³⁾.

6. Nośnik danych musi mieć wystarczającą pojemność i wydajność, aby zagwarantować integralność, autentyczność i poufność danych. Przechowywane dane są dostępne w formie bezstykowej i zabezpieczone, jak określono w decyzji wykonawczej C(2018)7767. Państwa członkowskie wymieniają się informacjami niezbędnymi do uwierzytelnienia nośnika danych oraz do dostępu do danych biometrycznych i ich weryfikacji, o których mowa w ust. 5.

7. Z obowiązku złożenia odcisków palców mogą być zwolnione dzieci poniżej 12 roku życia.

Z obowiązku złożenia odcisków palców zwolnione są dzieci poniżej 6 roku życia.

Z obowiązku złożenia odcisków palców zwolnione są osoby, od których pobranie takich odcisków jest fizycznie niemożliwe.

8. Jeżeli jest to konieczne i proporcjonalne do zamierzonego celu, państwa członkowskie mogą zamieszczać dane szczegółowe i adnotacje do użytku krajowego, zgodnie z wymogami prawa krajowego. Nie może to spowodować obniżenia efektywności minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń oraz transgranicznej kompatybilności dowodów osobistych.

9. W przypadku gdy państwa członkowskie umieszczają podwójny interfejs lub osobny nośnik danych w dowodzie osobistym, dodatkowy nośnik danych musi być zgodny z odpowiednimi normami ISO i nie może zakłócać w żaden sposób działania nośnika danych, o którym mowa w ust. 5.

10. W przypadku gdy państwa członkowskie przechowują w dowodach osobistych dane na użytek usług elektronicznych, takich jak administracja elektroniczna i e-biznes, takie dane krajowe muszą być pod względem fizycznym lub logicznym oddzielone od danych biometrycznych, o których mowa w ust. 5.

11. W przypadku gdy państwa członkowskie wprowadzają do dowodów osobistych dodatkowe zabezpieczenia, nie może obniżyć to poziomu kompatybilności transgranicznej takich dowodów osobistych ani skuteczności minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń.

⁽¹³⁾ Decyzja wykonawcza Komisji C(2018)7767 z dnia 30 listopada 2018 r. określająca specyfikację techniczną jednolitego wzoru dokumentów pobytowych dla obywateli państw trzecich i uchylająca decyzję C(2002)3069.

Artykuł 4

Okres ważności

1. Minimalny okres ważności dowodów osobistych wynosi pięć lat, a maksymalny okres ważności – dziesięć lat.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 państwa członkowskie mogą przewidzieć okres ważności:
 - a) krótszy niż pięć lat w przypadku dowodów osobistych wydawanych osobom małoletnim;
 - b) w wyjątkowych przypadkach, krótszy niż pięć lat w przypadku dowodów osobistych wydawanych osobom w szczególnych i ściśle określonych okolicznościach oraz w przypadku gdy okres ważności tych dokumentów jest ograniczony zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym;
 - c) przekraczający dziesięć lat w przypadku dowodów osobistych wydawanych osobom, które ukończyły 70 rok życia;
3. Państwa członkowskie wydają dowód osobisty o okresie ważności wynoszącym dwanaście miesięcy lub mniej w przypadku gdy chwilowo fizycznie niemożliwe jest pobranie odcisków któregokolwiek z palców wnioskodawcy.

Artykuł 5

Stopniowe wycofywanie

1. Dowody osobiste, które nie spełniają wymogów określonych w art. 3, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej do dnia 3 sierpnia 2031 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.
2. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1:
 - a) dowody osobiste, które nie spełniają minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń, określonych w części 2 dokumentu ICAO nr 9303, lub które nie zawierają funkcjonalnego pola przeznaczonego do odczytu maszynowego, określonego w ust. 3, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej do dnia 3 sierpnia 2026 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej;
 - b) dowody osobiste osób w wieku 70 lat i powyżej w dniu 2 sierpnia 2021 r., które spełniają minimalne normy dotyczące zabezpieczeń, określone w części 2 dokumentu ICAO nr 9303, i które zawierają funkcjonalne pole przeznaczone do odczytu maszynowego, określone w ust. 3, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności.
3. Na potrzeby ust. 2, funkcjonalne pole przeznaczone do odczytu maszynowego oznacza:
 - a) pole przeznaczone do odczytu maszynowego, zgodne z częścią 3 dokumentu ICAO nr 9303; lub
 - b) inne pole przeznaczone do odczytu maszynowego, w odniesieniu do którego państwo członkowskie dokonujące wpisu powiadamia Komisję o zasadach wymaganych do odczytania i wyświetlania zawartych w nim informacji, chyba że państwo członkowskie powiadomi Komisję, do dnia 2 sierpnia 2021 r., o swoim braku zdolności do odczytania i wyświetlania tych informacji.

Po otrzymaniu powiadomienia, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. b), Komisja informuje odpowiednio zainteresowane państwo członkowskie i Radę.

ROZDZIAŁ III

DOKUMENTY POBYTOWE DLA OBYWATELI UNII

Artykuł 6

Minimalny zakres informacji, które muszą być zawarte

Dokumenty pobytowe, w przypadku gdy są wydawane przez państwa członkowskie obywatelom Unii, zawierają przynajmniej następujące informacje:

- a) tytuł dokumentu w języku urzędowym lub językach urzędowych danego państwa członkowskiego oraz w co najmniej jednym innym języku urzędowym instytucji Unii;
- b) wyraźną informację, że dokument jest wydany obywatelowi Unii zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE;
- c) numer dokumentu;
- d) nazwisko (nazwiska) i imię (imiona) posiadacza;
- e) datę urodzenia posiadacza;

- f) informacje, które mają być zawarte w zaświadczeniach o rejestracji i dokumentach poświadczający pobyt stały, wydanych zgodnie z, odpowiednio, art. 8 i 19 dyrektywy 2004/38/WE;
- g) organ wydający;
- h) na awersie, dwuliterowy kod państwa członkowskiego wydającego dokument, wydrukowany w sposób kontrastujący w niebieskim prostokącie i otoczony 12 żółtymi gwiazdami.

Jeżeli państwo członkowskie podejmie decyzję o pobieraniu odcisków palców, odpowiednie zastosowanie ma art. 3 ust. 7.

Z obowiązku złożenia odcisków palców zwolnione są osoby, w przypadku których pobranie takich odcisków jest fizycznie niemożliwe.

ROZDZIAŁ IV

KARTY POBYTOWE DLA CZŁONKÓW RODZINY, KTÓRZY NIE SĄ OBYWATELAMI JEDNEGO Z PAŃSTW CZŁONKOWSKICH

Artykuł 7

Jednolity wzór

1. Przy wydawaniu kart pobytowych członkom rodziny obywateli Unii, którzy nie są obywatelami jednego z państw członkowskich, państwa członkowskie stosują ten sam format, który określono w rozporządzeniu Rady (WE) nr 1030/2002 w wersji zmienionej rozporządzeniem (UE) 2017/1954 i który wdrożono decyzją wykonawczą C(2018) 7767.
2. W drodze odstępstwa od ust. 1 dokument nosi tytuł „Karta pobytowa” lub „Karta stałego pobytu”. Państwa członkowskie wskazują, że dokumenty te są wydawane członkowi rodziny obywatela Unii zgodnie z dyrektywą 2004/38/WE. W tym celu państwa członkowskie stosują standardowy kod „członek rodziny obywatela UE, art. 10 dyrektywy 2004/38/WE”, lub „członek rodziny obywatela UE, art. 20 dyrektywy 2004/38/WE”, w polu danych [10], o czym mowa w załączniku do rozporządzenia (WE) nr 1030/2002 w wersji zmienionej rozporządzeniem (UE) 2017/1954.
3. Państwa członkowskie mogą zamieszczać dane do użytku krajowego zgodnie z prawem krajowym. Przy zamieszczaniu i przechowywaniu takich danych państwa członkowskie przestrzegają wymogów określonych w art. 4 akapit drugi rozporządzenia (WE) nr 1030/2002 w wersji zmienionej rozporządzeniem (UE) 2017/1954.

Artykuł 8

Stopniowe wycofywanie istniejących kart pobytowych

1. Karty pobytowe członków rodziny obywatela Unii niebędących obywatelami jednego z państw członkowskich, które nie spełniają wymogów art. 7, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej dnia 3 sierpnia 2026 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.
2. W drodze odstępstwa od ust. 1 karty pobytowe członków rodziny obywatela Unii niebędących obywatelami jednego z państw członkowskich, które nie spełniają minimalnych norm dotyczących zabezpieczeń, określonych w części 2 dokumentu ICAO nr 9303, lub które nie zawierają funkcjonalnego pola odczytu maszynowego zgodnego z częścią 3 dokumentu ICAO nr 9303, tracą ważność wraz z upływem okresu ich ważności lub najpóźniej dnia 3 sierpnia 2023 r., w zależności od tego, co nastąpi wcześniej.

ROZDZIAŁ V

WSPÓLNE PRZEPISY

Artykuł 9

Punkt kontaktowy

1. Każde państwo członkowskie wyznacza co najmniej jeden organ centralny jako punkt kontaktowy na potrzeby wdrożenia niniejszego rozporządzenia. W przypadku gdy państwo członkowskie wyznaczyło więcej niż jeden organ centralny, wskazuje ono, który z tych organów będzie punktem kontaktowym w celu wykonania niniejszego rozporządzenia. Nazwę tego organu przekazuje ono do wiadomości Komisji oraz innych państw członkowskich. Jeżeli państwo członkowskie zmieni wyznaczony organ, informuje o tym odpowiednio Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby punkty kontaktowe wiedziały o istnieniu podmiotów udzielających informacji i pomocy na poziomie Unii, w tym jednolitego portalu cyfrowego określonego w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 ⁽¹⁴⁾, oraz aby były w stanie z nimi współpracować.

Artykuł 10

Pobieranie identyfikatorów biometrycznych

1. Identyfikatory biometryczne gromadzone są wyłącznie przez wykwalifikowany i odpowiednio upoważniony personel, wyznaczony przez krajowe organy odpowiedzialne za wydawanie dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych, w celu umieszczenia ich na nośniku o wysokim stopniu zabezpieczenia, o którym mowa w art. 3 ust. 5 w odniesieniu do dowodów osobistych oraz w art. 7 ust. 1 w odniesieniu do kart pobytowych. W drodze odstępstwa od zdania pierwszego odciski palców są pobierane wyłącznie przez wykwalifikowany i odpowiednio upoważniony personel takich organów, z wyjątkiem przypadków, w których wnioski przedkładane są organom dyplomatycznym i konsularnym państwa członkowskiego.

W celu zapewnienia zgodności identyfikatorów biometrycznych z tożsamością wnioskodawcy, wnioskodawca stawia się osobiście co najmniej raz w trakcie procedury wydawania dokumentu w odniesieniu do każdego wniosku.

2. Państwa członkowskie zapewniają, aby wprowadzono właściwe i skuteczne procedury pobierania identyfikatorów biometrycznych oraz aby procedury te nie naruszały praw i zasad określonych w Karcie praw podstawowych, Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz Konwencji Organizacji Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka.

W przypadku gdy występują trudności w pobieraniu identyfikatorów biometrycznych, państwa członkowskie zapewniają wprowadzenie odpowiednich procedur w celu ochrony godności danej osoby.

3. Poza przypadkami, gdy jest to wymagane w celu przetwarzania zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym, identyfikatory biometryczne gromadzone na potrzeby personalizacji dowodów osobistych lub dokumentów pobytowych są przechowywane w wysoce bezpieczny sposób i wyłącznie do dnia odbioru dokumentu, a w każdym razie nie dłużej niż 90 dni od daty wydania tego dokumentu. Po upływie tego okresu identyfikatory biometryczne zostają natychmiast usunięte lub zniszczone.

Artykuł 11

Ochrona danych osobowych i odpowiedzialność

1. Bez uszczerbku dla rozporządzenia (UE) 2016/679 państwa członkowskie zapewniają bezpieczeństwo, integralność, autentyczność i poufność danych gromadzonych i przechowywanych na użytek niniejszego rozporządzenia.

2. Na użytek niniejszego rozporządzenia organy odpowiedzialne za wydawanie dowodów osobistych i dokumentów pobytowych uznaje się za administratora, o którym mowa w art. 4 ust. 7 rozporządzenia (UE) 2016/679, i są one odpowiedzialne za przetwarzanie danych osobowych.

3. Państwa członkowskie zapewniają, aby organy nadzoru mogły w pełni wykonywać swoje zadania, o których mowa w rozporządzeniu (UE) 2016/679, w tym miały dostęp do wszystkich danych osobowych i wszelkich niezbędnych informacji, a także do pomieszczeń lub sprzętu do przetwarzania danych prowadzonego przez właściwe organy.

4. Współpraca z usługodawcami zewnętrznymi nie wyklucza odpowiedzialności państwa członkowskiego, która może wynikać z prawa Unii lub prawa krajowego z tytułu naruszenia obowiązków w odniesieniu do danych osobowych.

5. Informacje w formie nadającej się do odczytu maszynowego umieszcza się na dowodzie osobistym lub dokumencie pobytowym wyłącznie zgodnie z niniejszym rozporządzeniem oraz prawem krajowym wydającego państwa członkowskiego.

6. Dane biometryczne przechowywane na nośniku danych dowodów osobistych i dokumentów pobytowych są wykorzystywane wyłącznie zgodnie z prawem Unii i prawem krajowym przez odpowiednio upoważniony personel właściwych organów krajowych i agencji unijnych dla potrzeb weryfikacji:

- a) autentyczności dowodu osobistego lub dokumentu pobytowego;
- b) tożsamości jego posiadacza za pomocą bezpośrednio dostępnych porównywalnych cech w przypadkach, gdy okazanie dowodu osobistego lub dokumentu pobytowego jest wymagane przepisami.

⁽¹⁴⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1724 z dnia 2 października 2018 r. w sprawie utworzenia jednolitego portalu cyfrowego w celu zapewnienia dostępu do informacji, procedur oraz usług wsparcia i rozwiązywania problemów, a także zmieniające rozporządzenie (UE) nr 1024/2012 (Dz.U. L 295 z 21.11.2018, s. 1).

7. Państwa członkowskie prowadzą i przekazują Komisji co roku wykaz właściwych organów mających dostęp do danych biometrycznych przechowywanych na nośniku danych, o którym mowa w art. 3 ust. 5 niniejszego rozporządzenia. Komisja publikuje w internecie zestawienie takich wykazów krajowych.

Artykuł 12

Monitorowanie

Do dnia 2 sierpnia 2020 r. Komisja określa szczegółowy program monitorowania skutków, rezultatów i wpływu niniejszego rozporządzenia, w tym jego wpływu na prawa podstawowe.

W programie monitorowania określa się środki, za pomocą których dane i inne niezbędne dowody mają być gromadzone, a także przedziały czasowe, w jakich ma się to odbywać. Wskazuje się w nim również działania, jakie mają być podejmowane przez Komisję i przez państwa członkowskie w celu gromadzenia i analizowania danych oraz innych dowodów.

Państwa członkowskie dostarczają Komisji dane i inne dowody niezbędne do takiego monitorowania.

Artykuł 13

Sprawozdawczość i ocena

1. Odpowiednio po upływie dwóch, a następnie 11 lat od daty rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z jego wdrożenia, w szczególności w odniesieniu do ochrony praw podstawowych i danych osobowych.

2. Sześć lat po dacie rozpoczęcia stosowania niniejszego rozporządzenia, a następnie co sześć lat, Komisja dokonuje jego oceny i przedstawia Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z głównymi ustaleniami. Sprawozdanie dotyczy w szczególności:

- a) wpływu niniejszego rozporządzenia na prawa podstawowe;
- b) mobilności obywateli Unii;
- c) skuteczności weryfikacji biometrycznej w zapewnianiu bezpieczeństwa dokumentów podróży;
- d) możliwego korzystania z kart pobytowych jako dokumentów podróży;
- e) możliwej dalszej wizualnej harmonizacji dowodów osobistych;
- f) konieczności wprowadzenia wspólnych zabezpieczeń tymczasowych dokumentów potwierdzających tożsamość w celu polepszenia ich uznawalności.

3. Państwa członkowskie i właściwe agencje unijne przekazują Komisji informacje niezbędne do przygotowania tych sprawozdań.

Artykuł 14

Dodatkowe specyfikacje techniczne

1. W celu zapewnienia, w stosownych przypadkach, aby dowody osobiste i dokumenty pobytowe, o których mowa w art. 2 lit. a) i c), były zgodne z przyszłymi minimalnymi normami dotyczącymi zabezpieczeń, Komisja określa w drodze aktów wykonawczych dodatkowe specyfikacje techniczne dotyczące:

- a) dodatkowych zabezpieczeń i wymagań, łącznie z normami dotyczącymi wzmocnionej ochrony przed przerabianiem, podrabianiem i fałszowaniem;
- b) specyfikacji technicznych nośnika identyfikatorów biometrycznych, o którym mowa w art. 3 ust. 5, i ich zabezpieczenia, w tym uniemożliwienia nieuprawnionego dostępu i ułatwienia zatwierdzania;
- c) wymagań dotyczących jakości oraz wspólnych norm technicznych odnoszących się do wizerunku i odcisków palców.

Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 15 ust. 2.

2. Zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 15 ust. 2, można podjąć decyzję, że specyfikacje, o których mowa w niniejszym artykule, mają być niejawnie i nie podlegać publikacji. W takim przypadku są one udostępniane wyłącznie wyznaczonym przez państwa członkowskie podmiotom odpowiedzialnym za drukowanie oraz osobom należycie upoważnionym przez dane państwo członkowskie lub Komisję.

3. Każde państwo członkowskie wyznacza jeden podmiot odpowiedzialny za drukowanie dowodów osobistych i jeden podmiot odpowiedzialny za drukowanie kart pobytowych członków rodziny obywateli Unii oraz podaje nazwy takich organów Komisji i pozostałym państwom członkowskim. Państwa członkowskie są uprawnione do zmiany takich wyznaczonych organów oraz informują o tym odpowiednio Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

Państwa członkowskie mogą również postanowić o wyznaczeniu jednego podmiotu odpowiedzialnego za drukowanie zarówno dowodów osobistych, jak i kart pobytowych członków rodzin obywateli Unii, oraz podają nazwę tego podmiotu Komisji i pozostałym państwom członkowskim.

Co najmniej dwa państwa członkowskie mogą również podjąć decyzję o wyznaczeniu jednego podmiotu do tych celów, o czym informują odpowiednio Komisję i pozostałe państwa członkowskie.

Artykuł 15

Procedura komitetowa

1. Komisję wspomaga komitet powołany na mocy art. 6 rozporządzenia (WE) nr 1683/95. Komitet ten jest komitetem w rozumieniu rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011. W przypadku gdy komitet nie wyda opinii, Komisja nie przyjmuje projektu aktu wykonawczego i zastosowanie ma art. 5 ust. 4 akapit trzeci rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

Artykuł 16

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie stosuje się od dnia 2 sierpnia 2021 r.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

DYREKTYWY

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1158

z dnia 20 czerwca 2019 r.

w sprawie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów oraz uchylająca dyrektywę Rady 2010/18/UE

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 153 ust. 2 lit. b), w związku z art. 153 ust. 1 lit. i),

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Art. 153 ust. 1 lit. i) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) stanowi, że Unia wspiera i uzupełnia działania państw członkowskich w obszarze równości mężczyzn i kobiet w odniesieniu do ich szans na rynku pracy i traktowania w pracy.
- (2) Równouprawnienie płci jest jedną z podstawowych zasad Unii. Art. 3 ust. 3 akapit drugi Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) stanowi, że Unia wspiera równość kobiet i mężczyzn. Podobnie art. 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „Kartą”) nakłada wymóg zapewnienia równości kobiet i mężczyzn we wszystkich dziedzinach, w tym w zakresie zatrudnienia, pracy i wynagrodzenia.
- (3) Art. 33 Karty przewiduje prawo do ochrony przed zwolnieniem z pracy z powodów związanych z macierzyństwem i prawo do płatnego urlopu macierzyńskiego oraz do urlopu rodzicielskiego po urodzeniu lub przysposobieniu dziecka, w celu pogodzenia życia rodzinnego z zawodowym.
- (4) Unia ratyfikowała Konwencję Narodów Zjednoczonych z 2006 r. o prawach osób niepełnosprawnych. Konwencja ta stanowi zatem integralną część porządku prawnego Unii, a akty prawne Unii muszą być – na tyle, na ile jest to możliwe – interpretowane w sposób zgodny z tą konwencją. Konwencja przewiduje, w szczególności w art. 7 ust. 1, że jej Strony podejmą wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia pełnego korzystania przez niepełnosprawne dzieci ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności, na równych zasadach z innymi dziećmi.
- (5) Państwa członkowskie ratyfikowały Konwencję Narodów Zjednoczonych o prawach dziecka z 1989 r. Art. 18 ust. 1 tej konwencji stanowi, że oboje rodzice ponoszą wspólną odpowiedzialność za wychowanie i rozwój dziecka oraz że jak najlepsze zabezpieczenie interesów dziecka powinno być przedmiotem ich największej troski.
- (6) Polityki dotyczące równowagi między życiem zawodowym a prywatnym powinny przyczyniać się do osiągnięcia równości płci przez wspieranie uczestnictwa kobiet w rynku pracy, równego podziału obowiązków opiekuńczych między mężczyzn i kobiety oraz zmniejszania różnic w wynagradzaniu kobiet i mężczyzn. W politykach tych powinno uwzględniać się zmiany demograficzne, w tym skutki starzenia się społeczeństwa.

⁽¹⁾ Dz.U. C 129 z 11.4.2018, s. 44.

⁽²⁾ Dz.U. C 164 z 8.5.2018, s. 62.

⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 13 czerwca 2019 r.

- (7) W świetle wyzwań wynikających ze zmian demograficznych oraz związanej z nimi presji na wydatki publiczne w niektórych państwach członkowskich oczekuje się wzrostu zapotrzebowania na opiekę nieformalną.
- (8) Na poziomie Unii szereg dyrektyw w obszarze równości płci oraz warunków pracy dotyczy już pewnych kwestii, które są istotne dla równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, a w szczególności dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/54/WE⁽⁴⁾ i 2010/41/UE⁽⁵⁾ oraz dyrektywy Rady 92/85/EWG⁽⁶⁾, 97/81/WE⁽⁷⁾ i 2010/18/UE⁽⁸⁾.
- (9) Zasady równości płci i równowagi między życiem zawodowym a prywatnym zostały potwierdzone w zasadach 2 i 9 Europejskiego filaru praw socjalnych, który został proklamowany przez Parlament Europejski, Radę i Komisję dnia 17 listopada 2017 r.
- (10) Równowaga między życiem zawodowym a prywatnym wciąż jednak jest dużym wyzwaniem dla wielu rodziców i pracowników pełniących obowiązki opiekuńcze, w szczególności z uwagi na coraz większą powszechność wydłużonych godzin pracy oraz zmiennych rozkładów pracy, co ma negatywny wpływ na zatrudnienie kobiet. Znaczącym czynnikiem wpływającym na niedostateczną reprezentację kobiet na rynku pracy jest trudność w godzeniu obowiązków zawodowych i rodzinnych. Kobiety, które mają dzieci, zwykle poświęcają mniej godzin na pracę zarobkową, a więcej czasu na wypełnianie nieodpłatnych obowiązków opiekuńczych. Fakt posiadania chorego lub niesamodzielnego krewnego również okazuje się mieć negatywny wpływ na zatrudnienie kobiet i powoduje, że niektóre z nich zupełnie wycofują się z rynku pracy.
- (11) Obecne unijne ramy prawne zapewniają ograniczone środki zachęcające mężczyzn do równego dzielenia się obowiązkami opiekuńczymi. Brak płatnego urlopu ojcowskiego i rodzicielskiego w wielu państwach członkowskich przyczynia się do niewielkiego wykorzystania urlopów przez ojców. Ta nierówność między kobietami i mężczyznami, jeśli chodzi o politykę w zakresie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, utrwała stereotypy związane z płcią oraz pogłębia różnice między płciami w dziedzinie pracy i opieki. Polityki równego traktowania powinny mieć na celu rozwiązanie problemu stereotypów dotyczących zarówno męskich, jak i żeńskich zawodów i ról, a partnerów społecznych zachęca się do realizowania ich kluczowego zadania, jakim jest informowanie zarówno pracowników, jak i pracodawców oraz podnoszenie poziomu ich świadomości w zakresie walki z dyskryminacją. Ponadto wykazano, że korzystanie przez ojców z regulacji w zakresie równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, takich jak urlopy lub elastyczna organizacja pracy, ma pozytywny wpływ na ograniczenie względnej ilości nieodpłatnej pracy w rodzinie wykonywanej przez kobiety i pozostawia im więcej czasu na pracę za wynagrodzeniem.
- (12) Wdrażając niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę fakt, że równe korzystanie z urlopów ze względów rodzinnych przez kobiety i mężczyzn zależy również od innych odpowiednich środków, takich jak zapewnianie dostępnych i przystępnych cenowo usług w zakresie opieki nad dziećmi i opieki długoterminowej, które mają kluczowe znaczenie dla umożliwienia rodzicom i innym osobom pełniącym obowiązki opiekuńcze wejścia na rynek pracy, pozostania na nim lub powrotu na ten rynek. Usunięcie ekonomicznych czynników zniechęcających może również skłaniać drugich żywicieli rodziny, których większość stanowią kobiety, do pełnego uczestnictwa w rynku pracy.
- (13) Dla dokonania oceny wpływu niniejszej dyrektywy, Komisja i państwa członkowskie powinny nadal współpracować w celu tworzenia porównywalnych statystyk zdezagregowanych według płci.
- (14) Komisja skonsultowała się z partnerami społecznymi w dwuetapowym procesie w odniesieniu do wyzwań związanych z równowagą między życiem zawodowym a prywatnym, zgodnie z art. 154 TFUE. Pomiedzy partnerami społecznymi nie zostało osiągnięte porozumienie w sprawie przystąpienia do negocjacji w odniesieniu do tych zagadnień, w tym do kwestii urlopu rodzicielskiego. Ważne jest jednak podjęcie działań w tym obszarze polegających na unowocześnieniu i dostosowaniu obecnych ram prawnych, z uwzględnieniem wyników tych konsultacji, jak również konsultacji społecznych przeprowadzonych w celu zasięgnięcia opinii zainteresowanych stron i obywateli.

⁽⁴⁾ Dyrektywa 2006/54/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 lipca 2006 r. w sprawie wprowadzenia w życie zasady równości szans oraz równego traktowania kobiet i mężczyzn w dziedzinie zatrudnienia i pracy (Dz.U. L 204 z 26.7.2006, s. 23).

⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/41/UE z dnia 7 lipca 2010 r. w sprawie stosowania zasady równego traktowania kobiet i mężczyzn prowadzących działalność na własny rachunek oraz uchylająca dyrektywę Rady 86/613/EWG (Dz.U. L 180 z 15.7.2010, s. 1).

⁽⁶⁾ Dyrektywa Rady 92/85/EWG z dnia 19 października 1992 r. w sprawie wprowadzenia środków służących wspieraniu poprawy w miejscu pracy bezpieczeństwa i zdrowia pracownic w ciąży, pracownic, które niedawno rodziły, i pracownic karmiących piersią (dziesiąta dyrektywa szczegółowa w rozumieniu art. 16 ust. 1 dyrektywy 89/391/EWG) (Dz.U. L 348 z 28.11.1992, s. 1).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Rady 97/81/WE z dnia 15 grudnia 1997 r. dotycząca Porozumienia ramowego dotyczącego pracy w niepełnym wymiarze godzin zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC) (Dz.U. L 14 z 20.1.1998, s. 9).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Rady 2010/18/UE z dnia 8 marca 2010 r. w sprawie wdrożenia zmienionego porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego zawartego przez BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP i ETUC oraz uchylająca dyrektywę 96/34/WE (Dz.U. L 68 z 18.3.2010, s. 13).

- (15) Dyrektywa 2010/18/UE reguluje urlop rodzicielski w drodze realizacji porozumienia ramowego zawartego między partnerami społecznymi. Niniejsza dyrektywa opiera się na zasadach ustanowionych w dyrektywie 2010/18/UE i uzupełnia je przez wzmocnienie istniejących oraz wprowadzenie nowych praw. Dyrektywę 2010/18/UE należy uchylić i zastąpić ją niniejszą dyrektywą.
- (16) W niniejszej dyrektywie określa się minimalne wymagania dotyczące urlopu ojcowskiego, urlopu rodzicielskiego i urlopu opiekuńczego oraz elastycznej organizacji pracy dla pracowników będących rodzicami lub opiekunów. Ułatwiając takim rodzicom i opiekunom godzenie życia zawodowego z prywatnym, niniejsza dyrektywa powinna przyczynić się do realizacji zapisanych w Traktacie celów równości mężczyzn i kobiet pod względem szans na rynku pracy, równego traktowania w pracy oraz wspierania wysokiego poziomu zatrudnienia w Unii.
- (17) Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich pracowników posiadających umowy o pracę lub będących w innym stosunku pracy, w tym umowy związane z zatrudnieniem lub stosunkami pracy osób pracujących w niepełnym wymiarze czasu pracy, pracowników zatrudnionych na czas określony lub osób zatrudnionych na podstawie umowy z agencją pracy tymczasowej lub pozostających z taką agencją w stosunku pracy, jak przewidziano wcześniej w dyrektywie 2010/18/UE. Biorąc pod uwagę orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (zwanego dalej „Trybunałem Sprawiedliwości”) dotyczące kryteriów ustalania statusu pracownika, to do państw członkowskich należy definiowanie umów o pracę i stosunków pracy.
- (18) Państwa członkowskie posiadają kompetencje do zdefiniowania stanu cywilnego i stanu rodzinnego oraz do ustalenia, które osoby mają być uznawane za rodzica, matkę i ojca.
- (19) Aby zachęcić do równiejszego dzielenia się obowiązkami opiekuńczymi między kobietami i mężczyznami, a także umożliwić wczesne tworzenie więzi między ojcami i dziećmi, należy przyznać prawo do urlopu ojcowskiego ojcom lub – w przypadkach i zakresie przewidzianym w prawie krajowym – równoważnym drugim rodzicom. Taki urlop ojcowski powinien być wykorzystywany w okresie narodzin dziecka i wyraźnie wiązać się z tym wydarzeniem, a jego celem powinno być sprawowanie opieki. Państwa członkowskie mogą przyznać urlop ojcowski również w przypadku narodzin dziecka martwego. Do państw członkowskich należy ustalenie, czy zezwolić na wykorzystanie części urlopu ojcowskiego przed narodzinami dziecka, czy musi on zostać wykorzystany w całości po jego narodzinach, ustalenie okresu, w którym ma on zostać wykorzystany, a także ustalenie, czy i na jakich warunkach należy zezwolić na wykorzystanie urlopu ojcowskiego w niepełnym wymiarze, w naprzemiennych okresach, na przykład przez kilka następujących po sobie dni urlopu, po których następuje okres pracy, lub na innych elastycznych zasadach. Państwa członkowskie mogą doprecyzować, czy urlop ojcowski jest wyrażony w dniach roboczych, tygodniach czy innych jednostkach czasu, biorąc pod uwagę, że dziesięć dni roboczych odpowiada dwóm tygodniom kalendarzowym. Aby uwzględnić różnice między państwami członkowskimi, prawo do urlopu ojcowskiego powinno przysługiwać bez względu na stan cywilny lub rodzinny, określony w prawie krajowym.
- (20) Z uwagi na to, że większość ojców nie korzysta z prawa do urlopu rodzicielskiego lub przekazuje znaczną część uprawnień do swojego urlopu matkom – aby zachęcić ojców do skorzystania z urlopu rodzicielskiego, a jednocześnie utrzymać prawo każdego z rodziców do co najmniej czterech miesięcy urlopu rodzicielskiego, jak przewidziano w dyrektywie 2010/18/UE, niniejsza dyrektywa przedłuża z jednego do dwóch miesięcy minimalny okres urlopu rodzicielskiego, który nie podlega przeniesieniu na drugiego rodzica. Celem zapewnienia, aby co najmniej dwa miesiące urlopu rodzicielskiego były dostępne dla każdego rodzica wyłącznie i aby nie mogły one zostać przeniesione na drugiego z nich, jest zachęcenie ojców do korzystania z przysługującego im prawa do takiego urlopu. Rozwiązanie to również promuje i ułatwia powrót matek na rynek pracy po okresie urlopu macierzyńskiego i rodzicielskiego.
- (21) Niniejsza dyrektywa gwarantuje pracownikom będącym rodzicami, minimalny okres czterech miesięcy urlopu rodzicielskiego. Zachęca się państwa członkowskie do przyznania prawa do urlopu rodzicielskiego wszystkim pracownikom, którzy sprawują obowiązki rodzicielskie zgodnie z prawem krajowym.
- (22) Państwa członkowskie powinny móc wyznaczyć termin na złożenie przez pracownika wniosku do pracodawcy o udzielenie urlopu rodzicielskiego oraz móc zdecydować, czy prawo do urlopu rodzicielskiego uzależnione jest od określonego okresu zatrudnienia. Ze względu na coraz bardziej zróżnicowane ustalenia umowne przy obliczaniu takiego okresu zatrudnienia należy uwzględnić sumę kolejnych okresów zatrudnienia na umowę na czas określony zawartą z tym samym pracodawcą. Aby równoważyć potrzeby pracowników i pracodawców, państwa członkowskie powinny też móc zdecydować, czy zezwolić pracodawcy na odroczenie udzielenia urlopu rodzicielskiego w pewnych okolicznościach, pod warunkiem, że pracodawca przedstawi na piśmie uzasadnienie tego odroczenia.

- (23) Zważywszy, że elastyczność zwiększa prawdopodobieństwo skorzystania przez każdego z rodziców, a w szczególności ojca, z uprawnień do urlopu rodzicielskiego, pracownicy powinni mieć możliwość wystąpienia z wnioskiem o urlop rodzicielski w pełnym lub niepełnym wymiarze czasu pracy, w naprzemiennych okresach, na przykład przez kilka następujących po sobie tygodni urlopu, po których następuje okres pracy, lub na innych elastycznych zasadach. Do pracodawcy powinna należeć decyzja o przyjęciu lub odrzuceniu takiego wniosku o urlop rodzicielski w formach innych niż pełny wymiar czasu pracy. Państwa członkowskie powinny ocenić, czy warunki dostępu do urlopu rodzicielskiego oraz szczegółowe regulacje dotyczące urlopu rodzicielskiego należy dostosować do specjalnych potrzeb rodziców znajdujących się w szczególnie niekorzystnej sytuacji.
- (24) Okres, w którym pracownikom powinno przysługiwać prawo do urlopu rodzicielskiego, powinien być powiązany z wiekiem dziecka. Wiek ten należy ustalić tak, aby umożliwić obojgu rodzicom skuteczne skorzystanie z pełnego prawa do urlopu rodzicielskiego przysługującego im na mocy niniejszej dyrektywy.
- (25) W celu ułatwiania powrotów do pracy po okresie urlopu rodzicielskiego, pracownicy i pracodawcy są zachęceni do utrzymywania dobrowolnych kontaktów podczas takich urlopów, jak również mogą dokonywać ustaleń co do wszelkich odpowiednich środków ułatwiających powrót do miejsca pracy. Decyzję o takim kontakcie i takich ustaleniach podejmują zainteresowane strony, z uwzględnieniem prawa krajowego, układów zbiorowych lub praktyki. Pracownicy powinni być informowani o procedurach awansu i wolnych stanowiskach pracy oraz powinni mieć możliwość uczestniczenia w takich procedurach i ubiegania się o wolne stanowiska pracy.
- (26) Badania wykazują, że w państwach członkowskich, w których znaczną część urlopu rodzicielskiego oferuje się ojcom i w których podczas urlopu pracownikowi wypłacane są wynagrodzenie lub świadczenie o stosunkowo wysokiej stopie kompensacji, ojcowie częściej korzystają z urlopu rodzicielskiego oraz obserwuje się pozytywny trend dotyczący odsetka zatrudnienia wśród matek. W związku z tym zamiast przyznawać wynagrodzenie lub świadczenia z tytułu urlopu ojcowskiego, jak przewidziano w niniejszej dyrektywie, należy zezwolić na dalsze stosowanie takich systemów, o ile spełniają one pewne minimalne kryteria.
- (27) Aby zapewnić mężczyznom i kobietom pełniącym obowiązki opiekuńcze większe możliwości pozostania na rynku pracy, każdy pracownik powinien mieć prawo do urlopu opiekuńczego wynoszącego pięć dni roboczych w roku. Państwa członkowskie mogą zdecydować, że taki urlop może być wykorzystywany w częściach obejmujących od jednego do kilku dni roboczych na konkretny przypadek. Aby uwzględnić rozbieżne systemy krajowe, państwa członkowskie powinny mieć możliwość przyznawania urlopu opiekuńczego w oparciu o okres rozliczeniowy inny niż rok, na osobę potrzebującą opieki lub wsparcia bądź na konkretny przypadek. Ze względu na starzenie się społeczeństwa i wynikające z niego upowszechnianie się ograniczeń związanych z wiekiem przewiduje się stały wzrost zapotrzebowania na opiekę. Państwa członkowskie powinny uwzględniać wzrost zapotrzebowania na opiekę przy opracowywaniu swojej polityki opiekuńczej, również w odniesieniu do urlopu opiekuńczego. Zachęca się państwa członkowskie do rozszerzania prawa do urlopu opiekuńczego na opiekę nad innymi krewnymi, takimi jak dziadkowie i rodzeństwo. Państwa członkowskie mogą wymagać uprzedniego przedstawienia zaświadczenia lekarskiego o potrzebie zapewnienia znacznej opieki lub wsparcia z poważnych powodów medycznych.
- (28) Oprócz prawa do urlopu opiekuńczego przewidzianego w niniejszej dyrektywie wszyscy pracownicy powinni zachować prawo do czasu wolnego od pracy, bez uszczerbku dla nabytych lub nabywanych praw pracowniczych, z powodu działania siły wyższej w pilnych i niespodziewanych sprawach rodzinnych, jak przewidziano w dyrektywie 2010/18/UE, zgodnie z warunkami określonymi przez państwa członkowskie.
- (29) Aby zwiększyć zachęty dla pracowników będących rodzicami, a w szczególności dla mężczyzn, do korzystania z urlopów przewidzianych niniejszą dyrektywą, należy przyznać pracownikom uprawnienia do odpowiedniego świadczenia pieniężnego podczas urlopu.
- (30) Państwa członkowskie powinny zatem ustalić wysokość wynagrodzenia lub świadczenia w odniesieniu do minimalnego okresu urlopu ojcowskiego, która odpowiada co najmniej wysokości krajowego świadczenia chorobowego. Ponieważ przyznanie prawa do urlopu ojcowskiego i do urlopu macierzyńskiego jest środkiem realizacji podobnych celów, a mianowicie budowania więzi między rodzicem a dzieckiem, zachęca się państwa członkowskie do ustanowienia wynagrodzenia lub świadczenia z tytułu urlopu ojcowskiego równego wynagrodzeniu lub świadczeniu przysługującemu z tytułu urlopu macierzyńskiego na poziomie krajowym.
- (31) Państwa członkowskie powinny ustalić wynagrodzenie lub świadczenie z tytułu minimalnej, nieprzenaszalnej części urlopu rodzicielskiego gwarantowanej na mocy niniejszej dyrektywy w odpowiedniej wysokości. Przy określaniu wysokości tego wynagrodzenia lub świadczenia przewidzianego z tytułu minimalnej, nieprzenaszalnej części urlopu rodzicielskiego państwa członkowskie powinny wziąć pod uwagę fakt, że dla rodziny skorzystanie z urlopu rodzicielskiego często oznacza utratę dochodów i że główni żywiciele rodziny mogą skorzystać z prawa do urlopu rodzicielskiego tylko wtedy, jeśli urlop ten jest wystarczająco dobrze wynagradzany, pozwalając na godny poziom życia.

- (32) Chociaż państwa członkowskie mają swobodę decydowania o tym, czy zapewnić wynagrodzenie lub świadczenie z tytułu urlopu opiekuńczego, zachęca się je do wprowadzenia takiego wynagrodzenia lub świadczenia w celu zagwarantowania skutecznego wykorzystywania prawa do takiego urlopu przez opiekunów, w szczególności przez mężczyzn.
- (33) Niniejsza dyrektywa pozostaje bez uszczerbku dla koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego przewidzianej w rozporządzeniach Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004⁽⁹⁾ i (UE) nr 1231/2010⁽¹⁰⁾ oraz w rozporządzeniu Rady (WE) nr 859/2003⁽¹¹⁾. Państwo członkowskie właściwe w kwestii zabezpieczenia społecznego pracownika określone jest przez te rozporządzenia.
- (34) Aby zachęcić pracowników będących rodzicami i opiekunów do pozostania na rynku pracy, pracownikom tym należy dać możliwość dostosowania ich rozkładów pracy do osobistych potrzeb i preferencji. W tym celu i z myślą o potrzebach pracowników powinni oni mieć prawo do wystąpienia z wnioskiem o elastyczną organizację pracy w celu dostosowania swojej organizacji pracy, w tym – tam gdzie jest to możliwe – przez wykorzystanie pracy zdalnej, elastycznych rozkładów czasu pracy lub zmniejszenie wymiaru czasu pracy, tak aby umożliwić im sprawowanie opieki.
- (35) W celu uwzględnienia potrzeb zarówno pracowników, jak i pracodawców, państwa członkowskie powinny mieć możliwość ograniczenia czasu trwania elastycznej organizacji pracy, w tym wszelkiego zmniejszenia wymiaru czasu pracy lub pracy zdalnej. Choć zatrudnienie w niepełnym wymiarze czasu pracy okazało się przydatne, umożliwiając niektórym kobietom pozostanie na rynku pracy po urodzeniu dziecka lub podczas opieki nad krewnymi wymagającymi opieki lub wsparcia, to długie okresy zmniejszonego wymiaru czasu pracy mogą skutkować niższymi składkami na zabezpieczenie społeczne, a zatem ograniczonymi uprawnieniami emerytalno-rentowymi lub ich całkowitym brakiem.
- (36) Rozpatrując wnioski o elastyczną organizację pracy, pracodawca powinien mieć możliwość uwzględnienia między innymi czasu trwania wnioskowanej elastycznej organizacji pracy, jak również swoich środków i możliwości operacyjnych do proponowania takiej organizacji. Pracodawca powinien mieć możliwość podjęcia decyzji o przyjęciu lub odrzuceniu wniosku pracownika o elastyczną organizację pracy. Szczególne okoliczności uzasadniające potrzebę elastycznej organizacji pracy mogą ulec zmianie. Pracownicy powinni zatem mieć nie tylko możliwość powrotu do poprzedniej organizacji pracy po zakończeniu wspólnie uzgodnionego okresu, lecz powinni mieć także możliwość wystąpienia o powrót do tej organizacji wcześniej, gdy wymaga tego zmiana okoliczności.
- (37) Niezależnie od wymogu dokonania oceny, czy warunki dostępu do urlopu rodzicielskiego i szczególne regulacje dotyczące takiego urlopu powinny być dostosowane do szczególnych potrzeb rodziców znajdujących się w wyjątkowo niekorzystnej sytuacji, zachęca się państwa członkowskie do oceny, czy warunki dostępu do urlopu ojcowskiego, urlopu opiekuńczego i elastycznej organizacji pracy oraz szczególne regulacje dotyczące korzystania z tych praw należy dostosować do konkretnych potrzeb, takich jak potrzeby rodziców samotnie wychowujących dzieci, rodziców adopcyjnych, rodziców z niepełnosprawnością, rodziców dzieci z niepełnosprawnością lub przewlekle chorych lub rodziców znajdujących się w szczególnej sytuacji, na przykład związanej z porodami mnogimi i przedwczesnymi.
- (38) Regulacje dotyczące urlopów mają wspierać pracowników będących rodzicami i opiekunów w konkretnym okresie, a ich celem jest utrzymanie i wspieranie nieprzerwanej więzi pracowników z rynkiem pracy. Należy zatem wprowadzić wyraźny przepis chroniący prawa pracownicze pracowników korzystających z urlopów objętych niniejszą dyrektywą. Niniejsza dyrektywa chroni w szczególności prawo pracowników do powrotu na to samo lub równorzędne stanowisko po wykorzystaniu takiego urlopu oraz gwarantuje, że w wyniku skorzystania z niego pracownicy nie będą narażeni na pogorszenie warunków umów o pracę lub stosunków pracy. Pracownicy powinni zachować uprawnienia do odpowiednich praw nabytych lub nabywanych do końca takiego urlopu.

⁽⁹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz.U. L 166 z 30.4.2004, s. 1).

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1231/2010 z dnia 24 listopada 2010 r. rozszerzające rozporządzenie (WE) nr 883/2004 i rozporządzenie (WE) nr 987/2009 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi rozporządzeniami jedynie ze względu na swoje obywatelstwo (Dz.U. L 344 z 29.12.2010, s. 1).

⁽¹¹⁾ Rozporządzenie Rady (WE) nr 859/2003 z dnia 14 maja 2003 r. rozszerzające przepisy rozporządzenia (EWG) nr 1408/71 i rozporządzenia (EWG) nr 574/72 na obywateli państw trzecich, którzy nie są jeszcze objęci tymi przepisami wyłącznie ze względu na ich obywatelstwo (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 1).

- (39) Jak stanowi dyrektywa 2010/18/UE, od państw członkowskich wymaga się określenia statusu umowy o pracę lub stosunku pracy na okres korzystania z urlopu rodzicielskiego. Zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości stosunek pracy między pracownikiem a pracodawcą pozostaje utrzymany w czasie urlopu, a w konsekwencji osoba korzystająca z takiego urlopu pozostaje w tym okresie pracownikiem w rozumieniu prawa Unii. Określając status umowy o pracę lub stosunku pracy na okres korzystania z urlopów objętych niniejszą dyrektywą, w tym w odniesieniu do uprawnień do zabezpieczenia społecznego, państwa członkowskie powinny zatem zapewnić, by stosunek pracy został utrzymany.
- (40) Pracownicy korzystający z prawa do urlopu lub prawa do wystąpienia z wnioskiem o elastyczną organizację pracy, przewidzianych w niniejszej dyrektywie, powinni być chronieni przed dyskryminacją lub wszelkim niekorzystnym traktowaniem z tego powodu.
- (41) Pracownicy korzystający z prawa do urlopu lub prawa do wystąpienia z wnioskiem o elastyczną organizację pracy, przewidzianych w niniejszej dyrektywie, powinni być objęci ochroną przed zwolnieniem z pracy i wszelkimi przygotowaniem do możliwego zwolnienia z pracy z powodu wystąpienia o urlop, skorzystania z takiego urlopu lub wystąpienia z wnioskiem o elastyczną organizację pracy zgodnie z orzecznictwem Trybunału Sprawiedliwości, w tym zgodnie z wyrokiem w sprawie C-460/06 ⁽¹²⁾. Pracownicy, którzy uważają, że zostali zwolnieni z powodu skorzystania z takich praw, powinien mieć możliwość zwrócenia się do pracodawcy z prośbą o przedstawienie należytego uzasadnienia tego zwolnienia. Jeżeli pracownik złożył wniosek o urlop ojcowski, urlop rodzicielski lub urlop opiekuńczy, o których mowa w niniejszej dyrektywie, bądź jeżeli skorzystał z któregoś z nich, pracodawca powinien przedstawić pisemne uzasadnienie zwolnienia takiego pracownika.
- (42) Ciężar dowodu, że zwolnienie z pracy nie nastąpiło z powodu złożenia przez pracownika wniosku o urlop ojcowski, urlop rodzicielski lub urlop opiekuńczy, o których mowa w niniejszej dyrektywie, lub skorzystania z któregoś z tych urlopów powinien spoczywać na pracodawcy, jeżeli pracownik przedstawi przed sądem lub innym właściwym organem fakty, na podstawie których można domniemywać, że został zwolniony z takich powodów.
- (43) Państwa członkowskie powinny ustanowić skuteczne, proporcjonalne i odstrasżające sankcje za naruszanie przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy lub przepisów krajowych już obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy, które dotyczą praw wchodzących w zakres jej stosowania. Takie sankcje mogą obejmować kary administracyjne i finansowe, takie jak grzywny lub wypłatę odszkodowania, a także inne rodzaje sankcji.
- (44) Skuteczne wdrożenie zasad równego traktowania i równych szans wymaga odpowiedniej ochrony sądowej pracowników przed negatywnym traktowaniem lub negatywnymi konsekwencjami wynikającymi ze skargi lub postępowań związanych z prawami objętymi niniejszą dyrektywą. Istnieje możliwość, że ofiary będą się powstrzymywały od wykonywania swoich praw z uwagi na ryzyko odwetu, dlatego należy je chronić przed wszelkim negatywnym traktowaniem podczas wykonywania praw przewidzianych w niniejszej dyrektywie. Taka ochrona jest szczególnie istotna w przypadku przedstawicieli pracowników podczas pełnienia ich funkcji.
- (45) W celu podniesienia poziomu ochrony praw przewidzianych niniejszą dyrektywą krajowe organy do spraw równości powinny być właściwe w sprawach związanych z dyskryminacją wchodzących w zakres stosowania niniejszej dyrektywy, włączając w to zadanie udzielania niezależnej pomocy ofiarom dyskryminacji w odniesieniu do ich skarg.
- (46) Niniejsza dyrektywa ustanawia minimalne wymagania, tym samym pozostawiając państwom członkowskim możliwość wprowadzenia lub utrzymania przepisów korzystniejszych dla pracowników. Umożliwienie jednemu z rodziców przeniesienia na rzecz drugiego rodzica więcej niż dwóch z czterech miesięcy urlopu rodzicielskiego przewidzianego w niniejszej dyrektywie nie stanowi przepisu korzystniejszego dla pracownika niż przepisy minimalne ustanowione w niniejszej dyrektywie. Prawa już nabyte w dniu wejścia w życie niniejszej dyrektywy powinny nadal mieć zastosowanie, chyba że niniejsza dyrektywa zawiera korzystniejsze przepisy. Wdrożenie niniejszej dyrektywy nie powinno zostać wykorzystane do ograniczenia praw istniejących w prawie unijnym, ani nie powinno stanowić ważnej podstawy do obniżenia ogólnego poziomu ochrony przyznanej pracownikom w obszarach objętych niniejszą dyrektywą.

⁽¹²⁾ Wyrok Trybunału Sprawiedliwości z dnia 11 października 2007 r., *Nadine Paquay przeciwko Société d'architectes Hoet + Minne SPRL*, C-460/06, ECLI:EU:C:2007:601.

- (47) W szczególności żaden z przepisów niniejszej dyrektywy nie powinien być interpretowany jako przepis ograniczający prawa przewidziane w dyrektywach 2010/18/UE, 92/85/EWG i 2006/54/WE, w tym w art. 19 dyrektywy 2006/54/WE.
- (48) Mikroprzedsiębiorstwa oraz małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) zdefiniowane w załączniku do zalecenia Komisji 2003/361/WE⁽¹³⁾, które stanowią zdecydowaną większość przedsiębiorstw w Unii, mogą mieć ograniczone zasoby finansowe, techniczne i ludzkie. Przy wdrażaniu niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny unikać nakładania ograniczeń administracyjnych, finansowych lub prawnych, w taki sposób, aby zniechęcało to do tworzenia i rozwijania MŚP lub stanowiło nadmierne obciążenia dla pracodawców. Zachęca się zatem państwa członkowskie do przeprowadzenia dokładnej oceny skutków ich środków transpozycyjnych dla MŚP celem zapewnienia równego traktowania wszystkich pracowników, aby MŚP nie zostały w nieproporcjonalny sposób dotknięte przez te środki, przy czym szczególną uwagę należy zwrócić na mikroprzedsiębiorstwa oraz aby unikać nadmiernego obciążenia administracyjnego. Zachęca się państwa członkowskie do stwarzania zachęt, opracowywania wskazówek i zapewniania doradztwa dla MŚP, aby pomóc im w wypełnianiu ich obowiązków wynikających z niniejszej dyrektywy.
- (49) Każdy rodzaj czasu wolnego od pracy ze względów rodzinnych, w szczególności urlop macierzyński, urlop ojcowski, urlop rodzicielski lub urlop opiekuńczy, przysługujący zgodnie z prawem krajowym lub układami zbiorowymi, powinien być uwzględniany jako spełniający wymagania w zakresie jednego lub większej liczby urlopów przewidzianych w niniejszej dyrektywie i dyrektywie 92/85/EWG, o ile minimalne wymagania tych dyrektyw zostały spełnione i o ile ogólny poziom ochrony pracownikom w dziedzinach nimi objętych nie zostaje zmniejszony. Wdrażając niniejszą dyrektywę, państwa członkowskie nie są zobowiązane do zmiany nazwy lub innych zmian poszczególnych rodzajów urlopów ze względów rodzinnych, które są przewidziane na mocy prawa krajowego lub układów zbiorowych i które są zaliczane na poczet zapewnienia zgodności z niniejszą dyrektywą.
- (50) Państwa członkowskie zachęca się, zgodnie z praktyką krajową, do promowania dialogu społecznego z partnerami społecznymi w celu wspierania godzenia życia zawodowego i prywatnego, w tym poprzez promowanie środków na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym w miejscu pracy, ustanowienie dobrowolnych systemów certyfikacji, zapewnienie szkolenia zawodowego, podnoszenie poziomu świadomości i prowadzenie kampanii informacyjnych. Ponadto zachęca się państwa członkowskie do uczestniczenia w dialogu z odpowiednimi stronami zainteresowanymi, takimi jak organizacje pozarządowe, władze lokalne i regionalne oraz usługodawcy, w celu promowania polityki godzenia życia zawodowego z prywatnym, zgodnie z prawem krajowym i praktyką krajową.
- (51) Należy zachęcać partnerów społecznych do promowania dobrowolnych systemów certyfikacji oceniających równowagę między życiem zawodowym a prywatnym w miejscu pracy.
- (52) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie zapewnienie wprowadzenia w życie zasady równości kobiet i mężczyzn pod względem szans na rynku pracy i traktowania w miejscu pracy w całej Unii, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na ich rozmiary i skutki możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 TUE. Zgodnie z określoną w tym artykule zasadą proporcjonalności dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Przedmiot

Niniejsza dyrektywa ustanawia minimalne wymagania mające na celu osiągnięcie równości kobiet i mężczyzn pod względem szans na rynku pracy i traktowania w miejscu pracy przez ułatwienie pracownikom będącym rodzicami lub opiekunom godzenia życia zawodowego z rodzinnym.

W tym celu niniejsza dyrektywa przewiduje indywidualne prawa związane z:

- a) urlopem ojcowskim, urlopem rodzicielskim i urlopem opiekuńczym;
- b) elastyczną organizacją pracy dla pracowników będących rodzicami lub opiekunów.

⁽¹³⁾ Zalecenie Komisji 2003/361/WE z dnia 6 maja 2003 r. dotyczące definicji mikroprzedsiębiorstw oraz małych i średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 124 z 20.5.2003, s. 36).

Artykuł 2

Zakres stosowania

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do wszystkich pracowników, kobiet i mężczyzn, związanych umową o pracę lub pozostających w innym stosunku pracy określonym przez prawo, układy zbiorowe pracy lub praktykę obowiązującą w poszczególnych państwach członkowskich, przy uwzględnieniu orzecznictwa Trybunału Sprawiedliwości.

Artykuł 3

Definicje

1. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:
 - a) „urlop ojcowski” oznacza urlop z okazji narodzin dziecka dla ojca lub, w przypadku i w zakresie przewidzianym przez prawo krajowe, dla równoważnego drugiego rodzica, w celu sprawowania opieki;
 - b) „urlop rodzicielski” oznacza urlop dla rodziców z powodu narodzin lub przysposobienia dziecka w celu sprawowania opieki nad tym dzieckiem;
 - c) „urlop opiekuńczy” oznacza urlop dla pracowników, umożliwiający zapewnienie osobistej opieki lub wsparcia krewnemu lub osobie zamieszkującej z pracownikiem w tym samym gospodarstwie domowym, którzy wymagają znacznej opieki lub znacznego wsparcia z poważnych względów medycznych, określonych przez poszczególne państwa członkowskie;
 - d) „opiekun” oznacza pracownika zapewniającego osobistą opiekę lub wsparcie krewnemu lub osobie zamieszkującej z pracownikiem w tym samym gospodarstwie domowym, którzy wymagają znacznej opieki lub znacznego wsparcia z poważnych względów medycznych, określonych przez poszczególne państwa członkowskie;
 - e) „krewny” oznacza syna, córkę, matkę, ojca, małżonka (małżonkę) lub partnera (partnerkę) w związku partnerskim, w przypadku gdy prawo krajowe uznaje takie związki partnerskie;
 - f) „elastyczna organizacja pracy” oznacza możliwość dostosowania przez pracownika jego organizacji pracy, w tym przez wykorzystanie pracy zdalnej, elastycznych rozkładów czasu pracy lub zmniejszenie wymiaru czasu pracy.
2. Odniesienie do dni roboczych w art. 4 i 6 rozumie się jako odniesienia do pełnego wymiaru czasu pracy, określonego w danym państwie członkowskie.

Prawo pracownika do urlopu może być ustalane proporcjonalnie do jego czasu pracy, zgodnie z wymiarem czasu pracy określonym w umowie o pracę lub w stosunku pracy.

Artykuł 4

Urlop ojcowski

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby ojcowie lub, w przypadku i w zakresie przewidzianym przez prawo krajowe, równoważni drudzy rodzice, mieli prawo do urlopu ojcowskiego w wymiarze dziesięciu dni roboczych, który przysługuje z okazji narodzin dziecka pracownika. Państwa członkowskie mogą zdecydować, czy zezwalają na wykorzystanie urlopu ojcowskiego częściowo przed narodzinami dziecka, czy tylko po narodzinach dziecka oraz czy zezwalają na wykorzystanie takiego urlopu na elastycznych zasadach.
2. Prawo do urlopu ojcowskiego nie jest uzależnione od wcześniejszego okresu pracy ani stażu pracy.
3. Prawo do urlopu ojcowskiego jest przyznawane niezależnie od stanu cywilnego lub rodzinnego pracownika, określonego w prawie krajowym.

Artykuł 5

Urlop rodzicielski

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby każdy pracownik miał indywidualne prawo do urlopu rodzicielskiego w wymiarze czterech miesięcy do wykorzystania przed osiągnięciem przez dziecko określonego wieku, maksymalnie ośmiu lat, który zostanie określany przez poszczególne państwa członkowskie lub w układach zbiorowych. Wiek ten jest określany mając na uwadze zapewnienie, aby każde z rodziców mogło wykonywać swoje prawo do urlopu rodzicielskiego skutecznie i na równych zasadach.

2. Państwa członkowskie zapewniają, by dwa miesiące urlopu rodzicielskiego nie podlegały przeniesieniu.
3. Państwa członkowskie ustalają rozsądny termin, w jakim pracownik ma wystąpić do pracodawcy z wnioskiem o udzielenie urlopu rodzicielskiego. Państwa członkowskie uwzględniają przy tym potrzeby zarówno pracodawców, jak i pracowników.

Państwa członkowskie zapewniają, aby pracownik wskazał we wniosku o urlop rodzicielski zamierzony początek i koniec urlopu.

4. Państwa członkowskie mogą uzależnić przyznanie prawa do urlopu rodzicielskiego od wcześniejszego okresu pracy lub stażu pracy, przy czym nie mogą one przekroczyć jednego roku. W przypadku kolejnych umów na czas określony w rozumieniu dyrektywy Rady 1999/70/WE⁽¹⁴⁾, zawartych z tym samym pracodawcą, w celu obliczenia wspomnianego okresu pracy lub stażu pracy uwzględnia się sumę tych umów.
5. Państwa członkowskie mogą określić okoliczności, w których pracodawca, po konsultacji przeprowadzonej zgodnie z prawem krajowym, układami zbiorowymi lub praktyką może odroczyć udzielenie urlopu rodzicielskiego o rozsądny okres z tego powodu, że korzystanie z urlopu rodzicielskiego we wskazanym okresie poważnie zakłóciłoby właściwe funkcjonowanie pracodawcy. Pracodawcy przedstawiają na piśmie uzasadnienie takiego odroczenia urlopu rodzicielskiego.
6. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby pracownicy mieli prawo do korzystania z urlopu rodzicielskiego na elastycznych zasadach. Państwa członkowskie mogą określić sposoby dotyczące ich stosowania. Pracodawca rozpatruje takie wnioski i odpowiada na nie, uwzględniając potrzeby zarówno pracodawcy, jak i pracownika. Pracodawca przedstawia na piśmie uzasadnienie każdej odmowy udzielenia zgody na taki wniosek, w rozsądnym terminie od jego otrzymania.
7. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby przy rozpatrywaniu wniosków o urlop rodzicielski w pełnym wymiarze czasu pracy pracodawcy, przed jakimkolwiek odroczeniem zgodnie z ust. 5, oferowali, w miarę możliwości, wykorzystanie urlopu rodzicielskiego na elastycznych zasadach zgodnie z ust. 6.
8. Państwa członkowskie oceniają potrzebę dostosowania warunków dostępu i szczegółowych regulacji dotyczących stosowania urlopu rodzicielskiego do potrzeb rodziców adopcyjnych, rodziców z niepełnosprawnościami oraz rodziców dzieci z niepełnosprawnościami oraz cierpiących na choroby przewlekłe.

Artykuł 6

Urlop opiekuńczy

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby każdy pracownik miał prawo do urlopu opiekuńczego w wymiarze pięciu dni roboczych w roku. Państwa członkowskie mogą określić dodatkowe szczegóły dotyczące zakresu i warunków urlopu opiekuńczego, zgodnie z prawem krajowym lub praktyką. Skorzystanie z tego prawa może być uzależnione od odpowiedniego uzasadnienia, zgodnie z prawem krajowym lub praktyką.
2. Państwa członkowskie mogą przyznawać urlop opiekuńczy w oparciu o okres rozliczeniowy inny niż rok, na osobę potrzebującą opieki lub wsparcia, bądź na konkretny przypadek.

Artykuł 7

Czas wolny od pracy z powodu działania siły wyższej

Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby każdy pracownik miał prawo do czasu wolnego od pracy z powodu działania siły wyższej w pilnych sprawach rodzinnych spowodowanych chorobą lub wypadkiem, jeżeli niezbędna jest natychmiastowa obecność pracownika. Państwa członkowskie mogą ograniczyć prawo pracownika do czasu wolnego od pracy z powodu działania siły wyższej do określonej ilości czasu przypadającej na rok lub na konkretny przypadek.

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Rady 1999/70/WE z dnia 28 czerwca 1999 r. dotycząca Porozumienia ramowego w sprawie pracy na czas określony, zawartego przez Europejską Unię Konfederacji Przemysłowych i Pracodawców (UNICE), Europejskie Centrum Przedsiębiorstw Publicznych (CEEP) oraz Europejską Konfederację Związków Zawodowych (ETUC) (Dz.U. L 175 z 10.7.1999, s. 43).

Artykuł 8

Wynagrodzenie lub świadczenie

1. Zgodnie z krajowymi uwarunkowaniami, takimi jak prawo krajowe, układy zbiorowe lub praktyka, oraz przy uwzględnieniu uprawnień przekazanych partnerom społecznym państwa członkowskie zapewniają, aby pracownicy korzystający z prawa do urlopów przewidzianych w art. 4 ust. 1 lub art. 5 ust. 2, otrzymywali wynagrodzenie lub świadczenie zgodnie z ust. 2 i 3 niniejszego artykułu.
2. W odniesieniu do urlopu ojcowskiego, o którym mowa w art. 4 ust. 1, takie wynagrodzenie lub świadczenie musi gwarantować dochód co najmniej odpowiadający dochodom, które dany pracownik otrzymałby w przypadku przerwy w działalności zawodowej z przyczyn związanych ze swoim stanem zdrowia, z zastrzeżeniem jakichkolwiek ograniczeń określonych w prawie krajowym. Państwa członkowskie mogą uzależnić prawo do wynagrodzenia lub świadczenia od okresu wcześniejszego zatrudnienia, przy czym nie może on przekroczyć sześciu miesięcy bezpośrednio przed przewidywaną datą narodzin dziecka.
3. W odniesieniu do urlopu rodzicielskiego, o którym mowa w art. 5 ust. 2, takie wynagrodzenie lub świadczenie są określane przez państwo członkowskie lub partnerów społecznych i muszą zostać ustalone w taki sposób, aby ułatwić korzystanie z urlopu rodzicielskiego przez oboje rodziców.

Artykuł 9

Elastyczna organizacja pracy

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby pracownicy posiadający dzieci do określonego wieku – co najmniej do ośmiu lat – oraz opiekunowie mieli prawo do występowania z wnioskiem o elastyczną organizację pracy w celu sprawowania opieki. Czas trwania takiej elastycznej organizacji pracy może być w rozsądny sposób ograniczony.
2. Pracodawcy w rozsądnym terminie rozpatrują wnioski o elastyczną organizację pracy, o których mowa w ust. 1, i odpowiadają na nie, uwzględniając potrzeby zarówno pracodawcy, jak i pracownika. Pracodawcy przedstawiają uzasadnienie odmowy udzielenia zgody na taki wniosek lub odroczenia takiej organizacji pracy.
3. W przypadku gdy elastyczna organizacja pracy, o której mowa w ust. 1, jest ograniczona w czasie, pracownik ma prawo powrotu do poprzedniej organizacji pracy po zakończeniu uzgodnionego okresu. Pracownik ma również prawo do wystąpienia z wnioskiem o powrót do poprzedniej organizacji pracy przed końcem uzgodnionego okresu, gdy uzasadnia to zmiana okoliczności. Pracodawca rozpatruje wnioski o wcześniejszy powrót do poprzedniej organizacji pracy i odpowiada na nie, uwzględniając potrzeby zarówno pracodawcy, jak i pracownika.
4. Państwa członkowskie mogą uzależnić przyznanie prawa do występowania z wnioskiem o elastyczną organizację pracy od wcześniejszego okresu pracy lub stażu pracy, przy czym nie mogą one przekroczyć sześciu miesięcy. W przypadku kolejnych umów na czas określony w rozumieniu dyrektywy 1999/70/WE, zawartych z tym samym pracodawcą, w celu obliczenia wspomnianego okresu pracy lub stażu pracy uwzględnia się sumę tych umów.

Artykuł 10

Prawa pracownicze

1. Prawa nabyte lub nabywane przez pracowników w dniu, w którym rozpoczął się urlop przewidziany w art. 4, 5 lub 6 lub czas wolny od pracy przewidziany w art. 7, zostają zachowane do zakończenia tego urlopu lub czasu wolnego od pracy. Po zakończeniu takiego urlopu lub czasu wolnego od pracy prawa te mają zastosowanie, wraz ze wszystkimi zmianami wynikającymi z prawa krajowego, układów zbiorowych lub praktyki.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby po zakończeniu urlopu przewidzianego w art. 4, 5 lub 6 pracownicy byli uprawnieni do powrotu na swoje stanowisko lub na równorzędne stanowisko na warunkach nie mniej korzystnych i do korzystania z wszelkiej poprawy warunków pracy, do której byliby uprawnieni, gdyby nie skorzystali z urlopu.
3. Państwa członkowskie określają status umowy o pracę lub stosunku pracy na okres korzystania z urlopu przewidzianego w art. 4, 5 lub 6 lub czasu wolnego od pracy przewidzianego w art. 7, w tym w odniesieniu do uprawnień do zabezpieczenia społecznego, wraz ze składkami emerytalnymi, a jednocześnie zapewniają utrzymanie stosunku pracy w tym okresie.

*Artykuł 11***Dyskryminacja**

Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zakazania mniej korzystnego traktowania pracowników z powodu wystąpienia przez nich z wnioskiem o urlop przewidziany w art. 4, 5 lub 6 lub skorzystania z takiego urlopu lub wystąpienia przez nich z wnioskiem o czas wolny od pracy przewidziany w art. 7 lub skorzystania z takiego czasu lub z powodu skorzystania przez nich z praw przewidzianych w art. 9.

*Artykuł 12***Ochrona przed zwolnieniem i ciężar dowodu**

1. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zakazania zwalniania oraz wszelkich przygotowań do zwolnienia pracowników z powodu wystąpienia przez nich z wnioskiem o urlop przewidziany w art. 4, 5 lub 6 lub skorzystania z takiego urlopu lub z powodu skorzystania przez nich z prawa do wystąpienia z wnioskiem o elastyczną organizację pracy, o którym mowa w art. 9.
2. Pracownicy, którzy uważają, że zostali zwolnieni z powodu wystąpienia przez nich z wnioskiem o urlop przewidziany w art. 4, 5 lub 6 lub skorzystania z takiego urlopu lub z powodu skorzystania przez nich z prawa do wystąpienia z wnioskiem o elastyczną organizację pracy, o którym mowa w art. 9, mogą zwrócić się do pracodawcy o przedstawienie należycie uzasadnionych powodów zwolnienia. W przypadku zwolnienia pracownika, który wystąpił w wnioskiem o urlop przewidziany w art. 4, 5 lub 6 lub skorzystał z takiego urlopu, pracodawca przedstawia uzasadnienie zwolnienia na piśmie.
3. Państwa członkowskie wprowadzają niezbędne środki w celu zapewnienia, aby w przypadku gdy pracownicy, którzy uważają, że zostali zwolnieni z powodu wystąpienia przez nich z wnioskiem o urlop przewidziany w art. 4, 5 lub 6 lub skorzystania z takiego urlopu, przedstawia przed sądem lub innym właściwym organem fakty, na podstawie których można domniemywać, że zostali zwolnieni z takiego powodu, udowodnienie, że zwolnienie nastąpiło z innych powodów, spoczywa na pracodawcy.
4. Ust. 3 nie stoi na przeszkodzie temu, by państwa członkowskie wprowadziły zasady dowodowe korzystniejsze dla pracowników.
5. Państwa członkowskie nie są zobowiązane do stosowania ust. 3 do postępowań, w których ustalenie stanu faktycznego sprawy należy do sądu lub innego właściwego organu.
6. Ust. 3 nie ma zastosowania do postępowań karnych, chyba że państwa członkowskie postanowią inaczej.

*Artykuł 13***Sankcje**

Państwa członkowskie ustanawiają przepisy dotyczące sankcji mających zastosowanie w przypadku naruszeń przepisów krajowych przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy lub odpowiednich obowiązujących już przepisów dotyczących praw wchodzących w zakres stosowania niniejszej dyrektywy i podejmują wszelkie niezbędne środki w celu zapewnienia ich wykonania. Ustanowione sankcje muszą być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

*Artykuł 14***Ochrona przed negatywnym traktowaniem lub negatywnymi konsekwencjami**

Państwa członkowskie wprowadzają środki niezbędne w celu ochrony pracowników, w tym pracowników będących przedstawicielami pracowników, przed jakimkolwiek negatywnym traktowaniem przez pracodawcę lub negatywnymi konsekwencjami wynikającymi ze skargi złożonej wewnątrz przedsiębiorstwa lub postępowań sądowych w celu wyegzekwowania zgodności z wymogami przewidzianymi w niniejszej dyrektywie.

*Artykuł 15***Organy ds. równości**

Bez uszczerbku dla kompetencji inspektoratów pracy lub innych organów egzekwujących prawa pracownicze, w tym partnerów społecznych, państwa członkowskie zapewniają, aby organ lub organy wyznaczone na podstawie art. 20 dyrektywy 2006/54/WE do celów propagowania, analizy, monitorowania i wspierania równego traktowania wszystkich osób, bez dyskryminacji ze względu na płeć, były właściwe w odniesieniu do spraw związanych z dyskryminacją wchodzących w zakres stosowania niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 16***Poziom ochrony**

1. Państwa członkowskie mogą wprowadzić lub utrzymać przepisy, które są korzystniejsze dla pracowników od tych ustanowionych w niniejszej dyrektywie.
2. Wdrażanie niniejszej dyrektywy nie stanowi podstaw, by uzasadnić obniżenie ogólnego poziomu ochrony pracowników w obszarach objętych zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. Zakaz takiego obniżenia poziomu ochrony pozostaje bez uszczerbku dla prawa państw członkowskich i partnerów społecznych do ustanawiania, w świetle zmieniających się okoliczności, przepisów ustawowych, wykonawczych lub umownych innych niż obowiązujące w dniu 1 sierpnia 2019 r., pod warunkiem że spełnione są minimalne wymagania ustanowione w niniejszej dyrektywie.

*Artykuł 17***Rozpowszechnianie informacji**

Państwa członkowskie zapewniają, aby pracownicy i pracodawcy, w tym pracodawcy będący małymi i średnimi przedsiębiorstwami, na całym obszarze danego państwa byli poinformowani wszelkimi odpowiednimi sposobami o krajowych środkach wdrażania niniejszej dyrektywy oraz o odpowiednich obowiązujących już przepisach dotyczących przedmiotu określonego w art. 1.

*Artykuł 18***Sprawozdawczość i przegląd**

1. Do dnia 2 sierpnia 2027 r. państwa członkowskie przekazują Komisji wszelkie informacje dotyczące wdrożenia niniejszej dyrektywy, niezbędne Komisji do sporządzenia sprawozdania. Informacje te obejmują dostępne zagregowane dane dotyczące korzystania z różnych rodzajów urlopów oraz elastycznej organizacji pracy przez mężczyzn i kobiety zgodnie z niniejszą dyrektywą, w celu umożliwienia właściwego monitorowania i oceny wdrażania niniejszej dyrektywy, w szczególności w odniesieniu do równości płci.
2. Komisja przedkłada sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1, Parlamentowi Europejskiemu i Radzie. W stosownych przypadkach do sprawozdania dołącza się wniosek ustawodawczy.

Do sprawozdania dołącza się także:

- a) analizę wzajemnego oddziaływania między różnymi rodzajami urlopów przewidzianych w niniejszej dyrektywie, jak również innych rodzajów urlopów ze względów rodzinnych, takich jak urlop adopcyjny; oraz
- b) analizę prawa do urlopu ze względów rodzinnych przyznawanego osobom prowadzącym działalność na własny rachunek.

*Artykuł 19***Uchylenie**

1. Dyrektywa 2010/18/UE traci moc ze skutkiem od dnia 2 sierpnia 2022 r. Odesłania do uchylonej dyrektywy traktuje się jako odesłania do niniejszej dyrektywy zgodnie z tabelą korelacji zamieszczoną w załączniku.
2. Niezależnie od uchylenia dyrektywy 2010/18/UE na podstawie ust. 1 niniejszego artykułu każdy okres lub oddzielne kumulujące się okresy urlopu rodzicielskiego wykorzystane lub przeniesione przez pracownika na podstawie tej dyrektywy przed dniem 2 sierpnia 2022 r. mogą zostać odliczone od urlopu rodzicielskiego przysługującego temu pracownikowi na podstawie art. 5 niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 20***Transpozycja**

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawodawcze, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 2 sierpnia 2022 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.
2. Niezależnie od ust. 1 niniejszego artykułu, w odniesieniu do wynagrodzenia lub świadczenia odpowiadającego ostatnim dwóm tygodniom urlopu rodzicielskiego przewidzianego w art. 8 ust. 3, państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 2 sierpnia 2024 r. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.
3. Przyjęte przez państwa członkowskie przepisy, o których mowa w ust. 1 i 2, zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.
4. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.
5. Szczegółowe zasady i sposoby dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy są ustanawiane zgodnie z prawem krajowym, układami zbiorowymi lub praktyką, pod warunkiem że są one zgodne z minimalnymi wymaganiami i celami niniejszej dyrektywy.
6. W celu zachowania zgodności z art. 4, 5, 6 i 8 niniejszej dyrektywy oraz z dyrektywą 92/85/EWG państwa członkowskie mogą uwzględnić jakikolwiek okres czasu wolnego od pracy ze względów rodzinnych, w szczególności urlop macierzyński, urlop ojcowski, urlop rodzicielski oraz urlop opiekuńczy, oraz wynagrodzenie lub świadczenie z tego tytułu, przysługujące na poziomie krajowym, które wykraczają poza minimalne standardy określone w niniejszej dyrektywie lub dyrektywie 92/85/EWG, pod warunkiem że urlopy te spełniają minimalne wymagania dla takiego urlopu oraz gdy ogólny poziom ochrony pracowników w dziedzinach objętych tymi dyrektywami nie ulega zmniejszeniu.
7. W przypadku gdy państwa członkowskie zapewniają wynagrodzenie lub świadczenie w wysokości co najmniej 65 % wynagrodzenia netto pracownika, które może podlegać ograniczeniom, przez co najmniej sześć miesięcy urlopu rodzicielskiego dla każdego z rodziców, mogą one podjąć decyzję o utrzymaniu takiego systemu zamiast wprowadzać wynagrodzenie lub świadczenie, o których mowa w art. 8 ust. 2.
8. Na wspólny wniosek partnerów społecznych państwa członkowskie mogą im powierzyć wdrożenie niniejszej dyrektywy, pod warunkiem, że państwa członkowskie podejmą wszystkie konieczne działania, aby przez cały czas zagwarantować rezultaty, które zakłada niniejsza dyrektywa.

*Artykuł 21***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 22***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

TABELA KORELACJI

Dyrektywa Rady 2010/18/UE	Niniejsza dyrektywa
Klauzula 1 pkt 1	art. 1
Klauzula 1 pkt 2	art. 2
Klauzula 1 pkt 3	art. 2
Klauzula 2 pkt 1	art. 5 ust. 1
Klauzula 2 pkt 2	art. 5 ust. 1 i 2
Klauzula 3 pkt 1 lit. a)	art. 5 ust. 6
Klauzula 3 pkt 1 lit. b)	art. 5 ust. 4
Klauzula 3 pkt 1 lit. c)	art. 5 ust. 5
Klauzula 3 pkt 1 lit. d)	—
Klauzula 3 pkt 2	art. 5 ust. 3
Klauzula 3 pkt 3	art. 5 ust. 8
Klauzula 4 pkt 1	art. 5 ust. 8
Klauzula 5 pkt 1	art. 10 ust. 2
Klauzula 5 pkt 2	art. 10 ust. 1
Klauzula 5 pkt 3	art. 10 ust. 3
Klauzula 5 pkt 4	art. 11
Klauzula 5 pkt 5 akapit pierwszy	art. 10 ust. 3
Klauzula 5 pkt 5 akapit drugi	art. 8 ust. 3
Klauzula 6 pkt 1	art. 9
Klauzula 6 pkt 2	motyw 25
Klauzula 7 pkt 1	art. 7
Klauzula 7 pkt 2	art. 7
Klauzula 8 pkt 1	art. 16 ust. 1
Klauzula 8 pkt 2	art. 16 ust. 2
Klauzula 8 pkt 3	—
Klauzula 8 pkt 4	—
Klauzula 8 pkt 5	—
Klauzula 8 pkt 6	—
Klauzula 8 pkt 7	—

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1159**z dnia 20 czerwca 2019 r.****zmieniająca dyrektywę 2008/106/WE w sprawie minimalnego poziomu wykształcenia marynarzy oraz uchylająca dyrektywę 2005/45/WE w sprawie wzajemnego uznawania świadectw marynarzy wydawanych przez państwa członkowskie****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 100 ust. 2,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,

po konsultacji z Komitetem Regionów,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Istotne znaczenie dla utrzymania i dążenia do zwiększenia wysokiego poziomu bezpieczeństwa morskiego oraz zapobiegania zanieczyszczaniu mórz ma utrzymanie i ewentualne podniesienie poziomu wiedzy i umiejętności marynarzy z Unii poprzez opracowanie szkoleń morskich i wydawanie świadectw marynarzom zgodnie z przepisami międzynarodowymi i z postępem technologicznym, a także podejmowanie dalszych działań na rzecz zwiększenia poziomu umiejętności marynarzy w Europie.
- (2) Szkolenie marynarzy i wydawanie im świadectw jest regulowane na poziomie międzynarodowym przez zmienioną Międzynarodową konwencję o wymaganiach w zakresie wykształcenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht z 1978 r. Międzynarodowej Organizacji Morskiej, z późniejszymi zmianami (zwaną dalej „konwencją STCW”), która była przedmiotem gruntownej zmiany w 2010 r. Zmiany konwencji STCW zostały przyjęte w 2015 r. i dotyczyły wymogów w zakresie wykształcenia i kwalifikacji marynarzy pełniących służbę na statkach objętych Międzynarodowym kodeksem bezpieczeństwa dla statków używających jako paliwa gazów lub innych paliw o niskiej temperaturze zapłonu (zwany dalej „kodeksem IGF”). W 2016 r. przyjęto zmiany konwencji STCW w odniesieniu do wykształcenia i kwalifikacji marynarzy pełniących służbę na statkach pasażerskich i na statkach eksploatowanych na wodach polarnych.
- (3) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/106/WE ⁽³⁾ wprowadza postanowienia konwencji STCW do prawa unijnego. Wszystkie państwa członkowskie są sygnatariuszami konwencji STCW, a zatem ujednolicone wdrożenie ich zobowiązań międzynarodowych można zapewnić przez dostosowanie do konwencji STCW przepisów unijnych w zakresie wykształcenia marynarzy oraz wydawania im świadectw. W związku z tym szereg przepisów dyrektywy 2008/106/WE należy zmienić w celu uwzględnienia najnowszych zmian konwencji STCW dotyczących wykształcenia i kwalifikacji marynarzy pełniących służbę na statkach objętych kodeksem IGF, na statkach pasażerskich i na statkach eksploatowanych na wodach polarnych.
- (4) Kod wykształcenia marynarzy, wydawania im świadectw i pełnienia wacht, przyjęty rezolucją 2 konferencji Stron STCW w 1995 r., w jego aktualnym brzmieniu (zwany dalej „Kodem STCW”) zawiera już wytyczne dotyczące zapobiegania zmęczeniu (sekcja B-VIII/1) oraz dotyczące zdatności do służby (sekcja A-VIII/1). Z myślą o bezpieczeństwie należy wzmocnić wymogi określone w art. 15 dyrektywy 2008/106/WE i przestrzegać ich bez wyjątku, a także należyście uwzględnić te wskazówki

⁽¹⁾ Dz.U. C 110 z 22.3.2019, s. 125.⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 4 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) i decyzja Rady z dnia 6 czerwca 2019 r.⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/106/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie minimalnego poziomu wykształcenia marynarzy (Dz.U. L 323 z 3.12.2008, s. 33).

- (5) Jednym z celów wspólnej polityki transportowej w dziedzinie transportu morskiego jest ułatwienie przemieszczania się marynarzy w obrębie Unii. To przemieszczanie się przyczynia się między innymi do uatrakcyjnienia unijnego sektora transportu morskiego dla przyszłych pokoleń, aby uniknąć sytuacji, w której europejski sektor morski napotka na niedobory wykwalifikowanego personelu dysponującego odpowiednią kombinacją umiejętności i kompetencji. Wzajemne uznawanie świadectw marynarzy wydawanych przez państwa członkowskie ma podstawowe znaczenie dla ułatwienia swobodnego przemieszczania się marynarzy. W świetle zasady dobrej administracji decyzje państw członkowskich dotyczące akceptacji świadectw przeszkolenia wydawanych marynarzom przez inne państwa członkowskie dla potrzeb wydawania krajowych dyplomów powinny opierać się na podstawach, które zainteresowany marynarz może potwierdzić.
- (6) Dyrektywa 2008/106/WE zawiera również scentralizowany system uznawania świadectw marynarzy wydawanych przez państwa trzecie. Ocena w ramach programu sprawności i wydajności regulacyjnej (REFIT) wykazała, że od czasu wprowadzenia scentralizowanego systemu państwa członkowskie osiągnęły znaczne oszczędności. Jednakże ocena ta wykazała również, że jeżeli chodzi o niektóre z uznanych państw trzecich, państwa członkowskie wydały bardzo niewielką liczbę potwierzeń uznania w odniesieniu do dyplomów lub świadectw przeszkolenia wydanych przez te państwa trzecie. W związku z powyższym w celu wydajniejszego wykorzystania dostępnych zasobów ludzkich i finansowych podstawą procedury uznawania państw trzecich powinna być analiza potrzeby takiego uznania, w tym, choć nie tylko, wskazanie szacowanej liczby kapitanów, oficerów i radiooperatorów pochodzących z tego państwa, co do których istnieje prawdopodobieństwo odbywania służby na pokładzie statków pływających pod banderą państw członkowskich. Analiza ta powinna być przekazana do oceny Komitetowi ds. Bezpiecznych Mórz i Zapobiegania Zanieczyszczeniom Morza przez Statki (COSS).
- (7) Biorąc pod uwagę doświadczenia zdobyte podczas stosowania procedury uznawania państw trzecich, w ramach oceny REFIT ustalono, że obecne osiemnastomiesięczne ramy czasowe nie uwzględniają złożoności procesu, który obejmuje kontrolę na miejscu, przeprowadzaną przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego. Uzgodnienia dyplomatyczne niezbędne do zaplanowania i przeprowadzenia takiej kontroli wymagają więcej czasu. Co więcej, osiemnastomiesięczne ramy czasowe nie są wystarczające, w przypadku gdy państwo trzecie musi podjąć działania naprawcze i wprowadzić w systemie prawnym zmiany w celu spełnienia wymogów konwencji STCW. Z powyższych względów termin przyjęcia decyzji Komisji należy wydłużyć z 18 do 24 miesięcy, a w przypadku gdy państwo trzecie musi podjąć szeroko zakrojone działania naprawcze, w tym dokonać zmian przepisów prawnych, termin ten należy jeszcze przedłużyć do 36 miesięcy. Ponadto, aby zachować elastyczność procedury uznawania, należy utrzymać możliwość tymczasowego uznania przez państwo członkowskie przedkładające wniosek systemu obowiązującego w państwie trzecim w zakresie standardów wyszkolenia marynarzy, wydawania im świadectw oraz pełnienia wacht.
- (8) W celu zapewnienia wszystkim marynarzom prawa do godnej pracy i w celu ograniczenia zakłóceń konkurencji na rynku wewnętrznym należy przy przyszłym uznawaniu państw trzecich sprawdzać, czy te państwa trzecie ratyfikowały Konwencję o pracy na morzu z 2006 r.
- (9) W celu dalszego zwiększenia efektywności scentralizowanego systemu uznawania państw trzecich, ponowną ocenę państw trzecich, z których niewiele marynarzy znajduje zatrudnienie na pokładzie statków pływających pod banderą państw członkowskich, należy przeprowadzać w dłuższych odstępach czasu, które należy przedłużyć do dziesięciu lat. Niemniej jednak wspomniany dłuższy okres do dokonania ponownej oceny systemu takich państw trzecich należy połączyć z priorytetowymi kryteriami, w których uwzględnia się kwestie bezpieczeństwa, przy zapewnieniu równowagi między potrzebą efektywności a skutecznym mechanizmem ochronnym w przypadku pogorszenia się jakości wyszkolenia marynarzy w odnośnych państwach trzecich.
- (10) Informacje na temat marynarzy zatrudnionych z państw trzecich stały się dostępne na poziomie unijnym dzięki przekazywaniu przez państwa członkowskie przechowywanych w rejestrach krajowych odnośnych informacji dotyczących wydanych świadectw i potwierzeń. Informacje te należy wykorzystywać do celów statystycznych i kształtowania polityki, w szczególności w celu poprawy wydajności scentralizowanego systemu uznawania państw trzecich. W oparciu o informacje przekazywane przez państwa członkowskie należy ponownie przeanalizować uznanie państw trzecich, z których marynarze nie zostali zatrudnieni na pokładzie statków pływających pod banderą państw członkowskich przez okres co najmniej ośmiu lat. Proces ponownej analizy powinien obejmować możliwość utrzymania lub cofnięcia uznania danego państwa trzeciego. Ponadto informacje przekazywane przez państwa członkowskie należy również wykorzystywać do ustalenia kolejności ponownej oceny uznanych państw trzecich.

- (11) W celu uwzględnienia zmian na poziomie międzynarodowym oraz zapewnienia terminowego dostosowania przepisów unijnych do takich zmian należy przekazać Komisji uprawnienia do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej na potrzeby uwzględnienia zmian konwencji STCW i części A kodu STCW przez aktualizację wymogów technicznych w zakresie wyszkolenia marynarzy i wydawania im świadectw oraz przez dostosowanie wszystkich odpowiednich przepisów dyrektywy 2008/106/WE w odniesieniu do cyfrowych świadectw dla marynarzy. Szczególnie ważne jest, aby w czasie prac przygotowawczych Komisja przeprowadziła stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów, oraz aby konsultacje zostały przeprowadzone zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (*). W szczególności, aby zapewnić udział Parlamentu Europejskiego i Rady na równych zasadach w przygotowaniu aktów delegowanych, instytucje te otrzymują wszystkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji systematycznie biorą udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.
- (12) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania przepisów niniejszej dyrektywy w odniesieniu do uznawania państw trzecich, należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 (†).
- (13) Przepisy dotyczące uznawania kwalifikacji zawodowych zawarte w dyrektywie 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (‡) nie mają zastosowania do uznawania świadectw marynarzy na podstawie dyrektywy 2008/106/WE. Dyrektywa 2005/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (§) regulowała wzajemne uznawanie świadectw marynarzy wydawanych przez państwa członkowskie. Jednakże definicje świadectw marynarzy określone w dyrektywie 2005/45/WE stały się nieaktualne w następstwie dokonanych w 2010 r. zmian konwencji STCW. W związku z tym należy zmienić system wzajemnego uznawania świadectw marynarzy wydawanych przez państwa członkowskie w celu uwzględnienia zmian na poziomie międzynarodowym oraz definicji świadectw marynarzy zawartych w dyrektywie 2008/106/WE. Ponadto w systemie wzajemnego uznawania należy również uwzględnić świadectwa zdrowia marynarzy wydane z upoważnienia państw członkowskich. W celu usunięcia niejasności i ryzyka wystąpienia niespójności między dyrektywami 2005/45/WE i 2008/106/WE wzajemne uznawanie świadectw marynarzy powinno być regulowane wyłącznie dyrektywą 2008/106/WE. Ponadto, aby zmniejszyć obciążenia administracyjne nałożone na państwa członkowskie, elektroniczny system przedstawiania kwalifikacji marynarzy należy wprowadzić, gdy przyjęte zostaną odpowiednie zmiany konwencji STCW.
- (14) Digitalizacja danych wpisuje się w naturalny sposób w postępy technologiczne w zakresie gromadzenia i przekazywania danych, mając na celu przyczynienie się do oszczędności kosztów i efektywnego wykorzystania zasobów ludzkich. Komisja powinna rozważyć środki w celu zwiększenia skuteczności kontroli przeprowadzanej przez państwo portu, w tym, między innymi, ocenę wykonalności i wartości dodanej utworzenia i prowadzenia centralnej bazy danych świadectw marynarzy, która byłaby połączona z bazą danych wyników inspekcji, o której mowa w art. 24 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/16/WE (¶) i z którą połączone będą wszystkie państwa członkowskie. Ta centralna baza danych powinna zawierać wszystkie informacje, o których mowa w załączniku V do dyrektywy 2008/106/WE, dotyczące dyplomów i potwierdzeń poświadczających uznanie świadectw przeszkolenia wydanych zgodnie z przepisami V/1-1 i V/1-2 konwencji STCW.
- (15) Należy wspierać kształcenie i szkolenie europejskich marynarzy na kapitanów i oficerów przez wymiany studentów między instytucjami kształcenia i szkolenia kadr morskich w całej Unii. Aby podtrzymać i rozwijać umiejętności i kwalifikacje marynarzy pracujących pod europejską banderą, niezbędna jest wymiana dobrych praktyk między państwami członkowskimi. Kształcenie i szkolenie marynarzy powinno w pełni korzystać z możliwości oferowanych przez program Erasmus+.

(*) Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.

(†) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

(‡) Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 22).

(§) Dyrektywa 2005/45/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie wzajemnego uznawania świadectw marynarzy wydawanych przez państwa członkowskie oraz zmieniająca dyrektywę 2001/25/WE (Dz.U. L 255 z 30.9.2005, s. 160).

(¶) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/16/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie kontroli przeprowadzanej przez państwo portu (Dz.U. L 131 z 28.5.2009, s. 57).

- (16) Komisja powinna nawiązać dialog z partnerami społecznymi i państwami członkowskimi w celu opracowania – ponad minimalny poziom wykształcenia marynarzy uzgodniony na poziomie międzynarodowym – inicjatyw w zakresie szkolenia morskiego, które mogłyby być wzajemnie uznawane przez państwa członkowskie jako europejskie morskie świadectwa doskonałości. Inicjatywy te powinny być oparte na zaleceniach bieżących projektów pilotażowych i strategii w ramach komisyjnego planu działania na rzecz współpracy sektorowej w zakresie umiejętności oraz powinny być rozwijane zgodnie z tymi zaleceniami.
- (17) W celu zwiększenia jasności i spójności prawa należy uchylić dyrektywę 2005/45/WE.
- (18) Dyrektywę 2008/106/WE należy odpowiednio zmienić,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2008/106/WE

W dyrektywie 2008/106/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 1 dodaje się punkty w brzmieniu:

- „43) »przyjmujące państwo członkowskie« oznacza państwo członkowskie, w którym marynarze ubiegają się o akceptację lub uznanie ich dyplomów, świadectw przeszkolenia lub dokumentów potwierdzających;
- 44) »kodeks IGF« oznacza Międzynarodowy kodeks bezpieczeństwa dla statków używających jako paliwa gazów lub innych paliw o niskiej temperaturze zapłonu, zdefiniowany w prawie II-1/2.29 konwencji SOLAS 74;
- 45) »kodeks polarny« oznacza Międzynarodowy kodeks eksploatacji statków na wodach polarnych zdefiniowany w prawie XIV/1.1 konwencji SOLAS 74;
- 46) »wody polarne« oznaczają wody Arktyki lub obszar Antarktydy zdefiniowane w prawidłach XIV/1.2–XIV/1.4 konwencji SOLAS 74.”;

2) w art. 2 wprowadza się następujące zmiany:

a) część wprowadzająca otrzymuje brzmienie:

„1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do marynarzy określonych w niniejszej dyrektywie, pełniących służbę na pokładzie statków morskich pływających pod banderą państwa członkowskiego z wyjątkiem.”;

b) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Art. 5b ma zastosowanie do marynarzy, którzy posiadają świadectwo wydane przez państwo członkowskie, niezależnie od ich narodowości.”;

3) w art. 5 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust.10 otrzymuje brzmienie:

„10. Z zastrzeżeniem art. 19 ust. 7 wszelkie świadectwa wymagane niniejszą dyrektywą są przechowywane w oryginale, w wersji papierowej lub w postaci cyfrowej, na pokładzie statku, gdzie odbywa służbę posiadacz świadectwa, a ich autentyczność i ważność może zostać sprawdzona zgodnie z procedurą określoną w ust. 12 lit. b) niniejszego artykułu.”;

b) ust. 13 otrzymuje brzmienie:

„13. Gdy odpowiednie zmiany do konwencji STCW i części A kodu STCW odnoszące się do cyfrowych świadectw marynarzy wejdą w życie, Komisja będzie uprawniona do przyjmowania zgodnie z art. 27a aktów delegowanych w celu zmiany niniejszej dyrektywy poprzez dostosowanie wszystkich odpowiednich jej przepisów do tych zmian konwencji STCW i części A kodu STCW, aby poddać digitalizacji świadectwa i potwierdzenia marynarzy.”;

4) art. 5a otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 5a

Informacje udostępniane Komisji

Do celów art. 20 ust. 8 i art. 21 ust. 2 oraz wyłącznie do wykorzystania przez państwa członkowskie i Komisję w kształtowaniu polityki i do celów statystycznych państwa członkowskie przekazują Komisji co roku informacje wymienione w załączniku V do niniejszej dyrektywy na temat dyplomów i potwierdzeń poświadczających uznanie dyplomów. Na zasadzie dobrowolności państwa członkowskie mogą również przekazywać informacje na temat świadectw przeszkolenia wydanych marynarzom zgodnie z rozdziałami II, III i VII załącznika do konwencji STCW, takie jak informacje określone w załączniku V do niniejszej dyrektywy.”;

5) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 5b

Wzajemne uznawanie świadectw marynarzy wydawanych przez państwa członkowskie

1. Każde państwo członkowskie akceptuje świadectwa przeszkolenia i dokumenty potwierdzające wydane przez inne państwo członkowskie lub z jego upoważnienia, w wersji papierowej lub w postaci cyfrowej, w celu zezwolenia marynarzom na pełnienie służby na statkach pływających pod banderą tego państwa członkowskiego.

2. Każde państwo członkowskie uznaje dyplomy wydane przez inne państwo członkowskie lub świadectwa przeszkolenia wydane przez inne państwo członkowskie kapitanom i oficerom zgodnie z przepisami V/1-1 i V/1-2 załącznika I do niniejszej dyrektywy, potwierdzając te dyplomy lub te świadectwa celem poświadczenia ich uznania. Potwierdzenie uznania ogranicza się do charakteru, funkcji i poziomów kompetencji lub przeszkolenia przewidzianego w tym dyplomie lub świadectwie. Potwierdzenie jest wydawane wyłącznie, jeżeli wszystkie wymogi konwencji STCW zostały spełnione, zgodnie z przepisem I/2 pkt 7 konwencji STCW. Formularz potwierdzenia określony jest w sekcji A-I/2 pkt 3 kodu STCW.

3. Każde państwo członkowskie akceptuje, w celu umożliwienia marynarzom pełnienia służby na statkach pływających pod banderą tego państwa członkowskiego, świadectwa zdrowia wydane z upoważnienia innego państwa członkowskiego zgodnie z art. 11.

4. Przyjmujące państwa członkowskie zapewniają, by decyzje, o których mowa w ust. 1, 2 i 3, były wydawane w rozsądnym terminie. Przyjmujące państwa członkowskie także zapewniają, by marynarzom przysługiwało prawo odwołania się od decyzji odmawiającej potwierdzenia lub akceptacji ważnego świadectwa lub dyplomu lub w przypadku braku odpowiedzi, zgodnie z krajowym ustawodawstwem i procedurami, oraz by w odniesieniu do takiego odwołania marynarze korzystali z odpowiedniego doradztwa i pomocy zgodnie z przyjętym krajowym ustawodawstwem i procedurami.

5. Nie naruszając ust. 2 niniejszego artykułu, właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego mogą nałożyć dalsze ograniczenia w zakresie stanowisk, funkcji i poziomów kompetencji lub przeszkolenia w odniesieniu do żeglugi przybrzeżnej, o której mowa w art. 7, lub dyplomów alternatywnych wydanych zgodnie z przepisem VII/1 załącznika I.

6. Nie naruszając ust. 2, przyjmujące państwo członkowskie może, w razie konieczności, zezwolić marynarzowi na pełnienie służby w okresie nieprzekraczającym trzech miesięcy, na statku pływającym pod banderą tego państwa członkowskiego, gdy marynarz ten jest w posiadaniu odpowiedniego i ważnego dyplomu lub świadectwa wydanego i potwierzonego przez inne państwo członkowskie, jednak jeszcze niepotwierzonego do celów uznania przez zainteresowane przyjmujące państwo członkowskie.

W każdej chwili udostępnia się dokument stanowiący dowód złożenia do właściwych organów wniosku o potwierdzenie.

7. Przyjmujące państwo członkowskie zapewnia, aby marynarze ubiegający się o uznanie dyplomów lub świadectw dotyczących funkcji na poziomie zarządzania posiadali odpowiednią wiedzę na temat ustawodawstwa morskiego tego państwa członkowskiego, odnoszącego się do funkcji, do których pełnienia zostali dopuszczeni.”;

6) w art. 12 wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Każdy kapitan, oficer i operator radiowy będący w posiadaniu dyplomu lub świadectwa wydanego lub uznanego na podstawie któregośkolwiek rozdziału załącznika I innego niż prawidło V/3 rozdziału V lub rozdział VI, pełniący służbę morską lub zamierzający do niej powrócić po okresie spędzonym na lądzie, aby w dalszym ciągu kwalifikować się do praktyki morskiej, jest zobowiązany w odstępach czasu nieprzekraczających pięciu lat:

a) spełniać wymogi dotyczące stanu zdrowia określone w art. 11; oraz

b) wykazać ciągłość kompetencji zawodowych zgodnie z sekcją A-I/11 kodu STCW.”;

b) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„2b. Każdy kapitan lub oficer, na potrzeby dalszej praktyki morskiej na statkach eksploatowanych na wodach polarnych, musi spełniać wymogi określone w ust. 1 niniejszego artykułu oraz jest zobowiązany, w odstępach czasu nieprzekraczających pięciu lat, do wykazania ciągłości kompetencji zawodowych w odniesieniu do statków eksploatowanych na wodach polarnych, zgodnie z sekcją A-I/11 pkt 4 kodu STCW.”;

c) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Każde państwo członkowskie porównuje standardy kompetencji wymagane od osób ubiegających się o dyplomy lub świadectwa przeszkolenia wydane do dnia 1 stycznia 2017 r. ze standardami określonymi dla odpowiedniego dyplomu lub świadectwa przeszkolenia w części A kodu STCW oraz określa, w stosunku do osób posiadających takie dyplomy lub świadectwa przeszkolenia, wymóg odbycia odpowiedniego szkolenia przypominającego lub uaktualniającego lub poddania się odpowiedniej ocenie.”;

d) dodaje się ustęp w brzmieniu:

„3a. Każde państwo członkowskie porównuje standardy kompetencji, jakich wymagało od osób pełniących służbę na statkach stosujących paliwa gazowe przed dniem 1 stycznia 2017 r., ze standardami kompetencji określonymi w sekcji A-V/3 kodu STCW oraz w miarę potrzeb określa wymóg podniesienia kwalifikacji przez te osoby.”;

7) art. 19 ust. 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„2. Państwo członkowskie, które zamierza w drodze potwierdzenia uznać dyplomy lub świadectwa przeszkolenia, o których mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, wydane przez państwo trzecie kapitanowi, oficerowi lub radiooperatorowi, w celu zezwolenia mu na pełnienie służby na statkach pływających pod banderą tego państwa członkowskiego, przedkłada Komisji wniosek o uznanie tego państwa trzeciego, wstępną analizę przestrzegania przez to państwo trzecie wymogów konwencji STCW, gromadząc informacje, o których mowa w załączniku II do niniejszej dyrektywy. W ramach tej wstępnej analizy państwo członkowskie przekazuje na poparcie swojego wniosku dalsze informacje dotyczące powodów uznania danego państwa trzeciego.

Po złożeniu takiego wniosku przez państwo członkowskie Komisja bezzwłocznie rozpatruje ten wniosek i podejmuje decyzję, zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 28 ust. 2, o rozpoczęciu oceny systemów szkolenia i wydawania świadectw w państwie trzecim w rozsądnym terminie z należyтым uwzględnieniem terminu określonego w ust. 3 niniejszego artykułu.

W przypadku przyjęcia pozytywnej decyzji o rozpoczęciu oceny Komisja, wspomagana przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego oraz przy ewentualnym udziale państwa członkowskiego przedkładającego wniosek i wszelkich innych zainteresowanych państw członkowskich, gromadzi informacje, o których mowa w załączniku II do niniejszej dyrektywy, oraz dokonuje oceny systemów szkolenia i wydawania świadectw w państwie trzecim, o którego uznanie wpłynął wniosek, w celu sprawdzenia, że dane państwo spełnia wszystkie wymogi konwencji STCW i że przyjęto odpowiednie środki w celu zapobieżenia wydawaniu fałszywych świadectw, oraz bierze pod uwagę, czy ratyfikowało ono Konwencję o pracy na morzu z 2006 r.

3. W przypadku gdy w wyniku oceny, o której mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, Komisja stwierdzi, że wszystkie te wymogi są spełnione, wówczas przyjmuje akty wykonawcze zawierające decyzję o uznaniu państwa trzeciego. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 28 ust. 2, w ciągu 24 miesięcy od złożenia przez państwo członkowskie wniosku, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

W przypadku gdy zainteresowane państwo trzecie musi podjąć szeroko zakrojone działania naprawcze w celu spełnienia wymogów konwencji STCW, w tym dokonać zmian w ustawodawstwie, systemie kształcenia, szkolenia i wydawania świadectw, akt wykonawczy, o którym mowa w akapicie pierwszym niniejszego ustępu, przyjmuje się w ciągu 36 miesięcy od złożenia przez państwo członkowskie wniosku, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu.

Państwo członkowskie przedkładające ten wniosek może zdecydować o uznaniu państwa trzeciego jednostronnie do czasu przyjęcia aktu wykonawczego na podstawie niniejszego ustępu. W przypadku takiego jednostronnego uznania państwo członkowskie powiadamia Komisję o liczbie potwierdzeń uznania wydanych w odniesieniu do dyplomów i świadectw przeszkolenia, o których mowa w ust. 1, wydanych przez państwo trzecie do czasu przyjęcia aktu wykonawczego dotyczącego uznania tego państwa trzeciego.”;

8) w art. 20 dodaje się ustęp w brzmieniu:

„8. W przypadku braku przez okres dłuższy niż osiem lat potwierdzeń uznania wydanych przez państwo członkowskie w odniesieniu do wydanych przez państwo trzecie dyplomów lub świadectw przeszkolenia, o których mowa w art. 19 ust. 1, ponownie analizuje się uznanie dyplomów i świadectw tego państwa. Komisja przyjmuje akty wykonawcze zawierające jej decyzję podjętą po tej ponownej analizie. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 28 ust. 2, po powiadomieniu państw członkowskich, jak również zainteresowanego państwa trzeciego z co najmniej sześciomiesięcznym wyprzedzeniem.”;

9) art. 21 ust. 1 i 2 otrzymują brzmienie:

„1. Państwa trzecie uznane zgodnie z procedurą, o której mowa w art. 19 ust. 3 akapit pierwszy, w tym również te, o których mowa w art. 19 ust. 6, są poddawane ponownej ocenie przez Komisję, wspomaganą przez Europejską Agencję Bezpieczeństwa Morskiego, regularnie i w ciągu co najmniej dziesięciu lat od ostatniej oceny, w celu sprawdzenia, czy spełniają one odpowiednie kryteria określone w załączniku II i czy przyjęto odpowiednie środki w celu zapobieżenia wydawaniu fałszywych świadectw.

2. Komisja dokonuje z pomocą Europejskiej Agencji Bezpieczeństwa Morskiego ponownej oceny państw trzecich na podstawie priorytetowych kryteriów. Te priorytetowe kryteria obejmują:

- a) dane dotyczące efektywności dostarczone w wyniku kontroli przeprowadzonej przez państwo portu na podstawie art. 23;
- b) liczbę potwierdzeń uznania w odniesieniu do dyplomów, lub świadectw przeszkolenia wydanych zgodnie z przepisami V/1-1 i V/1-2 konwencji STCW, wydanych przez dane państwo trzecie;
- c) liczbę instytucji kształcenia i szkolenia morskiego akredytowanych przez dane państwo trzecie;
- d) liczbę zatwierdzonych przez dane państwo trzecie programów szkolenia i rozwoju zawodowego marynarzy;
- e) datę ostatniej oceny Komisji w odniesieniu do danego państwa trzeciego i liczbę niedociągnięć w zakresie kluczowych procesów stwierdzonych podczas tej oceny;
- f) wszelkie istotne zmiany w systemie szkolenia i wydawania świadectw marynarzom w danym państwie trzecim;
- g) całkowitą liczbę marynarzy posiadających dyplom lub świadectwo wydane przez państwo trzecie, odbywających służbę na pokładzie statków pływających pod banderą państw członkowskich oraz poziom wyszkolenia i kwalifikacji tych marynarzy;
- h) informacje, jeżeli są dostępne, dotyczące norm kształcenia i szkolenia w tym państwie trzecim, zapewniane przez odpowiednie organy lub inne zainteresowane strony.

W przypadku nieprzestrzegania przez państwa trzecie wymogów konwencji STCW, zgodnie z art. 20 niniejszej dyrektywy, dokonanie ponownej oceny tego państwa trzeciego uzyskuje pierwszeństwo w stosunku do dokonania ponownej oceny innych państw trzecich.”;

10) art. 25a ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Państwa członkowskie przekazują Komisji informacje, o których mowa w załączniku V, do celów art. 20 ust. 8 i art. 21 ust. 2 oraz do wykorzystania przez państwa członkowskie i Komisję w kształtowaniu polityki.”;

11) art. 26 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 26

Sprawozdanie z oceny

Nie później niż w dniu 2 sierpnia 2024 r. Komisja przekaże Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie oceniające, w tym propozycje działań następczych, które należy podjąć w świetle tej oceny. W sprawozdaniu z oceny Komisja przeanalizuje wdrażanie systemu wzajemnego uznawania dyplomów i świadectw marynarzy wydawanych przez państwa członkowskie oraz wszelkie zmiany w zakresie mających postać cyfrową dyplomów i świadectw marynarzy na poziomie międzynarodowym. W oparciu o zalecenia przekazywane przez partnerów społecznych Komisja oceni także wszelkie zmiany w zakresie przyszłego uznawania europejskich morskich świadectw doskonałości.”;

12) art. 27 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 27

Zmiana

1. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, zgodnie z art. 27a, zmieniających załącznik I do niniejszej dyrektywy i powiązane przepisy niniejszej dyrektywy w celu dostosowania tego załącznika i tych przepisów do nowych zmian konwencji STCW i części A kodu STCW.

2. Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych, zgodnie z art. 27a, zmieniających załącznik V do niniejszej dyrektywy w odniesieniu do szczegółowych i odpowiednich elementów zawartości i szczegółów dotyczących informacji, które muszą być przekazywane przez państwa członkowskie, pod warunkiem że akty te ograniczają się do uwzględnienia zmian do konwencji STCW i części A kodu STCW i respektują gwarancje w zakresie ochrony danych. Takie akty delegowane nie mogą zmieniać przepisów dotyczących anonimizacji danych określonych w art. 25a ust. 3.”;

13) art. 27a otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 27a

Wykonywanie przekazanych uprawnień

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 5 ust. 13 i art. 27, powierza się Komisji na okres pięciu lat od dnia 1 sierpnia 2019 r. Komisja sporządza sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem okresu pięciu lat. Przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem danego okresu.

3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 5 ust. 13 i art. 27, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.

4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.

6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 5 ust. 13 i art. 27 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.”;

14) w załączniku I do dyrektywy 2008/106/WE wprowadza się zmiany zgodnie z załącznikiem do niniejszej dyrektywy.

*Artykuł 2***Uchylenie**

Dyrektywa 2005/45/WE traci moc.

*Artykuł 3***Transpozycja**

1. W terminie do dnia 2 sierpnia 2021 r. państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania przepisów niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie powiadamiają o tym Komisję.

Środki przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określane są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji tekst podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

*Artykuł 4***Wejście w życie**

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

*Artykuł 5***Adresaci**

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

W rozdziale V załącznika I do dyrektywy 2008/106/WE wprowadza się następujące zmiany:

1) prawidło V/2 otrzymuje brzmienie:

„Prawidło V/2

Obowiązkowe wymogi minimalne w zakresie wykształcenia i kwalifikacji kapitanów, oficerów, marynarzy i innych członków załogi na statkach pasażerskich

1. Niniejsze prawidło dotyczy kapitanów, oficerów, marynarzy i innych członków załogi pełniących służbę na statkach pasażerskich uprawiających żeglugę międzynarodową. Państwa członkowskie określają zastosowanie tych wymogów do członków załogi pełniących służbę na statkach pasażerskich uprawiających żeglugę krajową.
2. Przed objęciem obowiązków na statku wszystkie osoby pełniące służbę na statku pasażerskim spełniają wymogi określone w sekcji A-VI/1 punkt 1 kodu STCW.
3. Kapitanowie, oficerowie, marynarze oraz inni członkowie załogi pełniący służbę na statkach pasażerskich odbywają przeszkolenie i przeszkolenie zapoznawcze wymagane w pkt 5–9 poniżej zgodnie z ich stanowiskami, obowiązkami i odpowiedzialnością.
4. Kapitanowie, oficerowie, marynarze i inni członkowie załogi, w stosunku do których istnieje wymóg przeszkolenia zgodnie z pkt 7–9 poniżej, w odstępach czasu nieprzekraczających pięciu lat odbywają odpowiednie przeszkolenie uaktualniające lub są zobowiązani przedstawić dowód uzyskania wymaganego standardu kompetencji w ciągu ostatnich pięciu lat.
5. Członkowie załogi pełniący służbę na statkach pasażerskich odbywają przeszkolenie zapoznawcze na wypadek sytuacji zagrożenia na statku pasażerskim zgodnie z ich stanowiskami, obowiązkami i odpowiedzialnością, jak określono w sekcji A-V/2 pkt 1 kodu STCW.
6. Załoga zajmująca się bezpośrednią obsługą pasażerów w pomieszczeniach pasażerskich na statkach pasażerskich odbywa przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa, określone w sekcji A-V/2 pkt 2 kodu STCW.
7. Kapitanowie, oficerowie, marynarze posiadający kwalifikacje zgodnie z rozdziałami II, III i VII niniejszego załącznika oraz pozostali członkowie załogi, wyznaczeni w rozkładzie alarmowym do pomocy pasażerom w sytuacji zagrożenia na statkach pasażerskich, odbywają przeszkolenie w kierowaniu tłumem na statku pasażerskim, jak określono w sekcji A-V/2 pkt 3 kodu STCW.
8. Kapitanowie, starsi oficerowie mechanicy, starsi oficerowie, drudzy oficerowie mechanicy oraz wszelkie inne osoby wyznaczone w rozkładzie alarmowym, ponoszące odpowiedzialność za bezpieczeństwo pasażerów w sytuacjach zagrożenia na statkach pasażerskich, odbywają zatwierdzone przeszkolenie w zakresie zarządzania kryzysowego i ludzkich zachowań, jak określono w sekcji A-V/2 pkt 4 kodu STCW.
9. Kapitanowie, starsi oficerowie mechanicy, starsi oficerowie, drudzy oficerowie mechanicy oraz wszystkie inne osoby, które ponoszą bezpośrednią odpowiedzialność za zaokrętowanie i wyokrętowanie pasażerów, za ładowanie, wyładowanie i opiekę nad ładunkiem oraz zamykanie otworów kadłubowych na statkach pasażerskich ro-ro, odbywają zatwierdzone przeszkolenie w zakresie bezpieczeństwa pasażerów, ładunku i statku oraz szczelności kadłuba jak określono w sekcji A-V/2 pkt 5 kodu STCW.
10. Państwa członkowskie zapewniają, aby dokumenty potwierdzające ukończenie szkolenia zostały wydane każdej osobie posiadającej kwalifikacje zgodnie z pkt 6–9 niniejszego prawidła.”;

2) dodaje się prawidło w brzmieniu:

„Prawidło V/3

Obowiązkowe wymogi minimalne w zakresie wykształcenia i kwalifikacji kapitanów, oficerów, marynarzy i innych członków załogi na statkach objętych kodeksem IGF

1. Niniejsze prawidło dotyczy kapitanów, oficerów, marynarzy i innych członków załogi pełniących służbę na statkach objętych kodeksem IGF.

2. Przed przejściem obowiązków na statkach objętych kodeksem IGF marynarze odbywają przeszkolenie wymagane w pkt 4–9 poniżej, zgodnie z ich stanowiskami, obowiązkami i odpowiedzialnością.
3. Przed przejściem obowiązków na statku wszyscy marynarze pełniący służbę na statkach objętych kodeksem IGF odbywają odpowiednie przeszkolenie zapoznawcze dotyczące statku i jego wyposażenia, jak określono w art. 14 ust. 1 lit. d) niniejszej dyrektywy.
4. Marynarze, którym wyznaczono obowiązki w zakresie bezpieczeństwa związane z dbaniem o paliwa, stosowaniem ich lub w sytuacji zagrożenia reagowaniem na nie na statkach objętych kodeksem IGF, posiadają świadectwo podstawowego przeszkolenia na potrzeby służby na statkach objętych kodeksem IGF.
5. Każdy kandydat ubiegający się o świadectwo podstawowego przeszkolenia na potrzeby służby na statkach objętych kodeksem IGF odbywa podstawowe przeszkolenie zgodnie z przepisami sekcji A-V/3 pkt 1 kodu STCW.
6. Uznaje się, że marynarze, którym wyznaczono obowiązki w zakresie bezpieczeństwa związane z dbaniem o paliwa, stosowaniem ich lub reagowaniem na zagrożenia związane z paliwami na statkach objętych kodeksem IGF, którzy posiadają kwalifikacje i którym zgodnie z prawidłem V/1-2 pkt 2 i 5 lub prawidłem V/1-2 pkt 4 i 5 wydano świadectwo na zbiornikowce do przewozu gazów skroplonych, spełniają wymogi określone w sekcji A-V/3 pkt 1 kodu STCW w zakresie podstawowego przeszkolenia na potrzeby służby na statkach objętych kodeksem IGF.
7. Kapitanowie, oficerowie mechanicy oraz wszyscy członkowie załogi, którzy ponoszą bezpośrednią odpowiedzialność za dbanie o paliwa i układy paliwowe oraz ich stosowanie na statkach objętych kodeksem IGF, posiadają świadectwo przeszkolenia wyższego stopnia na potrzeby służby na statkach objętych kodeksem IGF.
8. Każdy kandydat ubiegający się o świadectwo przeszkolenia wyższego stopnia na potrzeby służby na statkach objętych kodeksem IGF, będąc w posiadaniu świadectwa przeszkolenia opisanego w pkt 4:
 - 8.1. odbył zatwierdzone przeszkolenie wyższego stopnia na potrzeby służby na statkach objętych kodeksem IGF oraz spełnia standardy kompetencji określone w sekcji A-V/3 pkt 2 kodu STCW; oraz
 - 8.2. odbył zatwierdzoną praktykę morską w wymiarze co najmniej jednego miesiąca, obejmującą co najmniej trzy operacje bunkrowania na statkach objętych kodeksem IGF. Dwie z trzech operacji bunkrowania mogą być zastąpione zatwierdzonym przeszkoleniem na symulatorze w zakresie operacji bunkrowania jako część przeszkolenia określonego w pkt 8.1 powyżej.
9. Uznaje się, że kapitanowie, oficerowie mechanicy oraz wszystkie inne osoby, które ponoszą bezpośrednią odpowiedzialność za dbanie o paliwa i stosowanie ich na statkach objętych kodeksem IGF, którzy posiadają kwalifikacje i którym wydano, według standardów kompetencji określonych w sekcji A-V/1-2 pkt 2 kodu STCW, świadectwo na zbiornikowce do przewozu gazów skroplonych, spełnili wymogi określone w sekcji A-V/3 pkt 2 kodu STCW w zakresie przeszkolenia wyższego stopnia na potrzeby służby na statkach objętych kodeksem IGF, pod warunkiem że również:
 - 9.1. spełnili wymogi określone w pkt 6;
 - 9.2. spełnili wymogi w zakresie bunkrowania określone w pkt 8.2 lub uczestniczyli w przeprowadzeniu trzech operacji ładunkowych na pokładzie zbiornikowca do przewozu gazów skroplonych; oraz
 - 9.3. odbyli praktykę morską w wymiarze trzech miesięcy w ciągu poprzednich pięciu lat na pokładzie:
 - 9.3.1. statków objętych kodeksem IGF;
 - 9.3.2. zbiornikowców do przewozu paliwa objętych kodeksem IGF; lub
 - 9.3.3. statków używających jako paliwa gazów lub innych paliw o niskiej temperaturze zapłonu.
10. Państwa członkowskie zapewniają, by świadectwo przeszkolenia zostało wydane marynarzom, którzy posiadają kwalifikacje zgodnie z pkt 4 lub 7, stosownie do przypadku.
11. Marynarze, którzy posiadają świadectwa przeszkolenia zgodnie z pkt 4 lub 7 powyżej, w odstępach czasu nieprzekraczających pięciu lat odbywają odpowiednie przeszkolenie uaktualniające lub są zobowiązani przedstawić dowód uzyskania wymaganego standardu kompetencji w ciągu ostatnich pięciu lat.

Prawidło V/4

Obowiązkowe wymogi minimalne dotyczące wyszkolenia i kwalifikacji kapitanów i oficerów pokładowych na statkach eksploatowanych na wodach polarnych

1. Kapitanowie, starsi oficerowie oraz oficerowie wachtowi na statkach eksploatowanych na wodach polarnych posiadają świadectwo podstawowego przeszkolenia na potrzeby służby na statkach eksploatowanych na wodach polarnych, zgodnie z wymogami kodeksu polarnego.
 2. Każdy kandydat ubiegający się o świadectwo podstawowego przeszkolenia na potrzeby służby na statkach eksploatowanych na wodach polarnych odbył zatwierdzone przeszkolenie podstawowe na potrzeby służby na statkach eksploatowanych na wodach polarnych oraz spełnia standardy kompetencji określone w sekcji A-V/4 pkt 1 kodu STCW.
 3. Kapitanowie i starsi oficerowie na statkach eksploatowanych na wodach polarnych posiadają świadectwo przeszkolenia wyższego stopnia na potrzeby służby na statkach eksploatowanych na wodach polarnych, zgodnie z wymogami kodeksu polarnego.
 4. Każdy kandydat ubiegający się o świadectwo przeszkolenia wyższego stopnia na potrzeby służby na statkach eksploatowanych na wodach polarnych:
 - 4.1. spełnia wymogi wydania świadectwa podstawowego przeszkolenia na potrzeby służby na statkach eksploatowanych na wodach polarnych;
 - 4.2. odbył zatwierdzoną praktykę morską w wymiarze co najmniej dwóch miesięcy w dziale pokładowym na poziomie zarządzania lub podczas pełnienia wachty na poziomie operacyjnym na wodach polarnych lub inną równoważną zatwierdzoną praktykę morską; oraz
 - 4.3. odbył zatwierdzone przeszkolenie wyższego stopnia na potrzeby służby na statkach eksploatowanych na wodach polarnych oraz spełnia standardy kompetencji określone w sekcji A-V/4 pkt 2 kodu STCW.
 5. Państwa członkowskie zapewniają, by świadectwo przeszkolenia zostało wydane marynarzom, którzy posiadają kwalifikacje zgodnie z pkt 2 lub 4, stosownie do przypadku.
 6. Do dnia 1 lipca 2020 r. marynarze, którzy rozpoczęli zatwierdzoną praktykę morską na statku eksploatowanym na wodach polarnych przed dniem 1 lipca 2018 r., są w stanie wykazać, że spełniają wymogi pkt 2 w wyniku:
 - 6.1. odbycia zatwierdzonej praktyki morskiej na statku eksploatowanym na wodach polarnych lub równoważnej zatwierdzonej praktyki morskiej, pełniąc obowiązki w dziale pokładowym na poziomie operacyjnym lub poziomie zarządzania, przez okres co najmniej trzech miesięcy łącznie w ciągu poprzednich pięciu lat; lub
 - 6.2. ukończeniem szkolenia zorganizowanego zgodnie z wytycznymi szkoleniowymi ustanowionymi przez Międzynarodową Organizację Morską w odniesieniu do statków eksploatowanych na wodach polarnych.
 7. Do dnia 1 lipca 2020 r. marynarze, którzy rozpoczęli zatwierdzoną praktykę morską na statku eksploatowanym na wodach polarnych przed dniem 1 lipca 2018 r., są w stanie wykazać, że spełniają wymogi pkt 4 w wyniku:
 - 7.1. odbycia zatwierdzonej praktyki morskiej na statku eksploatowanym na wodach polarnych lub równoważnej zatwierdzonej praktyki morskiej, pełniąc obowiązki w dziale pokładowym na poziomie zarządzania, przez okres co najmniej trzech miesięcy łącznie w ciągu poprzednich pięciu lat; lub
 - 7.2. ukończenia szkolenia zorganizowanego zgodnie z wytycznymi szkoleniowymi ustanowionymi przez Międzynarodową Organizację Morską w odniesieniu do statków eksploatowanych na wodach polarnych i odbyciu zatwierdzonej praktyki morskiej na statku eksploatowanym na wodach polarnych lub równoważnej zatwierdzonej praktyki morskiej, pełniąc obowiązki w dziale pokładowym na poziomie zarządzania, przez okres co najmniej dwóch miesięcy łącznie w ciągu poprzednich pięciu lat.”.
-

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1160**z dnia 20 czerwca 2019 r.****zmieniająca dyrektywy 2009/65/WE i 2011/61/UE w odniesieniu do transgranicznej dystrybucji prowadzonej przez przedsiębiorstwa zbiorowego inwestowania****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 53 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽²⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Wspólne cele dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE ⁽³⁾ oraz dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE ⁽⁴⁾ obejmują zapewnienie równych warunków działania dla przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania oraz zniesienie ograniczeń w swobodnym przepływie jednostek uczestnictwa i udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania w Unii, przy jednoczesnym zapewnieniu bardziej jednolitej ochrony inwestorów. Choć cele te zostały już w dużej mierze osiągnięte, nadal istnieją pewne bariery, które utrudniają zarządzającym funduszami pełne czerpanie korzyści z rynku wewnętrznego.
- (2) Niniejsza dyrektywa jest uzupełniona rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1156 ⁽⁵⁾. Rozporządzenie to ustanawia dodatkowe przepisy i procedury dotyczące przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) i zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi (ZAFI). Łącznie to rozporządzenie i niniejsza dyrektywa powinny lepiej skoordynować warunki dotyczące zarządzających funduszami prowadzących działalność na rynku wewnętrznym i ułatwiać transgraniczną dystrybucję funduszy, którymi ci zarządzający zarządzają.
- (3) Konieczne jest usunięcie luki w regulacjach i dostosowanie procedury powiadamiania właściwych organów o zmianach dotyczących UCITS do procedury powiadamiania ustanowionej w dyrektywie 2011/61/UE.
- (4) W rozporządzeniu (UE) 2019/1156 wzmocniono przepisy dotyczące informacji reklamowych regulowanych dyrektywą 2009/65/WE i rozszerzono stosowanie tych przepisów na ZAFI, zapewniając tym samym wysoki poziom ochrony inwestorów, niezależnie od rodzaju inwestora. Odpowiednie przepisy dyrektywy 2009/65/WE dotyczące informacji reklamowych i dostępności krajowych przepisów ustawowych i wykonawczych w odniesieniu do uzgodnień dotyczących wprowadzania jednostek uczestnictwa UCITS do obrotu nie są już w związku z tym potrzebne i powinny zostać uchylone.
- (5) Przepisy dyrektywy 2009/65/WE zobowiązujące UCITS do zapewnienia stosownych rozwiązań na rzecz inwestorów, które zostały wprowadzone w niektórych krajowych systemach prawnych, okazały się uciążliwe. Dodatkowo lokalne rozwiązania rzadko są wykorzystywane przez inwestorów w sposób zamierzony w tej dyrektywie. Preferowaną metodą kontaktu między inwestorami a zarządzającymi funduszem stała się bezpośrednia interakcja – drogą elektroniczną bądź telefonicznie, natomiast płatności i umorzenia jednostek uczestnictwa są realizowane innymi kanałami. Chociaż te lokalne rozwiązania są obecnie wykorzystywane do celów administracyjnych, takich jak transgraniczne odzyskiwanie opłat urzędowych, takie kwestie powinny być rozwiązywane za pomocą innych środków, w tym w ramach współpracy między właściwymi organami.

⁽¹⁾ Dz.U. C 367 z 10.10.2018, s. 50.

⁽²⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 16 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 14 czerwca 2019 r.

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/65/WE z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie koordynacji przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych odnoszących się do przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania w zbywalne papiery wartościowe (UCITS) (Dz.U. L 302 z 17.11.2009, s. 32).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/61/UE z dnia 8 czerwca 2011 r. w sprawie zarządzających alternatywnymi funduszami inwestycyjnymi i zmiany dyrektyw 2003/41/WE i 2009/65/WE oraz rozporządzeń (WE) nr 1060/2009 i (UE) nr 1095/2010 (Dz.U. L 174 z 1.7.2011, s. 1).

⁽⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1156 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013, (UE) nr 346/2013 i (UE) nr 1286/2014 (zob. s. 55 niniejszego Dziennika Urzędowego).

W związku z tym należy ustanowić przepisy uaktualniające i precyzujące wymogi w zakresie zapewniania rozwiązań na rzecz inwestorów detalicznych, a państwa członkowskie nie powinny wymagać lokalnej fizycznej obecności do zapewniania takich rozwiązań. W każdym przypadku przepisy powinny zapewniać, by inwestorzy mieli dostęp do informacji, do których są uprawnieni.

- (6) W celu zapewnienia spójnego traktowania inwestorów detalicznych należy zapewnić, aby wymogi dotyczące rozwiązań miały również zastosowanie do ZAFI, jeżeli państwa członkowskie zezwalają im na wprowadzanie do obrotu jednostek uczestnictwa lub udziałów alternatywnych funduszy inwestycyjnych (AFI) wśród inwestorów detalicznych na ich terytoriach.
- (7) Brak jasnych i jednolitych warunków regulujących zaprzestanie wprowadzania do obrotu jednostek uczestnictwa i udziałów UCITS lub AFI w przyjmującym państwie członkowskim prowadzi do niepewności gospodarczej i braku pewności prawa dla zarządzających funduszami. W związku z tym w dyrektywach 2009/65/WE i 2011/61/UE należy określić jasne warunki, na jakich może nastąpić wycofanie powiadomienia o uzgodnieniach dotyczących wprowadzania do obrotu w odniesieniu do niektórych lub wszystkich jednostek uczestnictwa lub udziałów. Warunki te powinny zapewniać równowagę między, z jednej strony, zdolnością przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania lub ich zarządzających do wycofania się z uzgodnień dotyczących wprowadzania do obrotu ich udziałów lub jednostek uczestnictwa w sytuacji, gdy ustanowione warunki są spełnione, oraz, z drugiej strony, interesami inwestorów w takich przedsiębiorstwach.
- (8) Możliwość zaprzestania wprowadzania do obrotu UCITS lub AFI w danym państwie członkowskim nie powinna mieć miejsca kosztem inwestorów ani nie powinna również ograniczać zabezpieczeń, jakimi są oni objęci na mocy dyrektywy 2009/65/WE lub dyrektywy 2011/61/UE, w szczególności jeśli chodzi o ich prawo do dokładnych informacji na temat dalszej działalności tych funduszy.
- (9) Zdarzają się przypadki, gdy ZAFI zamierzający sprawdzić zainteresowanie inwestorów daną koncepcją inwestycyjną bądź strategią inwestycyjną doświadczą rozbieżnego traktowania czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu w różnych krajowych systemach prawnych. Definicja czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu oraz warunki, na jakich są one dozwolone, znacznie się różnią w poszczególnych państwach członkowskich, w których są one dozwolone, podczas gdy w innych państwach członkowskich w ogóle nie istnieje pojęcie czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu. W celu usunięcia tych rozbieżności należy ustanowić ujednoczoną definicję czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu i warunki, na jakich ZAFI z UE mogą podejmować czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu.
- (10) Aby czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu zostały uznane za takie na podstawie dyrektywy 2011/61/UE, powinny być skierowane do potencjalnych inwestorów profesjonalnych i dotyczyć koncepcji inwestycyjnej bądź strategii inwestycyjnej w celu sprawdzenia ich zainteresowania AFI lub subfunduszem, który nie został jeszcze ustanowiony, lub który został ustanowiony, ale nie został jeszcze zgłoszony do celów wprowadzania do obrotu zgodnie z tą dyrektywą. W związku z tym na etapie czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu inwestorzy nie powinni mieć możliwości dokonywania subskrypcji jednostek uczestnictwa ani udziałów AFI oraz nie należy zezwalać na dystrybucję formularzy subskrypcji lub podobnych dokumentów wśród potencjalnych inwestorów profesjonalnych, ani w postaci wstępnej, ani w postaci ostatecznej. ZAFI z UE powinni zapewnić, aby inwestorzy nie nabywali jednostek uczestnictwa ani udziałów w AFI w ramach czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu oraz aby inwestorzy, z którymi nawiązano kontakt w ramach czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, mogli nabywać jednostki uczestnictwa lub udziały w tym AFI wyłącznie poprzez wprowadzanie do obrotu dozwolonego dyrektywą 2011/61/UE.

Każdą subskrypcję jednostek uczestnictwa lub udziałów w AFI, o którym mowa w informacjach przekazanych w kontekście czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, lub AFI ustanowionym w wyniku czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, dokonywaną przez inwestorów profesjonalnych w terminie 18 miesięcy od rozpoczęcia przez ZAFI z UE czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, należy uznać za wynik wprowadzania do obrotu i powinna ona podlegać mającym zastosowanie procedurom powiadamiania, o których mowa w dyrektywie 2011/61/UE. Aby umożliwić właściwym organom krajowym sprawowanie kontroli nad czynnościami poprzedzającymi wprowadzanie do obrotu w ich państwie członkowskim, ZAFI z UE powinien w ciągu dwóch tygodni od rozpoczęcia czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu przesłać właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego nieformalne pismo, w formie papierowej lub elektronicznej, precyzujące m.in. w których państwach członkowskich bierze lub brał on udział w czynnościach poprzedzających wprowadzanie do obrotu, okresy, w jakich następują lub następowały czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, włączając, a w stosownych przypadkach wykaz jego AFI oraz subfunduszy AFI, które podlegają lub podlegały czynnościom poprzedzającym wprowadzanie do obrotu. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI z UE powinny niezwłocznie poinformować właściwe organy państw członkowskich, w których ZAFI z UE prowadzi lub prowadził czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu.

- (11) ZAFI z UE powinni zapewnić, aby ich czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu były odpowiednio udokumentowane.
- (12) Krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do zapewnienia zgodności z dyrektywą 2011/61/UE, a w szczególności ze zharmonizowanymi przepisami dotyczącymi czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, nie powinny w żaden sposób stawiać ZAFI z UE w niekorzystnej sytuacji w porównaniu z ZAFI spoza UE. Odnosi się to zarówno do obecnej sytuacji, w której ZAFI spoza UE nie posiadają praw paszportowych, jak i sytuacji, w której zastosowanie będą miały przepisy w sprawie takiego paszportowania zawarte w dyrektywie 2011/61/UE.

- (13) Aby zapewnić pewność prawa, należy zsynchronizować daty rozpoczęcia stosowania krajowych przepisów ustawowych, wykonawczych i administracyjnych wdrażających niniejszą dyrektywę oraz rozporządzenie (UE) 2019/1156 w odniesieniu do odpowiednich przepisów dotyczących informacji reklamowych i czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu.
- (14) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną państw członkowskich i Komisji z dnia 28 września 2011 r. dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽⁶⁾, państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o transpozycji, jednego lub większej liczby dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione,

PRZYMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2009/65/WE

W dyrektywie 2009/65/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 17 ust. 8 dodaje się akapity w brzmieniu:

„Jeżeli wskutek zmiany, o której mowa w akapicie pierwszym, spółka zarządzająca nie spełniałaby już wymogów niniejszej dyrektywy, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego spółki zarządzającej informują spółkę zarządzającą w terminie 15 dni roboczych od otrzymania wszystkich informacji, o których mowa w akapicie pierwszym, o tym, że nie może ona wprowadzić tej zmiany. W takim przypadku właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego spółki zarządzającej informują właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego spółki zarządzającej.

Jeżeli zmiana, o której mowa w akapicie pierwszym, zostaje wprowadzona po przekazaniu informacji zgodnie z akapitem drugim i wskutek tej zmiany spółka zarządzająca nie spełnia już wymogów niniejszej dyrektywy, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego spółki zarządzającej podejmują wszelkie należyte środki zgodnie z art. 98 oraz niezwłocznie powiadamiają właściwe organy państwa członkowskiego przyjmującego spółki zarządzającej o podjętych środkach.”;

- 2) uchyla się art. 77 rozporządzenia;
- 3) w art. 91 uchyla się ust. 3;
- 4) art. 92 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 92

1. Państwa członkowskie zapewniają, by UCITS udostępniało w każdym państwie członkowskim, w którym zamierza wprowadzać do obrotu swoje jednostki uczestnictwa, rozwiązania umożliwiające realizację następujących zadań:

- a) przetwarzanie zleceń subskrypcji, odkupu i umorzenia oraz dokonywanie innych płatności na rzecz posiadaczy jednostek uczestnictwa dotyczących jednostek uczestnictwa UCITS zgodnie z warunkami określonymi w dokumentach wymaganych na mocy rozdziału IX;
- b) udostępnianie inwestorom informacji o tym, w jaki sposób mogą być składane zlecenia, o których mowa w lit. a), oraz o tym, w jaki sposób dokonywane są płatności z tytułu odkupu i umorzenia;
- c) ułatwienie postępowania z informacjami dotyczącymi wykonywania przez inwestorów praw, które przysługują im z tytułu inwestycji w UCITS, w państwie członkowskim, w którym UCITS jest wprowadzany do obrotu, a także dostęp do procedur i ustaleń, o których mowa w art. 15;
- d) udostępnianie inwestorom informacji i dokumentów wymaganych na mocy rozdziału IX, na warunkach określonych w art. 94, do celów wglądu oraz uzyskania ich kopii;
- e) udostępnianie inwestorom informacji dotyczących zadań, do których realizacji służą te rozwiązania, na trwałym nośniku; oraz
- f) pełnienie funkcji punktu kontaktowego do komunikacji z właściwymi organami.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

2. Państwa członkowskie nie wymagają od UCITS fizycznej obecności w przyjmującym państwie członkowskim lub wyznaczenia strony trzeciej do celów ust. 1.

3. UCITS zapewnia, aby rozwiązania służące wykonywaniu zadań, o których mowa w ust. 1, w tym elektronicznie były dostępne:

- a) w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym UCITS jest wprowadzany do obrotu, lub języku zatwierdzonym przez właściwe organy tego państwa członkowskiego;
- b) przez UCITS we własnym zakresie lub przez stronę trzecią podlegającą przepisom i nadzorowi dotyczącym zadań, które mają być wykonywane, lub łącznie przez spółkę zarządzającą i stronę trzecią..

Na użytek lit. b), w przypadku zadań wykonywanych przez stronę trzecią, wyznaczenie tej strony trzeciej poświadczają pisemna umowa wyszczególniająca, których zadań określonych w ust. 1 nie wykonuje UCITS, oraz zawierająca klauzulę, zgodnie z którą strona trzecia otrzymuje wszystkie odpowiednie informacje i dokumenty od UCITS.”;

5) w art. 93 wprowadza następujące zmiany:

a) w ust. 1 dodaje się akapit w brzmieniu:

„Powiadomienie zawiera również szczegółowe informacje, w tym adres, niezbędne do wystawienia faktury lub przekazania przez właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego należnych opłat urzędowych lub prowizji oraz informacje na temat rozwiązań dotyczących wykonywania zadań, o których mowa w art. 92 ust. 1.”;

b) ust. 8 otrzymuje brzmienie:

„8. W przypadku zmiany informacji w powiadomieniu w formie pisemnej przekazanej zgodnie z ust. 1, lub zmiany dotyczącej kategorii jednostek, które mają być wprowadzane do obrotu, UCITS pisemnie powiadamia o tej zmianie zarówno właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS, jak i przyjmującego państwa członkowskiego UCITS co najmniej 1 miesiąc przed wprowadzeniem tej zmiany.

Jeżeli wskutek zmiany, o której mowa w akapicie pierwszym, UCITS nie spełniałoby już wymogów niniejszej dyrektywy, właściwe organy państwa macierzystego UCITS informują UCITS w terminie 15 dni roboczych od otrzymania wszystkich informacji, o których mowa w akapicie pierwszym, o tym, że nie może ono wprowadzić tej zmiany. W takim przypadku właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS powiadamiają właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego UCITS.

Jeżeli zmiana, o której mowa w akapicie pierwszym, zostaje wprowadzona po przekazaniu informacji zgodnie z akapitem drugim i wskutek tej zmiany UCITS nie spełnia już wymogów niniejszej dyrektywy, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS podejmują wszelkie należyte środki zgodnie z art. 98, w tym, w stosownych przypadkach, wyraźnie zakazują wprowadzania UCITS do obrotu oraz niezwłocznie powiadamiają właściwe organy państwa członkowskiego przyjmującego UCITS o podjętych środkach.”;

6) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 93a

1. Państwa członkowskie zapewniają, by UCITS mogło wycofać powiadomienie o uzgodnieniach dotyczących wprowadzania jednostek uczestnictwa do obrotu, w stosownych przypadkach z uwzględnieniem kategorii jednostek, w państwie członkowskim, w odniesieniu do którego dokonało powiadomienia zgodnie z art. 93, pod warunkiem że są spełnione wszystkie następujące warunki:

- a) zostaje złożona ogólna oferta odkupu lub umorzenia, bez żadnych opłat lub potrąceń, wszystkich takich jednostek uczestnictwa będących w posiadaniu inwestorów w tym państwie członkowskim, jest ona publicznie dostępna przez co najmniej 30 dni roboczych i jest skierowana, bezpośrednio lub za pośrednictwem pośredników finansowych, indywidualnie do wszystkich inwestorów w tym państwie członkowskim, których tożsamość jest znana;
- b) zamiar wycofania się z uzgodnień dotyczących wprowadzania takich jednostek uczestnictwa do obrotu w tym państwie członkowskim zostaje podany do wiadomości publicznej za pomocą publicznie dostępnego nośnika, w tym nośników elektronicznych, zwyczajowo wykorzystywanego do wprowadzania UCITS do obrotu oraz odpowiedniego z punktu widzenia typowego inwestora w UCITS;
- c) stosunki umowne z pośrednikami finansowymi lub przedstawicielami zostają zmienione lub rozwiązane ze skutkiem od daty wycofania powiadomienia, aby zapobiec nowemu lub dalszemu, bezpośredniemu lub pośredniemu oferowaniu lub plasowaniu jednostek uczestnictwa określonych w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2.

W informacjach, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) i b), wyraźnie opisuje się konsekwencje dla inwestorów, jeżeli nie przyjmą oni oferty umorzenia lub odkupu swoich jednostek uczestnictwa.

Informacje, o których mowa w akapicie pierwszym lit. a) i b), są przekazywane w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, które zostało powiadomione przez UCITS zgodnie z art. 93, lub też w języku zatwierdzonym przez właściwe organy tego państwa członkowskiego. Z dniem, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. c), UCITS zaprzestaje nowego lub dalszego, bezpośredniego lub pośredniego oferowania lub plasowania swoich jednostek uczestnictwa, które były przedmiotem wycofania powiadomienia w tym państwie członkowskim.

2. UCITS przedkłada właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego powiadomienie zawierające informacje, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c).

3. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS weryfikują, czy powiadomienie przedłożone przez UCITS zgodnie z ust. 2 jest kompletne. Nie później niż 15 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego powiadomienia właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS przekazują to powiadomienie właściwym organom państwa członkowskiego wskazanego w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, oraz ESMA.

Po przekazaniu powiadomienia zgodnie z akapitem pierwszym właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS niezwłocznie powiadamiają UCITS o tym przekazaniu.

4. UCITS przekazuje inwestorom, którzy utrzymują swoją inwestycję w danym UCITS, a także właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego UCITS informacje wymagane na podstawie art. 68–82 oraz art. 94.

5. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego UCITS przekazują właściwym organom państwa członkowskiego wskazanego w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, informacje na temat zmian w dokumentach, o których mowa w art. 93 ust. 2.

6. Właściwe organy państwa członkowskiego wskazanego w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, mają takie same prawa i obowiązki jak właściwe organy państwa członkowskiego przyjmującego UCITS, określone w art. 21 ust. 2, art. 97 ust. 3 i art. 108. Bez uszczerbku dla innych działań w zakresie monitorowania i uprawnień nadzorczych, o których mowa w art. 21 ust. 2 i art. 97, od daty przekazania zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu właściwe organy państwa członkowskiego wskazanego w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, nie wymagają od zainteresowanych UCITS wykazania zgodności z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi regulującymi wymogi w zakresie wprowadzania do obrotu, o których mowa w art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1156 (*).

7. Na użytek ust. 4 państwa członkowskie zezwalają na korzystanie ze środków elektronicznych lub innych środków porozumiewania się na odległość, pod warunkiem że informacje i środki porozumiewania się są dostępne dla inwestorów w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym inwestor ma miejsce zamieszkania lub siedzibę, lub też w języku zatwierdzonym przez właściwe organy tego państwa członkowskiego.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1156 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013, (UE) nr 346/2013 i (UE) nr 1286/2014 (Dz.U. L 188 z 12.7.2019, s. 55).”;

7) w art. 95 ust. 1 uchyla się lit. a).

Artykuł 2

Zmiany w dyrektywie 2011/61/UE

W dyrektywie 2011/61/UE wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4 ust. 1 dodaje się literę w brzmieniu:

„aea) »czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu« oznaczają bezpośrednie lub pośrednie przekazywanie informacji lub komunikatów na temat strategii inwestycyjnych lub koncepcji inwestycyjnych przez ZAFI z UE lub w jego imieniu potencjalnym inwestorom profesjonalnym mającym miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową w Unii w celu zbadania ich zainteresowania AFI lub subfunduszu, który nie został jeszcze ustanowiony, lub AFI, który został ustanowiony, ale nie został jeszcze zgłoszony na potrzeby wprowadzania do obrotu zgodnie z art. 31 lub 32, w tym państwie członkowskim, w którym potencjalni inwestorzy mają miejsce zamieszkania lub siedzibę statutową, a które to informacje lub komunikaty nie stanowią oferty lub plasowania skierowanych do potencjalnego inwestora w celu inwestowania w jednostki uczestnictwa lub udziały w tym AFI lub subfunduszu.”;

2) na początku rozdziału VI dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 30a

Warunki dotyczące prowadzenia czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu w Unii przez ZAFI z UE

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby uprawniony ZAFI z UE mógł prowadzić w Unii czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, z wyjątkiem sytuacji, gdy informacje przedstawiane potencjalnym inwestorom profesjonalnym:

- a) są wystarczające, aby umożliwić inwestorom zobowiązanie się do nabycia jednostek uczestnictwa lub udziałów konkretnego AFI;
- b) przybierają formę formularzy subskrypcji lub podobnych dokumentów, w postaci wstępnej lub ostatecznej; lub
- c) przybierają formę dokumentów założycielskich, prospektu emisyjnego lub dokumentów ofertowych nieustanowionego jeszcze AFI w postaci ostatecznej.

W przypadku gdy przedstawiany jest projekt prospektu emisyjnego lub dokumentów ofertowych nie mogą one zawierać informacji wystarczających do podjęcia przez inwestorów decyzji inwestycyjnej oraz zawierają jasne stwierdzenie, że:

- a) nie stanowią one oferty ani zaproszenia do subskrypcji jednostek uczestnictwa lub udziałów AFI; oraz
- b) na przedstawionych w nich informacjach nie należy polegać, gdyż są one niekompletne i mogą ulec zmianie.

Państwa członkowskie zapewniają, by od ZAFI z UE nie wymagano powiadamiania właściwych organów o treści lub adresatach czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu ani spełniania warunków lub wymogów innych niż te określone w niniejszym artykule przed podjęciem przez niego czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu.

2. ZAFI z UE zapewniają, by inwestorzy nie nabywali jednostek uczestnictwa ani udziałów w AFI w ramach czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu oraz by inwestorzy, z którymi nawiązano kontakt w ramach czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, nabywali jednostki uczestnictwa lub udziały w tym AFI poprzez wprowadzanie do obrotu dozwolonego na podstawie art. 31 lub 32.

Każdą subskrypcję jednostek uczestnictwa lub udziałów w AFI, o którym mowa w informacjach przekazanych w kontekście czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, lub AFI ustanowionym w wyniku czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, dokonywaną przez inwestorów profesjonalnych, w terminie 18 miesięcy od rozpoczęcia przez ZAFI z UE czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, uznaje się za wynik wprowadzania do obrotu i podlega ona mającym zastosowanie procedurom powiadamiania, o których mowa w art. 31 i 32.

Państwa członkowskie zapewniają, aby ZAFI z UE w ciągu 2 tygodni od rozpoczęcia czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu przesłał właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego nieformalne pismo w formie papierowej lub elektronicznej. W piśmie tym precyzuje się państwa członkowskie oraz okresy, w jakich następują lub następowały czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, krótki opis czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, w tym informacje na temat przedstawionych strategii inwestycyjnych oraz, w stosownych przypadkach, wykaz AFI i subfunduszy AFI, które są lub były przedmiotem czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI z UE niezwłocznie informują właściwe organy państw członkowskich, w których ZAFI z UE prowadzi lub prowadził czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu. Właściwe organy państwa członkowskiego, w którym następują lub następowały czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu, mogą zwrócić się do właściwych organów macierzystego państwa członkowskiego ZAFI z UE o dostarczenie dalszych informacji na temat czynności poprzedzających wprowadzanie do obrotu, które mają lub miały miejsce na jego terytorium.

3. Strona trzecia angażuje się w czynności poprzedzające wprowadzenie do obrotu w imieniu uprawnionego ZAFI z UE tylko wówczas, gdy posiada zezwolenie na prowadzenie działalności jako przedsiębiorstwo inwestycyjne zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE (*), jako instytucja kredytowa zgodnie z dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE (**), jako spółka zarządzająca UCITS zgodnie z dyrektywą 2009/65/WE, jako ZAFI zgodnie z niniejszą dyrektywą, lub występuje w charakterze agenta zgodnie z dyrektywą 2014/65/UE. Taka strona trzecia podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.

4. ZAFI z UE zapewnia, aby czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu były odpowiednio udokumentowane.

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/65/UE z dnia 15 maja 2014 r. w sprawie rynków instrumentów finansowych oraz zmieniająca dyrektywę 2002/92/WE i dyrektywę 2011/61/UE (Dz.U. L 173 z 12.6.2014, s. 349).

(**) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi, zmieniająca dyrektywę 2002/87/WE i uchylająca dyrektywy 2006/48/WE oraz 2006/49/WE (Dz.U. L 176 z 27.6.2013, s. 338).”;

- 3) w art. 32 ust. 7 akapity drugi, trzeci i czwarty otrzymują brzmienie:

„Jeżeli wskutek planowanej zmiany zarządzanie AFI przez ZAFI nie byłoby już zgodne z niniejszą dyrektywą lub ZAFI w inny sposób nie przestrzegałby już niniejszej dyrektywy, stosowne właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI informują ZAFI w terminie 15 dni roboczych od otrzymania wszystkich informacji, o których mowa w akapicie pierwszym, o tym, że nie może on wprowadzić zmiany. W takim przypadku właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI powiadamiają właściwe organy przyjmującego państwa członkowskiego ZAFI.

Jeżeli planowana zmiana jest wprowadzona bez względu na akapit pierwszy i drugi lub jeżeli nastąpiła nieplanowana zmiana, wskutek czego zarządzanie AFI przez ZAFI nie byłoby już zgodne z niniejszą dyrektywą lub ZAFI nie przestrzegałby już niniejszej dyrektywy, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI przyjmują wszystkie należyte środki regulacyjne zgodnie z art. 46, w tym w razie konieczności wyraźny zakaz wprowadzania AFI do obrotu oraz bez zbędnej zwłoki stosownie informują właściwe organy państwa członkowskiego przyjmującego ZAFI.

Jeżeli zmiany nie wpływają na zgodność zarządzania AFI przez ZAFI z niniejszą dyrektywą lub na przestrzeganie przez ZAFI niniejszej dyrektywy, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI w terminie jednego miesiąca informują o tych zmianach właściwe organy państwa członkowskiego przyjmującego ZAFI.”;

- 4) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 32a

Wycofanie powiadomienia o uzgodnieniach dotyczących wprowadzania do obrotu jednostek uczestnictwa lub udziałów niektórych lub wszystkich AFI z UE w państwach członkowskich innych niż macierzyste państwo członkowskie ZAFI

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby ZAFI z UE mógł wycofać powiadomienie o uzgodnieniach dotyczących wprowadzania do obrotu jednostek uczestnictwa lub udziałów niektórych lub wszystkich zarządzanych przez siebie AFI w państwie członkowskim, w odniesieniu do którego dokonał powiadomienia zgodnie z art. 32, w przypadku gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- a) z wyjątkiem AFI typu zamkniętego i funduszy regulowanych rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/760 (*), zostaje złożona ogólna oferta odkupu lub umorzenia, bez żadnych opłat lub potrąceń, wszystkich jednostek uczestnictwa lub udziałów takiego AFI będących w posiadaniu inwestorów w tym państwie członkowskim, jest ona publicznie dostępna przez co najmniej 30 dni roboczych i jest skierowana, bezpośrednio lub za pośrednictwem pośredników finansowych, indywidualnie do wszystkich inwestorów w tym państwie członkowskim, których tożsamość jest znana;
- b) zamiar wycofania się z uzgodnień dotyczących wprowadzania jednostek uczestnictwa lub udziałów niektórych lub wszystkich zarządzanych przez siebie AFI do obrotu w tym państwie członkowskim zostaje podany do wiadomości publicznej za pomocą publicznie dostępnego nośnika, w tym nośników elektronicznych, zwyczajowo wykorzystywanego do celów wprowadzania AFI do obrotu oraz odpowiedniego z punktu widzenia typowego inwestora w AFI;
- c) stosunki umowne z pośrednikami finansowymi lub przedstawicielami zostają zmienione lub rozwiązane ze skutkiem od daty wycofania powiadomienia, aby zapobiec nowemu lub dalszemu, bezpośredniemu lub pośredniemu oferowaniu lub plasowaniu jednostek uczestnictwa lub udziałów określonych w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2.

Z dniem, o którym mowa w akapicie pierwszym lit. c), ZAFI zaprzestaje nowego lub dalszego, bezpośredniego lub pośredniego oferowania lub plasowania jednostek uczestnictwa lub udziałów zarządzanego przez siebie AFI w państwie członkowskim, w stosunku do którego dokonało powiadomienia, zgodnie z ust. 2.

2. ZAFI przedkłada właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego powiadomienie zawierające informacje, o których mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. a), b) i c).

3. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI weryfikują, czy powiadomienie przedłożone przez ZAFI zgodnie z ust. 2 jest kompletne. Nie później niż 15 dni roboczych od dnia otrzymania kompletnego powiadomienia właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI przekazują to powiadomienie właściwym organom państwa członkowskiego wskazanego w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2, oraz ESMA.

Po przekazaniu powiadomienia zgodnie z akapitem pierwszym właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI niezwłocznie powiadamiają ZAFI o tym przekazaniu.

Przez okres 36 miesięcy od daty, o której mowa w ust. 1 akapit pierwszy lit. c), ZAFI nie angażuje się w czynności poprzedzające wprowadzanie do obrotu jednostek uczestnictwa lub udziałów AFI z UE, o których mowa w powiadomieniu, lub w odniesieniu do podobnych strategii inwestycyjnych lub koncepcji inwestycyjnych, w państwie członkowskim wskazanym w powiadomieniu, o którym mowa w ust. 2.

4. ZAFI przekazuje inwestorom, którzy utrzymują swoją inwestycję w AFI z UE, a także właściwym organom macierzystego państwa członkowskiego ZAFI informacje wymagane na podstawie art. 22 i 23.

5. Właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI przekazują właściwym organom państwa członkowskiego wskazanego w powiadomieniu, o których mowa w ust. 2, informacje na temat zmian w dokumentacji i informacjach, o których mowa w załączniku IV lit. b)–f).

6. Właściwe organy państwa członkowskiego wskazanego w powiadomieniu, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, mają takie same prawa i obowiązki jak właściwe organy państwa członkowskiego przyjmującego ZAFI, określone w art. 45.

7. Bez uszczerbku dla innych uprawnień nadzorczych, o których mowa w art. 45 ust. 3, od daty przekazania zgodnie z ust. 5 niniejszego artykułu właściwe organy państwa członkowskiego wskazanego w powiadomieniu, o których mowa w ust. 2, nie wymagają od zainteresowanych ZAFI wykazania zgodności z krajowymi przepisami ustawowymi, wykonawczymi i administracyjnymi regulującymi wymogi w zakresie wprowadzania do obrotu, o których mowa w art. 5 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1156 (**).

8. Państwa członkowskie zezwalają na korzystanie z wszelkich środków elektronicznych lub innych środków porozumiewania się na odległość do celów ust. 4.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/760 z dnia 29 kwietnia 2015 r. w sprawie europejskich długoterminowych funduszy inwestycyjnych (Dz.U. L 123 z 19.5.2015, s. 98).

(**) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1156 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ułatwienia transgranicznej dystrybucji przedsiębiorstw zbiorowego inwestowania oraz zmiany rozporządzeń (UE) nr 345/2013, (UE) nr 346/2013 i (UE) nr 1286/2014 (Dz.U. L 188 z 12.7.2019, s. 55).;

5) w art. 33 ust. 6 akapit drugi i trzeci otrzymują brzmienie:

„Jeżeli wskutek planowanej zmiany zarządzanie AFI przez ZAFI nie byłoby już zgodne z niniejszą dyrektywą lub ZAFI w inny sposób nie przestrzegałby już niniejszej dyrektywy, stosowne właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI informują ZAFI w terminie 15 dni roboczych od otrzymania wszystkich informacji, o których mowa w akapicie pierwszym, o tym, że nie może on wprowadzić zmiany.

Jeżeli planowana zmiana jest wprowadzona bez względu na akapit pierwszy i drugi lub jeżeli nastąpiła nieplanowana zmiana, wskutek czego zarządzanie AFI przez ZAFI nie byłoby już zgodne z niniejszą dyrektywą lub ZAFI nie przestrzegałby już niniejszej dyrektywy, właściwe organy macierzystego państwa członkowskiego ZAFI przyjmują wszystkie należyte środki regulacyjne zgodnie z art. 46 oraz bez zbędnej zwłoki stosownie powiadamiają właściwe organy państwa członkowskiego przyjmującego ZAFI.”;

6) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 43a

Rozwiązania dostępne dla inwestorów detalicznych

1. Nie naruszając art. 26 rozporządzenia (UE) 2015/760, państwa członkowskie zapewniają, aby ZAFI udostępnił, w każdym państwie członkowskim, w którym zamierza wprowadzać do obrotu jednostki uczestnictwa lub udziały AFI wśród inwestorów detalicznych, rozwiązania służące wykonywaniu następujących zadań:

a) przetwarzanie składanych przez inwestorów zleceń subskrypcji, płatności, odkupu i umorzenia dotyczących jednostek uczestnictwa lub udziałów AFI zgodnie z warunkami określonymi w dokumentach AFI;

b) udostępnianie inwestorom informacji o tym, w jaki sposób mogą być składane zlecenia, o których mowa w lit. a), oraz o tym, w jaki sposób dokonywane są płatności z tytułu odkupu i umorzenia;

- c) ułatwienie postępowania z informacjami dotyczącymi wykonywania przez inwestorów praw, które przysługują im z tytułu inwestycji w AFI, w państwie członkowskim, w którym AFI jest wprowadzany do obrotu;
- d) udostępnianie inwestorom, do wglądu oraz w sposób umożliwiający uzyskanie kopii, informacji i dokumentów zgodnie z art. 22 i 23;
- e) udostępnianie inwestorom informacji dotyczących zadań, do których realizacji służą te rozwiązania, na trwałym nośniku zdefiniowanym w art. 2 ust. 1 lit. m) dyrektywy 2009/65/WE; oraz
- f) działanie jako punkt kontaktowy do komunikacji z właściwymi organami.

2. Państwa członkowskie nie wymagają od ZAFI fizycznej obecności w przyjmującym państwie członkowskim ani wyznaczenia strony trzeciej na potrzeby ust. 1.

3. ZAFI zapewnia, aby rozwiązania służące wykonywaniu zadań, o których mowa w ust. 1, w tym elektronicznie, były dostępne:

- a) w języku urzędowym lub jednym z języków urzędowych państwa członkowskiego, w którym AFI jest wprowadzany do obrotu, lub też języku zatwierdzonym przez właściwe organy tego państwa członkowskiego;
- b) przez ZAFI we własnym zakresie, przez stronę trzecią podlegającą przepisom i nadzorowi dotyczącym zadań, które mają być wykonywane, lub łącznie przez ZAFI i stronę trzecią.

Na potrzeby lit. b), w przypadku zadań wykonywanych przez stronę trzecią, wyznaczenie tej strony trzeciej poświadcza pisemna umowa wyszczególniająca, których zadań, o których mowa w ust. 1 nie wykonuje ZAFI, oraz zawierająca postanowienie, zgodnie z którym strona trzecia otrzymuje wszystkie odpowiednie informacje i dokumenty od ZAFI.”;

7) dodaje się artykuł w brzmieniu:

„Artykuł 69a

Ocena systemu paszportu

Przed wejściem w życie aktów delegowanych, o których mowa w art. 67 ust. 6, na mocy których mają zastosowanie przepisy określone w art. 35 i art. 37–41, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie uwzględniające wyniki oceny systemu paszportu określonego w niniejszej dyrektywie, w tym rozszerzenie tego systemu na ZAFI spoza UE. Do tego sprawozdania w razie potrzeby dołącza się wniosek ustawodawczy.”;

8) w załączniku IV dodaje się punkty w brzmieniu:

- „i) niezbędne szczegółowe dane, w tym adres do fakturowania lub komunikowania należnych opłat urzędowych lub prowizji nakładanych przez właściwe organy w przyjmującym państwie członkowskim;
- j) informacje dotyczące rozwiązań dotyczących wykonywania zadań, o których mowa w art. 43a.”.

Artykuł 3

Transpozycja

1. Państwa członkowskie przyjmują i publikują, najpóźniej do dnia 2 sierpnia 2021 r., krajowe przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy. Niezwłocznie przekazują Komisji tekst tych przepisów.

Państwa członkowskie stosują te przepisy od dnia 2 sierpnia 2021 r.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty najważniejszych przepisów prawa krajowego w dziedzinie objętej zakresem niniejszej dyrektywy.

Artykuł 4

Ocena

Do dnia 2 sierpnia 2024 r. Komisja, w oparciu o konsultacje publiczne oraz w świetle wymiany opinii z ESMA i właściwymi organami, przeprowadza ocenę stosowania niniejszej dyrektywy. Do dnia 2 sierpnia 2025 r. Komisja przedstawia sprawozdanie dotyczące stosowania niniejszej dyrektywy.

Artykuł 5

Przegląd

Do dnia 2 sierpnia 2023 r. Komisja przedstawia sprawozdanie, w którym dokonuje oceny m.in. korzyści z harmonizacji przepisów mających zastosowanie do spółek zarządzających UCITS sprawdzających zainteresowanie inwestorów konkretną koncepcją inwestycyjną lub strategią inwestycyjną, oraz stwierdza, czy w tym celu niezbędne jest wprowadzenie zmian do dyrektywy 2009/65/WE.

Artykuł 6

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 7

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY (UE) 2019/1161**z dnia 20 czerwca 2019 r.****zmieniająca dyrektywę 2009/33/WE w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 192 ust. 1,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego ⁽¹⁾,uwzględniając opinię Komitetu Regionów ⁽²⁾,stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą ⁽³⁾,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Zgodnie z konkluzjami Rady Europejskiej z 23–24 października 2014 r., Unia jest zaangażowana w działania na rzecz zrównoważonego, konkurencyjnego, bezpiecznego i niskoemisyjnego systemu energetycznego. W komunikacie Komisji z dnia 22 stycznia 2014 r. pt. „Ramy polityczne na okres 2020–2030 dotyczące klimatu i energii” określono ambitne zobowiązania Unii dotyczące dalszego zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych do 2030 r. o co najmniej 40 % w porównaniu z rokiem 1990, zwiększenia udziału energii ze źródeł odnawialnych w energii zużywanej do co najmniej 27 %, uzyskania oszczędności energii na poziomie co najmniej 27 %, a także poprawy bezpieczeństwa energetycznego, konkurencyjności i zrównoważonego rozwoju Unii. Od tego czasu w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 ⁽⁴⁾ ustalono udział energii ze źródeł odnawialnych w zużyciu końcowym energii brutto w Unii do 2030 r. na poziomie co najmniej 32 %, a w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2002 ⁽⁵⁾ wyznaczono Unii nowy poziom docelowy w zakresie efektywności energetycznej do 2030 r. wynoszący co najmniej 32,5 %.
- (2) W komunikacie z dnia 20 lipca 2016 r. zatytułowanym „Europejska strategia na rzecz mobilności niskoemisyjnej” Komisja ogłosiła, że w celu wypełnienia zobowiązań Unii podjętych podczas 21. Konferencji Stron Ramowej Konwencji Narodów Zjednoczonych w Sprawie Zmian Klimatu, która odbyła się w Paryżu w 2015 r., proces dekarbonizacji sektora transportu musi zostać przyspieszony, a w związku z tym emisje gazów cieplarnianych i emisje zanieczyszczeń powietrza pochodzące z transportu będą musiały być konsekwentnie ograniczane do zera do połowy tego stulecia. Ponadto, emisje zanieczyszczeń powietrza pochodzące z transportu, które są szkodliwe dla zdrowia i środowiska, powinny niezwłocznie zostać znacznie zmniejszone. Można to osiągnąć za pomocą wielu różnych inicjatyw politycznych, w tym za pomocą działań wspierających przejście na transport publiczny oraz poprzez wykorzystanie zamówień publicznych do promowania ekologicznie czystych pojazdów.
- (3) W komunikacie z dnia 31 maja 2017 r. zatytułowanym „Europa w ruchu. Program działań na rzecz sprawiedliwego społecznie przejścia do czystej, konkurencyjnej i opartej na sieci mobilności dla wszystkich” Komisja podkreśliła, iż zwiększenie produkcji i upowszechnianie ekologicznie czystych pojazdów, infrastruktury paliw alternatywnych i nowoczesnych usług systemowych wykorzystujących cyfryzację i automatyzację w Unii przynosi obywatelom Unii, państwom członkowskim i branżom przemysłowym różnorodne korzyści. Korzyści te obejmują bezpieczne i sprawne rozwiązania w zakresie mobilności oraz ograniczenie narażenia na szkodliwe emisje zanieczyszczeń. Ponadto, jak stwierdzono w orędziu o stanie Unii z dnia 13 września 2017 r., jednym z głównych celów dla Unii jest objęcie pozycji światowego lidera w dziedzinie dekarbonizacji.

⁽¹⁾ Dz.U. C 262 z 25.7.2018, s. 58.⁽²⁾ Dz.U. C 387 z 25.10.2018, s. 70.⁽³⁾ Stanowisko Parlamentu Europejskiego z dnia 18 kwietnia 2019 r. (dotychczas nieopublikowane w Dzienniku Urzędowym) oraz decyzja Rady z dnia 13 czerwca 2019 r.⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).⁽⁵⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2002 z dnia 11 grudnia 2018 r. zmieniająca dyrektywę 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 210).

- (4) Jak zapowiedziano w odnośnym komunikacie Komisji „Europa w ruchu”, niniejsza dyrektywa stanowi część drugiego pakietu wniosków, który ma wnieść wkład w unijne działania na rzecz mobilności niskoemisyjnej. Ten pakiet, przedstawiony w komunikacie Komisji z dnia 8 listopada 2017 r. zatytułowanym „Osiągnięcie mobilności niskoemisyjnej – Unia Europejska, która chroni naszą planetę, wzmacnia pozycję konsumentów oraz broni swojego przemysłu i pracowników”, obejmuje połączenie środków po stronie podaży i popytu, których celem jest wprowadzenie Unii na drogę mobilności niskoemisyjnej oraz wzmocnienie konkurencyjności unijnego ekosystemu mobilności. Promowaniu ekologicznie czystych pojazdów powinien towarzyszyć dalszy rozwój transportu publicznego, ponieważ jest to jeden ze sposobów na zmniejszenie natężenia ruchu, a w konsekwencji redukcję emisji i poprawę jakości powietrza.
- (5) Innowacje w zakresie nowych technologii przyczyniają się do zmniejszenia emisji CO₂, zanieczyszczeń z pojazdów i do ograniczenia zanieczyszczenia powietrza i zanieczyszczenia hałasem, wspierając przy tym proces dekarbonizacji sektora transportu. Większe upowszechnienie niskoemisyjnych i zeroemisyjnych pojazdów drogowych spowoduje zmniejszenie emisji CO₂ i emisji niektórych zanieczyszczeń (pyłu zawieszonego, tlenków azotu i węglowodorów niemetanowych), a tym samym przyczyni się do poprawy jakości powietrza w miastach i na innych zanieczyszczonych obszarach, i jednocześnie będzie sprzyjać konkurencyjności i wzrostowi unijnego przemysłu na rosnącym globalnym rynku pojazdów niskoemisyjnych i zeroemisyjnych. Komisja powinna realizować działania polityczne wspierające upowszechnianie takich nowych technologii w przemyśle i zwiększające zdolności produkcyjne w tym zakresie we wszystkich państwach członkowskich, aby przyczynić się do stworzenia równych warunków działania i zrównoważonego rozwoju we wszystkich państwach członkowskich.
- (6) Prognozy rynkowe wskazują na dalszy spadek cen zakupu ekologicznie czystych pojazdów. Niższe koszty eksploatacji i utrzymania już obecnie przyczyniają się do konkurencyjnego całkowitego kosztu własności. Oczekiwane obniżenie cen zakupu przyczyni się do dalszego ograniczenia barier w dostępności na rynku i upowszechnienia ekologicznie czystych pojazdów w następnej dekadzie.
- (7) Pomimo że Unia jest jednym z wiodących regionów w zakresie badań i ekoinnowacji o wysokiej wartości, najwięksi producenci autobusów elektrycznych o napędzie akumulatorowym i akumulatorów mają siedziby w regionie Azji i Pacyfiku. Podobnie rozwój sytuacji na światowym rynku bateryjnych pojazdów elektrycznych jest sterowany przez rynki w Chinach i Stanach Zjednoczonych. Ambitna polityka Unii w zakresie zamówień na ekologicznie czyste pojazdy przyczyni się do stymulowania innowacji oraz dalszego promowania konkurencyjności i wzrostu unijnego przemysłu na rozwijających się globalnych rynkach ekologicznie czystych pojazdów i powiązanej infrastruktury technologicznej. Jak zauważono w komunikacie z dnia 3 października 2017 r. zatytułowanym „Skuteczne zamówienia publiczne dla Europy”, Komisja będzie nadal liderem w dążeniu do zapewnienia równych warunków działania i wspierania lepszego dostępu do rynków zamówień publicznych w państwach trzecich, w tym w celu zakupu, leasingu, wynajmu lub dzierżawy z opcją zakupu pojazdów transportu drogowego.
- (8) Zważywszy na to, że według danych za 2018 r. wydatki publiczne na towary, roboty budowlane i usługi stanowią w przybliżeniu 16 % PKB, instytucje publiczne poprzez swoją politykę udzielania zamówień publicznych mogą rozwijać i wspierać rynki innowacyjnych towarów i usług. Aby osiągnąć ten cel, dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE⁽⁶⁾ powinna określać jasne i przejrzyste wymogi, w tym jasne długoterminowe cele w zakresie zamówień, a także prostą metodę ich obliczania. W dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE⁽⁷⁾ i 2014/25/UE⁽⁸⁾ określono minimalne przepisy dotyczące zamówień publicznych, które koordynują sposób, w jaki instytucje zamawiające i określone podmioty zamawiające dokonują zamówień na roboty budowlane, dostawy i usługi. W szczególności w dyrektywach tych ustanowiono ogólne progi pieniężne określające, które zamówienia publiczne mają być objęte unijnym prawodawstwem w zakresie zamówień publicznych. Progi te mają również zastosowanie do dyrektywy 2009/33/WE.
- (9) Do wprowadzenia pojazdów napędzanych paliwami alternatywnymi niezbędna jest dostępność wystarczającej infrastruktury ładowania i uzupełniania paliwa. W dniu 8 listopada 2017 r. Komisja przyjęła plan działania na rzecz wspierania przyspieszonego rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych w Unii, obejmujący większe wsparcie wprowadzania infrastruktury publicznej za pomocą funduszy unijnych, co przyczyni się do stworzenia korzystniejszych warunków przejścia na ekologicznie czyste pojazdy, w tym w transporcie publicznym. Do dnia 31 grudnia 2020 r. Komisja dokona przeglądu wdrożenia dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE⁽⁹⁾ i przedłoży wniosek ustawodawczy w celu jej zmiany, jeżeli na podstawie tego przeglądu uzna to za konieczne.

⁽⁶⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego (Dz.U. L 120 z 15.5.2009, s. 5).

⁽⁷⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

⁽⁸⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

⁽⁹⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (Dz.U. L 307 z 28.10.2014, s. 1).

- (10) Dyrektywa 2009/33/WE uzupełnia horyzontalne przepisy Unii dotyczące zamówień publicznych i dodaje kryteria zrównoważonego rozwoju, a tym samym ma na celu pobudzenie rynku ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego. Komisja przeprowadziła w 2015 r. ocenę *ex post* dyrektywy 2009/33/WE i stwierdziła, że dyrektywa ta nie pobudziła rozwoju rynku ekologicznie czystych pojazdów w całej Unii, w szczególności ze względu na mankamenty związane z jej zakresem stosowania oraz przepisami dotyczącymi zakupu pojazdów. W wyniku tej oceny stwierdzono, że jej wpływ na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń powietrza, a także wpływ na promowanie konkurencyjności, był bardzo ograniczony.
- (11) W przeprowadzonej przez Komisję ocenie skutków rewizji dyrektywy 2009/33/WE podkreślono korzyści związane ze zmianą ogólnego podejścia do zarządzania procesem udzielania zamówień na ekologicznie czyste pojazdy na poziomie Unii. Ustanowienie minimalnych poziomów docelowych w zakresie zamówień może skutecznie pomóc w osiągnięciu celu, jakim jest promowanie i stymulowanie rozwoju rynku ekologicznie czystych pojazdów w porównaniu z wariantem internalizacji kosztów zewnętrznych w ramach ogólnego procesu decyzyjnego w kwestii zamówień; podkreślono jednocześnie znaczenie uwzględnienia aspektów środowiskowych we wszystkich decyzjach dotyczących zamówień. Średnioterminowe i długoterminowe korzyści dla obywateli Unii i unijnych przedsiębiorstw w pełni uzasadniają takie podejście, o ile pozostawia ono instytucjom zamawiającym i podmiotom zamawiającym wystarczający margines elastyczności co do wyboru technologii, jakie mają być stosowane.
- (12) Rozszerzenie zakresu dyrektywy 2009/33/WE poprzez włączenie praktyk takich jak leasing, wynajem i dzierżawa z opcją zakupu pojazdów, a także zamówienia na niektóre usługi zapewnia uwzględnienie wszystkich odpowiednich praktyk udzielania zamówień. Do usług objętych zakresem niniejszej dyrektywy, takich jak usługi w zakresie publicznego transportu drogowego, usługi w zakresie specjalistycznego transportu drogowego osób, nieregularny transport osób, a także specjalne usługi doręczania przesyłek pocztowych i paczek oraz usługi wywozu odpadów, należy zaliczyć usługi, w których pojazdy wykorzystywane do świadczenia tych usług należą do kategorii pojazdów objętych niniejszą dyrektywą, i które stanowią główny element zamówienia. Usługi te powinny być identyfikowane za pomocą ich odpowiednich kodów Wspólnego Słownika Zamówień wymienionych w załączniku. Przepisów niniejszej dyrektywy nie należy stosować z mocą wsteczną do obowiązujących umów.
- (13) Istnieje szerokie poparcie ze strony kluczowych zainteresowanych stron dla wprowadzenia definicji „ekologicznie czystych pojazdów” uwzględniającej wymogi dotyczące zmniejszenia emisji gazów cieplarnianych i emisji zanieczyszczeń powietrza z pojazdów lekkich. Aby zapewnić odpowiednie zachęty do promowania rozwoju rynku pojazdów niskoemisyjnych i zeroemisyjnych w Unii, przepisy dotyczące udzielania zamówień publicznych wprowadzane niniejszą dyrektywą powinny być dopasowane do definicji pojazdów zeroemisyjnych i niskoemisyjnych przewidzianej w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/631⁽¹⁰⁾. Działania prowadzone na podstawie niniejszej dyrektywy przyczynią się do spełnienia wymogów norm określonych w rozporządzeniu (UE) 2019/631. Aby poprawić jakość powietrza, ekologicznie czyste pojazdy powinny osiągać lepsze wyniki w porównaniu z minimalnymi wymogami dla tlenków azotu (NO_x) i dla drobnych cząstek - Liczba Cząstek (PN) określonymi zgodnie z obowiązującymi dopuszczalnymi wartościami emisji w rzeczywistych warunkach jazdy (RDE). Oprócz pojazdów zeroemisyjnych istnieje obecnie niewiele pojazdów lekkich, których emisje zanieczyszczeń powietrza nie przekraczają 80 % obecnie dopuszczalnych wartości emisji. Oczekuje się jednak, że liczba takich pojazdów wzrośnie w nadchodzących latach, zwłaszcza liczba pojazdów hybrydowych typu plug-in. Bardziej ambitne podejście w kwestii zamówień publicznych może stanowić istotną dodatkową zachętę dla rynku.
- (14) Ekologicznie czyste pojazdy ciężkie należy zdefiniować biorąc pod uwagę zużycie paliw alternatywnych, zgodnie z dyrektywą 2014/94/UE. W przypadku gdy w zamawianych pojazdach mają być stosowane biopaliwa ciekłe, paliwa syntetyczne lub parafinowe, instytucje zamawiające i podmioty zamawiające muszą zapewnić – za pomocą obowiązkowych klauzul umownych lub równie skutecznych środków w ramach procedury udzielania zamówień publicznych – aby w pojazdach tych były używane tylko takie paliwa. Chociaż paliwa te mogą zawierać dodatki paliwowe, jak ma to na przykład miejsce w przypadku paliwa na bazie etanolu do dostosowanych silników Diesla (ED95), nie powinny one być mieszane z paliwami kopalnymi.
- (15) W celu poprawy jakości powietrza w gminach konieczne jest odnowienie floty transportowej poprzez wprowadzenie ekologicznie czystych pojazdów. Ponadto zasady gospodarki o obiegu zamkniętym wymagają przedłużania cyklu życia produktu. W związku z tym pojazdy, które spełniają wymogi dotyczące ekologicznie czystych pojazdów lub pojazdów zeroemisyjnych w wyniku modernizacji, powinny również być zaliczane na poczet osiągnięcia odnośnych minimalnych poziomów docelowych w zakresie zamówień publicznych.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/631 z dnia 17 kwietnia 2019 r. określające normy emisji CO₂ dla nowych samochodów osobowych i dla nowych lekkich pojazdów użytkowych oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 443/2009 i (UE) nr 510/2011 (Dz.U. L 111 z 25.4.2019, s. 13).

- (16) Pojazdy lekkie i pojazdy ciężkie wykorzystywane są do różnych celów, a poziom dojrzałości rynku jest inny w obu przypadkach i dlatego korzystne byłoby uwzględnienie tych różnic w przepisach dotyczących zamówień publicznych. W ocenie skutków uznano, że rynki niskoemisyjnych i zeroemisyjnych autobusów miejskich charakteryzują się większą dojrzałością, podczas gdy rynki niskoemisyjnych i zeroemisyjnych pojazdów ciężarowych znajdują się na wcześniejszym etapie rozwoju. Ze względu na ograniczony stopień dojrzałości rynku autokarów niskoemisyjnych i zeroemisyjnych, stosunkowo ograniczoną rolę zamówień publicznych w tym segmencie rynku oraz szczególne wymogi operacyjne autokary nie powinny być objęte zakresem stosowania niniejszej dyrektywy. Zgodnie z podejściem przyjętym w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 661/2009⁽¹⁾ oraz w Regulaminie 107 Europejskiej Komisji Gospodarczej Organizacji Narodów Zjednoczonych (EKG ONZ) pojazdy kategorii M₃ z miejscami dla stojących pasażerów, umożliwiające częste przemieszczanie się pasażerów, uznaje się za autobusy, natomiast pojazdy kategorii M₃ posiadające bardzo ograniczone miejsce dla stojących pasażerów lub nieposiadające go wcale uznaje się za autokary. Z uwagi na bardzo ograniczony rynek autobusów dwupokładowych oraz ich szczególne ograniczenia związane z projektowaniem, w pierwszym okresie odniesienia objętym niniejszą dyrektywą należy stosować niższe minimalne poziomy docelowe w zakresie zamówień na pojazdy zeroemisyjne należące do tej kategorii pojazdów ciężkich w państwach członkowskich, w których znaczną część zamówień publicznych stanowią autobusy dwupokładowe.
- (17) Aby uniknąć nakładania nieproporcjonalnych obciążeń na organy publiczne i wykonawców, państwa członkowskie powinny mieć możliwość zwolnienia z wymogów niniejszej dyrektywy zamówień publicznych na niektóre pojazdy o szczególnych cechach związanych z ich wymogami operacyjnymi. Należą do nich pojazdy opancerzone, karetki pogotowia, karawany, pojazdy kategorii M₁ przystosowane do przewozu wózków inwalidzkich, żurawie samojezdne, pojazdy zaprojektowane i skonstruowane do używania głównie na budowach lub w kamieniołomach, w obiektach portowych lub lotniskowych, a także pojazdy specjalnie zaprojektowane i skonstruowane lub przystosowane do użytku sił zbrojnych, ochrony ludności, straży pożarnej oraz służb odpowiedzialnych za utrzymanie porządku publicznego. Takie przystosowanie może dotyczyć instalacji specjalistycznego sprzętu łączności lub świateł ostrzegawczych. Wymogi przewidziane w niniejszej dyrektywie nie powinny mieć zastosowania do pojazdów, które są zaprojektowane i skonstruowane specjalnie do wykonywania prac i nie nadają się do przewozu pasażerów ani do przewozu towarów. Należą do nich pojazdy przeznaczone do utrzymania dróg, takie jak pługi śnieżne.
- (18) Ustanowienie minimalnych poziomów docelowych w zakresie zamówień na ekologicznie czyste pojazdy, które mają zostać osiągnięte na poziomie państw członkowskich w dwóch okresach odniesienia kończących się w 2025 r. i w 2030 r., powinno przyczynić się do pewności odnośnie do polityki prowadzonej względem rynków, na których konieczne są inwestycje w zakresie mobilności niskoemisyjnej i zeroemisyjnej. Minimalne poziomy docelowe wspierają tworzenie rynku ekologicznie czystych pojazdów w całej Unii. Te poziomy docelowe przewidują czas na dostosowanie procesów udzielania zamówień publicznych i wysyłają jasny sygnał rynkowi. Ponadto wprowadzenie wymogu, aby połowa minimalnego poziomu docelowego w odniesieniu do autobusów zamawianych w tych okresach odniesienia była zrealizowana w drodze zamówień na autobusy zeroemisyjne, wzmacnia zobowiązanie do dekarbonizacji sektora transportu. Należy zauważyć, że trolejbusy uznawane są za autobusy zeroemisyjne, pod warunkiem że napędzane są wyłącznie energią elektryczną lub korzystają wyłącznie z zeroemisyjnego mechanizmu napędowego, gdy nie są podłączone do trakcji, w przeciwnym razie nadal są uznawane za ekologicznie czyste pojazdy. W ocenie skutków zauważono, że państwa członkowskie w coraz większym stopniu ustalają krajowe poziomy docelowe w zależności od zdolności ekonomicznych oraz wagi problemu. Należy ustalić różne poziomy docelowe dla poszczególnych państw członkowskich zgodnie z ich zdolnościami ekonomicznymi (produkt krajowy brutto na mieszkańca) oraz narażeniem na zanieczyszczenia (zagęszczenie urbanistyczne). W ocenie oddziaływania terytorialnego przeprowadzonej w odniesieniu do niniejszej dyrektywy pokazano, że wpływ zostanie równomiernie rozłożony między regionami w Unii.
- (19) Państwa członkowskie powinny mieć możliwość elastycznego rozdzielania zadań służących osiągnięciu minimalnych poziomów docelowych na swoim terytorium, zgodnie z ramami konstytucyjnymi i z celami polityki transportowej. Przy przydzielaniu zadań w obrębie danego państwa członkowskiego można brać pod uwagę różne czynniki, takie jak różnice w zdolnościach gospodarczych, jakość powietrza, gęstość zaludnienia, cechy systemów transportowych, strategię na rzecz dekarbonizacji transportu i ograniczenia zanieczyszczenia powietrza, lub wszelkie inne odpowiednie kryteria.
- (20) Pojazdy, które nie emitują zanieczyszczeń z rury wydechowej, również pozostawiają ślad środowiskowy ze względu na emisję pochodzące z łańcucha dostaw paliwa – począwszy od etapu ekstrakcji po zbiornik paliwa – a także ze względu na proces wytwarzania komponentów i możliwości ich recyklingu. W celu zachowania spójności z celami zrównoważonego rozwoju wpływ produkcji akumulatorów na środowisko w Unii i poza nią powinien być ograniczony do minimum, w szczególności w odniesieniu do procesu wydobycia surowców wykorzystywanych w procesie produkcji akumulatorów. Promowanie technologii pozwalających sprostać temu wyzwaniu, takich jak trwałe i nadające się do recyklingu akumulatory, może przyczynić się do ogólnej trwałości

⁽¹⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 661/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wymagań technicznych w zakresie homologacji typu pojazdów silnikowych dotyczących ich bezpieczeństwa ogólnego, ich przyczep oraz przeznaczonych dla nich układów, części i oddzielnych zespołów technicznych (Dz.U. L 200 z 31.7.2009, s. 1).

tych pojazdów elektrycznych, poprzez takie inicjatywy jak europejski sojusz na rzecz baterii (EU Battery Alliance) i plan działania UE w zakresie akumulatorów oraz w związku z przeglądem dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2006/66/WE⁽¹²⁾. Ewentualne odzwierciedlenie emisji CO₂ w cyklu życia pojazdów i ich emisji CO₂ na wszystkich etapach łańcucha paliwowego w okresie po 2030 r. należy rozpatrywać z uwzględnieniem odpowiednich przepisów prawa Unii dotyczących obliczania wartości emisji w tym momencie.

- (21) W zaleceniu z dnia 4 kwietnia 2017 r. dla Rady i Komisji w następstwie dochodzenia w sprawie pomiarów emisji w sektorze motoryzacyjnym⁽¹³⁾ Parlament Europejski wezwał państwa członkowskie, aby sprzyjały strategiom ekologicznym zamówień publicznych, promując nabywanie pojazdów zeroemisyjnych i pojazdów o bardzo niskiej emisji zanieczyszczeń przez organy publiczne na potrzeby ich własnych flot lub w ramach publicznych lub półpublicznych programów wspólnego użytkowania samochodów osobowych, oraz zaapelował o stopniowe wycofanie do 2035 r. nowych samochodów emitujących CO₂.
- (22) Maksymalny wpływ można osiągnąć w przypadku skupienia się na zamówieniach publicznych na ekologicznie czyste pojazdy na obszarach charakteryzujących się stosunkowo wysokim poziomem zanieczyszczenia powietrza i zanieczyszczenia hałasem. Zachęca się instytucje publiczne w państwach członkowskich, aby – realizując swoje krajowe minimalne poziomy docelowe w zakresie zamówień – skoncentrowały się w szczególności na tych obszarach. Instytucje publiczne zachęca się też, aby podjęły środki, takie jak udostępnienie instytucjom zamawiającym i podmiotom zamawiającym wystarczających środków finansowych, żeby uniknąć sytuacji, w której koszty dotrzymania minimalnych poziomów docelowych w zakresie zamówień ustanowionych w niniejszej dyrektywie doprowadzą do wzrostu cen biletów dla konsumentów lub ograniczenia usług transportu publicznego lub będą zniechęcać do rozwoju ekologicznych środków transportu niefrogowego, takich jak tramwaje i pociągi metra. Instytucje publiczne powinny uwzględniać związane z tym działania w sprawozdaniach przedkładanych zgodnie z niniejszą dyrektywą. Aby uniknąć nieproporcjonalnego obciążenia i zoptymalizować potencjalne skutki niniejszej dyrektywy, należy zapewnić organom publicznym odpowiednią pomoc techniczną.
- (23) Transport publiczny przyczynia się jedynie w niewielkim stopniu do emisji pochodzących z sektora transportu. W celu dalszego promowania dekarbonizacji transportu, poprawy jakości powietrza i utrzymania równych warunków działania dla różnych podmiotów gospodarczych państwa członkowskie mogą, zgodnie z prawem Unii, podjąć decyzję o nałożeniu podobnych wymogów również na podmioty prywatne i usługi nieobjęte zakresem niniejszej dyrektywy, takie jak przedsiębiorstwa taksówkowe, wypożyczalnie samochodów i przedsiębiorstwa umożliwiające wspólny przejazd samochodem.
- (24) Rachunek kosztów cyklu życia stanowi dla instytucji zamawiających i podmiotów zamawiających ważne narzędzie służące uwzględnieniu kosztów energetycznych i środowiskowych w całym cyklu życia pojazdu, łącznie z kosztem emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń na podstawie odpowiedniej metody określania ich wartości pieniężnej. Biorąc pod uwagę ograniczone zastosowanie metody obliczania kosztów całego cyklu użytkowania zgodnie z dyrektywą 2009/33/WE oraz informacje przedstawione przez instytucje i podmioty zamawiające na temat stosowania własnych metod dopasowanych do ich specyficznych sytuacji i potrzeb, nie należy wymagać stosowania żadnej obowiązkowej metody, lecz umożliwić instytucjom zamawiającym i podmiotom zamawiającym wybór dowolnej metody określania kosztów cyklu użytkowania w celu wsparcia ich procesów udzielania zamówień, na podstawie kryteriów oferty najkorzystniejszej ekonomicznie określonych w art. 67 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 82 dyrektywy 2014/25/UE, z uwzględnieniem opłacalności w całym cyklu użytkowania pojazdu oraz aspektów środowiskowych i społecznych.
- (25) Sprawozdawczość dotycząca zamówień publicznych w ramach niniejszej dyrektywy powinna zapewnić przejrzysty przegląd rynku, aby umożliwić skuteczne monitorowanie jej wdrożenia. Takie działania sprawozdawcze powinny rozpocząć się od wstępnego przekazania Komisji informacji przez państwa członkowskie do dnia 2 sierpnia 2022 r., i powinny być kontynuowane poprzez przedłożenie pierwszego kompleksowego sprawozdania na temat realizacji minimalnych poziomów docelowych w zakresie zamówień w 2026 r., a następnie co trzy lata. Ramy czasowe powinny być dostosowane do istniejących obowiązków sprawozdawczych wynikających z dyrektyw 2014/24/UE i 2014/25/UE. W celu zminimalizowania obciążeń administracyjnych nakładanych na organy publiczne oraz ustanowienia skutecznego przeglądu rynku należy ułatwić składanie uproszczonych sprawozdań. Komisja przedstawi rozwiązania w zakresie rejestracji i monitorowania w ramach bazy danych Tenders Electronic Daily (TED) oraz zapewni obszerną sprawozdawczość w zakresie pojazdów niskoemisyjnych i zeroemisyjnych oraz pojazdów zasilanych paliwami alternatywnymi w kontekście Wspólnego Słownika Zamówień Unii. Określone kody Wspólnego Słownika Zamówień wspomogą rejestrację i monitorowanie w ramach bazy danych TED.

⁽¹²⁾ Dyrektywa 2006/66/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 6 września 2006 r. w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylająca dyrektywę 91/157/EWG (Dz.U. L 266 z 26.9.2006, s. 1).

⁽¹³⁾ Dz.U. C 298 z 23.8.2018, s. 140.

- (26) Dodatkowe wsparcie dla rozwoju rynku ekologicznie czystych pojazdów i ich infrastruktury można osiągnąć poprzez ukierunkowane środki wsparcia publicznego na poziomach krajowym i unijnym. Środki takie obejmują większe wykorzystanie funduszy unijnych na wsparcie odnowienia flot transportu publicznego oraz usprawnienie wymiany wiedzy i dopasowanie zamówień, aby umożliwić podjęcie działań w skali wystarczającej do uzyskania redukcji kosztów i wpływu na rynek. W wytycznych w sprawie pomocy państwa na ochronę środowiska i cele związane z energią w latach 2014–2020⁽¹⁴⁾ uznano możliwość wsparcia publicznego na rzecz promowania rozwoju infrastruktury niezbędnej do dystrybucji paliw alternatywnych. W odniesieniu do tego rodzaju pomocy państwa nadal będą jednak miały zastosowanie postanowienia Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 107 i 108.
- (27) Instytucjom zamawiającym i podmiotom zamawiającym mogą pomóc ukierunkowane środki wsparcia na zakup ekologicznie czystych pojazdów. Na mocy obowiązujących wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2014–2020 Unia dysponuje już zestawem różnych funduszy w celu wspierania państw członkowskich, organów lokalnych i zainteresowanych podmiotów w przechodzeniu na mobilność zgodną z zasadami zrównoważonego rozwoju. W szczególności europejskie fundusze strukturalne i inwestycyjne są głównym źródłem finansowania projektów mobilności w miastach. Ze środków unijnego programu badawczego „Horyzont 2020”, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013⁽¹⁵⁾, finansuje się projekty w zakresie badań naukowych i innowacji dotyczące mobilności w miastach oraz inteligentnych miast i społeczności, natomiast wsparcie w ramach instrumentu „Łącząc Europę”, ustanowionego rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013⁽¹⁶⁾, przeznaczona jest na wdrażanie odpowiedniej infrastruktury w węzłach miejskich. Wprowadzenie definicji ekologicznie czystego pojazdu i ustalenie w niniejszej dyrektywie minimalnych poziomów docelowych w zakresie zamówień na takie pojazdy może pomóc zapewnić jeszcze lepiej ukierunkowane wykorzystanie instrumentów finansowych Unii, w tym w następnych WRF na lata 2021–2027. Te środki wsparcia doprowadzą do obniżenia wysokich początkowo nakładów na inwestycje związane ze zmianą infrastruktury i wesprą dekarbonizację transportu.
- (28) Aby przyczynić się do zapewnienia pełnego wykorzystania potencjalnych korzyści, Komisja powinna udzielić państwom członkowskim wskazówek dotyczących różnych funduszy unijnych, które mogą być wykorzystane, oraz powinna ułatwić i zorganizować wymianę wiedzy i najlepszych praktyk między państwami członkowskimi w celu promowania zakupu, brania w leasing, wynajmu lub dzierżawy z opcją zakupu ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów transportu drogowego przez instytucje zamawiające i podmioty zamawiające. Komisja powinna również w dalszym ciągu świadczyć usługi doradztwa technicznego i finansowego na rzecz władz lokalnych i podmiotów gospodarczych za pośrednictwem takich instrumentów jak Europejskie Centrum Doradztwa Inwestycyjnego, JASPERS i JESSICA. Taka pomoc powinna obejmować zachęcanie instytucji zamawiających i podmiotów zamawiających do łączenia zasobów w ramach wspólnych zamówień na niskoemisyjne i energooszczędne pojazdy transportu drogowego, aby osiągnąć korzyści skali i ułatwić osiągnięcie celów niniejszej dyrektywy.
- (29) W celu zmaksymalizowania wpływu inwestycji należy lepiej koordynować mobilność i planowanie przestrzeni miejskiej, na przykład dzięki stosowaniu planów zrównoważonej mobilności miejskiej. Plany zrównoważonej mobilności miejskiej są opracowywane z uwzględnieniem poszczególnych obszarów polityki i we współpracy z różnymi szczeblami systemu rządzenia oraz łączą w sobie różne rodzaje transportu, bezpieczeństwo ruchu drogowego, transport towarowy, zarządzanie mobilnością i inteligentne systemy transportowe. Plany zrównoważonej mobilności miejskiej mogą odgrywać ważną rolę w osiągnięciu celów Unii w zakresie ograniczania emisji CO₂, hałasu i zanieczyszczenia powietrza.
- (30) W celu określenia jednolitych warunków wykonywania niniejszej dyrektywy należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze w odniesieniu do określania wspólnego formatu sprawozdań państw członkowskich i trybu ich przekazywania. Uprawnienia te powinny być wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011⁽¹⁷⁾.
- (31) Do dnia 31 grudnia 2027 r. Komisja powinna dokonać przeglądu wdrożenia dyrektywy 2009/33/WE. W stosownym przypadku przeglądowi powinien towarzyszyć wniosek ustawodawczy w sprawie zmiany tej dyrektywy na okres po 2030 r., w tym określenia nowych ambitnych celów i rozszerzenia zakresu na inne

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 200 z 28.6.2014, s. 1.

⁽¹⁵⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1291/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające „Horyzont 2020” – program ramowy w zakresie badań naukowych i innowacji (2014–2020) oraz uchylające decyzję nr 1982/2006/WE (Dz.U. L 347 z 20.12.2013, s. 104).

⁽¹⁶⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1316/2013 z dnia 11 grudnia 2013 r. ustanawiające instrument „Łącząc Europę”, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 913/2010 oraz uchylające rozporządzenia (WE) nr 680/2007 i (WE) nr 67/2010 (Dz.U. L 348 z 20.12.2013, s. 129).

⁽¹⁷⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

kategorii pojazdów, takie jak pojazdy kategorii L i maszyny budowlane. W przeglądzie Komisja powinna również ocenić między innymi możliwość dostosowania niniejszej dyrektywy do wszelkich metod obliczania emisji CO₂ w cyklu życia pojazdów oraz ich emisji CO₂ na wszystkich etapach łańcucha paliwowego opracowanych w związku z unijnymi normami emisji CO₂ dla pojazdów, a także możliwość promowania trwałych i nadających się do recyklingu akumulatorów oraz stosowania opon najwyższej klasy i bieżnikowanych.

- (32) Pomimo że minimalne poziomy docelowe w zakresie zamówień publicznych określone w niniejszej dyrektywie nie mają zastosowania do instytucji unijnych, wskazane jest, aby instytucje unijne stanowiły wzór do naśladowania.
- (33) Ponieważ cele niniejszej dyrektywy, a mianowicie stworzenie bodźców po stronie popytu na ekologicznie czyste pojazdy, aby wesprzeć przechodzenie na mobilność niskoemisyjną, nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast ze względu na wspólne i długoterminowe ramy polityki, a także ze względu na rozmiary działań możliwe jest ich lepsze osiągnięcie na poziomie Unii, może ona podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsza dyrektywa nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tych celów.
- (34) Zgodnie ze wspólną deklaracją polityczną z dnia 28 września 2011 r. państw członkowskich i Komisji dotyczącą dokumentów wyjaśniających⁽¹⁸⁾ państwa członkowskie zobowiązały się do złożenia, w uzasadnionych przypadkach, wraz z powiadomieniem o środkach transpozycji, jednego lub więcej dokumentów wyjaśniających związku między elementami dyrektywy a odpowiadającymi im częściami krajowych instrumentów transpozycyjnych. W odniesieniu do niniejszej dyrektywy ustawodawca uznaje, że przekazanie takich dokumentów jest uzasadnione.
- (35) Należy zatem odpowiednio zmienić dyrektywę 2009/33/WE,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zmiany w dyrektywie 2009/33/WE

W dyrektywie 2009/33/WE wprowadza się następujące zmiany:

- 1) tytuł otrzymuje brzmienie:

„Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/33/WE z dnia 23 kwietnia 2009 r. w sprawie promowania ekologicznie czystych pojazdów transportu drogowego w celu wsparcia mobilności niskoemisyjnej”;

- 2) art. 1 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 1

Przedmiot i cele

Niniejsza dyrektywa nakłada na państwa członkowskie obowiązek zapewnienia, aby instytucje zamawiające i podmioty zamawiające uwzględniały przy udzielaniu zamówień na niektóre pojazdy transportu drogowego czynnik energetyczny i oddziaływanie na środowisko podczas całego cyklu użytkowania pojazdu, w tym zużycie energii oraz emisji CO₂ i niektórych zanieczyszczeń, w celu promowania i pobudzania rynku ekologicznie czystych i energooszczędnych pojazdów oraz zwiększania udziału sektora transportowego w polityce Unii dotyczącej środowiska, klimatu i energii.”;

- 3) art. 2 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 2

Zwolnienia

Państwa członkowskie mogą zwolnić z wymogów określonych w niniejszej dyrektywie pojazdy, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. d) i w art. 2 ust. 3 lit. a) i b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 (*) oraz w pkt 5.2–5.5 i pkt 5.7 części A załącznika I do niniejszego rozporządzenia.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/858 z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie homologacji i nadzoru rynku pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, komponentów i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i (WE) nr 595/2009 oraz uchylające dyrektywę 2007/46/WE (Dz.U. L 151 z 14.6.2018, s. 1).”;

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 369 z 17.12.2011, s. 14.

4) art. 3 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 3

Zakres stosowania

1. Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie do zamówień na podstawie:

- a) umów dotyczących zakupu, leasingu, wynajmu lub dzierżawy z opcją zakupu pojazdów transportu drogowego udzielanych przez instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające, o ile mają one obowiązek stosowania procedur udzielania zamówień określonych w dyrektywach Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE (*) i 2014/25/UE (**);
- b) umów o świadczenie usług publicznych w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1370/2007 (***), których przedmiotem jest świadczenie usług w zakresie pasażerskiego transportu drogowego o wartości przekraczającej próg określony przez państwa członkowskie, który nie przekracza mającej zastosowanie wartości progowej określonej w art. 5 ust. 4 tego rozporządzenia;
- c) umów o świadczenie usług określonych w tabeli 1 w załączniku do niniejszej dyrektywy, o ile instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające mają obowiązek stosowania procedur udzielania zamówień określonych w dyrektywach 2014/24/UE i 2014/25/UE.

Niniejsza dyrektywa ma zastosowanie wyłącznie do zamówień, w przypadku których zaproszenie do ubiegania się o zamówienie wysłano po dniu 2 sierpnia 2021 r. lub – jeśli nie przewiduje się zaproszeń – w przypadku których instytucja zamawiająca lub podmiot zamawiający rozpoczęli procedurę udzielania zamówienia po tej dacie.

2. Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania do:

- a) pojazdów, o których mowa w art. 2 ust. 2 lit. a), b) i c) oraz w art. 2 ust. 3 lit. c) rozporządzenia (UE) 2018/858;
- b) pojazdów kategorii M₃, innych niż pojazdy klasy I i klasy A zdefiniowane w art. 3 pkt 2 i 3 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 661/2009 (****).

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie zamówień publicznych, uchylająca dyrektywę 2004/18/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 65).

(**) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/25/UE z dnia 26 lutego 2014 r. w sprawie udzielania zamówień przez podmioty działające w sektorach gospodarki wodnej, energetyki, transportu i usług pocztowych, uchylająca dyrektywę 2004/17/WE (Dz.U. L 94 z 28.3.2014, s. 243).

(***) Rozporządzenie (WE) nr 1370/2007 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2007 r. dotyczące usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70 (Dz.U. L 315 z 3.12. 2007, s. 1).

(****) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 661/2009 z dnia 13 lipca 2009 r. w sprawie wymagań technicznych w zakresie homologacji typu pojazdów silnikowych dotyczących ich bezpieczeństwa ogólnego, ich przyczep oraz przeznaczonych dla nich układów, części i oddzielnych zespołów technicznych (Dz.U. L 200 z 31.7.2009, s. 1).”;

5) art. 4 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 4

Definicje

Na potrzeby niniejszej dyrektywy:

- 1) »instytucje zamawiające« oznaczają instytucje zamawiające zdefiniowane w art. 2 ust. 1 pkt 1 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 3 dyrektywy 2014/25/UE;
- 2) »podmioty zamawiające« oznaczają podmioty zamawiające zdefiniowane w art. 4 dyrektywy 2014/25/UE;
- 3) »pojazd transportu drogowego« oznacza pojazd kategorii M lub N zdefiniowanych w art. 4 ust. 1 lit. a) i b) rozporządzenia (UE) 2018/858;

- 4) »ekologicznie czysty pojazd« oznacza:
- pojazd kategorii M_1 , M_2 lub N_1 o maksymalnej emisji z rury wydechowej wyrażonej w g CO_2/km i emisji zanieczyszczeń w rzeczywistych warunkach jazdy poniżej określonej wartości procentowej w stosunku do odpowiednich dopuszczalnych wartości emisji, jak podano w tabeli 2 w załączniku; lub
 - pojazd kategorii M_3 , N_2 lub N_3 wykorzystujący paliwa alternatywne, zdefiniowane w art. 2 pkt 1) i 2) dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE (*), z wyjątkiem paliw produkowanych z surowców o wysokim ryzyku spowodowania pośredniej zmiany użytkowania gruntów, w przypadku których obserwuje się znaczną ekspansję obszaru produkcji na tereny zasobne w pierwiastek węgla, zgodnie z art. 26 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 (**). W przypadku pojazdów wykorzystujących biopaliwa ciekłe, paliwa syntetyczne i parafinowe nie można mieszać tych paliw z konwencjonalnymi paliwami kopalnymi;
- 5) »zeroemisyjny pojazd ciężki« oznacza ekologicznie czysty pojazd zgodnie z definicją w pkt 4 lit. b) niniejszego artykułu, nieposiadający silnika spalinowego wewnętrznego spalania lub posiadający silnik spalinowy wewnętrznego spalania, z którego emisje mierzone zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 (***), i środkami wykonawczymi do niego nie przekraczają 1 g CO_2/kWh lub z którego emisje mierzone zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2007 (****) i środkami wykonawczymi do niego nie przekraczają 1 g CO_2/km .

(*) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/94/UE z dnia 22 października 2014 r. w sprawie rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych (Dz.U. L 307 z 28.10.2014, s. 1).

(**) Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania stosowania energii ze źródeł odnawialnych (Dz.U. L 328 z 21.12.2018, s. 82).

(***) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 595/2009 z dnia 18 czerwca 2009 r. dotyczące homologacji typu pojazdów silnikowych i silników w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z pojazdów ciężarowych o dużej ładowności (Euro VI) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i obsługi technicznej pojazdów, zmieniające rozporządzenie (WE) nr 715/2007 i dyrektywę 2007/46/WE oraz uchylające dyrektywy 80/1269/EWG, 2005/55/WE i 2005/78/WE (Dz.U. L 188 z 18.7.2009, s. 1).

(****) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 715/2007 z dnia 20 czerwca 2007 r. w sprawie homologacji typu pojazdów silnikowych w odniesieniu do emisji zanieczyszczeń pochodzących z lekkich pojazdów pasażerskich i użytkowych (Euro 5 i Euro 6) oraz w sprawie dostępu do informacji dotyczących naprawy i utrzymania pojazdów (Dz.U. L 171 z 29.6.2007, s. 1).”;

- 6) art. 5 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 5

Minimalne poziomy docelowe w zakresie zamówień

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby udzielanie zamówień na pojazdy i usługi, o których mowa w art. 3, było zgodne z minimalnymi poziomami docelowymi w zakresie zamówień określonymi w tabeli 3 w załączniku w odniesieniu do ekologicznie czystych pojazdów lekkich, oraz określonymi w tabeli 4 w załączniku w odniesieniu do ekologicznie czystych pojazdów ciężkich. Te poziomy docelowe są wyrażone jako minimalny odsetek ekologicznie czystych pojazdów w łącznej liczbie pojazdów transportu drogowego objętych sumą wszystkich zamówień, o których mowa w art. 3, udzielonych w okresie od dnia 2 sierpnia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2025 r. w pierwszym okresie odniesienia oraz między dniem 1 stycznia 2026 r. a 31 grudnia 2030 r. w drugim okresie odniesienia.

2. Na potrzeby obliczenia minimalnych poziomów docelowych w zakresie zamówień publicznych datą zamówienia publicznego, którą należy przyjąć, jest data zakończenia procedury zamówienia publicznego w drodze udzielenia zamówienia.

3. Pojazdy, które są objęte definicją ekologicznie czystego pojazdu zgodnie z art. 4 pkt 4 lub zeroemisyjnego pojazdu ciężkiego zgodnie z art. 4 pkt 5 w wyniku modernizacji, mogą być zaliczane odpowiednio do ekologicznie czystych pojazdów lub zeroemisyjnych pojazdów ciężkich na potrzeby zapewnienia zgodności z minimalnymi poziomami docelowymi w zakresie zamówień.

4. W przypadku zamówień, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a), na potrzeby oceny zgodności z minimalnymi poziomami docelowymi w zakresie zamówień uwzględnia się liczbę pojazdów transportu drogowego nabytych, wziętych w leasing, wynajętych lub dzierżawionych z opcją zakupu na podstawie każdej umowy.

5. W przypadku umów, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. b) i c), na potrzeby oceny zgodności z minimalnymi poziomami docelowymi w zakresie zamówień uwzględnia się liczbę pojazdów transportu drogowego, które mają być wykorzystywane do świadczenia usług objętych każdą umową.

6. Jeżeli nowe poziomy docelowe na okres po dniu 1 stycznia 2030 r. nie zostaną przyjęte, zastosowanie mają w dalszym ciągu poziomy docelowe określone na drugi okres odniesienia, obliczane zgodnie z ust. 1–5 w kolejnych okresach pięcioletnich.

7. Państwa członkowskie mogą stosować wyższe krajowe poziomy docelowe lub bardziej rygorystyczne wymagania niż te, o których mowa w załączniku, lub mogą upoważnić instytucje zamawiające lub podmioty zamawiające do stosowania wyższych krajowych poziomów docelowych lub bardziej rygorystycznych wymogów.”;

7) uchyla się art. 6 i 7;

8) art. 8 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 8

Wymiana wiedzy i najlepszych praktyk

Komisja ułatwia i organizuje wymianę wiedzy i najlepszych praktyk między państwami członkowskimi na temat praktyk w zakresie promowania udzielania zamówień na ekologicznie czyste i energooszczędne pojazdy transportu drogowego przez instytucje zamawiające i podmioty zamawiające.”;

9) art. 9 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 9

Procedura komitetu

1. Komisję wspomaga komitet utworzony art. 9 dyrektywy 2014/94/UE.

Komitet ten stanowi komitet w rozumieniu rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 (*).

2. W przypadku odesłania do niniejszego ustępu stosuje się art. 5 rozporządzenia (UE) nr 182/2011.

3. W przypadku gdy opinia komitetu ma być uzyskana w drodze procedury pisemnej, procedura ta kończy się bez osiągnięcia rezultatu, gdy przed upływem terminu na wydanie opinii zdecyduje o tym przewodniczący komitetu lub wniesie o to zwykła większość członków komitetu.

(*) Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).”;

10) art. 10 otrzymuje brzmienie:

„Artykuł 10

Sprawozdania i przegląd

1. Do dnia 2 sierpnia 2022 r. państwa członkowskie informują Komisję o działaniach podjętych w celu wdrożenia niniejszej dyrektywy oraz o zamiarach państw członkowskich co do przyszłych działań wdrożeniowych, w tym o harmonogramie i ewentualnym podziale obciążeń między różnymi poziomami sprawowania rządów, a także o wszelkich innych sprawach, które dane państwo członkowskie uznaje za istotne.

2. Do dnia 18 kwietnia 2026 r., a następnie co trzy lata państwa członkowskie przedkładają Komisji sprawozdanie z wdrożenia niniejszej dyrektywy. Sprawozdania te towarzyszą sprawozdaniom przewidzianym w art. 83 ust. 3 akapit drugi dyrektywy 2014/24/UE oraz w art. 99 ust. 3 akapit drugi dyrektywy 2014/25/UE i zawierają informacje o działaniach podjętych w celu wdrożenia niniejszej dyrektywy, o przyszłych działaniach wdrożeniowych oraz wszelkie inne informacje, które dane państwo członkowskie uznaje za istotne. Sprawozdania te zawierają również informacje o liczbie i kategoriach pojazdów objętych zamówieniami, o których mowa w art. 3 ust. 1 niniejszej dyrektywy, na podstawie danych dostarczonych przez Komisję zgodnie z ust. 3 niniejszego artykułu. Informacje te przedstawia się według kategorii zawartych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 2195/2002 (*).

3. W celu wsparcia państw członkowskich w wypełnianiu ich obowiązków sprawozdawczych Komisja zbiera i publikuje informacje o liczbie i kategoriach pojazdów objętych zamówieniami, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. a) i c) niniejszej dyrektywy, pozyskując stosowne dane z ogłoszeń o udzieleniu zamówienia publikowanych w bazie danych Tenders Electronic Daily (TED), zgodnie z dyrektywami 2014/24/UE i 2014/25/UE.

4. Do dnia 18 kwietnia 2027 r., a następnie co trzy lata, Komisja przedkłada Parlamentowi Europejskiemu i Radzie sprawozdanie z wdrażania niniejszej dyrektywy określające – na podstawie sprawozdań, o których mowa w ust. 2 – środki podjęte w tym zakresie przez państwa członkowskie.

5. Do dnia 31 grudnia 2027 r. Komisja dokonuje przeglądu wdrożenia niniejszej dyrektywy i w stosownym przypadku przedstawia wniosek ustawodawczy dotyczący jej zmiany na okres po 2030 r., w tym w celu ustalenia nowych poziomów docelowych i włączenia innych kategorii pojazdów, takich jak pojazdy dwu- i trzykołowe.

6. Komisja przyjmuje akty wykonawcze zgodnie z art. 9 ust. 2 określające format sprawozdań, o których mowa w ust. 2 niniejszego artykułu, oraz tryb ich przekazywania.

(*) Rozporządzenie (WE) nr 2195/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 listopada 2002 r. w sprawie Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) (Dz.U. L 340 z 16.12.2002, s. 1).”;

11) załącznik zastępuje się tekstem znajdującym się w załączniku do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

Transpozycja

1. Państwa członkowskie wprowadzają w życie przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne niezbędne do wykonania niniejszej dyrektywy do dnia 2 sierpnia 2021 r. Niezwłocznie informują o nich Komisję.

Przepisy przyjęte przez państwa członkowskie zawierają odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie takie towarzyszy ich urzędowej publikacji. Sposób dokonywania takiego odniesienia określany jest przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie przekazują Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie dwudziestego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Artykuł 4

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia 20 czerwca 2019 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego

A. TAJANI

Przewodniczący

W imieniu Rady

G. CIAMBA

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

„ZAŁĄCZNIK

INFORMACJE DOTYCZĄCE WDROŻENIA MINIMALNYCH POZIOMÓW DOCELOWYCH W ZAKRESIE ZAMÓWIEN NA EKOLOGICZNIE CZYSTE POJAZDY TRANSPORTU DROGOWEGO W RAMACH WSPIERANIA MOBILNOŚCI NISKOEMISYJNEJ W PAŃSTWACH CZŁONKOWSKICH

Tabela 1: Kody Wspólnego Słownika Zamówień (CPV) dla usług, o których mowa w art. 3 ust. 1 lit. c)

Kod CPV	Opis
60112000-6	Usługi w zakresie publicznego transportu drogowego
60130000-8	Usługi w zakresie specjalistycznego transportu drogowego osób
60140000-1	Nieregularny transport osób
90511000-2	Usługi wywozu odpadów
60160000-7	Drogowy transport przesyłek pocztowych
60161000-4	Usługi w zakresie transportu paczek
64121100-1	Usługi doręczania przesyłek pocztowych
64121200-2	Usługi doręczania paczek

Tabela 2: Progi emisji dla ekologicznie czystych pojazdów lekkich

Kategorie pojazdu	Do 31 grudnia 2025 r.		Od 1 stycznia 2026 r.	
	CO ₂ g/km	emisje zanieczyszczeń powietrza RDE ⁽¹⁾ jako procent dopuszczalnej wartości emisji ⁽²⁾	CO ₂ g/km	emisje zanieczyszczeń powietrza RDE ⁽¹⁾ jako procent dopuszczalnej wartości emisji ⁽²⁾
M ₁	50	80 %	0	nie dotyczy
M ₂	50	80 %	0	nie dotyczy
N ₁	50	80 %	0	nie dotyczy

⁽¹⁾ Deklarowane maksymalne wartości emisji w rzeczywistych warunkach jazdy (RDE) liczba cząstek (PN) w #/km i tlenków azotu (NOx) w mg/km, zgłoszone w pkt 48.2 świadectwa zgodności, określone w załączniku IX do dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/46/WE ^(*) dla przejazdów RDE całkowitych i miejskich.

⁽²⁾ Obowiązujące dopuszczalne wartości emisji zostały określone w załączniku I do rozporządzenia (WE) nr 715/2007 lub w przepisach zastępujących je.

^(*) Dyrektywa 2007/46/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 5 września 2007 r. ustanawiająca ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów (dyrektywa ramowa) (Dz.U. L 263 z 9.10.2007, s. 1).

Tabela 3: Minimalne poziomy docelowe udziały zamówień na ekologicznie czyste pojazdy lekkie zgodnie z tabelą 2 w całkowitej liczbie pojazdów lekkich objętych zamówieniami, o których mowa w art. 3, na poziomie państw członkowskich

Państwo członkowskie	Od 2 sierpnia 2021 r. do 31 grudnia 2025 r.	Od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2030 r.
Luksemburg	38,5 %	38,5 %
Szwecja	38,5 %	38,5 %
Dania	37,4 %	37,4 %
Finlandia	38,5 %	38,5 %
Niemcy	38,5 %	38,5 %
Francja	37,4 %	37,4 %
Zjednoczone Królestwo	38,5 %	38,5 %
Niderlandy	38,5 %	38,5 %
Austria	38,5 %	38,5 %
Belgia	38,5 %	38,5 %
Włochy	38,5 %	38,5 %
Irlandia	38,5 %	38,5 %
Hiszpania	36,3 %	36,3 %
Cypr	31,9 %	31,9 %
Malta	38,5 %	38,5 %
Portugalia	29,7 %	29,7 %
Grecja	25,3 %	25,3 %
Słowenia	22 %	22 %
Czechy	29,7 %	29,7 %
Estonia	23,1 %	23,1 %
Słowacja	22 %	22 %
Litwa	20,9 %	20,9 %
Polska	22 %	22 %
Chorwacja	18,7 %	18,7 %
Węgry	23,1 %	23,1 %
Łotwa	22 %	22 %
Rumunia	18,7 %	18,7 %
Bułgaria	17,6 %	17,6 %

Tabela 4: Minimalne poziomy docelowe udziały zamówień na ekologicznie czyste pojazdy ciężkie w całkowitej liczbie pojazdów ciężkich objętych zamówieniami, o których mowa w art. 3, na poziomie państw członkowskich (*)

Państwo członkowskie	Samochody ciężarowe (kategoria pojazdu N ₂ i N ₃)		Autobusy (kategoria pojazdu M ₃) (*)	
	Od 2 sierpnia 2021 r. do 31 grudnia 2025 r.	Od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2030 r.	Od 2 sierpnia 2021 r. do 31 grudnia 2025 r.	Od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2030 r.
Luksemburg	10 %	15 %	45 %	65 %
Szwecja	10 %	15 %	45 %	65 %
Dania	10 %	15 %	45 %	65 %
Finlandia	9 %	15 %	41 %	59 %
Niemcy	10 %	15 %	45 %	65 %
Francja	10 %	15 %	43 %	61 %
Zjednoczone Królestwo	10 %	15 %	45 %	65 %
Niderlandy	10 %	15 %	45 %	65 %
Austria	10 %	15 %	45 %	65 %
Belgia	10 %	15 %	45 %	65 %
Włochy	10 %	15 %	45 %	65 %
Irlandia	10 %	15 %	45 %	65 %
Hiszpania	10 %	14 %	45 %	65 %
Cypr	10 %	13 %	45 %	65 %
Malta	10 %	15 %	45 %	65 %
Portugalia	8 %	12 %	35 %	51 %
Grecja	8 %	10 %	33 %	47 %
Słowenia	7 %	9 %	28 %	40 %
Czechy	9 %	11 %	41 %	60 %
Estonia	7 %	9 %	31 %	43 %
Słowacja	8 %	9 %	34 %	48 %
Litwa	8 %	9 %	42 %	60 %
Polska	7 %	9 %	32 %	46 %
Chorwacja	6 %	7 %	27 %	38 %
Węgry	8 %	9 %	37 %	53 %
Łotwa	8 %	9 %	35 %	50 %

Państwo członkowskie	Samochody ciężarowe (kategoria pojazdu N ₂ i N ₃)		Autobusy (kategoria pojazdu M ₃) (*)	
	Od 2 sierpnia 2021 r. do 31 grudnia 2025 r.	Od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2030 r.	Od 2 sierpnia 2021 r. do 31 grudnia 2025 r.	Od 1 stycznia 2026 r. do 31 grudnia 2030 r.
Rumunia	6 %	7 %	24 %	33 %
Bułgaria	7 %	8 %	34 %	48 %

(*) Połowa minimalnego poziomu docelowego udziału ekologicznie czystych autobusów musi zostać osiągnięta w drodze zamówienia autobusów zeroemisyjnych w rozumieniu art. 4 pkt 5. Wymóg ten zostaje obniżony do jednej czwartej minimalnego poziomu docelowego w pierwszym okresie odniesienia, jeżeli ponad 80 % autobusów objętych sumą wszystkich zamówień, o których mowa w art. 3, udzielonych w tym okresie w danym państwie członkowskim, to autobusy dwupokładowe.”

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

POROZUMIENIA MIĘDZYINSTYTUCJONALNE

Wspólne oświadczenie Parlamentu Europejskiego, Rady i Komisji

Parlament Europejski, Rada i Komisja odnotowują, że proces wyboru siedziby Europejskiego Urzędu ds. Pracy nie został jeszcze zakończony w momencie przyjęcia rozporządzenia ⁽¹⁾ ustanawiającego ten urząd.

Przypominając o zobowiązaniu do lojalnej i przejrzystej współpracy oraz przywołując postanowienia Traktatów, trzy instytucje podkreślają wartość wymiany informacji, poczynwszy od wstępnych etapów procedury wyboru siedziby Europejskiego Urzędu ds. Pracy.

Taka wczesna wymiana informacji ułatwiłaby wszystkim trzem instytucjom wykonanie ich praw wynikających z Traktatów za pośrednictwem odnośnych procedur.

Parlament Europejski i Rada odnotowują, że Komisja zamierza podjąć wszelkie odpowiednie kroki, tak aby rozporządzenie ustanawiające zawierało przepis dotyczący lokalizacji siedziby Urzędu oraz aby zadbać o autonomiczne funkcjonowanie Urzędu zgodnie z tym rozporządzeniem.

⁽¹⁾ Dz.U. L 186 z 11.7.2019, s. 21.

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL